

Αστυνομική Επίδεώρηση

ΙΟΥΝΙΟΣ 1988

ΠΡΟΣΤΑΤΕΨΕ ΤΗ ΖΩΗ ΣΟΥ

Στην εποχή μας τα αυτοκινητιστικά ατυχήματα έχουν γίνει τρόπος ζωής τόσο που και οι εφημερίδες πολλές φορές αφιερώνουν γι' αυτά λίγες μόνο γραμμές στα ψιλά. Τι φταίει και καθημερινά χάνονται άδικα τόσες ανθρώπινες ζωές; Όλοι έχουν έτοιμη κάποια απάντηση: Οι δρόμοι —η κακή σήμανση— αυτοί που χορηγούν άδειες οδήγησης και άλλα. Ας ξεφύγουμε από αυτά και ας δούμε τι πρέπει να θυμόμαστε που —τα γνωρίζουμε είναι σίγουρο— αλλά που τα ξεχνάμε μόλις καθήσουμε πίσω από το τιμόνι.

Έλεγχος αυτοκινήτου

Μια μικρή ανωμαλία μπορεί να φέρει την καταστροφή. Ελέγχετε συχνά και σχολαστικά τα φρένα, το τιμόνι, τη μηχανή, τα λάστιχα και τα φώτα.

Ζώνη ασφαλείας

50 - 65% των θανάτων μπορούν να αποφευχθούν με τη ζώνη ασφαλείας. Θυμηθείτε ότι αν συγκρουσθείτε με ταχύτητα 30χλμ/ώρα χρειάζεται δύναμη στα χέρια σας 20 φορές το βάρος του σώματός σας για να μη συνθλιβείτε στο παμπριζ.

Κούραση

Η κούραση είναι ο χειρότερος συνοδηγός. Αν νοιώσετε κουρασμένοι ανοίξτε το παράθυρο, βάλτε το ραδιόφωνο, διορθώστε τη στάση του σώματος, αλλά καλύτερα να κάνετε ένα διάλειμμα δύο-τριών ωρών.

Πιότο-φάρμακα

Μην οδηγείτε όταν έχετε πιεί ή αν πήρατε φάρμακα που φέρνουν ύπνο. Αφήστε να οδηγήσει κάποιος άλλος ή προτιμείστε ν' αναβάλετε το ταξίδι σας.

Παιδιά

Τα παιδιά πάντα στο πίσω κάθισμα. Δεν είναι γνωστό γιατί, αλλά η μπροστινή θέση λέγεται της "πεθεράς".

Προσπεράσεις

Κάνετε προσπέραση μόνο όταν είσθε απόλυτα σίγουρος και αφού πρώτα ελέγξετε πίσω σας. Μη βασίζεσθε στον καθρέπτη. Ελέγχετε πίσω γυρνώντας το κεφάλι αριστερά.

Σηματοδότηση

Πιθαρχείτε στους τροχαίους κανόνες και τη σήμανση των δρόμων. Δεν ισχύουν μόνο για τους άλλους.

Ηρεμία

Να είσθε ήρεμοι και ευγενικοί και μην αποσπάτε την προσοχή σας από το δρόμο.

Η στήλη δε φιλοδοξεί να πρωτοτυπήσει. Υπάρχουν τόσα πολλά ακόμη για την ασφαλή οδήγηση. Θυμηθείτε τα και συμβάλετε και εσείς στην προσπάθεια:

Αστυνομική Επιδεώρση

ΙΟΥΝΙΟΣ 1988

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

**ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
ΤΟΥ ΥΠ. ΔΗΜ. ΤΑΞΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΕΤΑΙ ΑΠΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ**

Υπαστ/μος Α' Νικόλαος Πολύμερος
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ

Ανθ/μος Κων. Καραγιάννης
Π.Υ. Αικατερίνη Σαββίδου

ΣΥΝΤΑΞΗ - ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ
Π.Υ. Αντώνιος Γαλανόπουλος
Π.Υ. Φώτιος Μακροζαχόπουλος
Π.Υ. Αγγελική Ρήγα

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ - ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΗ
Αρχ/κας Ελευθέριος Μουτσώκος
Π.Υ. Αναστασία Καραμεσίνη

ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
Π.Υ. Κων/νος Πλευριτάκης

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΛΥΨΗ
Φωτογρ. Συνεργείο ΥΔΤ

ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ
Β. Οικονόμου
Δημαράκη 20 - Ρουφ
Τηλ. 64.30.903, 34.59.878

ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ
Διεύθυνση: 86.55.505 - Επιμέλεια ύλης - Συν-
ταξη: 86.54.654, 86.74.230, 86.71.360 - Διαχει-
ριση - Διεκπεραίωση: 86.77.074 και 86.22.411
(εσωτ. 200)

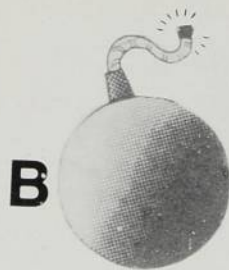
ΤΑΧ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
Αριστοτέλους 175
112 51 Αθήνα

«Οι διατυπούμενες γνώμες
στα επώνυμα άρθρα, απη-
χούν τις απόψεις του συγ-
γραφέα και όχι της Υπηρε-
σίας».

- 392 Κακώσεις από εκρήξεις έπειτα από βομβιστικές ενέργειες
- 396 Το στίγμα του εγκληματία
- 398 Η καλή προστασία είναι η μεγαλύτερη σιγουριά
- 402 Βοηθώντας τους ανήλικους εγκληματίες
- 405 Μεσογειακή αναιμία
- 407 Τοξικομανία ή σωστότερα εξάρτηση από φαρμακευτικές ουσίες
- 410 Ευθανασία
- 414 Υπηρεσίες Ελέγχου Διαβατηρίων
- 415 Οδοιπορικά
- 418 Η ΕΛ.ΑΣ. στο Άγιο Όρος
- 428 Ανύπαντρη μητέρα... Υπάρχει λύση;
- 431 Αστυνομία στον κόσμο
- 432 Πυγμαχία
- 433 Αυτοκίνητο
- 435 Σέρβις... για ξένοιαστες καλοκαιρινές διακοπές
- 437 Νέα απ' όλη την Ελλάδα
- 439 Γεγονότα και Συμβάντα
- 440 Πορτραίτα συναδέλφων
- 441 Αστυνομικό διήγημα
- 445 Υπηρεσιακά Νέα
- 448 Αναδιάρθρωση περιφερειακών υπηρεσιών της Ελλην. Αστυνομίας
- 453 Σταυρόλεξο
- 454 Αλληλογραφία

Το εξώφυλλό μας:
Μπροστά στο μέγαρο
της Ιεράς Κοινότητας
Αγίου Όρους.

ΚΑΚΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΕΚΡΗΞΕΙΣ ΕΠΕΙΤΑ ΑΠΟ ΒΟΜΒΙΣΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ

Νικολάου Ε. Βασιλειάδη

Λέκτορα Α.Π.Θ.

Εργαστήριο Ιατροδικαστικής και Τοξικολογίας
Ιατρικού Τμήματος Σχολής Επιστημών Υγείας
Α.Π.Θ.

Τα τελευταία χρόνια οι βομβιστικές ενέργειες από εγκληματικές και τρομοκρατικές οργανώσεις γνωρίζουν και στην χώρα μας μια πρωτοφανή αύξηση. Δεν είναι σκοπός της παρούσης εργασίας να αναλύσει τα αίτια (κοινωνικά, πολιτικά, προσωπικά κ.λ.π.)· ένα όμως ερώτημα που θα μπορούσε κανείς να θέσει είναι γιατί εμφανίζονται τόσο συχνά. Η απάντηση είναι ότι οι βομβιστικές ενέργειες παρουσιάζουν για τον τρομοκράτη τα εξής πλεονεκτήματα:

1. Πιθανώς είναι εύκολη η προμήθεια των εκρηκτικών υλών.
2. Τα εντυπωσιακά καταστρεπτικά αποτελέσματα με σημαντική πολλές φορές απόσβεση των αποδεικτικών στοιχείων προέλευσης της βόμβας.
3. Η πεποίθηση ότι ο δράστης θα παραμείνει ασύλληπτος, χωρίς τις περισσότερες φορές κίνδυνο για την ζωή του.

Σκοπός για την μελέτη μας ήταν να δούμε από Ιατροδικαστικής απόψεως όσο γίνεται λεπτομερώς τις κακώσεις που προκαλούνται από τις βομβιστικές ενέργειες.

Στη μελέτη μας αυτή περιγράφονται οι εκρηκτικοί μηχανισμοί, τα φαινόμενα της έκρηξης και τα αποτελέσματά της στο ανθρώπινο σώμα. Αναφέρεται επίσης η συμβολή του Ιατροδικαστού στην διερεύνηση του θέματος.

Τέλος αναφέρονται τα μέτρα που προτείνονται και εφαρμόζονται για την αντιμετώπιση των βομβιστικών ενεργειών.

ΟΙ ΕΚΡΗΚΤΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ (ΒΟΜΒΕΣ)

Αυτοί συνίστανται: 1) από την εκρηκτική ύλη, 2) από το υλικό που αποτελεί τα θραύσματα, 3) από τον μηχανισμό πυροδότησης (πυροκροτητή ή καψύλι) και 4) από τον μηχανισμό επιβράδυνσης ή ωρολογιακό μηχανισμό της έκρηξης που περιλαμβάνει τη χρησιμοποίηση πυραγωγού σχοινιού ή ηλεκτρικού κυκλώματος με ωρολογιακό μηχανισμό ή τηλεχειρισμό.

Οι εκρηκτικοί μηχανισμοί μπορεί να είναι τυποποιημένοι, αυτοσχέδιοι και μικτοί.

Τυποποιημένοι είναι αυτοί που χρησιμοποιούνται κυρίως από τον στρατό. Οι αυτοσχέδιοι και οι μικτοί χρησιμοποιούνται κυρίως από τους τρομοκράτες. Μικτού τύπου εκρηκτικός μηχανισμός είναι η χειροβομβίδα, καθώς και η νάρκη με αυτοσχέδιο ωρολογιακό μηχανισμό και πυροκροτητή. Παράδειγμα αυτοσχέδιου εκρηκτικού μηχανισμού είναι το Κοκτέιλ

Μολότωφ και ο «σωλήνας». Ο τελευταίος αποτελείται από ένα σωλήνα σιδερένιο κλειστό και στα δυο του άκρα, με μία μικρή οπή στο ένα για την πυροδότηση με βραδύ πυραγωγό σχοινί. Περιέχει ύλη που αποτελείται από 3 μέρη χλωρικού νατρίου και 1 μέρος ζάχαρης.

Άλλοι αυτοσχέδιοι εκρηκτικοί μηχανισμοί είναι οι παγιδευμένες επιστολές, τα παγιδευμένα αυτοκίνητα, η nail bomb, η nail mine, η glamor mine. Οι τελευταίες βόμβες και νάρκες χρησιμοποιήθηκαν στην Ιρλανδία και έχουν σαν θραύσματα καρφιά ή κομμάτια σιδήρου.

Οι εκρηκτικές ύλες που χρησιμοποιούνται διαιρούνται σε:

1. εκρηκτικές ύλες υψηλής εκρηκτικότητας (πίνακας I).
2. εκρηκτικές ύλες χαμηλής εκρηκτικότητας (πίνακας II).

Επίσης έχουμε τις τυποποιημένες εκρηκτικές ύλες υψηλής και χαμηλής εκρηκτικότητας (πίνακας III και IV).

ΠΙΝΑΚΑΣ I.

ΕΚΡΗΚΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΥΨΗΛΗΣ ΕΚΡΗΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

1. TNT 2. RDX 3. NGL 4. TETRYL 5. PETN

ΠΙΝΑΚΑΣ II

ΕΚΡΗΚΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΧΑΜΗΛΗΣ ΕΚΡΗΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

1. Νιτρικό αμμώνιο 2. Νιτροάμυλο 3. Νιτρικό Κάλιο – Νάτριο 4. Νιτροκυτταρίνη 5. Φωταέριο 6. Βενζίνη

ΠΙΝΑΚΑΣ III

ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΕΚΡΗΚΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΥΨΗΛΗΣ ΕΚΡΗΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

1. Στρατιωτική δυναμίτιδα (RDX + TNT + αδρανής ύλη)
2. Τετρυτόλη (TETRYL + TNT)
3. C4 (RDX + Plasticizer + P.I.B. + Motor oil)
Καθαρή δυναμίτης (NGL + αδρανής ύλη)
Αμμωνιακή δυναμίτης (NGL + NH₄ NO₂)
Ζελατινοδυναμίτης (NGL + Nitrocellulose)

ΠΙΝΑΚΑΣ IV

ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΕΚΡΗΚΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΧΑΜΗΛΗΣ ΕΚΡΗΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

1. Μελανή πυρίτιδα (KNO₃ + C + S)
2. Άκαπνη πυρίτιδα (Nitrated cotton + Nitrocellulose)

Οι εκρηκτικές ύλες απαιτούν προσοχή κατά το χειρισμό τους. Ατυχήματα δυστυχώς και για τους τρομοκράτες συμβαίνουν λόγω: 1. Γενικώς κακού ή επιπόλαιου χειρισμού. 2. Εξαιτίας αλλοιώσεων π.χ. η δυναμίτιδα είναι εξαιρετικά ευαίσθητη όταν με την πάροδο του χρόνου διαχωρισθεί η νιτρογλυκερίνη από την πορώδη αδρανή ύλη. Η ευαισθησία αυτή μπορεί να είναι αίτιο εκρήξεως με αφορμή τριβή ή στατικό ηλεκτρισμό. 3. Λόγω κακού υπολογισμού στο μήκος του βραδέως πυραγωγού σχοινιού ή κακής κατασκευής του. 4. Εξαιτίας βλάβης του πυροκροτητή. 5. Από ενεργοποίηση από λειτουργία άλλης συσκευής, εκπομπής ραδιοκυμάτων π.χ. σε περίπτωση που ο μηχανισμός ενεργοποιείται με τηλεχειρισμό.

Η ΕΚΡΗΞΗ

Όταν γίνεται μια έκρηξη η εκρηκτική ύλη αυτοσφίγεται μετατρέπεται σε ένα μεγάλο όγκο αερίων με την απελευθέρωση ενός τρομακτικού ποσού ενεργείας. Όταν η έκρηξη συμβαίνει μέσα σε περιβάλλον, η πίεση κομματιάζει το περιβάλλον μεταδίδοντας κινητική ενέργεια στα θραύσματα που σχηματίζονται. Το υπόλοιπο της ενέργειας στην συνέχεια παράγει το εκρηκτικό κύμα, φωτιά και προκαλεί δόνηση του εδάφους.

Τρία συστατικά συνθέτουν το εκρηκτικό κύμα (SHOCK WAVE): 1) Θετικό κύμα πίεσεως, 2) αρνητικό κύμα πίεσεως και 3) κινούμενη μάζα αέρος.

Το θετικό κύμα πίεσεως διαρκεί λίγα χιλιοστά του δευτερολέπτου και είναι ένα κύμα πίεσεως 1 χιλιοστό της ίντσας παχύ, που μεταδίδεται προς όλες τις κατευθύνσεις και μπορεί λόγω της φύσης του να προσβάλλει ακόμη και άτομα τα οποία βρίσκονται πίσω από κάποιο εμπόδιο (π.χ. τοίχο). Ακο-

λουθείται από αρνητικό κύμα που δεν είναι πολύ ισχυρό διαρκεί όμως δέκα (10) φορές περισσότερο.

Η κινούμενη μάζα αέρα σχηματίζεται λόγω της εκτοπίσεως του αέρα από τα αέρια που δημιουργούνται και ακολουθεί το θετικό κύμα πίεσεως.

Σε σύγκριση που έγινε μεταξύ κινούμενης μάζας αέρα που προκλήθηκε από έκρηξη και εκείνης ενός τυφώνα διαπιστώθηκε ότι η πίεση της έκρηξης μπορεί να είναι 400 φορές μεγαλύτερη και η ταχύτητα κινήσεως του αέρα 12 φορές μεγαλύτερη από ότι στον τυφώνα (Owen, Smith, 1981).

ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΚΡΗΞΗΣ ΣΤΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΣΩΜΑ

Οι κακώσεις και οι βλάβες γενικότερα στο ανθρώπινο σώμα προκαλούνται από:

- 1) Το ωστικό κύμα και την κινούμενη μάζα αέρα.
- 2) Την ακτινοβολία και θερμότητα.
- 3) Από τα θραύσματα που εκτινάσσονται και από οικοδομικά υλικά.
- 4) Από δηλητηρίαση από τα αέρια (σπάνια)

Οι κακώσεις υπό μορφή σκιαγράφησης εξ αιτίας του ωστικού κύματος προκαλούνται λόγω της μεγάλης πίεσης και είναι κακώσεις: 1) στα αυτιά. 2) στους πνεύμονες. 3) στο γαστρεντερικό σύστημα. 4) σε άλλα συστήματα.

Κακώσεις **στα αυτιά** είναι: υπεραιμία μέχρι και ρήξη της μεμβράνης του τυμπάνου, βλάβη των ακουστικών οσταρίων, βλάβη στον κοχλία.

Στους πνεύμονες αιμορραγίες καθώς και διαφόρου βαθμού οίδημα και εμφύσημα. Οι κακώσεις αυτές προκαλούνται λόγω πίεσεως των πνευμόνων υπό του θωρακικού τοιχώματος, του διαφράγματος (το οποίο ανέρχεται λόγω πίεσεως των σπλάχνων της κοιλίας) και της ανενδότου σπονδυλικής στήλης. Βέβαια η αιτία των πνευμονικών αιμορραγιών δεν είναι μόνο η κατευθείαν πίεση του σώματος από το ωστικό κύμα αλλά προέρχεται και από θραύσματα ή οικοδομικά και άλλης φύσεως υλικά (θλώντα όργανα).

Στην κοιλιά περισσότερο προσβάλλονται τα όργανα που περιέχουν αέρα (στόμαχος, παχύ έντερο) γιατί η βίαιη συμπίεση των αερίων αυτών έχει σαν αποτέλεσμα πολύ υψηλές τοπικές πιέσεις που προκαλούν τοπικές βλάβες των ιστών μηχανικής και άλλης φύσεως (Owens, 1981).

Σε άλλα συστήματα. Ένας άλλος παράγοντας που είναι δυνατόν να προκαλέσει ακόμα και το θάνατο, είναι η συστηματική αρτηριακή εμβολή αέρα που προκαλείται λόγω εισόδου αέρα στο σύστημα των πνευμονικών φλεβών εξαιτίας της τραυματικής ρήξης των κυψελίδων. Έτσι φυσαλίδες αέρα βρέθηκαν ειδικά στις στεφανιαίες αρτηρίες, αριστερές κοιλότητες της καρδιάς και τις βασικές αρτηρίες του εγκεφάλου. Στην τελευταία περίπτωση προκαλούνται εστιακά και γενικά νευρολογικά φαινόμενα που δεν πρέπει όμως να συγχέονται με την αντίδραση προσωπικότητας σε ώρα μάχης (πολεμική νεύρωση ή blast ή shell shock). Η κίνηση του αέρα από την έκρηξη είναι δυνατόν να είναι αιτία τραυματισμού ποικίλου βαθμού σοβαρότητας. Μπορεί να πλήξει ένα άτομο απλά ή να το εκτινάξει αρκετά μέτρα μακριά και να προκληθεί έτσι τραυματισμός. Σε πολλές μεγάλες εκρήξεις είναι δυνατόν να είναι αιτία πλήρους διαλύσεως (atomization) του σώματος (Owen - Smith, 1981, Westaby, 1985). Σε μικρότερες εκρήξεις, που εξαρτώνται βέβαια και από την απόσταση από το κέντρο της εκρήξεως, είναι δυνατό το άτομο να διαμελισθεί και τα κομμάτια μικρά ή μεγάλα να διασκορπισθούν σε μεγάλη

έκταση ή το άτομο να ακρωτηριασθεί.

Κακώσεις από ακτινοβολίες και θερμότητα

Λόγω της εκρήξεως η θερμοκρασία στα αέρια που παράγονται μπορεί να φθάσει τους 3000° Κελσίου (Marshall 1977).

Τα εγκαύματα που προκαλούνται εξαρτώνται από 1) την ένταση της έκρηξης (ευθέως ανάλογα), 2) την απόσταση από το κέντρο της έκρηξης (αντιστρόφως ανάλογα από το τετράγωνο της απόστασης) και 3) από τα αντικείμενα και τα ρούχα που παρεμβάλλονται.

Λόγω της έκρηξης προκαλούνται δύο ειδών εγκαύματα: 1) Τα στιγμιαία, τα «flash burns» λόγω της υψηλής στιγμιαίας θερμοκρασίας και 2) «flash burns» λόγω της φλόγας στο κέντρο της εκρήξεως (Marshall, 1977).

Επίσης μπορεί να έχουμε και εγκαύματα που φθάνουν μέχρι απανθράκωση όταν προκαλείται πυρκαϊά στο περιβάλλον και δεν προφθαίνει το άτομο ν' απομακρυνθεί.

Κακώσεις από θραύσματα που εκτινάσσονται και από οικοδομικά υλικά.

Μπορεί να είναι ελαφρές, επικίνδυνες και βαρείς εξαρτώμενες: 1ον. από το μέγεθος, την ταχύτητα και τα λοιπά χαρακτηριστικά του «θλώντος οργάνου» που μπορεί να έχει και χαρακτηριστικά «τέμνοντος οργάνου» και 2ον. την περιοχή του σώματος η οποία προσβάλλεται: π.χ. τρώσεις βασικού οργάνου του σώματος, μεγάλου αγγειακού στελέχους κ.λ.π. Όταν έχουμε πτώση οικοδομικών κατασκευών μπορεί να καλυφθεί το άτομο από οικοδομικά υλικά και να έχουμε θάνατο από πολλαπλά τραύματα ή πνιγμονή εκ καταχώσεως. Ο συνήθης τραυματισμός από θραύσματα εκρήξεων είναι η τριάδα από μικρές βλάβες (εκχυμώσεις, εκδορές, νυγμοειδή τραύματα) που παρατηρούνται στο δέρμα (Marshall, 1977).

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΟΥ

Στην εξέταση τραυματία ή εξέταση από ιατροδικαστή του τραυματία έπεται από έκρηξη περιλαμβάνει: α) Έλεγχο των εξωτερικών τραυμάτων και εγκαυμάτων με προσοχή. Εδώ πρέπει να τονίσουμε την χαρακτηριστική τριάδα που αναφέραμε προηγούμενων και που είναι ενδεικτική των κακώσεων από θραύσματα συνεπεία εκρήξεως. Πολλές φορές οι εκδορές είναι γραμμοειδείς και συμβάλλουν προς το κέντρο της εκρήξεως. Το σημείο αυτό θέλει προσοχή σε περίπτωση που χρησιμοποιείται κατά την ανακριτική διαδικασία καθώς και ενώπιον του δικαστηρίου, γιατί στην έκρηξη συμβαίνουν ασυνήθιστα πράγματα (Marshall, 1977). β) Ωτολογική εξέταση. Για εξέταση θλάθης του τυμπανικού υμένα καθώς και σύσταση για περαιτέρω ακουστική διερεύνηση. γ) Σύσταση και λήψη όσο το δυνατό περισσότερων ακτινογραφιών σ' όλο το σώμα, για εντόπιση θραυσμάτων. Αναφέρεται περίπτωση που ένα μικρό θραύσμα πέρασε από το αριστερό υποχόνδριο και σφηνώθηκε στο ήπαρ αφού πρώτα διέτρησε τη χοληδόχο κύστη με αποτέλεσμα επειδή δεν έγινε αντιληπτό να επιφέρει το θάνατο του τραυματία αργότερα λόγω περιτονίτιδας. δ) Έλεγχο για μέλαινες κενώσεις καθώς και ακτινογραφία πνευμόνων.

Ο τραυματίας πρέπει να παραμείνει στο Νοσοκομείο για μερικές ημέρες έστω και αν δεν έχει μακροσκοπικώς εξωτερικά σοβαρό τραυματισμό. Αυτό γιατί πειράματα σε ζώα και παρατηρήσεις που έγιναν κατά τη διάρκεια και μεταγενέστερα του Β' Παγκοσμίου Πολέμου έδειξαν ότι είναι δυνατό

να συμβεί θάνατος συνεπεία εσωτερικών κακώσεων, λόγω του ωστικού κύματος, που δεν έγιναν αντιληπτές: π.χ. αιμορραγία (Zuckerman, 1940) ή μετατραυματική αναπνευστική ανεπάρκεια (Moore et al, 1969).

Σε περιπτώσεις που υπάρχουν νεκροί η συμβολή του ιατροδικαστού συνίσταται στα εξής:

α) Βοήθεια στην έρευνα στον τόπο της εκρήξεως. β) Στον προσδιορισμό της ταυτότητας των νεκρών και της αιτίας θανάτου και γ) Βοήθεια στην αναπαράσταση της εκρήξεως.

Α) Έρευνα στον τόπο της εκρήξεως:

Αφού πρώτα φωτογραφηθεί και ελεγχθεί ο τόπος της εκρήξεως από ειδικό συνεργείο για τυχόν άλλες θόμβες που δεν εξερράγησαν στο σημείο της εκρήξεως (εδώ πρέπει να τονιστεί ότι μέχρι πέρατος αυτής της έρευνας δεν πρέπει να χρησιμοποιείται η ασύρματος επικοινωνία, διότι μπορεί να ενεργοποιήσει τηλεχειριζόμενο εκρηκτικό μηχανισμό), ο ιατροδικαστής πρέπει να συλλέξει στοιχεία που θα τον βοηθήσουν να απαντήσει στα εξής ερωτήματα:

α) Πόσοι νεκροί υπάρχουν. β) η ταυτότητά τους, γ) ποιά η σχέση τους με την έκρηξη (τρομοκράτες, συνεργοί, αθώα θύματα). Έτσι στον τόπο της εκρήξεως ο ιατροδικαστής πρέπει να συλλέξει όλο το βιολογικό υλικό που θα βρει, συμπεριλαμβανομένων και όσο το δυνατό περισσότερων κηλίδων αίματος, καθώς και τυχόν υπολείμματα ρούχων και άλλων προσωπικών αντικειμένων και να τα τοποθετήσει σε όσο το δυνατό περισσότερα αριθμημένα δοχεία με ετικέτα. Αυτά πρέπει να συνοδεύονται από ένα σχεδιάγραμμα που να δείχνει τον τόπο στον οποίο βρέθηκαν.

Πόσοι νεκροί υπάρχουν. Από τα ανθρώπινα υπολείμματα και την εξέταση των ομάδων αίματος των κηλίδων που ανευρέθηκαν ο ιατροδικαστής μπορεί να συμπεράνει τον μικρότερο πιθανό αριθμό των θυμάτων της εκρήξεως. Απαιτείται προσοχή να μη γίνει σύγχυση με ιστούς ζώων τα οποία έτυχε να βρεθούν στον τόπο της εκρήξεως. Επίσης αξίζει να αναφερθεί η περίπτωση εκείνη που αναφέρεται στην Βιβλιογραφία σύμφωνα με την οποία ιστοί (δύο μήτρες και δύο προστάτες) που βρέθηκαν στον τόπο της εκρήξεως ανέβασαν τον αριθμό των νεκρών σε 4 ενώ από τα υπόλοιπα μέλη φαινόταν ότι ο αριθμός των νεκρών ήταν 3. (Marshall 1977).

Β) Για τον καθορισμό της ταυτότητας:

Στις περιπτώσεις θανάτων έπεται από έκρηξη ισχύουν δύο βασικοί κανόνες. Ο 1ος) χρησιμοποίηση όλων των διαθέσιμων στοιχείων στοιχείων για αναγνώριση και ο 2ος) ο αρμόδιος ιατροδικαστής δεν εκδίδει πιστοποιητικό ταφής προτού όλα τα σώματα αναγνωριστούν, κατά το μέτρο του ανθρωπίνου δυνατού. Μεγάλη λοιπόν σημασία έχουν εκτός των ιατροδικαστικών εξετάσεων ρουτίνας (εξέταση τριχών, οστών, δερματος άκρων, δακτυλικών αποτυπωμάτων, συγκριτικού ακτινολογικού ελέγχου, οδοντιατρικών εργασιών, εξέταση υπολειμμάτων ρούχων) οι πληροφορίες από τους επιζήσαντες, το γιατρό, τον οδοντίατρο, την οικογένεια των θανόντων, με ιδιαίτερη έμφαση στο απαραίτητο της συνεργασίας με την αστυνομία και τις άλλες υπεύθυνες αρχές. Μία ενδιαφέρουσα περίπτωση στην βιβλιογραφία ήταν η ανεύρεση μεταξύ των υπολειμμάτων των θυμάτων μίας εκρήξεως μαστου με μεγάλη θηλή που ενώ αρχικά έδωσε αφορμή να θεωρηθεί ότι ένα από τα θύματα ήταν γυναίκα, αποδείχθη τελικά ότι ανήκε σε άνδρα (Marshall, 1977).

Γ) Βοήθεια του Ιατροδικαστού στο καθαρά αστυνομικό έργο (αναπαράσταση της έκρηξης).

α) Ο Ιατροδικαστής παίρνει δείγματα που πιθανόν να περιέχουν εκρηκτικές ύλες ή υπολείματά τους από διάφορες περιοχές του σώματος π.χ. από τα νύχια και από τις μεσοδακτύλιες πτυχές (χρησιμοποιώντας στυλεό με βαμβάκι μουσκεμένο με ακετόνη) και τα παραδίδει στο εγκληματολογικό εργαστήριο για έρευνα. β) Ο ακτινολογικός έλεγχος υπολειμμάτων μπορεί να βοηθήσει στο ανακριτικό έργο π.χ. η ανεύρεση τεμαχίου πλάκας ρολογιού σφηνωμένου μέσα στα υπολείμματα μηρού σε μια περίπτωση έδειξε ότι υπήρχε ωρολογιακός αυτοσχέδιος μηχανισμός. γ) Πολλές φορές από τις κακώσεις που ανευρίσκονται ο ιατροδικαστής είναι δυνατόν να προσδιορίσει ενδεικτικά την σχέση του θύματος με την έκρηξη. Σε μια περίπτωση οι σοβαρές κακώσεις στα κάτω άκρα έδειξαν ότι η έκρηξη έγινε κοντά στο θύμα πλησίον του εδάφους. Σε άλλη περίπτωση οι σοβαρές κακώσεις στην κοιλιά έδειξαν ότι η έκρηξη συνέβη, γιατί πιθανώς το θύμα κρατούσε στην αγκαλιά του την βόμβα. Σε τρίτη περίπτωση (Spitz, 1973), σε έκρηξη που έγινε σε ένα αυτοκίνητο στον δρόμο επέβαιναν δύο άτομα τα οποία σκοτώθηκαν. Από τις κακώσεις ήταν φανερό ότι το ένα άτομο – ο οδηγός – έφερε κακώσεις στην δεξιά πλευρά του σώματος ενώ το άλλο – ο συνοδηγός – έφερε στα κάτω άκρα πράγμα που σήμαινε ότι η βόμβα ήταν μπροστά στα πόδια του όταν την μετέφεραν αλλά για άγνωστο λόγο εξερράγη.

Βέβαια όλα αυτά είναι απλώς ενδεικτικά για απόδοση ευθυνών, διότι δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι τα άτομα που οδηγούν αυτοκίνητο μέσα στο οποίο εκρήγνυται βόμβα είναι δυνατό να είναι αθώα θύματα, που έχουν άγνοια του τι μεταφέρουν ή και να μεταφέρουν συνεπεία εκβιασμού από τους τρομοκράτες.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ – ΠΡΟΦΥΛΑΚΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΑΠΟ ΒΟΜΒΙΣΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ

Αυτά έχουν σκοπό να δημιουργήσουν προϋποθέσεις ώστε η τοποθέτηση βόμβας από τον τρομοκράτη να είναι δύσκολη, να μειωθούν κατά το δυνατό τα καταστρεπτικά αποτελέσματα σε περίπτωση εκρήξεως ή να εξουδετερωθεί με τους λιγότερους κινδύνους για το κοινό και τις αρμόδιες υπηρεσίες ασφαλείας.

Α) Γενικά προφυλακτικά μέτρα

Κατάλληλη αρχιτεκτονική και σχέδιο αεροδρομίων και κυβερνητικών κτιρίων ώστε να μην υπάρχουν χώροι που ευνοούν την τοποθέτηση βόμβας και είναι δύσκολο να ερευνηθούν. Επίσης πρέπει να υπάρχει σχέδιο για εκκένωση του κτιρίου. Χρησιμοποίηση ειδικών κουρτινών που συγκρατούν τα θραύσματα από τα γυαλιά των παραθύρων. Τοποθέτηση σε ειδικά επιλεγμένους χώρους ειδικών κουθερών ανθεκτικών στην έκρηξη, φυσικά με όριο αντοχής (Pegg, 1985). Διάρκης επαγρύπνηση των εντεταλμένων αρχών αλλά και βοήθεια στο τόσο δύσκολο έργο τους, με αναφορά από υπαλλήλους και ιδιώτες κάθε ύποπτης κίνησης που υπέπεσε στην αντίληψή τους.

Σε αεροπορικά ταξίδια ποτέ δεν πρέπει να αφήνονται αποσκευές αφύλακτες. Επίσης συνιστάται να μην γίνεται αποδεκτό δέμα ή αποσκευή για φύλαξη ή μεταφορά από άγνωστο άτομο που πολλές φορές το ζητάει για να μην πλη-

ρώσει δήθεν τα μεταφορικά επειδή το βάρος των αποσκευών του υπερβαίνει το όριο.

Β) Ενέργειες σε περίπτωση κινδύνου.

Κάθε ύποπτο δέμα που βλέπουμε αφύλακτο δεν πρέπει να εγγίζεται και συνιστάται άμεση απομάκρυνση και ενημέρωση των Αρχών.

Άνοιγμα των παραθύρων του κτιρίου σε αντίθεση με την περίπτωση πυρκαϊάς όπου συνιστάται κλείσιμο των παραθύρων. Μέχρι την εξουδετέρωση της βόμβας απαγορεύεται ή χρησιμοποίηση ασύρματου επικοινωνίας (γιατί μπορεί να ενεργοποιηθεί τηλεχειριζόμενος εκρηκτικός μηχανισμός) εκτός της απολύτου απαραίτητης π.χ. Πύργου Ελέγχου με αεροπλάνα.

Γ) Εξουδετέρωση της βόμβας.

Αυτή είναι δυνατό να γίνει καλύτερα από απόσταση αφού προηγουμένως ελεγχθεί ο μηχανισμός της με την βοήθεια ακτίνων Χ, με τηλεκατευθυνόμενα τρόλεϋ που μεταφέρουν κάμερες τηλεοράσεως για παρατήρηση από κοντά και τηλεκατευθυνόμενους μηχανισμούς, ενσύρματους φυσικά, που είναι δυνατό ν' ανοίξουν παράθυρα, πόρτες αυτοκινήτων.

Μετά την έκρηξη θα γίνει έλεγχος για δεύτερη βόμβα στην γύρω περιοχή π.χ. στα δοχεία απορριμμάτων, στις τρύπες των υπονόμων, στα παρκαρισμένα αυτοκίνητα.

Τέλος για τον έλεγχο της διακίνησης των εκρηκτικών υλών έχει προταθεί (Ansell, 1980) η τυποποίησή τους από τις βιομηχανίες κατασκευής. Σ' αυτήν περιλαμβάνεται η προσθήκη σε κατάλληλη αναλογία διαφορετική σε κάθε βιομηχανία υλικού που δεν καταστρέφεται από την θερμότητα και την έκρηξη με ιδιότητες φθορισμού κάτω από υπεριώδες φως καθώς και μαγνητικού υλικού ώστε να είναι δυνατή ή ανίχνευση με μαγνητικό ανιχνευτή.

Έτσι με την εξέταση των εκρηκτικών υλών ή των υπολειμμάτων της έκρηξης είναι δυνατόν να καθορισθεί ή προέλευση της βόμβας, πράγμα που με την συνεργασία των αρμοδίων αρχών είναι απαραίτητη για την εξάρθρωση της Τρομοκρατίας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Ansell, P.: Tagging Explosives to counter Crime. International Criminal Police Review, 1980, 343, 266 - 270.
2. Marshall, T.: Explosion Injuries In: Forensic Medicine. Tedeschi, Eckert, Tedeschi. Vol. I. W. B. SAUNDERS. Philadelphia London Toronto 1977, 612 - 635.
3. M. Vitty, D and Mall R.: Investigation of Bombs and Explosives. In: Forensic Medicine Tedeschi, Eckert, Tedeschi. Vol. I. W. B. SAUNDERS Philadelphia London Toronto 1977, 570 - 611.
4. Owen Smith M.: High velocity missile wounds 1981, 43 - 57. Edward Arnold.
5. Pegg, F. : Bomb Incident Management, International Criminal Police Review, 1985, 390, 191 - 193.
6. Sritz, W. and Fisher, R.: Medicolegal Investigation of Death. C.C. Thomas. Publisher. Springfield Illinois. U.S.A. 1973, 266 - 269.
7. Zuckerman, S.: Experimental study of blast injuries to the lungs. Lancet, 1940 11, 219 - 24.

Ενημερωτικό

(Από το Τριμηνιαίο Δελτίο του Ελληνικού Τμήματος της Διεθνούς Εταιρείας Κοινωνικής Αμυνας, αρ. τεύχους 14, 1987)

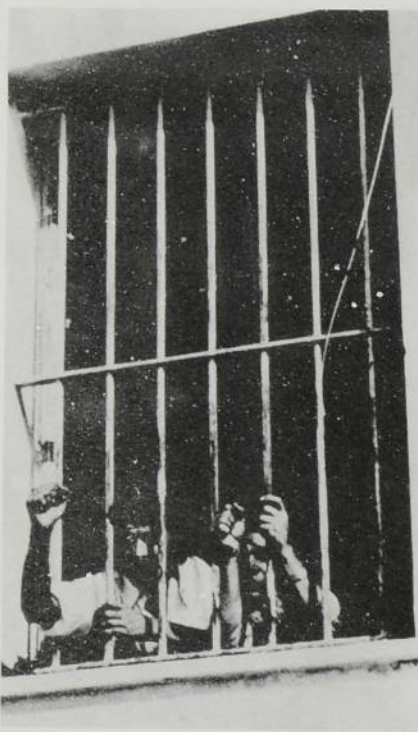
Το στίγμα του εγκληματία

Η κοινωνική αποστροφή στο πρόσωπο του εγκληματία επενεργεί τελικά πάνω στον ίδιο, που, έχοντας εκτίσει την ποινή του, διαπιστώνει στο ίδιο το πετσί του, τις συνέπειες της κοινωνικής απόρριψης. Από εκεί και πέρα η υποτροπή είναι συνήθως η αναπόφευκτη κατάληξη της τραυματικής αυτής εμπειρίας.

Του ΘΑΝΑΣΗ ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΥ*

Οι απαράδεκτες συνθήκες διαβίωσης των κρατουμένων, η συχνά απάνθρωπη και εκδικητική συμπεριφορά των αρμόδιων για την φύλαξη τους οργάνων, η δυσπιστία στις δυνατότητες κοινωνικής επανένταξής τους, δεν είναι τελικά παρά συμπτώματα του γενικότερου φαινομένου, που συνίσταται στην αποστροφή προς τον έγκλειστο, εσασί καταδικασμένο να φέρει το στίγμα του εγκληματία.

Για να υποχωρήσει το φαινόμενο αυτό δεν αρκεί βέβαια η νομοθετική μεταβολή. Το πρόβλημα δεν είναι τεχνικό, ώστε η θέσπιση ενός καινούργιου Σωφρονιστικού Κώδικα να δώσει και τις επιθυμητές λύσεις. Το πολύ πολύ ο νόμος να δημιουργήσει ευνοϊκότερες συνθήκες για την άσκηση κάποιας σωφρονιστικής πολιτικής, που δεν θα έχει αφετηρία και τέρμα το στιγματισμό, αλλά θα επιδίδει, αντίθετα, να αμβλύνει τις συνέπειες από το στίγμα του εγκλη-

ματία. Ο στόχος αυτός, που θα σημαίνει πραγματικά ποιοτική αλλαγή στη μεταχείριση του καταδίκου, προϋποθέτει οριστική απομάκρυνση από τις προκαταλήψεις του παρελθόντος και εμπιστοσύνη στον άνθρωπο. Ο κρατούμενος δεν μπορεί να θεωρείται «εξοφλημένος» για την κοινωνία· αν αυτό συμβαίνει, τότε οι κοινωνικοί μηχανισμοί νοσούν, αν δεν είναι αυτοί «εξοφλημένοι».

Η ΕΚΜΗΔΕΝΙΣΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΔΙΚΟΥ

Η εκμηδένιση του καταδίκου και η αντιμετώπισή του σαν απλού αντικειμένου εντάσσεται στο γενικότερο κλίμα, που υποθάλπει την κοινωνική αποστροφή σε θάρος του. Μέσα στο κλίμα αυτό, ο καταδικός παύει να υπάρχει ως κοινωνική προσωπικότητα. Ακραία μορφή παρόμοιας εκμηδένισης είναι ασφαλώς ο πολιτικός θάνατος, μεσαιωνι-

κός θεσμός, που κατάφερε να επιβιώσει στις απελευθερωτικές ιδέες της γαλλικής Επανάστασης.

Ο πολιτικός θάνατος – ο θάνατος του ανθρώπου ως πολίτη – είχε ως συνέπεια την οριστική απώλεια για τον καταδικασμένο σε ισόβια δεσμά της ικανότητας δικαίου, της δυνατότητας, δηλαδή, να είναι «πρόσωπο», υποκείμενο δικαιωμάτων και υποχρεώσεων. Από τη στιγμή της καταδίκης του φυλακισμένου δεν είναι πλέον παρά βιολογική μόνο υπόσταση. Η περιουσία του μεταβιβαζόταν στους κληρονόμους του, ο γάμος του, αν ήταν παντρεμένος, λυνόταν αυτόματα, δεν μπορούσε πια να αποκτήσει κανένα περιουσιακό αγαθό ή να κάνει, έστω με την παρεμβολή άλλου προσώπου, την παραμικρή νομική ενέργεια.

Ήταν, λοιπόν, νομικά νεκρός, ανύπαρκτος ως πολίτης, ξεγραμμένος από την πολιτική και ιδιωτική κοινωνία. **Θεσμός άμετρης θαρβαρότητας, ο πολιτικός θάνατος ίσχυε και στην Ελλάδα, όπου καθιερώθηκε με τον ποινικό Νόμο του 1834, έργο της θουαροκρατίας.** Η έξωση, όμως, του Όθωνα και ο απελευθερωτικός άνεμος που ακολούθησε οδήγησαν στην οριστική του κατάργηση, με το ψήφισμα της 31ης Οκτωβρίου 1862. Από τότε όλα τα ελληνικά Συντάγματα επαναλάμβαναν την κατάργηση του πολιτικού θανάτου, ώπου το Σύνταγμα του 1975 έπαψε, και ορθά, να ασχολείται με τον αναχρονιστικό αυτό θεσμό.

Αν, όμως, ο πολιτικός θάνατος εξαφανίστηκε, σχετικά νωρίς, από το νομοθετικό στερέωμα, η ιδέα της αποστέρησης από τον κατάδικο του status civilis επιβιώνει ως σήμερα μέσα από το θεσμό της νόμιμης απαγόρευσης. Η καταδίκη για κάποιο κακούργημα σε ποινή κάθειρξης έχει ως αποτέλεσμα, κατά τον Αστικό Κώδικα, την απώλεια της δικαιοπρακτικής ικανότητας του καταδικασμένου, για όσο χρόνο διαρκεί η έκτιση της ποινής. Αυτός μπορεί να είναι υποκείμενο δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, χωρίς ωστόσο να είναι σε θέση να κατάρτιζε τις σχετικές δικαιοπραξίες.

ΑΓΕΤΑΙ ΚΑΙ ΦΕΡΕΤΑΙ

Βέβαια, η στέρηση της δικαιοπρακτικής ικανότητας, που συνοδεύει την ποινική καταδίκη σε κάθειρξη, δεν εκτείνεται στην ικανότητα του

καταδίκου να συντάσσει διαθήκη ή, ύστερα από το νόμο 1329/1983, και να παντρεύεται. Αλλά, ως γενικός θεσμός, η νόμιμη απαγόρευση, χωρίς να εξυπηρετεί στην πραγματικότητα καμιά λειτουργική ανάγκη (βλ. **Ηλίας Δασκαλάκης**, «Η εγκληματολογία της κοινωνικής αντίδρασης», 1985, σ. 147), μετατρέπει τον κατάδικο σε άθυρμα, που στις περιουσιακές του τουλάχιστον σχέσεις άγεται και φέρεται από τις βουλές του επιτρόπου του.

Όμοια με τον ανήλικο ή τον δικαστικά απαγορευμένο, ο κατάδικος βρίσκεται υπό επιτροπεία και η παρουσία του επιτρόπου αναπληρώνει την έλλειψη της δικαιοπρακτικής του ικανότητας. Θλιβερό απολίθωμα του παρελθόντος, η νόμιμη απαγόρευση υλοποιεί, και ταυτόχρονα συμβολίζει, την έκπτωση του καταδίκου από τον κοινωνικό ρόλο του συναλλασσόμενου (βλ. **Ηλ. Δασκαλάκης**, οπ. π., σελ. 147).

Ενταγμένη στη λογική του στιγματισμού η νόμιμη απαγόρευση θα πρέπει βέβαια να καταργηθεί. Άλλωστε, η κατάργηση αυτή είχε ήδη πραγματοποιηθεί από τον Ελληνικό Αστικό Κώδικα του 1945· η επαναφορά, όμως, του Αστικού Κώδικα του 1940, που η οριστική του σύνταξη συνέπεσε με τη μεταξική δικτατορία, είχε ως αποτέλεσμα να διατηρηθεί ο απαρχαιωμένος αυτός θεσμός, που η ύπαρξή του στην έννομη τάξη αποτελεί κραυγαλέα αντίφαση προς κάθε προσπάθεια αντιμετώπισης των καταδικασμένων, σε θαριές έστω ποινές, ως μελών του κοινωνικού συνόλου.

«ΑΠΟΔΙΟΠΟΜΠΑΙΟΙ ΤΡΑΓΟΙ»

Η στέρηση, πραγματικά, της προσωπικής ελευθερίας, που συνεπάγεται η ποινική καταδίκη, δεν σημαίνει και εξαφάνιση του καταδίκου ως κοινωνικής προσωπικότητας. Αυτός, όποια και αν είναι η ηθική και κοινωνική απαξία της πράξης του, έχει κάθε δικαίωμα να διατηρεί την αξιοπρέπειά του, να αναπτύσσει την προσωπικότητά του, να δημιουργεί οικογένεια, να επικοινωνεί με τα παιδιά του, να φροντίζει την περιουσία του. Η στέρηση των δικαιωμάτων αυτών απηχεί την αντίληψη ότι ο κατάδικος είναι ο «αποδιοπομπαίος τράγος», που η κοινωνική του απομόνωση ικανοποιεί κάποιο αρχέγονο ένστικτο αυτοσυντήρησης.

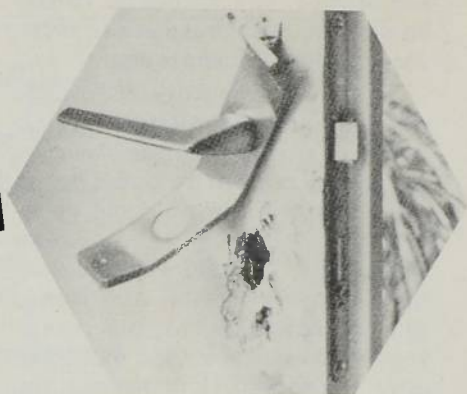
Ο εγκληματίας φορτώνεται με τις αμαρτίες όλων, με τα πλέγματα ενόχης ή τις ανομολόγητες επιθυμίες, που παραμένουν απωθημένα στο ασυνείδωτο όλων εκείνων, που ουδέποτε εγκληματίσαν. «Με την προβολή του εγκληματία ως κοινού εχθρού και τη δραματική παρουσίασή του ως άμεσης απειλής, γράφει ο **Ηλίας Δασκαλάκης** (οπ. παρ., σελ. 159), **διοχτετεύονται εναντίον του τα συλλογικά άγχη και αποστρέφεται η προσοχή από τις πραγματικές αρχηγόνες αιτίες του κοινωνικού συστήματος.** Δηλαδή ο εγκληματίας διαδραματίζει τον αποκαθαρτικό ρόλο του αποδιοπομπαίου τράγου, ανεξάρτητα από το τι έκανε».

ΑΝΕΞΙΤΗΛΟΣ Ο ΣΤΙΓΜΑΤΙΣΜΟΣ

Ο στιγματισμός του εγκληματία είναι συχνά ανεξίτηλος. Η κοινωνική αποστροφή στο πρόσωπό του επενεργεί τελικά πάνω στο ίδιο, που, έχοντας εκτίσει την ποινή του, διαπιστώνει στο ίδιο το πετσί του τις συνέπειες της κοινωνικής απόρριψης. Από εκεί και πέρα η υποτροπή δεν είναι συνήθως, παρά η αναπόφευκτη κατάληξη της τραυματικής αυτής εμπειρίας (βλ. **Ηλ. Δασκαλάκης**, οπ. παρ., σελ. 154). **Κάθε, λοιπόν, μεταβολή στο σωφρονιστικό σύστημα θα πρέπει να ξεκινά από την προσπάθεια να περιορίζονται οι οδυνηρές για τον κατάδικο συνέπειες του στίγματος του εγκληματία.** Προσπάθεια στην οποία πρωτοστάτησε ο **Ηλίας Δασκαλάκης**, που ο πρόωρος χαμός του δημιουργεί δυσαναπλήρωτο κενό. Μένουν, ωστόσο, τα γραπτά του, που μπορούν, έστω και καθυστερημένα, να καθοδηγούν κάθε αρμόδιο, αρκεί να απαλλαγεί από το σύνδρομο της παντογνωσίας και τη φοβία απέναντι στην «κοινή γνώμη», έρμαιο συχνά τεχνητών διεγέρσεων.

* Ο **Θανάσης Κ. Παπαχρίστου** είναι αναπληρωτής καθηγητής στο Νομικό Τμήμα του Πανεπιστημίου Αθηνών. Διδάσκει Αστικό Δίκαιο και Κοινωνιολογία του Δικαίου.

Η ΚΑΛΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΣΙΓΟΥΡΙΑ

Η έξαρση των κλοπών και των διαρρήξεων στις μέρες μας οφείλεται σε μεγάλο μέρος στην αδιαφορία πολλών ατόμων. Οι διαρρήκτες και οι κλέφτες δεν περιμένουν μια πρόσκληση σύμφωνα με τους καθιερωμένους τύπους για να χτυπήσουν! Αυτό που περιμένουν, είναι να τους χαμογελάσει η τύχη για να μπορούν να επιδοθούν στο σατανικό τους έργο δίχως να ριψοκινδυνέψουν και πολύ. Λένε ότι «η ευκαιρία κάνει τον κλέφτη» και οι κλέφτες ξέρουν να αρπάζουν την ευκαιρία, όταν τους προσφέρεται. Εσείς θα θέλατε να βοηθήσετε τους πιθανούς κλέφτες να εκμεταλλευθούν τέτοιες ευκαιρίες; Ασφαλώς, όχι. Το να είσαι προσεκτικός σημαίνει ότι είσαι και προνοητικός: για να σιγουρέυεις τον εαυτό σου και τα υπάρχοντά σου.

Στις σελίδες που ακολουθούν σας δίνουμε μερικές συμβουλές. Σας λέμε τι μπορείτε να κάνετε για να προστατευτείτε αποτελεσματικά από τους διαρρήκτες. Γενικά μια λογική καχυποψία και σύνεση σας παρέχουν μια δωρεάν προστασία από τις διαρρήξεις.

«Είμαι
στην πόλη θα επιστρέψω
σε τέσσερις ώρες»

Ίσως να μην είστε κι εσείς από τους απερίσκεπτους εκείνους που γαντζώνουν τέτοια μηνύματα στην εξώθυρα του σπιτιού τους και αφήνουν το κλειδί κάτω από την ψάθα ή μέσα στο γραμματοκιβώτιο.

Είναι κι άλλα ακόμη σημάδια που τραβάνε την προσοχή των κακοποιών: κατεβασμένα στόρια από το πρωί ίσαμε αργά το βράδυ, γραμματοκιβώτια ξεχειλισμένα από έντυπα κι αλληλογραφία, στίβα οι εφημερίδες και τα περιοδικά μπροστά στο κεφαλόσκαλο. Όλα αυτά για τον διαρρήκτη σημαί-

νουν: ο ένοικος λείπει.

Προτού βγείτε από το διαμέρισμά σας, βεβαιωθείτε ότι όλες οι πόρτες, τα παράθυρα, οι φεγγίτες είναι κλειστά και μανταλωμένα.

Σε περιπτώσεις που θα λείψετε για αρκετές μέρες, αξίζει τον κόπο να αναθέσετε στα Ταχυδρομεία να κρατάνε την αλληλογραφία σας στην υπηρεσία τους. Παρακαλέστε τους γείτονες ή γνωστούς σας να ανοίγουν και να κλείνουν τα παραθυρόφυλλα και τα βράδυα ν' ανοίγουν ένα δικό σας φως. Μ' αυτό τον τρόπο, η απουσία σας θα γίνει λιγότερο αισθητή από τους διαρρήκτες.

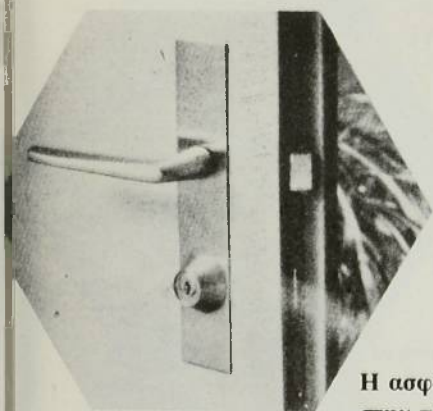
**Η
ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΑ:**

Αντιμετωπίστε με επιφυλακτικότητα οποιοδήποτε άγνωστο άτομο που θα συναντήσετε μπροστά στην πόρτα, στο υπόγειο ή στο κλιμακοστάσιο. Ο άπλετος φωτισμός μπροστά στην εξώπορτα, μέσα στους διαδρόμους και στο κλιμακοστάσιο διώχνει τους αμφίβολους επισκέπτες.

Οποσδήποτε χρησιμοποιείτε το θυροτηλέφωνο πριν από το άνοιγμα των θυρών: είναι μέσα αποτελεσματικά για να προστατεύσετε από τις ενοχλητικές επισκέψεις. Πριν από όλα, κλείνετε πάντοτε την πόρτα του διαμερίσματός σας καθώς και, αν είναι δυνατόν την πόρτα της κεντρικής εισόδου της πολυκατοικίας.

Βεβαιώνετε όσο το δυνατόν συχνά ότι οι πόρτες των υπογείων και των παταριών είναι καλά μανταλωμένες – όχι μόνο για την προστασία σας από τους διαρρήκτες, αλλά επίσης – ποιός ξέρει – από τυχόν πυρκαγιές. Σε περίπτωση ανάγκης, μιλήστε για την ασφάλεια με το διαχειριστή ή τον ιδιοκτήτη ή π.χ. για πόρτες που δεν κλείνουν ή για φεγγίτες ή παράθυρα στη σκάλα με ανεπαρκή προστασία.

Η ασφάλεια στην πόρτα εισόδου του διαμερίσματος

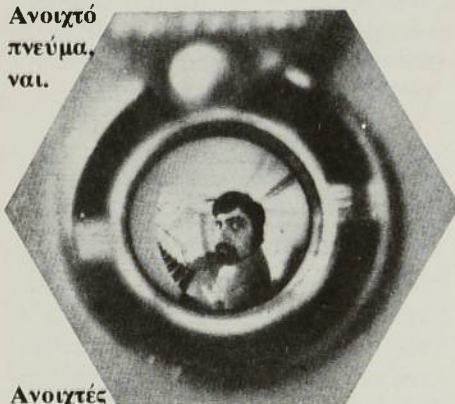
Μόνο οι συμπαγείς κατασκευές πόρτες σπιτιών και διαμερισμάτων, που περιβάλλονται από ανθεκτικό πλαίσιο (πάχους 4 εκ.) σας παρέχουν μια καλύτερη ασφάλεια από τους διαρρήκτες.

Στη καλή κλειδαριά το κλειδί πρέπει να γυρίζει δύο φορές και ο σύρτης να εισδύει σε βάθος τουλάχιστον 10 χλστ. Ο οφθαλμός πρέπει να είναι ισόπεδος με την πόρτα, δηλ. να μην προεξέχει. Εάν προεξέχει, τότε ενισχύετε τον οφθαλμό με κώνο (βλ. φωτογραφία) για μεγαλύτερη αντοχή. Πάντοτε διαλέγετε σύστημα κλειδαριάς

που να είναι δύσκολη η εξουδετέρωσή της.

Για οποιαδήποτε μετατροπή σε κλειδαριά ενημερώνετε πάντοτε προηγουμένως τον σπιτονοικοκύρη.

Ανοιχτό πνεύμα, ναι.

Ανοιχτές πόρτες στον πρώτο

Οι καλεσμένοι που περιμένετε μπαίνουν στο σπίτι σας από την πόρτα της εισόδου, οι ανεπιθύμητοι καταφτάνουν την πιο ακατάλληλη στιγμή όταν δεν είστε στο σπίτι, και μπαίνουν μέσα χρησιμοποιώντας βία.

Με ένα «μάτι» στην εξώπορτά σας μπορείτε να έχετε εδαφική οπτική εικόνα του κεφαλόσκαλου (μεγάλη γωνία 160°), αλλά μόνο όταν το κλιμακοστάσιο έχει το φωτισμό που χρειάζεται. Αυτά τα «μάτια» δεν στοιχίζουν ακριβά και μπορούν να τοποθετηθούν σε όλες τις εξώπορτες των διαμερισμάτων. Οι αλυσιδίτσες συγκρατήσεως δεν παρεμβάλλουν μεγάλο εμπόδιο στους διαρρήκτες, σας προστατεύουν όμως από τον ενοχλητικό επισκέπτη γιατί εμποδίζουν το διάπλοτο άνοιγμα της πόρτας.

Καλύτερα να προλαβαίνεις παρά να θεραπεύεις

Υπάρχουν σπασίματα τζαμιών που δεν φέρνουν γούρι.

Το τζάμι που σπάει δεν σημαίνει κατ' ανάγκη ότι όλα θα πάνε δεξιά! Οι διαρρήκτες γνωρίζουν στην εντέλεια πώς να σπάνε στα γρήγορα και δίχως να προκαλούν θόρυβο ένα κοινό τζάμι, για να ανοίξουν στη συνέχεια πόρτες και παράθυρα. Αυτό σήμερα είναι δυνατόν ν' αποφεύγεται. Υπάρχουν τζάμια ασφαλείας για πόρτες και παράθυρα. Εξ άλλου, μην αφήνετε ποτέ κλειδί πίσω από τζαμωτή πόρτα και εφοδιάζετε τα παράθυρα με συστήματα ασφαλείας που κλειδώνουν. Κι αυτό

ιδιαίτερα στα παράθυρα του ισόγειου ή των μαλακονιών που είναι εύκολο να τα φτάσει ο «σαλταδόρος» και να επιδοθεί στη διάρρηξη με τα σύνεργα του «επαγγέλματος».

Τα στόρια και τα πατζούρια

δεν είναι θωρακισμένες πόρτες

Κατά την απουσία σας ή τη νύχτα πρέπει να κλείνετε τα στόρια και τα παραθυρόφυλλα καθώς και τους φεγγίτες. Τούτο έχει ιδιαίτερη σημασία για τα παράθυρα στο ισόγειο που είναι εύκολα προσιτά.

Ωστόσο, θα είστε προφυλαγμένοι από τους διαρρήκτες μόνο όταν τα στόρια σας από ξύλο, αλουμίνιο ή συνθετικό κλειδώνουν από μέσα για να εμποδίζεται το σήκωμά τους. Το σύστημα ακινητοποίησης των παντζουριών εξυπηρετεί τον ίδιο σκοπό: προστατεύει από διάρρηξη.

Σχέδια και κατασκευή για

περισσότερη ασφάλεια

Όταν χτίζετε το σπίτι σας μην λαβαίνετε υπόψη μόνο τις προδιαγραφές που αφορούν την κατασκευή ή την πυρασφάλεια, αλλά σκεφτείτε επίσης την προσωπική σας εξασφάλιση από τους διαρρήκτες. Οι ψηλοί τοίχοι, οι φράχτες, οι πόρτες του κήπου που κλείνουν καλά σας προστατεύουν, είναι αλήθεια, από τους παρείσακτους. Αλλά για τους θρασείς διαρρήκτες όλα αυτά δεν αποτελούν καν εμπόδια. Ξέρουμε ότι δεν αρέσει, σε όλο τον κόσμο να ζει πίσω από ψηλά τείχη. Είναι ωστόσο δυνατόν να έχετε ένα καλύτερο αποτέλεσμα με ένα πιο άνετο σχέδιο και επαρκή φωτισμό.

Κάθε σπίτι χρειάζεται δικό του σχέδιο ασφαλείας, προσαρμοσμένο στα πραγματικά δεδομένα, στο περιβάλλον και, κυρίως, στο δικό του τρόπο κατασκευής.

**Σκοτεινές
σχέψεις**

από σκοτεινές εισόδους

Πόρτες που βλέπουν στην αυλή, παράθυρα σε υπόγεια, φεγγίτες, σοφίτες και γκαράζ είναι οι εισοδοί που προτιμούν οι διαρρήκτες. Υπάρχει όμως τρόπος για ν' αποθαρρύνετε αυτούς που επιβουλεύονται την ασφάλειά σας και την περιουσία σας. Ότι εκ πρώτης όψεως δεν κάνει παρά να ομορφαίνει το σπιτικό σας, μπορεί να μεταβληθεί σε ανυπέρβλητο εμπόδιο για το διαρρήκτη αρκεί οι γρίλλιες και τζαμωτές πόρτες να είναι ντυμπλισμένες με μεταλλικό δικτυωτό. Η πιο ανθεκτική γρίλλια δεν χρησιμεύει σε τίποτα αν δεν είναι όπως πρέπει αγκυρωμένη μέσα στον τοίχο. Για αυτή τη δουλειά από την οποία εξαρτάται η ασφάλειά σας, ζητείστε τη συνεργασία του ειδικού τεχνίτη.

**Οι
φράχτες
και τα**

έπιπλα του κήπου

Οι φράχτες από φυτά και οι θάμνοι είναι μια προστασία για τα πουλιά αλλά, επίσης, όταν έχουν φυτευτεί πάρα πολύ κοντά στο σπίτι, για τα κακοποιά στοιχεία. Τα δένδρα με τα μεγάλα κλαριά, οι πέργολες, οι κληματαριές, οι σωλήνες απορροής νερού και οι μαρκίζες στα μπαλκόνια και στα παράθυρα διευκολύνουν το σκαρφάλωμα των επιτήδειων διαρρηκτών.

Αυτοί οι «κύριοι» θα σας ευγνωμονούν επίσης όταν αφήνετε στη διάθεσή τους μέσα στο περιβόλι σας σκάλες, έπιπλα υπαίθρου, πάγκους και σκουπιδοτενεκέδες που διευκολύνουν την πραγματοποίηση των σχεδίων τους. Μην ξεχνάτε ένα πράγμα: οι κλέφτες χρησιμοποιούν όλες τις δυνατότητες για να αναρριχώνται.

Φως

εναντίον εκείνων που προτιμούν το σκότος

Ο ηλεκτρικός φωτισμός του κήπου δεν είναι μόνο στολίδια αλλά και μια προστασία εναντίον εκείνων που φοβούνται το φως. Ο σωστά τοποθετημένος εξωτερικός φωτισμός του σπιτιού προστατεύει τα υπάρχοντά σας από τους κλέφτες. Οι πηγές του φωτός όπως και τα μέσα μεταφοράς του ρεύματος πρέπει ωστόσο να είναι απρόσιτα για κάθε αναρμόδιο και να είναι προστατευμένα από πράξεις καταστροφής γιατί αν προκληθεί βραχυκύκλωμα η ασφάλειά σας μειώνεται στο μηδέν. Μην του παρέχετε ηλεκτρικό ρεύμα για το τρυπάνι του. Θέσατε εκτός κυκλώματος τους εξωτερικούς ρευματολήπτες. Όταν τη νύχτα το σπίτι σας και ο κήπος σας είναι βυθισμένα στο σκοτάδι θα ήταν ευχής έργο με τον παραμικρότερο ύποπτο θόρυβο να μπορείτε να ανάψετε από το υπνοδωμάτιό σας τον εξωτερικό φωτισμό. Το φως διώχνει τους κακούς.

Για να μην δίνει την εντύπωση το σπίτι σας όταν λείπετε ότι δεν κατοικείται θα πρέπει να ανάβει διακεκομμένα ένα φως. Καλύτερα ακόμη να ζητάτε από τους γείτονες ή γνωστούς σας να σας κάνουν αυτή την εξυπηρέτηση.

Από την πέτρα μπροστά στην σπηλιά έως το σύστημα συναγερμού

Οι άνθρωποι των σπηλαίων τοποθετούσαν αγκωνάρια μπροστά στις κατοικίες τους για να προφυλάξουν τα υπάρχοντά τους. Αργότερα, τα κάστρα και τα χαντάκια, τα ταμπούρια και γερές κλειδαριές χρησίμευαν σαν μέσα άμυνας ενάντια στα ενοχλητικά στοιχεία. Με ραδιουργίες και σατανικές επινοήσεις, αυτά τα στοιχεία σχεδόν πάντοτε τα κατάφερναν να παρακά-

μπτουν αυτά τα μέτρα ασφαλείας και να «θερίζουν εκεί όπου δεν είχαν σπείρει».

Αυτά τα μηχανικά μέτρα προστασίας ανταποκρίνονται απόλυτα στον προορισμό τους σε ωρισμένες περιπτώσεις. Για απομακρυσμένες βίλλες, έξω από οικισμούς, μπορούν να συμπληρωθούν αποτελεσματικά με ηλεκτρονικές εγκαταστάσεις συναγερμού.

Όταν ληφθεί υπόψη, ο μεγάλος αριθμός των συστημάτων που προσφέρονται στην αγορά, καλύτερα είναι να ενημερώνουμε για τη συγκεκριμένη περίπτωση μας ειδικούς και να ζητάμε τη γνώμη τους.

Βεβαιώνεστε όσο το δυνατόν συχνά ότι οι πόρτες των υπογείων και των παταριών είναι καλά μανταλωμένες – όχι μόνο για την προστασία σας από τους διαρρήκτες, αλλά επίσης – από τυχόν πυρκαγιές.

Σε περίπτωση ανάγκης, μιλήστε για την ασφάλεια με το διαχειριστή ή τον ιδιοκτήτη ή π.χ. για πόρτες που δεν κλείνουν ή για φεγγίτες ή παράθυρα στη σκάλα με ανεπαρκή προστασία.

**Το
αυτοκίνητο
δεν είναι
βιτρίνα εκθέσεως**

Όταν παρκάρετε το αυτοκίνητό σας, μην αφήνετε στη στέγη του αντικείμενα. Μέσα στο ξενοδοχείο σας υπάρχει ασφαλώς ειδικός χώρος όπου θα είναι ασφαλισμένα. Τα είδη μεγαλύτερης αξίας, όπως η φωτογραφική μηχανή, που τόσο σας ενδιαφέρουν, δεν πρέπει να παραμένουν μέσα στο αυτοκίνητο, εκτεθειμένα σε όλα τα βλέμματα.

Εύκολα σπάζει κι ανοίγει ένα τζάμι του αμαξιού σας. Αυτά τα είδη πρέπει να τοποθετούνται μέσα στο πορτομπαγκάζ που φυσικά θα κλείνει με κλειδί. Όταν το αυτοκίνητο μένει σταθμευμένο σε απομονωμένη περιο-

χή ή εγκαταλείπεται όλη τη νύχτα, σκεφτείτε ότι το πορτ - μπαγκάζ δεν είναι θησαυροφυλάκιο.

Τι
κάνουμε
με τα
πολύτιμα αντικείμενα;

Για τις συλλογές, τα κοσμήματα, τους πίνακες, τα χαλιά, τα μετρητά και τις χοντρές επιταγές, μέσα στο διαμέρισμά σας δεν υπάρχει καμιά θέση για την ασφάλή τους προφύλαξη. Οι διαρρήκτες γνωρίζουν όλες τις «κρυψώνες», ακόμη και τις πιο απόκρυφες. Γι' αυτό καταθέτετε τα τιμαλφή σας για φύλαξη σε τραπεζική θυρίδα. Αν φωτογραφίσετε αυτά τα αντικείμενα, μπορεί αυτό να σας φανεί χρήσιμο. Επίσης, η αστυνομία θα βοηθηθεί όταν ανακαλύψει κλεμμένα, όταν αυτά είναι μαρκαρισμένα με τον αριθμό της ασφάλειάς σας. Εκτός από τις φωτογραφίες, ένας κατάλογος με τα πολύτιμα είδη εξυπηρετεί σε μεγάλο βαθμό γιατί σας παρουσιάζει μια πλήρη εικόνα, με κάθε ακρίβεια για ό,τι σας ανήκει.

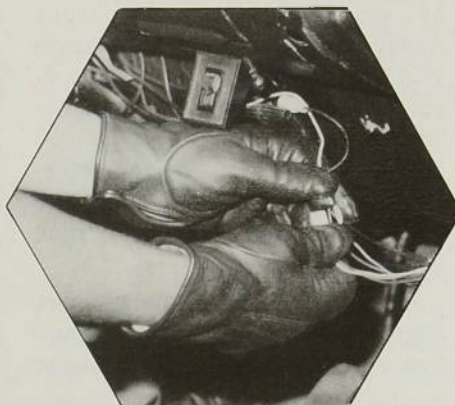
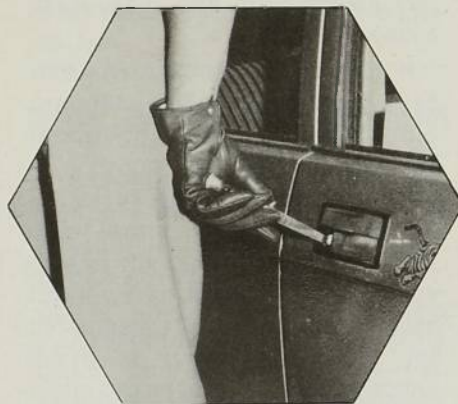
Τόσα
πολλά
ρούχα
κρέμονται
στην γκαρνταρόμπα

Οι κλοπές στις γκαρνταρόμπες είναι πολύ συχνότερες από όσο γενικά πιστεύεται. Αυτές μπορούν να βάλουν τα θύματα σε πολύ δύσκολη θέση.

...παρά την τόση προνοητικότητα σας θα σας συμβεί ωστόσο κάτι, έχει σημασία να είστε ασφαλισμένος. Η ασφάλεια μπορεί τουλάχιστον να σας αποζημιώσει για την υλική ζημιά όταν αδυνατεί να αναπληρώσει την πραγματική απώλεια.

Μην αφήνετε στα βεστιάρια ούτε ακριβά μαντώ, ούτε ρευστό χρήμα, ούτε ρολόγια, μπιζού ή κλειδιά. Αν υπάρχουν ντουλάπες που κλειδώνουν πρέπει να τα κλείνετε εκεί και να παίρνετε τα κλειδιά. Στα γυμναστήρια πολλοί σύλλογοι και πολλά σχολεία χρησιμοποιούν ταυτόχρονα τους ίδιους χώρους. Όταν δεν μπορείτε να φυλάξετε σ' ασφαλές μέρος τα αντικείμενα αξίας που έχετε πάρει μαζί σας, βάλτε τα όλα μέσα σε ένα σακίδιο (μαζί με τα προσωπικά σας χαρτιά).

Κάνετε τακτικούς ελέγχους στα αποδυτήρια. Όσοι γυροφέρνουν εκεί κοντά δίχως να μπορούν να δικαιολογήσουν το λόγο που βρίσκονται εκεί, πρέπει να συλλαμβάνονται και να καταγγέλλονται στην αστυνομία.

Βάλτε φρένο στις κλοπές

Πολλά κρούσματα κλοπών αυτοκινήτων σημειώνονται τα τελευταία χρόνια στη χώρα μας, μεγαλώνοντας τις πιθανότητες να συμβεί κάτι παρόμοιο σ' όλους μας.

Η αστυνομία, στην προσπάθειά της να μειώσει τις κλοπές, ενημερώνει τους ιδιοκτήτες με τα πιο κάτω μέτρα ασφαλείας;

• Μην αφήνετε ποτέ αντικείμενα αξίας, που μπορούν να προσελκύσουν το ενδιαφέρον των κλεφτών, μέσα στο αυτοκίνητο.

• Κλείνετε καλά τα τζάμια και κλειδώνετε πάντοτε τις πόρτες.

• Μην αφήνετε έστω και για ελάχιστα λεπτά τα κλειδιά πάνω στη μηχανή. Οι περισσότερες κλοπές, τονίζουν οι υπεύθυνοι αστυνομικοί, στηρίζονται σ' αυτή την αμέλεια.

• Χρησιμοποιήστε ένα μηχανικό τρόπο, που αποκλείει την οδήγηση του αυτοκινήτου, όπως μπλοκάρισμα του τιμονιού με ειδικό αντικλεπτικό μαστούνι.

• Όταν σταθμεύετε, αφαιρέστε (αν είναι δυνατό) τον ένα πόλο της μπαταρίας. Μπορείτε, επίσης, να τοποθετήσετε ένα γενικό διακόπτη στο σαλόνι του αυτοκινήτου, που να διακόπτει το ηλεκτρικό κύκλωμα.

• Χρησιμοποιείτε συστήματα συναγερμού στις πόρτες και στον κινητήρα, ώστε με την ενεργοποίησή τους να σας ειδοποιούν μέσω κόρνας ή σειρήνας.

• Μην τοποθετείτε ακριβά «αξεσουάρ» στο αυτοκίνητο. Η πρόκληση τότε είναι αναπόφευκτη και μπορεί να σας στοιχίσει πολλά.

Ακόμα εκείνα που πρέπει να προσέχουν οι οδηγοί, είναι:

• Να σταθμεύουν σε δρόμους πολυσύχναστους και φωτεινούς ή να παρκάρουν σε σταθμούς αυτοκινήτων και ιδιωτικά γκαράζ.

• Το ρεζερβουάρ του αυτοκινήτου να έχει μικρή ποσότητα βενζίνης για γρήγορη εγκατάλειψή του σε περίπτωση κλοπής.

Βοηθώντας τους ανήλικους εγκληματίες

Ένα πρωτοποριακό πρόγραμμα της αστυνομίας του Κάλγκαρυ στον Καναδά

της Judy Troidl

της Σχολής Δημ. Σχέσεων του Κολεγίου του Κάλγκαρυ

Απόδοση στα Ελληνικά:

Δόκ. Υπαστ/μος Γιώργος Λεκάκης

Από το περιοδικό GAZETTE της Καναδικής Αστυνομίας

Στα πλαίσια της βοήθειας και της συμπαράστασης στους ανήλικους εγκληματίες, η αστυνομία του Κάλγκαρυ στον Καναδά, έχει αρχίσει να εφαρμόζει εδώ και καιρό ένα αξιόπαινο και πρωτοποριακό πρόγραμμα.

Η πρώτη προσπάθεια για προσέγγιση των ανήλικων εγκληματιών και για ομαλή επαναφορά τους στο κοινωνικό σύνολο, είχε αρχίσει το 1975. Αυτό το πρόγραμμα σχεδιάστηκε με σκοπό να βοηθήσει τους νέους, ενθαρρύνοντάς τους και συμβουλεύοντάς τους να αλλάξουν τρόπο ζωής, μακριά από κάθε μορφή εγκληματικότητας, κατευθύνοντας τη ζωτικότητα και τα ενδιαφέροντά τους, σε νέους τομείς δράσης και κοινωνικότητας. Έξι μήνες μόνο, μετά την εφαρμογή του προγράμματος, τα αποτελέσματα έδειξαν ότι το ποσοστό της εγκληματικότητας μειώθηκε κατά 70%!

Οι νέοι που εμπλέκονται στο πρόγραμμα, είναι ηλικίας από 7 μέχρι 15 χρόνων, ενώ το ποσοστό των αγοριών, φθάνει το 85%. Το προσωπικό της ειδικής αυτής υπηρεσίας, αποτελείτο στην αρχή από 2 ντετέκτιβς και 2 γυναίκες αστυνομικούς. Σήμερα αποτελείται από 5 ντετέκτιβς, έναν εθελοντή αστυνομικό – συντονιστή και έναν αρχιφύλακα. Επιπροσθέτως όμως υπάρχουν και 65 ιδιώ-

τες εθελοντές. Το αστυνομικό προσωπικό που στελεχώνει αυτή την υπηρεσία συμπαράστασης, αναλαμβάνει διετή υποχρεωτική δέσμευση. Οι περισσότεροι από τους αστυνομικούς είναι οικογενειάρχες ηλικίας 40 χρόνων και πάνω, ενώ αντίθετα το 90% σχεδόν των ανήλικων προέρχονται από διαλυμένες εύπορες οικογένειες.

Η πλειοψηφία των αστυνομικών δεν έχουν διδαχθεί ειδικά μαθήματα ψυχολογίας. Έχουν όμως πολύχρονη αστυνομική πείρα σε θέματα σχέσεων με πολίτες και έτσι έχουν μάθει να επικοινωνούν αποτελεσματικά, με αυθορμητισμό και ειλικρίνεια. Οι αστυνομικοί αυτοί, είναι κάτι περισσότερο από απλοί εφαρμοστές του νόμου. Ξεπερνούν τα στενά υπηρεσιακά πλαίσια, μέσα στα οποία τυπικά κινείται κάθε αστυνομικός. Δίνουν συμβουλές και γίνονται φίλοι, όχι μόνο με τους ανήλικους παραβάτες, αλλά με όλη την οικογένειά τους. Είναι απόλυτα αφοσιωμένοι στο υψηλό έργο τους, παρέχοντας μπορεί να πει κανείς, μοναδικού είδους κοινωνική προσφορά. Αφιερώνουν συνήθως 5 – 10 ώρες την εβδομάδα από τον ελεύθερό τους χρόνο οικειοθελώς.

Όλοι οι ανήλικοι με τους οποίους έρχονται σε επαφή οι αστυνομικοί, έχουν το τηλέφωνο της κατοικίας

τους και μπορούν να τους καλούν οποιαδήποτε ώρα, μέρα – νύχτα για να τους συμβουλευτούν σε κάποιο τους πρόβλημα. Σε μερικές βέβαια περιπτώσεις ο αστυνομικός θα πρέπει να είναι πολύ πειστικός για να πείσει τους γονείς του ανήλικου, ότι θέλει πραγματικά να βοηθήσει. Μια τέτοια περίπτωση συνέβη στον ντετέκτιβ Χάλστιντ, με μια μητέρα 7 παιδιών. Τα δύο μεγαλύτερα παιδιά της οικογένειας βρίσκονταν στη φυλακή και το τρίτο ήταν 14 χρόνων, όταν πέθανε ο πατέρας τους. Το αγόρι αυτό είχε κάνει 13 μικροδιαρρήξεις, όταν ο ντετέκτιβ ήλθε σε επαφή με την οικογένειά του, η οποία είχε πολλές μέχρι τότε δοσοληψίες με την αστυνομία.

Κάθε φορά όλο και κάποιος αστυνομικός κτυπούσε την πόρτα ή για να πάρει μαζί του στο τμήμα κάποιον από τους γιούς της ή για να ψάξει το σπίτι (υποψίες για κλοπές κ.ά.). Έτσι όταν ο Χάλστιντ, πήγε στο σπίτι, η μητέρα των παιδιών αγανακτισμένη, του έκλεισε βίαια την πόρτα. Για 21 μέρες συνέχιζε να πηγαίνει ακόμα και όταν δεν δούλευε, προσπαθώντας να πείσει την μητέρα, ότι ήθελε πραγματικά να βοηθήσει το γιο της. Τελικά τα κατάφερε. Μια μέρα λέει χαρακτηριστικά ο ντετέκτιβ, συνάντησα τυχαία τον 14χρονο Ρόμπερτ έξω από το σχολείο του και του είπα

ότι θα ερχόμουν το Σάββατο το πρωί να τον πάρω για να πάμε για κυνήγι. Πραγματικά δεν ήξερα αν θα με περίμενε, αλλά το Σάββατο το πρωί, όταν πήγα σπίτι του, τον είδα να με περιμένει στις σκάλες. Από τότε γίναμε φίλοι. Ο Ρόμπερτ είναι 17 χρόνων σήμερα και από τότε που συνεργάστηκε με την υπηρεσία μας δεν έχει απασχολήσει ξανά την αστυνομία, για οποιαδήποτε παράνομη πράξη. «Εκείνη η μέρα λέει ο αστυνομικός, ήταν η πιο ευτυχισμένη που θα μπορούσε να υπάρξει για μένα και για την οικογένεια». Τα άλλα δύο αδέρφια που είχαν φυλακιστεί, εξέτισαν την ποινή τους και ο Χάλοστιντ τους βρήκε δουλειά σε μια τοπική εταιρεία χαλυβουργίας. Τα τελευταία 3 χρόνια, δεν έχουν απασχολήσει και αυτοί την αστυνομία. Οι σχέσεις μάλιστα του αστυνομικού έχουν γίνει τόσο στενές με την οικογένειά αυτή, ώστε μέχρι τώρα έχει παραβρεθεί σε 3 γάμους παιδιών της οικογένειας.

Ο ντετέκτιβ Χάρυ Χέβιτ εργάστηκε κοντά σε μια οικογένεια, στην οποία 3 από τα αδέρφια είχαν στο ενεργητικό τους πολλές διαρρήξεις σπιτιών. Όταν ήλθε για πρώτη φορά σε επαφή με την οικογένεια, διαπί-

— Ο ντετέκτιβ Χάλοστιντ μαζί με μια οικογένεια ενός ανήλικου εγκληματία, με την οποία συνεργάζεται, παρακολουθώντας την πορεία και την ομαλή επανεισφορά του ανήλικου στο κοινωνικό περιβάλλον.

στωσε ότι ζούσαν σε δραματική κατάσταση, στερούμενοι και τα βασικά ακόμα είδη διατροφής. Φρόντισε τότε για τον εφοδιασμό της με τρόφιμα και είδη ρουχισμού που δώρισαν διάφοροι επιχειρηματίες. Δύο με τρεις φορές την εβδομάδα, ενδιαφερόταν για τη γενική κατάσταση, στην οποία βρισκόταν η οικογένεια από πλευράς διατροφής, ενδυμασίας κ.λ.π. Η αφοσίωσή του αυτή είχε σαν αποτέλεσμα αφενός την επιβίωση της οικογένειας, και αφετέρου τη μη ανάμιξη των αγοριών της οικογένειας σε παράνομες πράξεις, από του άρχισε να συνεργάζεται μαζί τους το 1977.

Ο ντετέκτιβ Χέβιτ, στηρίζει την εργασία του, στην αντίληψη ότι αυτός και οι νέοι, είναι φίλοι και σαν φίλοι, δεν πρέπει να πληγώνουν ο ένας τον άλλο. Αν κάποιος νέος, με τον οποίο έχει έρθει σε επαφή μέσω της υπηρεσίας, παραβίαζε το νόμο, αυτό οπωσδήποτε θα τον πείραζε,

θα τον πλήγωνε κατά κάποιο τρόπο. Εκτός από τις ντόπιες οικογένειες της περιοχής του, έρχεται σε επαφή και με οικογένειες άλλων εθνικοτήτων. Αν δεν μπορεί να βοηθήσει αποτελεσματικά λόγω διαφορετικής νοοτροπίας, τότε ζητάει βοήθεια από άλλα άτομα της ίδιας εθνικότητας. Σε μια τελευταία περίπτωση, όταν είχε αναλάβει να βοηθήσει έναν νέο από τη Τζαμαϊκά, ζήτησε τη συνδρομή ενός Τζαμαϊκανού εθελοντή, για να μπορέσει να καταλάβει τον τρόπο σκέψης των Τζαμαϊκανών.

Το επάγγελμα του αστυνομικού γίνεται ακόμα πιο εύκολο, όταν έχει τη συμπαράσταση της κοινωνίας και στην περίπτωση αυτής της ειδικής υπηρεσίας, όταν έχει τη συμπαράσταση της οικογένειας του νέου, λέει ο αστυνόμος Βάνς και τονίζει ότι ποτέ δεν επιχειρούν σαν αστυνομικοί να εξαπατήσουν την οικογένεια ή να δώσουν υποσχέσεις τις οποίες δεν μπορούν να πραγματοποιήσουν. Αν ένας ανήλικος διαπράξει ένα οποιοδήποτε αδίκημα, ανεξάρτητα αν είναι μικρό ή μεγάλο, παραπέμπεται στο Δικαστήριο Ανηλίκων. Δεν υπάρχει εξαίρεση σ' αυτόν τον κανόνα. Στο δικαστήριο

όμως θα είναι μαζί του, σ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας και ο αστυνομικός. Το δικαστήριο μάλιστα, λαμβάνει υπόψη του σοβαρά τις καταθέσεις και τις προτάσεις των αστυνομικών, προκειμένου να εκδόσει την τελική του απόφαση, γιατί οι αστυνομικοί της ειδικής υπηρεσίας συμπαράστασης, είναι εκείνοι που βρίσκονται στο σπίτι του ανήλικου τουλάχιστον 3 φορές τη βδομάδα, ενώ ο κοινωνικός λειτουργός ή ο ψυχολόγος δεν έχει αυτή τη δυνατότητα.

Όταν ο αστυνομικός διαπιστώνει ότι ο ανήλικος χρειάζεται περισσότερο κοινωνικό περίγυρο παρά αστυνομική προστασία, τότε κανονίζεται μια συνάντηση μεταξύ του ανήλικου και ενός ιδιώτη εθελοντή – μεσολαβητή, που έχει περίπου τα ίδια ενδιαφέροντα και χόμπι. Η υπηρεσία συμπαράστασης ανήλικων, προτιμάει οι εθελοντές να είναι τουλάχιστον ηλικίας 21 χρόνων. Υπάρχει μεγάλη ποικιλία εθελοντών, που περιλαμβάνει δικηγόρους, δασκάλους, νοικοκυρές, επιχειρηματίες και άλλους, που επιλέγονται με αυστηρά κριτήρια.

Η όλη διαδικασία αρχίζει με τη γνωριμία του εθελοντή με την οικογένεια του ανήλικου, μαζί βέβαια με τον αστυνομικό, προκειμένου να διαπιστωθεί αν υπάρχουν προβλήματα στην αρχική αυτή επαφή. Αν υπάρχει οποιοδήποτε πρόβλημα, διακόπτεται αυτή η γνωριμία και κανονίζεται νέα συνάντηση με άλλον εθελοντή.

Οι ιδιώτες εθελοντές εφοδιάζονται με ειδικές κάρτες εισόδου, έτσι ώστε να μπαίνουν ελεύθερα με τον ανήλικο σε διάφορες ψυχαγωγικές εκδηλώσεις και αξιοθέατα. Κανονίζουν επίσης μερικά Σαββατοκύριακα να πάνε για ψάρεμα, για πεζοπορία, για κάμπινγκ ακόμα και για διακοπές μαζί. Είναι όμως προσεκτικοί στο θέμα της οικειότητας με τους ανήλικους, μέχρι να τους εμπιστευτούν απόλυτα, για να τους προσκαλέσουν ακόμα και στο σπίτι τους. Υπήρξε μια περίπτωση, λέει ο Βάνς, που ένας εθελοντής κάλεσε έναν ανήλικο τον οποίο είχε αναλάβει, αλλά αυτός εκμεταλλευόμενος αυτή την οικειότητα, διέρρηξε 4 φο-

ρες το σπίτι του, θάζοντάς του τελικά φωτιά. Παρ' όλα αυτά όμως ο εθελοντής δεν τον εγκατέλειψε, αλλά διατήρησε την επαφή μέχρι και σήμερα, που ο ανήλικος είναι 17 χρόνων.

Οι εθελοντές παρακολουθούν κάθε μήνα σεμινάρια και υποβάλλουν αναφορές, σχετικά με την πρόοδο των ανήλικων προτείνοντας τις αναγκαίες αλλαγές. Όπως τονίζει ο Βάνς η υπηρεσία δεν θέλει εθελοντές με εξεζητημένο ή εκκεντρικό χαρακτήρα. Θέλει ανθρώπους που να ενδιαφέρονται για τους συνανθρώπους τους, να είναι αυθόρμητοι, ειλικρινείς και να εφαρμόζουν μεθόδους με δική τους πρωτοβουλία, στηριζόμενοι στις δυνάμεις τους.

Αν υπάρχει οποιοδήποτε συναισθηματικό ή ψυχολογικό πρόβλημα μεταξύ του ανήλικου και της οικογένειάς του, τότε οι ανήλικοι έρχονται σε επαφή με διάφορες κοινωνικές υπηρεσίες, κοινωνιολόγους ή ψυχολόγους. Αν ο εθελοντής νομίζει ότι χρειάζεται λίγο περισσότερη πείρα – εξάσκηση, μπορεί να δουλέψει μαζί με τον ντετέκτιβ για μερικά βράδια, οπότε κανονίζεται μια έξοδος με την οικογένεια.

Η υπηρεσία συμπαράστασης εξασφαλίζει συχνά την αμέριστη ηθική και υλική υποστήριξη από κοινωνικές και επαγγελματικές ομάδες. Πολλές απ' αυτές, έχουν δωρίσει ρουχισμό, δώρα, τρόφιμα και άλλα

είδη. Ορισμένες επίσης επιχειρήσεις προσλαμβάνουν στις δουλειές τους νεαρούς ανήλικους – που είχαν διαπράξει στο παρελθόν κάποια αξιόποινη πράξη – γνωρίζοντας βέβαια ότι στην αρχή θα εργάζονται μερικές ώρες την ημέρα, αλλά πιστεύοντας ότι σταδιακά θα συνηθίσουν στον τρόπο και στις συνθήκες εργασίας, αποδίδοντας έργο.

Ο ντετέκτιβ Χάλστιντ, εξήγησε ότι οι οικογένειες και ιδιαίτερα οι σύζυγοι των περισσότερων αστυνομικών τους συμπαρίστανται σε μεγάλο βαθμό στο ιδιαίτερο σκληρό έργο τους. «Δεν θα μπορούσα να φέρω σε πέρας την αποστολή μου, χωρίς την υποστήριξη της οικογένειάς μου» λέει ο Χάλστιντ. «Θα ήταν αδύνατον. Η γυναίκα μου βρίσκεται κυριολεκτικά πίσω από τη δουλειά που προσφέρω στην υπηρεσία. Ξέρει να δημιουργεί την κατάλληλη φιλική ατμόσφαιρα, όταν μας επισκέπτονται στο σπίτι, διάφορες οικογένειες ανήλικων. Και αυτό είναι κάτι το πραγματικά πολύτιμο», προσθέτει.

Όπως πιστεύεται ο πρωτοποριακός θεσμός της ειδικής αυτής υπηρεσίας για τη μέριμνα, τη φροντίδα και γενικά για τη συμπαράσταση σε ανήλικους εγκληματίες θα εξαπλωθεί και θα καθιερωθεί και σε άλλες αστυνομικές διευθύνσεις, γιατί τα μέχρι τώρα αποτελέσματα είναι πράγματι εντυπωσιακά, και η προσφερόμενη κοινωνική υπηρεσία, πολύτιμη.

Μεσογειακή αναιμία

Πώς μπορείτε να την αποφύγετε.

Η γέννηση παιδιού με μεσογειακή αναιμία είναι ένα πρόβλημα που απασχολεί κάθε γονιό αλλά και κάθε νέο που σκέπτεται να δημιουργήσει οικογένεια. Τι είναι όμως η μεσογειακή αναιμία και πώς είναι δυνατόν να την αποφύγουμε;

Πάνω στο κρίσιμο αυτό θέμα το Κέντρο Μεσογειακής Αναιμίας του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας παρέχει σοβαρή και πλήρη ενημέρωση. Συγκεκριμένα σε σχετικό ενημερωτικό φυλλάδιό του διαβάσουμε:

«Η μεσογειακή αναιμία είναι μια βαριά κληρονομική αναιμία που συναντάται στη χώρα μας με μεγάλη συχνότητα. Ακόμη ίσως έχετε ακούσει ότι οι γονείς των πασχόντων από Μεσογειακή αναιμία είναι γερά άτομα, όπως κι εσείς, τελείως ανυποψίαστα για τον κίνδυνο που διέτρεχαν. Διερωτηθήκατε όμως ποτέ αν έχετε κι εσείς τον κίνδυνο να αποκτήσετε παιδιά με τη βαριά αυτή αναιμία; Ίσως όχι! Κι όμως μπορεί να είστε φορέας της Μεσογειακής αναιμίας και, όπως θα διαβάσετε παρακάτω, να έχετε αυτόν το σοβαρό κίνδυνο.

Στην Ελλάδα η συχνότητα των φορέων της Μεσογειακής αναιμίας είναι κατά μέσο όρο περίπου 8%, που σημαίνει ότι ο ένας στους δώδεκα στο περιβάλλον μας θα πρέπει να είναι φορέας της Μεσογειακής αναιμίας. Υπάρχει μεγάλη πιθανότητα αυτός ο ένας, ο φορέας της Μεσογειακής αναιμίας, να είστε εσείς.

Τι είναι η Μεσογειακή αναιμία.

Η Μεσογειακή αναιμία ή νόσος του Κούλεϋ (Cooley) ή πιο επιστημονικά «Μείζων Μεσογειακή αναιμία» είναι νόσος που χαρακτηρίζεται από βαριά αναιμία ήδη από τη βρεφική ηλικία και που οδηγεί, με το χρόνο, σε μια σειρά αλυσιδωτών παθολογικών προβλημάτων με σοβαρές συνέπειες στην ανάπτυξη και την υγεία των ατόμων. Η μόνη βοήθεια που προσφέρεται στους πάσχοντες από Μεσογειακή αναιμία είναι οι συχνές μεταγγίσεις αίματος (περίπου κάθε μήνα), που και αυτές έχουν αρκετούς κινδύνους: παράλληλα και ανάλογα με τα παθολογικά προβλήματα, εφαρμόζεται και σχετική συμπτωματική αγωγή. Ειδική αποτελεσματική θεραπεία δεν έχει βρεθεί μέχρι σήμερα.

Ποια η συχνότητα της νόσου στην Ελλάδα.

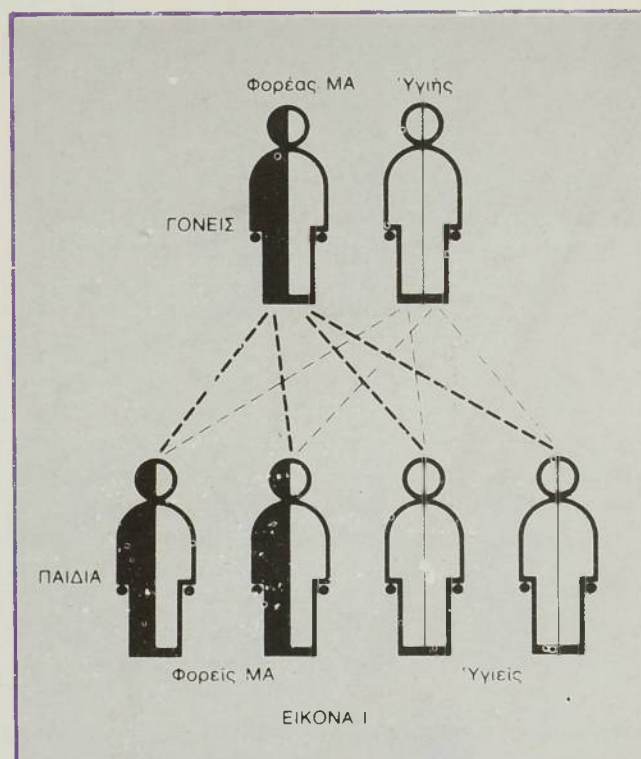
Υπολογίζεται ότι στην Ελλάδα πάνω από 2.500 άτομα πάσχουν από Μεσογειακή αναιμία και κάθε χρόνο αν δεν λαμβάνονται μέτρα πρόληψης θα προστίθενται 100 έως 200 νέα άτομα. Όλοι οι άρρωστοι έχουν ανάγκη από τακτική ιατρική παρακολούθηση σ' όλη τη διάρκεια της ζωής τους. Η πνευματικής τους ανάπτυξη είναι φυσιολογική, ωστόσο όμως, τα προβλήματα της υγείας τους, οι συχνές μεταγγίσεις αίματος ακόμη και τα ευνόητα ψυχολογικά και οικογενειακά προβλήματα αποτελούν τροχοπέδη στην ομαλή ένταξή τους στο ενεργό δυναμικό της κοινωνίας μας.

Πώς κληρονομείται η Μεσογειακή αναιμία.

Η Μεσογειακή αναιμία είναι νόσος κληρονομική και μεταβιβάζεται με ορισμένους συνδυασμούς από τους γονείς στα παιδιά. Οι γονείς που μπορούν να αποκτήσουν άρρωστα παιδιά χαρακτηρίζονται φορείς ή ετεροζυγώτες της Μεσογειακής αναιμίας και δεν εμφανίζουν κανένα σύμπτωμα. Στις εικόνες που παρατίθενται, τα άτομα αυτά συμβολίζονται σαν ασπρόμαυρα ανθρωπάκια. Όπως φαίνεται στην εικόνα 1, ο γάμος ενός φορέα με άτομο αιματολογικά υγιές δεν έχει κίνδυνο να αποδώσει παιδιά με Μεσογειακή αναιμία: αυτά θα είναι υγιή ή ετερόζυγα όπως ο ένας γονέας. Αντίθετα ο γάμος μεταξύ ετεροζυγωτών είναι επικίνδυνος. Στην εικόνα 2 φαίνεται σχηματικά πως μπορεί να γεννηθεί ένα παιδί με τη «Μείζονα Μεσογειακή αναιμία» από ετεροζυγώτες (φορείς) γονείς. Σύμφωνα με τους σχηματικούς συνδυασμούς, Μεσογειακή αναιμία θα έχει ένα στα τέσσερα παιδιά. Η πιθανότητα αυτή (25%) δεν ακολουθεί καμιά σειρά και ισχύει για κάθε εγκυμοσύνη άσχετα αν το ζευγάρι έχει ήδη αποκτήσει και άλλο παιδί με Μεσογειακή αναιμία.

Πώς μπορεί να προληφθεί η Μεσογειακή αναιμία.

Τονίζεται και πάλι ότι η Μεσογειακή αναιμία δεν

θεραπεύεται κι ούτε υπάρχει τρόπος για την εξάλειψη της κληρονομικής ανωμαλίας. Ωστόσο, η πρόληψη της νόσου είναι δυνατή και βασίζεται στην αναγνώριση των φορέων με ειδικό αιματολογικό έλεγχο. Ο αιματολογικός αυτός έλεγχος γίνεται στη χώρα μας.

Η εξέταση είναι απόλυτα αναγκαία στα άτομα των οποίων οι οικογένειες έχουν ή είχαν πρόβλημα παιδιών με Μεσογειακή αναιμία ή με παρόμοιες καταστάσεις, όπως η δρεπανοκυτταρική αναιμία κ.α.

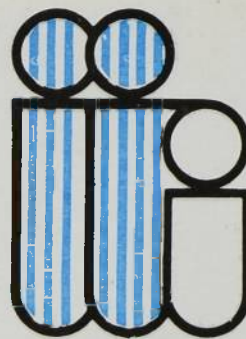
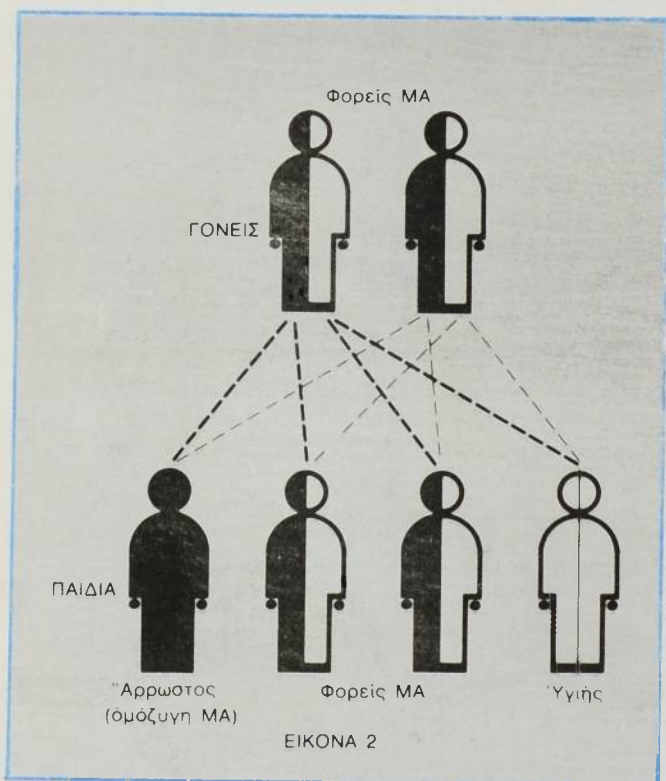
Τα ζευγάρια, όπου και οι δύο είναι φορείς της Μεσογειακής αναιμίας και κατά συνέπεια έχουν κίνδυνο για ένα άρρωστο παιδί πρέπει έγκαιρα να συμβουλευτούν τα ειδικά Κέντρα. Η επιστήμη σήμερα τους δίνει τη δυνατότητα να αποφύγουν τη γέννηση άρρωστου παιδιού με την προγεννητική εξέταση που γίνεται στο 3-4 μήνα της κυήσεως. Η εξέταση δεν είναι απλή και απαιτείται προγραμματισμός από το Κέντρο Μεσογειακής Αναιμίας.

Πού μπορείτε να εξεταστείτε.

Παρακαλούμε να προσέξετε ότι η εξέταση για τη διαπίστωση των φορέων της Μεσογειακής αναιμίας δεν είναι απλή απαιτεί πείρα και ειδικά τεχνικά μέσα και δεν είναι δυνατή σ' όλα τα εργαστήρια.

Όλοι οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να αποταθούν σε μια από τις αναφερόμενες Μονάδες Πρόληψης Μεσογειακής Αναιμίας του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας. Στις Μονάδες αυτές, παράλληλα με τον έλεγχο της Μεσογειακής αναιμίας, γίνεται και έλεγχος και για άλλες κληρονομικές αιμοσφαιρινοπάθειες (δρεπανοκυτταρική αναιμία κ.α.).

Η εξέταση γίνεται δωρεάν. Τα αποτελέσματα, οι κατάλληλες εξηγήσεις και γενετικές συμβουλές δίνονται στους ενδιαφερόμενους από το υπεύθυνο προσωπικό των Μονάδων.

ΜΟΝΑΔΕΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΙΜΙΑΣ

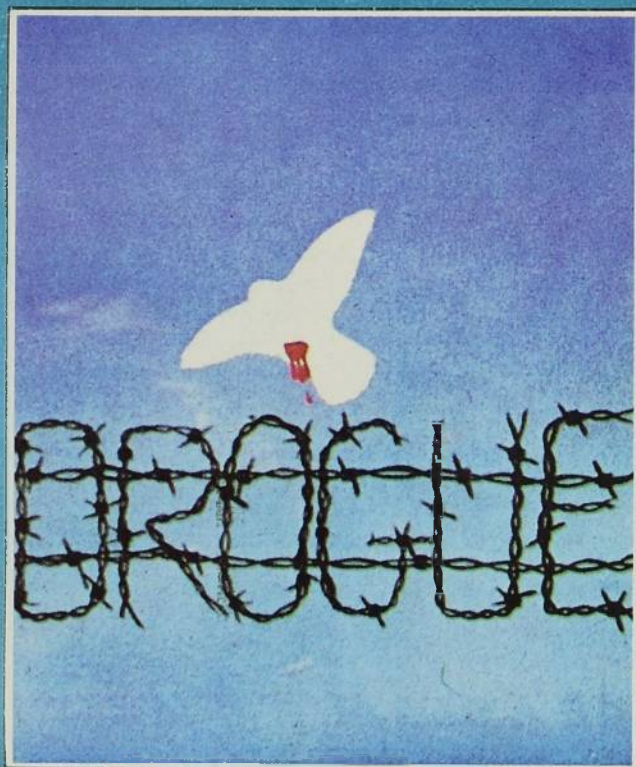
Στην Αττική.

1. Μονάδα Πρόληψης Μεσογειακής Αναιμίας.
Γενικό Λαϊκό Νοσοκομείο.
Λεωφ. Αλεξάνδρας 196 Αμπελόκηποι, Τηλ. 6461288.
2. Νοσοκομείο Παίδων «Αγία Σοφία».
Α' Παιδιατρική Κλινική Τηλ. 7771611 εσ. 346
Β' Σταθμός Αιμοδοσίας και Αιματολογικό Εργαστήριο
Τηλ. 7771611 εσ. 253
Θηβών και Λειβαδιάς, Γουδί.
3. Γενικό Νοσοκομείο Νίκαιας Πειραιά.
Κέντρο Αιμοδοσίας, Φαναριωτών 3 Νίκαια Τηλ. 4914.216
Πολυϊατρείο Δραπετσώνας.
Ελευθ. Βενιζέλου και Αναπαύσεως Τηλ. 4612572.

Σε άλλες Πόλεις.

1. Αγρίνιο. Γεν. Νοσοκομείο. Σταθμός Αιμοδοσίας.
2. Άρτα. Γεν. Νοσοκομείο. Σταθμός Αιμοδοσίας.
3. Βόλος. Αχιλλοπούλειο Γεν. Νοσοκομείο. Σταθμός Αιμοδοσίας.
4. Ηράκλειο Κρήτης. Βενιζέλειο και Πανάνειο Γεν. Νοσοκομείο Σταθμ. Αιμοδοσίας.
5. Θεσσαλονίκη. Γεν. Νοσοκομείο «Αγία Σοφία». Σταθμός Αιμοδοσίας.
6. Ιωάννινα. Γεν. Νοσοκ. «Γ. Χατζηκώστα». Σταθμός Αιμοδοσίας.
7. Καβάλα. Γεν. Νοσοκομείο. Σταθμός Αιμοδοσίας.
8. Καλαμάτα. Γεν. Νοσοκομείο.
9. Καρδίτσα. Γεν. Νοσοκομείο.
10. Κέρκυρα Γεν. Νοσοκομείο «Αγία Ειρήνη».
11. Λαμία. Γεν. Νοσοκομείο, Σταθμός Αιμοδοσίας.
12. Λάρισα. Γεν. Νοσοκομείο. Σταθμός Αιμοδοσίας.
13. Μυτιλήνη. Ιερό Βοστάνειο Γεν. Νοσοκομείο.
14. Πάτρα. Νοσοκομείο Παίδων «Μ.Ι. Καραμανδάνη».
15. Πύργος. Γεν. Νοσοκομείο. Σταθμός Αιμοδοσίας.
16. Ρόδος. Γεν. Νοσοκομείο «Βασίλισσα Όλγα». Σταθμός Αιμοδοσίας.
17. Σέρρες. Γεν. Νοσοκομείο. Σταθμός Αιμοδοσίας.
18. Τρίκαλα. Νομαρχία Τρικάλων. Τμήμα Υγιεινής.
19. Τρίπολη Παναρκαδικό Γενικό Νοσοκομείο. Σταθμός Αιμοδοσίας.

ΤΟΞΙΚΟΜΑΝΙΑ

Ή ΣΩΣΤΟΤΕΡΑ ΕΞΑΡΤΗΣΗ ΑΠΟ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ*

Φοίβου Ζαφειρίδη

Ψυχίατρου, Διευθυντή Θεραπευτικής Κοινότητας Ιθάκης

ΣΥΝΤΟΜΗ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

Τη χρήση φαρμακευτικών ουσιών είτε σα βάλαμο της ψυχής είτε για διεύρυνση του συνειδησιακού επιπέδου, συναντάμε πρώτα σε πανάρχαιους πολιτισμούς. Σε αντίθεση όμως με αυτό που συμβαίνει σήμερα στις σύγχρονες κοινωνίες, η χρήση ήταν συνήθως αποδεκτή κάτω από όρους και κοινωνικά ελεγχόμενη. Έντονο πρόβλημα δημιουργείται για τις σύγχρονες κοινωνίες, όταν εισάγονται ναρκωτικές ουσίες με τις οποίες δεν υπάρχει καμμία εξοικείωση στη χρήση τους.

Το φαινόμενο αυτό εμφανίζεται για πρώτη φορά στην Αμερική, αρχές του 19ου αιώνα, όταν γίνονται οι πρώτες εισαγωγές όπιοι. Σε λίγα μόνο χρόνια υπάρχουν αρκετές χιλιάδες οπιομανών. Η χρήση γινόταν από το στόμα και η ψυχική και σωματική εξάρτηση δεν ήταν ιδιαίτερα ισχυρές. Το 1832 παράγεται για πρώτη φορά το εκχύλισμα κωδεΐνης. Χρησιμοποιείται σα φάρμακο για το βήχα, τους πόνους και την εξάρτηση

από όπιο!

Το 1856 κάνει την εμφάνισή της η ενέσιμη μορφίνη. Λανσάρεται σαν ισχυρό αναλγητικό και δημιουργεί μέσα σε λίγα χρόνια χιλιάδες μορφινομανείς. Λίγο αργότερα κάνει την εμφάνισή της η κοκαΐνη, που χρησιμοποιείται σα φάρμακο για μορφινομανείς και εξαρτημένους από κωδεΐνη!

Στα τέλη του 19ου αιώνα υπάρχει στην Αμερική τεράστιο κοινωνικό πρόβλημα από τους χιλιάδους εξαρτημένους από κωδεΐνη, κοκαΐνη και μορφίνη. Το πρόβλημα αναλαμβάνουν να λύσουν οι ανερχόμενοι φαρμακευτικοί βιομηχανικοί κολοσσοί, σύμφωνα πάντα με τη δική τους αντίληψη για θεραπεία. Έτσι, στα 1898 η φίρμα BAYER παρουσιάζει με υπερηφάνεια το τελευταίο της σκεύασμα που λέγεται ηρωίνη. Κυκλοφορεί ελεύθερα και διαφημίζεται από τη BAYER σαν το φάρμακο των φαρμάκων. Ανάμεσα στα άλλα, θεραπεύει κάθε είδους εξάρτηση από οποιαδήποτε ουσία, όπως τουλάχιστον μας πληροφορούν οι μεγάλες αφίσσες που κυκλοφορεί η BAYER. Τα αποτελέ-

σματα δεν αργούν να φανούν, στα 1914 καταμετρούνται στις Η.Π.Α. 200.000 ηρωινομανείς. Με την ηρωίνη το πρόβλημα της τοξικομανίας παίρνει φοβερές διαστάσεις και η Αμερικανική Κυβέρνηση με την «Πράξη του Χάρισσον» στα 1915, απαγορεύει την κυκλοφορία της. Το μέτρο αυτό, όχι μόνο δεν λύνει το πρόβλημα, αλλά αντίθετα ανεβάζοντας την τιμή της στα ύψη, προικοδοτεί με εκατοντάδες εκατομμύρια δολάρια τα παράνομα μαφιοζικά κυκλώματα που αναλαμβάνουν τη διακίνησή της.

Το 1943 μια άλλη μεγάλη γερμανική φάρμα, η HOE-CHST, παράγει και προωθεί στην αγορά το συνθετικό παράγωγο της μορφίνης, που ονομάζεται μεθαδόνη. Τα πρώτα μεταπολεμικά χρόνια κυκλοφορεί ελεύθερα και διαφημίζεται σαν ισχυρό αναλγητικό. Η συνολική της φαρμακευτική δράση είναι όμοια με της ηρωίνης. Σημαντική διαφορά αποτελεί το γεγονός ότι η μεθαδόνη δρα και από το στόμα. Από πολλούς λανσάρεται σαν το νέο υπερφάρμακο που μέλλει να θεραπεύσει την εξάρτηση από ηρωίνη. Το 1963, οι DOLE και NYSWANDER προωθούν στις Η.Π.Α. τα λεγόμενα προγράμματα υποκατάστασης με μεθαδόνη. Σύμφωνα με τις απόψεις των εμπνευστών των προγραμμάτων αυτών, οι εκατοντάδες χιλιάδες ηρωινομανών που υπάρχουν στην Αμερική, θα παίρνουν καθημερινά από ειδικά Κέντρα την ημερήσια δόση της μεθαδόνης που χρειάζονται, ενώ σύντομα θα άρχιζε μια διαδικασία ελάττωσης της δόσης αυτής, μέχρι την οριστική θεραπεία.

Πολύ σύντομα η προσπάθεια αυτή, προσπάθεια που επαναλαμβάνει ένα πολυπαιγμένο σενάριο, αποδείχτηκε ουτοπική. Σήμερα στην Αμερική υπάρχει μια νέα κατηγορία εξαρτημένων ατόμων, οι μεθαδονομανείς. Σύμφωνα με επίσημα στοιχεία υπολογίζονται σε πάνω από 400.000. Ουτοπική ακόμα αποδείχτηκε η αναμενόμενη ελάττωση στη μαύρη αγορά της ηρωίνης. Η διακίνηση της ηρωίνης όχι μόνο δεν επηρεάστηκε από τα προγράμματα μεθαδόνης, αλλά μπορούμε να πούμε ότι ενδυναμώθηκε.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ

Για την αιτιολογία της τοξικομανίας έχουν γραφεί δεκάδες θεωρίες και έχουν γίνει δεκάδες επιστημονικές έρευνες. Σίγουρο είναι ότι για ένα φαινόμενο τόσο σύμπλοκο, είναι φοβερά δύσκολο να εντοπιστούν επακριβώς οι παράγοντες εκείνοι που το προκαλούν. Οι περισσότεροι από τους συγγραφείς κάνουν δεκτούς σαν αιτιολογικούς παράγοντες ψυχολογικές, κοινωνικές και πολιτικές αιτίες. Περισσότερο θα ασχοληθούμε με τις ψυχολογικές αιτίες, που πιστεύουμε ότι είναι αμεσότερα υπεύθυνες για την εμφάνιση της τοξικομανίας.

Ο τοξικομανής είναι ένα άτομο με διαταραγμένη συναισθηματική λειτουργία, με αξεπέραστα προβλήματα στην ανθρώπινη επικοινωνία και σχέση, και με ανεκπλήρωτες συναισθηματικές ανάγκες που στις περισσότερες φορές ανάγονται στα παιδικά του χρό-

νια. Οι ανεκπλήρωτες ανάγκες, τα αδιέξοδα και οι εσωτερικές συγκρούσεις, προκαλούν στον τοξικομανή φοβερό πόνο και άγχος. Έτσι, η προσφυγή στη λήψη της ναρκωτικής ουσίας δεν μπορεί παρά να θεωρηθεί σαν μια μορφή αυτοθεραπείας. Σ' αυτή τη μορφή αυτοθεραπείας το φάρμακο συνήθως είναι ένα από τα σκληρά ναρκωτικά, συνηθέστερα η ηρωίνη, που με την αναλγητική της δράση, ακόμα και σε ψυχικό επίπεδο, φέρνει το ποθητό αποτέλεσμα.

Η έλλειψη αυτοεκτίμησης, αυτοπεποίθησης και εμπιστοσύνης προς τον ίδιο του τον εαυτό και φυσικά στους άλλους, είναι χαρακτηριστικά του τοξικομανή. Η κοινή γνώμη πιστεύει λαθεμένα ότι ο τοξικομανής είναι άτομο που κατακτά τον εύκολο ευδαιμονισμό, στην πραγματικότητα οι ναρκομανείς είναι άτομα που δεν ευχαριστηούνται με τίποτα στη ζωή τους. Δεν απολαμβάνουν τις απλές καθημερινές χαρές της ζωής, και το μόνο που τους απομένει είναι το κυνήγι της επόμενης δόσης, που θα τους φέρει σε κάποια ισορροπία με τα προβλήματά τους και τον εαυτό τους.

Στη δουλειά μας στο «Ειδικό Θεραπευτικό Πρόγραμμα», παρατήρησα πόσο έντονη είναι η παθολογία της οικογένειας του τοξικομανή, ακόμα και όταν επιφανειακά δεν φαίνεται να υπάρχουν ιδιαίτερα προβλήματα ανάμεσα στους γονείς. Συνήθως πρόκειται για άτομα με δυσκολίες συναισθηματικής επένδυσης. Συχνά παρατηρούμε το συνδυασμό ενός ουσιαστικά απόντα πατέρα και μιας υπερπροστατευτικής, υπερδοτικής μητέρας. Οι ίδιοι οι γονείς είναι μερικές φορές ανώριμα άτομα και έχουν δυσκολίες να δώσουν ξεκάθαρα μηνύματα για τα όρια της συμπεριφοράς του στο παιδί. Τα ενδοοικογενειακά προβλήματα καλύπτονται όσο υπάρχει το άρρωστο παιδί. Κανείς δεν ασχολείται με τα ουσιαστικά προβλήματα που υπάρχουν στην οικογένεια. Τα προβλήματα αναδύονται μόλις το παιδί μπει στο θεραπευτικό πρόγραμμα. Τότε πραγματικά «βγαίνει πάνω στο τραπέζι» ολόκληρη η ψυχοπαθολογία της οικογένειας. Στους Συμβουλευτικούς Σταθμούς του προγράμματος, στις ομάδες με γονιούς που τα παιδιά τους έχουν μπει στη Θεραπευτική Κοινότητα «ΙΘΑΚΗ» για θεραπεία, αντιμετωπίζουμε συχνά προβληματικές που απορρέουν από την απουσία του παιδιού. Εδώ φαίνεται τόσο καθαρά ο εξισορροπητικός ρόλος που παίζει στην ενδοοικογενειακή δυναμική η ύπαρξη του προβληματικού παιδιού, ώστε «δικαιολογείται» απόλυτα η ασυνείδητη τάση ορισμένων γονιών για διαιώνιση της τοξικομανίας του παιδιού.

ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΕΞΑΡΤΗΤΙΚΩΝ ΟΥΣΙΩΝ

Πολλά έχουν γραφεί γύρω από την αναγκαιότητα διάκρισης ή όχι των εξαρτητικών ουσιών. Το πρόβλημα είναι ιδιαίτερα οξύ όταν η συγκεκριμένη θέση, σκληρά ή μαλακά ναρκωτικά, πρέπει να βγει προς τα έξω, σε μια καμπάνια διαφώτισης των νέων. Παρότι η εξομίωση των ναρκωτικών ουσιών είναι θεωρητικά σωστή, γιατί η οποιαδήποτε χρήση ναρκωτικής ουσίας

Ξεκινά από τη λαθεμένη θέση ότι μπορούμε να λύσουμε τις εσωτερικές μας διαμάχες και τα αδιέξοδα με τη λήψη κάποιων φαρμακευτικών σκευασμάτων, είναι όμως επιστημονικά ατεκμηρίωτη. Η φαρμακολογική δράση και επικινδυνότητα διαφέρει από ουσία σε ουσία. Την αποδοχή αυτή έκανε πρώτος ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας, όταν κατέταξε τις εξαρτητικές ουσίες σε 7 ομάδες ανάλογα με το βαθμό εξάρτησης και τον τύπο εξάρτησης που προκαλούν. Οι 7 τύποι εξάρτησης, σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, είναι: α) ο τύπος της μορφίνης, που περιλαμβάνει όλα τα οπιούχα, β) ο τύπος της κάνναβης, γ) ο τύπος των ψευδαισθησιογόνων (L.S.D κ.λπ.), δ) ο τύπος της αμφεταμίνης, ε) ο τύπος της κοκαΐνης, στ) ο τύπος βαρβιτουρικών – αλκοόλ και ζ) ο τύπος ΚΗΑΤ. Ο τελευταίος τύπος δεν είναι γνωστός στον ευρωπαϊκό χώρο. Όλοι οι τύποι της εξάρτησης προκαλούν ψυχική εξάρτηση, ενώ σωματική εξάρτηση προκαλούν μόνο ο τύπος της μορφίνης και ο τύπος των βαρβιτουρικών και αλκοόλ. Και ο τύπος της κοκαΐνης κάνει κάτω από προϋποθέσεις σωματική εξάρτηση.

Ιδιαίτερα διχασμένος εμφανίζεται ο επιστημονικός κόσμος στις θέσεις του όσο αφορά το χασίς. Το 1972 ο MARCOTTE διαπιστώνει συμπτώματα «οργανικής εγκεφαλοπάθειας» σε χρόνιους χρήστες χασίς. Τα περιστατικά ήταν μόνο 4 και φυσικά η αξιοπιστία της έρευνας μειωμένη. Μια σχέση ανάμεσα σε χρόνια χρήση χασίς και εγκεφαλική ατροφία βρίσκει ο CAMPBELL το 1971, μελετώντας 10 περιστατικά καπνιστών μεγάλων ποσοτήτων κάνναβης. Τα αποτελέσματα της εργασίας του CAMPBELL αμφισβητήθηκαν από πολλούς, δεδομένου ότι δύο τουλάχιστον από το συνολικό δείγμα των 10 ατόμων ήταν παράλληλα και αλκοολικοί, ενώ οι υπόλοιποι χρησιμοποιούσαν ευκαιριακά και άλλες ναρκωτικές ουσίες. Νεότερες έρευνες που έγιναν υπό την αιγίδα του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας στη Τζαμάικα, στην Κόστα Ρίκα και στις Η.Π.Α., σε βαριά περιστατικά χασισομανίας, δεν απέδειξαν νευρολογικά ή άλλα συμπτώματα.

Σημαντική ακόμη, για την ιδιαιτερότητα του προβλήματος της χρήσης χασίς, είναι και η παρατήρηση που κάναμε από την επαφή μας με περισσότερους από 300 ηρωινομανείς που προσήλθαν στο Συμβουλευτικό Σταθμό του Ειδικού Θεραπευτικού Προγράμματος. Αντίθετα με αυτά που πιστεύουν μερικοί αυτοχρισμένοι ειδικοί, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και πλατιά μερίδα της κοινής γνώμης, περισσότεροι από 50% των ηρωινομανών αναφέρουν σαν αρχική ουσία μια από τις λεγόμενες νόμιμες ναρκωτικές ουσίες όπως π.χ. KAR-DIAZOL, DICODID, DICOVIX, HYPNOSEDON, VALIUM, ARTANE. Σημαντικό ποσοστό αυτών των τοξικομανών που ξεκίνησαν την καριέρα τους με χασίς, αναφέρει ότι δεν γνώριζε το βαθμό επικινδυνότητας της ηρώνης σε σχέση με το χασίς, ή θεωρούσε ότι όσα λέγονταν για την ηρώνη ήταν τόσο ψέματα όσο αυτά που άκουγε για το χασίς.

Γι' αυτούς τους λόγους πιστεύουμε ότι μια σωστή ενημερωτική καμπάνια της νεολαίας θα πρέπει να

καταδικάζει χωρίς διακρίσεις τη χρήση νόμιμων ή παράνομων ναρκωτικών ουσιών. σκληρών ή μαλακών, αποδεκτών κοινωνικά ή όχι, ενώ παράλληλα θα πρέπει να διευκρινίζει με σαφήνεια, επιστημονική γνώση και επιστημονική τεκμηρίωση την επιμέρους φαρμακευτική δράση και το βαθμό επικινδυνότητας της κάθε ουσίας, χωρίς ιχνος συναισθηματικής εμπλοκής.

ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ

«Η καλύτερη θεραπεία είναι η πρόληψη», βρίσκει την καλύτερη εφαρμογή του στην περίπτωση των ναρκωτικών. Η θεραπεία πρέπει να γίνεται μέσα από στεγνά θεραπευτικά προγράμματα σε εθελοντική βάση, γιατί η υποχρεωτική θεραπεία αποδείχθηκε ότι μηδενίζει τις πιθανότητες επιτυχίας. Σημαντικό πρόβλημα στη θεραπεία παραμένει το χαμηλό ποσοστό κινητοποίησης τοξικομανών προς την κατεύθυνση αυτή. Ο τοξικομανής και κύρια ο ηρωινομανής, αποφασίζει τη θεραπεία όταν φτάνει συνήθως στο έσχατο σημείο ψυχικής και σωματικής εξάρτησης.

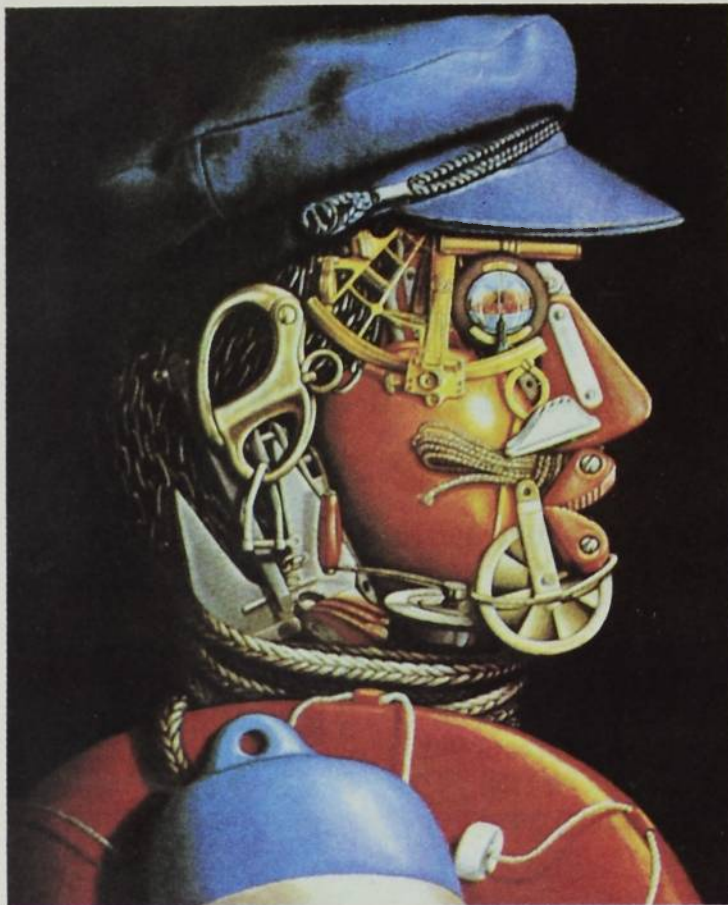
Γι' αυτούς τους λόγους πιστεύω ότι στεγνά θεραπευτικά προγράμματα πρέπει να υπάρχουν γι' αυτούς που παίρνουν την απόφαση να θεραπευτούν, αλλά δεν αποτελούν τη συνολική απάντηση στο πρόβλημα της τοξικομανίας. Θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη σημασία στην αντιμετώπιση των αιτίων της τοξικομανίας. Να δοθεί ακόμη μεγάλη βαρύτητα στην πρωτοταγή κοινωνικοψυχιατρική πρόληψη. Θα πρέπει να αντιμετωπιστούν με κατανόηση και με ευρύτητα τα προβλήματα νεολαίας, όπως οι σχέσεις των δύο φύλων, προβλήματα σχέσεων με τις παλιότερες γενιές, προβλήματα επαγγελματικής αποκατάστασης. Πρέπει να σταματήσουν στενοκέφαλες τοποθετήσεις που δεν αφήνουν ζωτικό χώρο κίνησης στη νεολαία. Θα πρέπει ακόμα, για περιοχές υψηλής επικινδυνότητας στη χρήση ναρκωτικών να αναπτυχθούν ειδικά προληπτικά προγράμματα στα Γυμνάσια, που θα στοχεύουν στον εντοπισμό και έγκαιρη παρέμβαση σε προβληματικούς έφηβους που αν αφεθούν αβοήθητοι θα καταλήξουν τελικά στη χρήση των ναρκωτικών ουσιών. Πολύ αποτελεσματικές ακόμα αποδείχθηκαν οι παρεμβάσεις σε χώρους νεολαίας πρώην τοξικομανών, απόφοιτων θεραπευτικών προγραμμάτων σαν το δικό μας, που είναι απόλυτα πειστικοί και προσεγγίζουν ευκολότερα απ' ότι ο οποιοσδήποτε επαγγελματίας ψυχικής υγείας τη νεολαία.

* Το άρθρο αυτό αποτέλεσε εισήγηση γιο το Πανευρωπαϊκό Συνέδριο Αγωγής Υγείας.

ΕΥΘΑΝΑΣΙΑ

ΕΝΑ ΤΕΡΑΣΤΙΟ ΗΘΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΑΝΑΖΗΤΕΙ ΤΗ ΛΥΣΗ ΤΟΥ

Του Υπαστυνόμου Α' Νικολάου Πολύμερου

Το δικαίωμα της ευθανασίας που απασχολεί πολλές δεκαετίες την παγκόσμια κοινή γνώμη και τη νομική επιστήμη έχει μεταβληθεί, σήμερα στο υπ' αριθμόν ένα ηθικό και κοινωνικό θέμα στις χώρες της Ευρώπης, προκαλώντας σφοδρές δημόσιες διαμάχες. Η ιδέα της ευθανασίας άρχισε να κερδίζει συνεχώς έδαφος, ενώ εκδηλώνονται παράλληλα και απόπειρες νομικής κατοχύρωσής της.

Ευθανασία και ανθρωποκτονία από οίκτο

Ευθανασία είναι ο χωρίς οδύνη και σωματική ή ψυχική αγωνία επερχόμενος θάνατος σε άτομα που πάσχουν από κάποια ανίατη και θάνατονιστική ασθένεια, όταν η παράταση της ζωής τους σημαίνει και συνέχιση του μαρτυρίου τους.

Η έννοια της ευθανασίας δεν ταυτίζεται με την ανθρωποκτονία από οίκτο, γιατί στην πρώτη περίπτωση δεν απαιτούνται τα στοιχεία της σπουδαίας και επίμονης απαίτησης

του ανιάτος πάσχοντος, που ορίζει το άρθρο 300 του Π.Κ.

Διαφέρουν δηλαδή οι προϋποθέσεις τέλεσής του. Στην ευθανασία υπάρχει μόνο το στοιχείο του ευρισκομένου στο στάδιο της επιθανάτιας αγωνίας. Και στις δύο όμως περιπτώσεις, κοινό ψυχολογικό κίνητρο είναι το συναίσθημα του οίκτου για τον πάσχοντα συνάνθρωπο και σκοπός να απαλλαγεί ο πάσχων από τους αβάσταχτους πόνους.

Το πρόβλημα της ευθανασίας αντιμετωπίζεται από τρεις σκοπιές.

Η πρώτη είναι η ευγονική, δηλαδή η θανάτωση ατόμων σωματικά ή πνευματικά αναπήρων, με σκοπό την δημιουργία εύρωστων νέων γενιών. Η μορφή αυτή εφαρμόστηκε και στα νεώτερα χρόνια (ναζισμός), καταδικάζεται όμως ομόφωνα από τους νόμους όλων των πολιτισμένων κρατών και θεωρείται ανθρωποκτονία. Επίσης ανθρωποκτονία αρρώστων θεωρείται και η δεύτερη μορφή ευθανασίας, δηλαδή η θανάτωση αρρώστων που υποφέρουν από ανίατες παθήσεις, χωρίς τη

συγκατάθεσή τους. Τέλος πολλές συζητήσεις προκαλεί η τρίτη μορφή ευθανασίας, δηλαδή η θανάτωση ατόμων που πάσχουν από ανίατες παθήσεις, με τη συγκατάθεσή τους.

Θέσεις επιστήμης και εκκλησίας

Το ζήτημα αυτό, κατά πόσο δηλαδή επιτρέπεται η επίσπευση της επέλευσης του θανάτου στα εν λόγω άτομα με τεχνητά μέσα, απασχόλησε τις κοινωνίες, από αρχαιοτάτων χρόνων, γιατί είναι ταυτόχρονα θέμα θρησκευτικό, κοινωνικό, δικαστικό, ιατρικό και ανθρωπιστικό. Το αντιλεγόμενο σημείο εν προκειμένω είναι κατά πόσο ο ανιάτως πάσχων έχει το δικαίωμα να ζητήσει από το γιατρό τον τερματισμό της ζωής του, ή εάν ο γιατρός και οι συγγενείς δικαιούνται να θέσουν τέρμα στο μαρτύριο του πάσχοντος.

Η εκκλησία στηριζόμενη στην εντολή «ου φονεύσεις» απαγορεύει σε οποιονδήποτε και κάτω από οποιεσδήποτε συνθήκες να αφαιρέσει τη ζωή άλλου ή την δική του, γιατί μόνο ο θεός που την έδωσε μπορεί να την πάρει πίσω. Την τεχνητή ευθανασία απορρίπτει και αυτή η ιατρική επιστήμη, στηριζόμενη στο ιατρικό δόγμα σύμφωνα με το οποίο το καθήκον του ιατρού συνίσταται στο να θεραπεύει και, εφ' όσον αυτό είναι αδύνατο, στο να ανακουφίζει και εν πάσει περιπτώσει στο να παρηγορεί και να ενθαρρύνει τους ασθενείς. Γενικά, σκοπός του ιατρού είναι να καταπολεμεί το θάνατο και όχι να επισπεύδει την επέλευσή του.

Οι νομοθεσίες των ευρωπαϊκών κρατών απαγορεύουν επίσης την τεχνητή πρόκληση του θανάτου, είτε με τη συγκατάθεση, είτε χωρίς αυτή του πάσχοντα. Ιδιαίτερα δε τη δεύτερη, για το λόγο ότι μπορεί ευχερέστατα να οδηγήσει σε κάθε είδους εγκληματικές υπερβολές.

Η μη αναγνώριση δικαιώματος ευθανασίας (δηλ. της από οίκτο χωρίς την απαίτηση του παθόντα ανθρωποκτονίας) και η έλλειψη αντιμετώπισης του θέματος αυτού με θετικές διατάξεις, οφείλεται στο γεγονός ότι η ευθανασία θεωρείται πράξη κατ' εξοχήν επικίνδυνη και κοινωνικά απαράδεκτη, γιατί είναι δυνατό μια τέτοια αναγνώριση να δώσει

αφορμή για καταχρήσεις και να θέσει σε σπουδαίο κίνδυνο τη ζωή κάθε ασθενή, που θα εξαρτάτο πλέον από τα κάθε μορφής συμφέροντα και τις διαθέσεις των φιλικών ή συγγενικών προσώπων, που τον περιστοιχίζουν (Αιτιολογία Γερμανικού προσχεδίου σελ. 643, επεξηγηματικές παρατηρήσεις Αυστριακού σχεδίου σελ. 265).

Οι υπέρμαχοι της ευθανασίας

Την ιδέα της ευθανασίας για ανθρωπιστικούς λόγους έθεσαν κατά την αρχαιότητα ο Επίκτητος, ο Σενέκας, ο Πλίνιος ο νεώτερος και άλλοι. Αργότερα βρήκε ένθερμους υποστηρικτές στο πρόσωπο του άγγλου πολιτικού και κοινωνιολόγου Θωμά Μώρου (1478 – 1535) και του άγγλου επίσης πολιτικού φιλοσόφου Φραγκίσκου Βάκωνα (1561 – 1626).

Μεταξύ των συγχρόνων οπαδών της ευθανασίας αναφέρονται ο Billen, ο Dr Gregory και ο Maurine Maetrlinck, που σ' ένα βιβλίο του εύχεται «να έλθει κάποια μέρα, κατά την οποία ο γιατρός θα σταματήσει να θεωρεί σαν καθήκον του να παρατείνει όσο το δυνατόν περισσότερο τους φρικωδέστερους σπασμούς της απελπιστικότατης αγωνίας, γιατί η πρόληψη αυτή φαίνεται θάρβαρη. Η επιστήμη, θα επαναστατήσει εν-

Περιστατικά που παλιά ήταν μοιραία, σήμερα αντιμετωπίζονται με πολύπλοκα μηχανήματα που υποστηρίζουν τις ζωτικές λειτουργίες του οργανισμού και βοηθούν να ξεπεραστεί ο κίνδυνος.

αντίον αυτής της πλάνης και δεν θα διστάσει να σταματήσει τις δικές μας ασχήμιες».

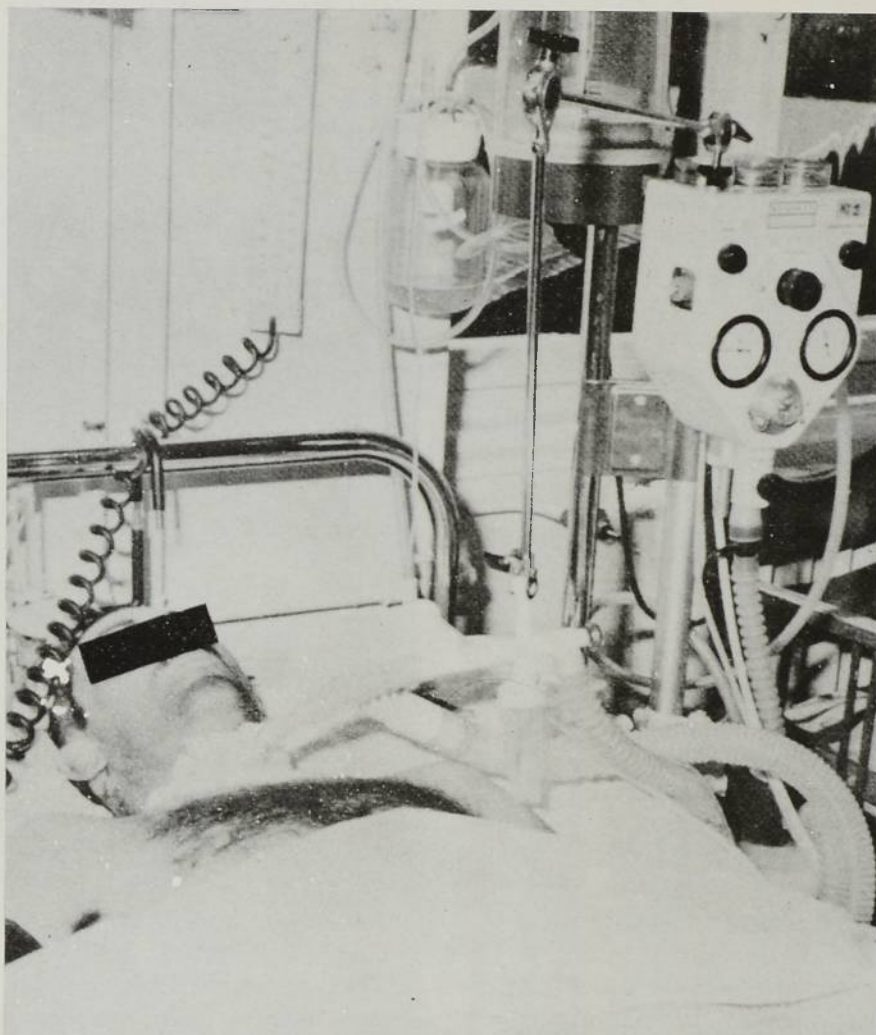
Δεν άργησαν, όμως, να εκδηλωθούν και οι απόπειρες νομικής κατοχύρωσής της. Το 1903, υποβλήθηκε σχετικό νομοσχέδιο στο Κοινοβούλιο της Σαξονίας και κατά τα έτη 1906 και 1912, στα νομοθετικά σώματα, των αμερικανικών πολιτειών Οχάιο, Αϊόβα και Ουάσιγκτον. Το 1936 μια ομάδα Βρετανών τα μέλη της οποίας ήταν επιφανείς γιατροί, νομομαθείς και κληρικοί συνέστησαν στην Αγγλία την «Εταιρεία για τη νομιμοποίηση της ευθανασίας», ανάλογη της οποίας υπήρχε και στις ΗΠΑ, και συνέταξαν ένα σχετικό νομοσχέδιο που κατατέθηκε στη Βουλή των Λόρδων, σύμφωνα με το οποίο η ευθανασία θα μπορούσε να νομιμοποιηθεί υπό αυστηρά ελεγχόμενες συνθήκες. Αυτό το νομοσχέδιο, καθώς και άλλα τρία που κατατέθηκαν από τότε αποσύρθηκαν. Παρόμοια νομοθεσία παρουσιάστηκε και στη Γαλλική Βουλή το 1978 αλλά καταψηφίστηκε.

Οι αντιδράσεις

Δεν έλειψαν όμως και οι αντιδράσεις εναντίον της ευθανασίας όχι μόνο από εκκλησιαστικούς αλλά και από επιστημονικούς κύκλους. Η Γαλλική Ακαδημία με απόφασή της, την 20-6-1949, υποστήριξε ότι δεν θα έπρεπε επ' ουδενί λόγω να θεωρηθεί νομικά ή «εξ' οίκτου» θανάτωση μελλοθανάτων, γιατί πιθανότατα θα είχε τραγικές συνέπειες για τη κοινωνία. Απέρριψε κατηγορηματικά όλες τις μεθόδους που απέβλεπαν στο θάνατο ατόμων που θεωρούνταν τερατογενείς, διανοητικά καθυστερημένοι, ή ανιάτως πάσχοντες. Επειδή, εκτός των άλλων αιτιών, κάθε ιατρική ή κοινωνική θεωρία που δεν σέβεται συστηματικά αυτές τις ίδιες τις αρχές της ζωής καταλήγει μοιραία, όπως απέδειξε και η πρόσφατη πείρα, σε φρικτά εγκλήματα ακόμη δε και στη θυσία ατόμων που όπως απέδειξε η ιστορία, παρά τις φυσικές τους ατέλειες, μπορούν να συμβάλλουν εξίσου στην προαγωγή του πολιτισμού μας.

Η πλευρά που αντιτίθεται σ' αυτή την ενέργεια εμφανίζεται σαν υπερασπιστής των ιερών αρχών περί σεβασμού της ζωής.

Τα τρία κυριώτερα επιχειρήματα αυτών που αντιτίθενται στη νομιμοποίηση της ευθανασίας είναι: 1) Κανένας άνθρωπος, ή σχεδόν κανένας, — σε οσοδήποτε απελπιστική κατάσταση και αν βρίσκεται — δεν επιθυμεί το θάνατο σαν λυτρωτή. Αντίθετα ελπίζει πάντοτε ενδόμυχα, έστω και στην από θαύμα βελτίωση της θέσης του. 2) Η προσφορά της τεχνητής ευθανασίας σε άνθρωπο που έχει περιέλθει σε επιθανάτιο αγωνία είναι περιττή, δοθέντος ότι όπως αποδεικνύουν νεώτερες έρευνες ο άνθρωπος αυτός έχει σταματήσει πλέον να υποφέρει και δεν αισθάνεται ούτε σωματικό ούτε ψυχικό πόνο. 3) Ο πάσχων που δεν βρίσκεται ακόμα στο στάδιο της επιθανάτιας αγωνίας, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, ακόμη και εκείνος που η ιατρική θεωρεί σαν αμετάκλητα καταδικασμένο σε θάνατο μπορεί, είτε λόγω εξαιρετικής κράσης είτε λόγω μιας απρόοπτης νέας επιστη-

μονικής ανακάλυψης, να διατηρηθεί στη ζωή, οπότε η πρόωγη θανάτωση του θα ισοδυναμούσε με επιστημονική δολοφονία. Η ιατρική επιστήμη, ακόμη και σήμερα, δεν είναι σε θέση να κάνει διαγνώσεις ακριβείς, πολύ δε περισσότερο να διατυπώσει προγνώσεις που είναι αλάθητες, αναφορικά με το πότε ο θάνατος είναι αναπόφευκτος ή όχι. Πολλές είναι οι περιπτώσεις αρρώστων αμετάκλητα καταδικασμένων σε θάνατο, οι οποίοι όμως τελικά επέζησαν. Οι διαγνωστικές άλλωστε πλάνες δεν είναι σπάνιες.

Σύγχρονες τάσεις και εξελίξεις

Παρ' όλες όμως τις αντιδράσεις, με την πάροδο του χρόνου οι διάφορες οργανώσεις και οι πολιτικοί κύκλοι που είναι υπέρ της ευθανασίας απέκτησαν δύναμη στην Ευρώπη, και μετά από πολλά χρόνια άμυνας φαίνεται ότι σήμερα αρχίζουν να κερδίζουν έδαφος. Πρόσφατες δημοσκοπήσεις στη Βρετανία δεί-

χνουν ότι το 72% των Βρετανών εγκρίνουν την ευθανασία σε ορισμένες περιπτώσεις. Ένα εντυπωσιακό ποσοστό 76% δήλωσε πέρυσι στη Γαλλία ότι η νομοθεσία σχετικά με την ευθανασία πρέπει ν' αλλάξει και να μη θεωρείται πλέον έγκλημα.

Η ένωση της Ολλανδίας, μόνο, αριθμεί 24.000 μέλη, ενώ 100.000 Ολλανδοί πολίτες έχουν υπογράψει μια ειδική διαθήκη, που παραγγέλει στους γιατρούς τους να μη χρησιμοποιούν ασυνήθιστες τεχνικές παράτασης ζωής, όταν η ασθένειά τους είναι ανίατη και είναι καταδικασμένοι να πεθάνουν. Από το 1976 έχουν δημιουργηθεί εταιρείες ευθανασίας στη Δανία, τη Σουηδία, την Ελβετία και το Βέλγιο, ακόμη και σε καθολικά στο θρήσκευμα κράτη, όπως την Ιταλία, τη Γαλλία και την Ισπανία.

Δεν είναι δύσκολο ν' ανακαλύψει κανείς τα αίτια της αναζωπύρωσης του ενδιαφέροντος για την ευθανα-

σία. Οι Ευρωπαίοι όπως και οι Αμερικανοί σήμερα ζουν πολύ περισσότερο. Με τις νέες τεχνολογικές προόδους, τα νέα φάρμακα και τις μεταμοσχεύσεις των οργάνων, οι γιατροί μπορούν σήμερα να σώσουν ασθενείς, που πριν από μια δεκαετία θα είχαν πεθάνει. Παραμορφωμένα ή καθυστερημένα εκ γεννητής παιδιά επιβιώνουν. Άτομα που είχαν εμπλακεί σε θανατηφόρα αυτοκινητικά δυστυχήματα και έμειναν ανάπηρα, εξακολουθούν να ζουν.

Βέβαια τα τελευταία ιατρικά επιτεύγματα είναι ευλογία, καθώς σώζονται ζωές που σε άλλη περίπτωση θα είχαν χαθεί. Αλλά υπάρχει και η αρνητική πλευρά της υπόθεσης. Ανίατοι ασθενείς ζουν επί χρόνια, και υφίστανται αυτό που αποκαλεί ο πρόεδρος της γαλλικής εταιρείας για το «Δικαίωμα να πεθαίνει κανείς με αξιοπρέπεια» «θεραπευτική μαγία». Τρέφονται από σωληνάκια, τα σώματά τους διατηρούνται με αναπνευστικές συσκευές, οι οικογένειές τους δεν μπορούν να τους επισκεφθούν για να μην τους μεταδώσουν μικρόβια. Επαναφέρονται στη ζωή ύστερα από καρδιακές προσβολές, ακόμα και αν υπάρχουν λίγες ή και καθόλου ελπίδες ότι θα ξαναμπορέσουν να γίνουν όπως πρώτα. Ύστερα από όλα αυτά οι υπέρμαχοι της ευθανασίας διαδηλώνουν ότι κάθε άνθρωπος έχει «το δικαίωμα να πεθάνει με αξιοπρέπεια» και εννοούν συνήθως το δικαίωμα να γλιτώσει κανείς από μια επίμονη και εξευτελιστική νοσηλεία.

Όπως υποστηρίζουν οι ίδιοι: Γιατί θα πρέπει ο καταδικασμένος ασθενής να κατεβαίνει αργά και βασανιστικά τα σκαλοπάτια του θανάτου; Γιατί το κάθε ανθρώπινο πλάσμα δεν πρέπει να έχει τη δυνατότητα να δώσει ένα πιο γρήγορο τέλος στο μαρτύριο του πόνου; **Με άλλα λόγια, υπάρχει δικαίωμα στο θάνατο;**

Οι περισσότεροι υποστηρικτές αυτής της αντίληψης τονίζουν ότι το δικαίωμα αυτό θα πρέπει να δίδεται μόνο σε όσους δεν μπορούν, να θεραπευθούν. Υπάρχουν, όμως, ανάμεσα τους και άλλοι που ισχυρίζονται ότι τέτοιο δικαίωμα έχουν όλοι όσοι αποφασίζουν με σφάς τα φρένα να τερματίσουν τη ζωή τους. Δεν

είναι λίγες οι φορές, που στους κόλπους των υποστηρικτών της ευθανασίας έχουν ξεσπάσει σοβαρές διαμάχες.

Η ευθανασία που συχνά αποκαλείται «φόνος από οίκτο», θεωρείται έγκλημα παντού στη Δυτική Ευρώπη. Αλλά όλο και περισσότεροι γιατροί σε πολλές χώρες παραδέχονται πρόθυμα ότι κάνουν ευθανασία, κυρίως όμως στην «παθητική» μορφή της, όταν δηλαδή σταματούν τη θεραπεία.

Η Ολλανδία είναι η χώρα που έχει ασχοληθεί περισσότερο από κάθε άλλο ευρωπαϊκό κράτος με το θέμα της ευθανασίας.

Η «ενεργητική» ευθανασία, η χορήγηση δηλαδή σκοπίμως κάποιου φαρμάκου, σε ένα ασθενή που δεν έχει καμιά ελπίδα να θεραπευθεί, εξακολουθεί να είναι έγκλημα σύμφωνα με τα ολλανδικά νομικά κείμενα και να τιμωρείται με δώδεκα χρόνια φυλάκιση.

Ύστερα όμως από πολλά χρόνια με δεκάδες παρόμοιες περιπτώσεις, οι ολλανδοί δικαστές και εισαγγελείς υιοθέτησαν μια τακτική, έναν «άγραφο νόμο» σύμφωνα με τον οποίο όταν γίνεται μια ευθανασία κάτω από απόλυτα ελεγχόμενες συνθήκες (συμπεριλαμβανομένης και της συγκατάθεσης του ίδιου του ασθενούς) τότε ο γιατρός που την κάνει δεν διώκεται.

Όπως αποδείχτηκε στην πράξη, η «ενεργητική» ευθανασία εφαρμόζεται τακτικά από γιατρούς στα ολλανδικά νοσοκομεία

Επίσης στα βρετανικά νοσοκομεία πραγματοποιείται και «ενεργητική» και «παθητική ευθανασία». Οι σφυγμομετρήσεις δείχνουν ότι η πλειοψηφία των Βρετανών τάσσεται υπέρ της νομιμοποίησης της ευθανασίας και σχεδόν το ήμισυ των βρετανών γιατρών δηλώνει ότι θα εκτελούσε την πράξη, αν ήταν νόμιμη. Παρ' όλο που υπήρξαν μερικές εξαιρέσεις και τα βρετανικά δικαστήρια αντιμετώπιζουν γενικά με αβυσσινόμηνη επιεικεία τις περιπτώσεις «θανατώσεων από συμπόνοια», τόσο από γιατρούς, όσο και από στενούς συγγενείς. Το περασμένο φθινόπωρο, 19

διακεκριμένοι Βρετανοί έγραψαν ανοιχτή επιστολή ζητώντας τη νομιμοποίηση της ευθανασίας για τους ασθενείς του AIDS, στα προχωρημένα στάδια της αρρώστιας τους.

Παρ' όλα αυτά όμως, δεν υπάρχουν αληθινές προοπτικές αλλαγής της νομοθεσίας, παρά τη δραστήρια ύπαρξη εδώ και μισό αιώνα ενός «λόμπι» επιφανών πολιτών «φίλων της ευθανασίας». Η ενεργητική ευθανασία παραμένει εγκληματική πράξη, όπως και η διευκόλυνση της αυτοκτονίας.

Έτσι, η ευθανασία παραμένει ένα τεράστιο ηθικό και νομικό πρόβλημα και το ζητούμενο είναι αν θα πρέπει να υπερισχύουν τα αισθήματα οίκτου προς τον άρρωστο ή το καθήκον του σεβασμού προς τη ζωή.

Βέβαια η ώρα θανάτου του καθενός έχει οριστεί από το θεό και κανένας δεν έχει το δικαίωμα να αλλάξει την ώρα στο ρολόι της ζωής του. Αν όμως οι φιλοσοφικές απόψεις του ασθενή ενστερνίζονται την ευθανασία, δεν είναι σαφές γιατί οι θρησκευτικές αντιρρήσεις των άλλων θα πρέπει να παρεμβαίνουν στο θάνατό του. Και στην περίπτωση όμως που η ευθανασία γίνει κάποτε νόμιμη αποδεκτή, υποστηρίζεται ότι θα πρέπει να εφαρμόζεται μόνο σε περιπτώσεις εξαιρετικά περιορισμένες που δεν έχουν καθοριστεί επακριβώς με τη σημερινή εξέλιξη της ιατρικής επιστήμης. Μόνο όταν η διαγνωστική στη ιατρική επιστήμη θ' αναγνωριστεί σαν αλάθητη και το ανίκατο της πάθησης αποδειχθεί επιστημονικά αναμφισβήτητο, πιθανολογείται ότι η πράξη της ευθανασίας θα γίνει αποδεκτή.

Βρισκόμαστε, όμως, ακόμα σήμερα στην ευχάριστη αυτή θέση ή σε κάποιο εξελικτικό στάδιο, όπου οι νέες θεραπευτικές μέθοδοι που ανακαλύπτονται διαρκώς θα μπορέσουν στο μέλλον να θεραπεύσουν παθήσεις που θεωρούνται σήμερα ανίατες;

Το ερώτημα εξακολουθεί να παραμένει, και για όλους αυτούς τους λόγους το θέμα της ευθανασίας αποτελεί σήμερα ένα επίκαιρο και επίμαχο κοινωνικό, νομικό και επιστημονικό ζήτημα.

Οι Υπηρεσίες Ελέγχου Διαβατηρίων απέναντι στους τουρίστες μ' ευγένεια και χαμόγελο.

του υπαστυνόμου α΄
Φώτη Πουλή

Το καλοκαίρι το τουριστικό ρεύμα διογκώνεται και χιλιάδες επισκέπτες περνούν καθημερινά τα σύνορά μας για να χαρούν τη φύση και τη θάλασσα που απλόχερα τους προσφέρει η πατρίδα μας. Αυτό δεν σημαίνει πως λείπουν οι χειμερινοί, φθινοπωρινοί κι ανοιξιάτικοι ταξιδιώτες μα είναι ασύγκριτα λιγότεροι από τους πρώτους.

Ο κάθε επισκέπτης της χώρας μας στα λιμάνια, στα αεροδρόμια και στους μεθοριακούς σταθμούς έχει την πρώτη επαφή, την πρώτη του γνωριμία με την Ελλάδα, δίνοντας το διαβατήριό του για θεώρηση. Η εντύπωση που θα σχηματίσει από τη διαδικασία αυτή θα είναι η πρώτη και ίσως η πιο καθοριστική για τον τόπο και τον πολιτισμό του. Και, όπως είναι γνωστό, την ευθύνη της πρώτης υποδοχής έχει αναθέσει η Πολιτεία στην Ελληνική Αστυνομία, που διενεργεί τον έλεγχο εισερχομένων – εξερχομένων στη χώρα.

Πρόκειται για σοβαρότατο και ιδιαίτερα λεπτό έργο. Στόχος του η εξυπηρέτηση των φιλόνομων τουριστών κάθε εθνότητας, φύλου, ηλικίας ή επαγγέλματος, ανεξάρτητα από την εξωτερική εμφάνιση. Παράλληλα ο εντοπισμός με τον πιο διακριτικό τρόπο των παραβατών των νόμων.

Οπλισμένοι οι αστυνομικοί που στελεχώνουν τον Έλεγχο Διαβατηρίων με ευγένεια, χαμόγελο ανεξάντλητη διάθεση για εξυπηρέτηση, σοβαρότητα, γνώση ξένων γλωσσών, μόρφωση και κέφι καλούνται να ελέγξουν τα σημεία εισόδου – εξόδου της χώρας.

Θα ήταν αδιανόητο να θεωρούν όλους τους επισκέπτες παραβάτες των νόμων. Πίσω από τον ασπρόμαλλη τουρίστα βρίσκεται πολλές φορές ο πανεπιστήμονας, ο ερευνητής, ο καθηγητής. Τα νέα παιδιά με τα σακίδια και τα μπλου – τζην από την Ευρώπη και την Αμερική είναι συχνά φοιτητές, οι αυριανοί εκπρόσωποι των χωρών τους σε διεθνείς οργανισμούς, συνέδρια κ.λπ. Είναι ακόμα – σε μικρότερο ποσοστό – προσωπικό πρεσβειών και προξενείων, ασθενείς ή υπερήλικες, δημοσιογράφοι ή ανταποκριτές και επαναπατριζόμενοι συμπατριώτες μας. Η αντιμετώπιση αυτών των κατηγοριών επισκεπτών πρέπει να είναι πολύ προσεκτική, με ιδιαίτερη φροντίδα στους επαναπατριζόμενους που διακατέχονται από συναισθηματική φόρτιση όταν γυρίζουν στην πατρίδα.

Ακόμα και στις περιπτώσεις που ο επισκέπτης εναντιώνεται στις νόμιμες ενέργειες που επιβάλλεται να προβεί ο αστυνομικός όπως: έρευνα, συναλλαγματικός έλεγχος, απαγόρευση εξόδου κ.ά. η συμπεριφορά του οργάνου πρέπει να είναι ήρεμη, ευγενική και με απόλυτη πειθώ. Έτσι εξασφαλίζεται μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα τόσο στον τομέα του ελέγχου όσο και σ' αυτόν της άριστης και γρήγορης εξυπηρέτησης

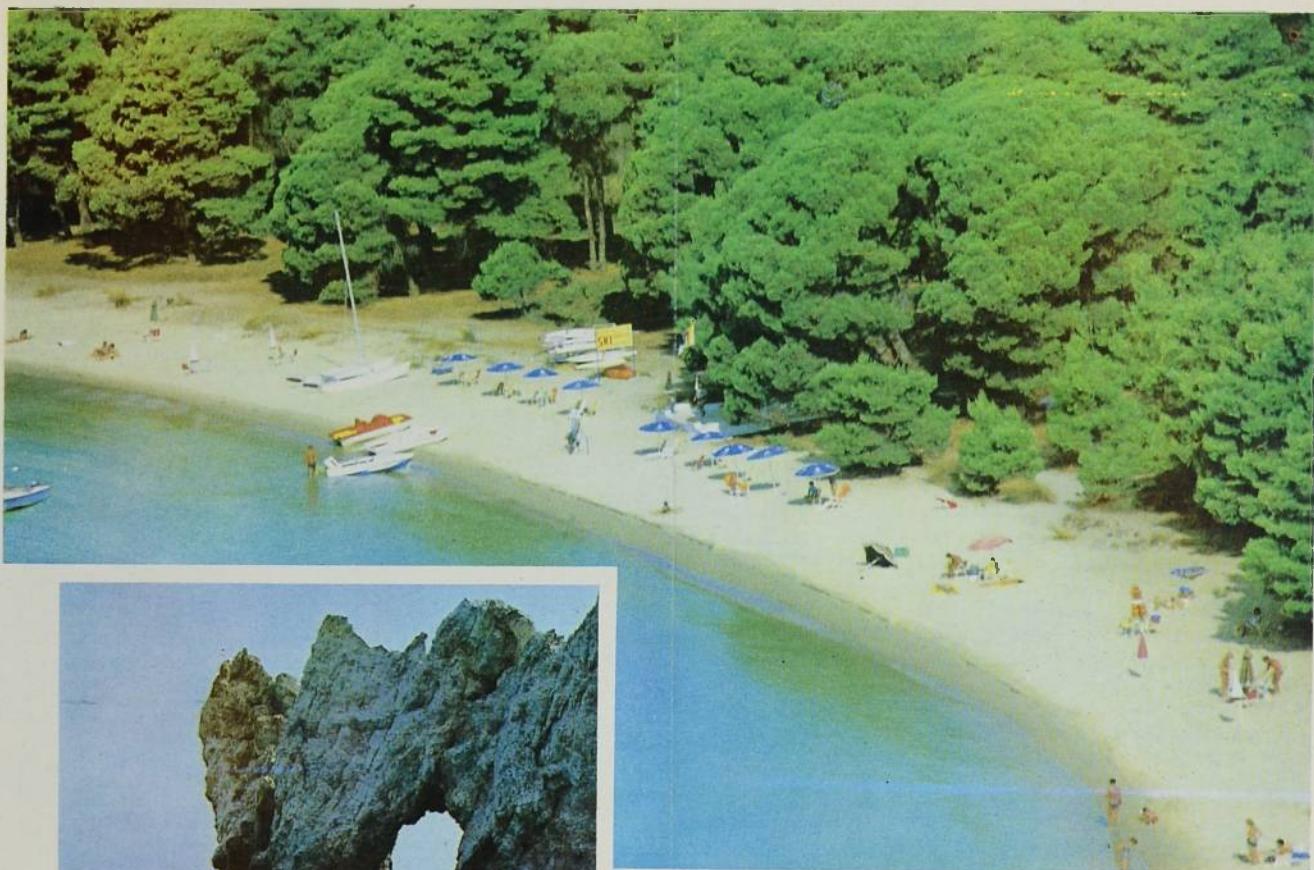

του αυξημένου τουριστικού ρεύματος. Και δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις που ανώτατες προσωπικότητες έστειλαν από τη χώρα τους ευχαριστήριες επιστολές στις Υπηρεσίες Διαβατηρίων.

Η τουριστική κίνηση και για φέτος προβλέπεται πολύ μεγάλη. Είναι στο χέρι των συναδέλφων που θα την υποδεχθούν στα σημεία εισόδου – εξόδου να παρουσιάσουν την εικόνα της φιλοξενίας που διακρίνει το λαό μας από την αρχαιότητα ως τα σήμερα.

ΤΑ ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΣΗΜΕΙΑ ΕΙΣΟΔΟΥ – ΕΞΟΔΟΥ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

Με την ευκαιρία υπενθυμίζουμε πως υπηρεσίες ελέγχου διαβατηρίων υπάρχουν στα αεροδρόμια, στα λιμάνια των παραμεθόριων περιοχών όπως και της πρωτεύουσας – συμπρωτεύουσας κ.λπ., και στα χερσαία σύνορα: Ειδομένη, Εύζωνοι, Κήποι – Καστανιές – Πύθιο – Ορμένιο Έβρου, Κακαβιά Ιωαννίνων, Δοϊράνη Κιλκίς, Προμαχώνας Σερρών, Κρυσταλλοπηγή – Νίκη – Νέος Καύκασος Φλώρινας.

Στης Σκιάθου τις ακρογιαλιές

Για όσους διακοπές σημαίνουν θάλασσα, διαλέξαμε ένα ωραίο νησάκι, που προσφέρεται για την ηρεμία, τη γαλήνη της φύσης και τις μοναδικές ακρογιαλιές.

Η Σκιάθος είναι το νησί που συνδυάζει την κοσμοπολίτικη ατμόσφαιρα με τη γραφικότητα και τη γαλήνη. Απέχει 41 ναυτικά μίλια από το Βόλο. Είναι ένα καταπράσινο νησί με περίπου 70 όρμους, μερικούς κόλπους και λιμάνια. Ψηλές δασώδεις κορφές υψώνονται έως 438 μέτρα.

Πρωτεύουσα του νησιού είναι η Σκιάθος, χτισμένη το 1830 πάνω σε δύο χαμηλούς λόφους. Είναι γραφική με σπίτια νησιώτικα, πλακόστρωτα δρομάκια, ταβερνούλες μικρές, όμοιες με κείνες που έχουμε γνωρίσει στα διηγήματα του Παπαδιαμάντη. Από τα πιο ενδιαφέροντα της πόλης είναι το σπίτι του Έλληνα συγγραφέα Αλ. Παπαδιαμάντη ο οποίος στα έργα του ξαναζωντάνεψε την ιστορία του νησιού το 19ο αιώνα.

Κάνοντας ένα περίπατο έξω από την πόλη θα συναντήσετε το Μπούρτζι. Εκεί υπάρχουν τα ερείπια ενετικού κάστρου και το παλιό σχολείο του νησιού.

Ακολουθώντας τον ασφαλτοστρωμένο δρόμο προς τα δυτικά, θα οδηγηθείτε σε μια όμορφη παραλία στη θέση Κουκουναριές. Πελώριες, ψηλόκορμες κουκουναριές, ολόκληρο δάσος, λόφοι καταπράσινοι γεμάτοι θάμνους από αμάραντα.

Πίσω από το δάσος υπάρχει μια ωραία τοποθεσία με την θελκτική λιμνοθάλασσα τα δάση και τους ελαιώνες.

Από την παραλία Κουκουναριές μπορείτε να περπατήσετε ως την παραλία Αγία Ελένη. Εκεί η θαλάσσια περιοχή προσφέρει πολύ καλό ψάρεμα.

Ακόμα μπορείτε να πάτε στις ακρογιαλιές Μαντράκι, Καναπίτσα, Πλατάνα, Λαλαρία που θαυμάζεται για τα μεγάλα χαλίκια και στον όρμο Ξάνεμο που η «αμμουδιά» του είναι από ψιλό βότσαλο.

Στο εσωτερικό του νησιού αξίζει να επισκεφτείτε το καλά διατηρημένο μοναστήρι της Ευαγγελίστριας. Χτίστηκε το 1797 - 1806. Τα κελιά του είναι σχεδόν ερειπωμένα. Έχει μικρή βιβλιοθήκη με πολλά εκκλησιαστικά βιβλία χειρόγραφα εξαιρετικής τέχνης είναι το ξυλόγλυπτο τέμπλο της εκκλησίας. Εκεί θα φτάσετε μετά από πορεία μιας ώρας ανάμεσα σε πεύκα και ελαιώνες.

Σε μιάμιση ώρα με πλοίο μπορείτε να φτάσετε στο Κάστρο μεσαιωνικό οχυρό πάνω σ' ένα ακρωτήριο, όπου θρискόταν η παλιά πόλη ως το 1825. Τώρα σώζονται μόνο: η πύλη, τα παλιά τούρκικα λουτρά, οι ερειπωμένοι τοίχοι των σπιτιών, και από τις 30 εκκλησίες σώζονται μόνο δύο, του Αγίου Νικολάου και της Γεννήσεως του Χριστού, στην οποία σώζονται τοιχογραφίες που εικονίζουν Άγιους και μάρτυρες.

Πώς θα πάτε: Με αεροπλάνο από Αθήνα.

Με πλοίο από Αγ. Κων/νο, Βόλο και Κύμη για Σκιάθο. Με τα πλοία αυτά η Σκιάθος συνδέεται με τη Σκόπελο και την Αλόννησο.

Πού θα μείνετε: Αρκετά ξενοδοχεία υπάρχουν στο νησί στις Κουκουναριές «Σκιάθος Παλάς» (τηλ. 42242), «Ξενία» (τηλ. 42041). Στις Αχλαδιές «Εσπερίδες» (τηλ. 42700), «Μπελ-θεντέρε» (τηλ. 42475). Στην Αμμουδιά «Αλκυών» (τηλ. 42981) στο Γλυφονέρι «Αγνάντεμα» (τηλ. 42356) κ.ά.

Σπορ: Ψάρεμα.

Χρήσιμα τηλέφωνα: (Χαρακτηριστικός τηλ. 0424). Αστυνομία 42005, Τουριστική Αστυνομία 42392, ΟΤΕ 42099, Λιμεναρχείο 42017, Ολυμπιακή 42200.

Πού θα κάνετε μπάνιο: Αμμουδιά στις Καμάρες, ακτή της Πουλιάτης, Παραλία Σεράλια, Όρμος του Φάρου, Χρυσοπηγή, παραλία στον πλατύ Γιαλό, Βαθύ, Καμάρες.

ΛΟΥΤΡΑΚΙ - ΠΕΡΑΧΩΡΑ - ΗΡΑΙΟ

Μια από τις πολλαπλά προνομιακές πόλεις της πατρίδας μας είναι η λουτρόπολη του Λουτρακίου. Λίγα χιλιόμετρα από τον Ισθμό και μόλις 82 χιλιόμετρα απ' την Αθήνα, συγκεντρώνει κάθε εποχή σημαντικό αριθμό επισκεπτών, στους οποίους προσφέρει απλόχερα την ομορφιά του και την κοσμική, και ίσως κάπως έντονη, ζωή του.

Το Λουτράκι, χτισμένο στις νότιες προσβάσεις των Γερανίων, λούζεται από τους αφρούς των κυμάτων και αναπνέει τις ευωδιές του θουνού. Οι πηγές βρίσκονται στα κράσπεδα των βραχωδών προσβάσεων του ορεινού όγκου, στο τεκτονικό ρήγμα που δημιουργήθηκε κατά την πανάρχαια εποχή, τότε που συντελέστηκε η εγκατακρήμνιση του χώρου της λίμνης του Ηραίου και έγιναν οι πλουτώνιες διαμορφώσεις των Αλκυονίδων νήσων και της ομώνυμης θάλασσας.

Φαίνεται πως υπήρχε συνοικισμός στη θέση του σημερινού Λουτρακίου, όπως δείχνουν αρχαία οικοδομικά λείψανα που αποκαλύπτονται κατά τη θεμελίωση συγχρόνων οικοδομών, τα αρ-

χαία όστρακα και τα κομμάτια γλυπτών.

Το όνομα του συνοικισμού Θερμά (όχι μακριά από τις εκεί θερμές πηγές) είναι με βεβαιότητα γνωστό από τον Ξενοφώντα, ο οποίος διεξοδικά αφηγείται τις κινήσεις του Αγησιλάου κατά τις στρατιωτικές επιχειρήσεις του 390 π.Χ., εναντίον των Κορινθίων που συνεργάζονταν με τον Ιφικράτη και που είχαν διώξει από την Κόρινθο τους φιλολάκωνες συμπατριώτες τους.

Λίγο έξω απ' το Λουτράκι παρακαμπτήριος 5 περίπου χιλιομέτρων μας οδηγεί πάνω στα Γεράνεια στην Ι.Μ. Αγίου Παταπίου. Απ' τις αυλές του μοναστηριού ξεδιπλώνεται μπρος μας ο Κορινθιακός κι ο Σαρωνικός, κι ανάμεσά τους η γη της Κορίνθου, πρόκληση σε μια ύψιστη αισθητική απόλαυση.

Ο δρόμος συνεχίζει και 11 χιλιόμετρα απ' το Λουτράκι θα συναντήσουμε την Περαχώρα (Περαία Χώρα), όμορφη κομόπολη με μικρό αλλ' ενδιαφέρον μουσείο. Αυτό το κεφαλόχωρι έκαμε πρωτεύουσα του ο Κωλέτης κατά την αντικαποδιστριακή επανά-

Ο όρμος του Ηραίου με τον ομώνυμο αρχαιολογικό χώρο.

σταση (1831), κι εδώ νίκησε τα κυβερνητικά στρατεύματα του Νικηταρά.

Η Περαχώρα ήταν στην αρχαιότητα ευκολότερα προσιτή με πλοία από την πόλη της Κορίνθου παρά δια ξηράς (από το Λουτράκι όπως τώρα). Την εποχή του Πausanία ήταν σε παρακμή. Στα προρρωμαϊκά χρόνια αποτελούσε ζωτικό τμήμα της Κορίνθου και είχε πολιτισμό εξίσου σημαντικό και εξίσου παλαιό με της Κορίνθου. Η κορινθιακή τέχνη των γεωμετρικών και των αρχαϊκών χρόνων θα ήταν ατελέστατα γνωστή χωρίς τα ευρήματα της Περαχώρας. Ήδη στον 8ο π.Χ. αιώνα σ' όλη τη χερσόνησο αυτή ήταν εγκαταστημένοι κορίνθιοι (παλαιότερα μεγαρείς που είχαν εκδωρισθεί πριν από τους κορίνθιους και αυτοί είχαν ιδρύσει το Ηράιο).

Από την Περαχώρα ξανοίγονται προς στον επισκέπτη δύο δρόμοι: ο ένας προς τα Πίσια και το Σχίνο και ο άλλος προς τη Βουλιαγμένη.

Στα Πίσια, τέσσερα χιλιόμετρα από την Περαχώρα, μαζί με το υπέροχο τοπίο, μπορούμε να θαυμάσουμε και τις τοιχογραφίες του Ιερομονάχου Σεραφείμ Κουλούρη στην εκκλησία του Αγίου Αθανασίου, κτίσμα του 17ου αιώνα. Από τα Πίσια επίσης με δύο ώρες πεζοπορία φθάνουμε στις ανατολικές πτυχώσεις των Γερανίων, όπου η Παναγία του Πράρθι, τρίκλιτη βασιλική της τουρκοκρατίας (οι καμάρες του 19ου αιώνα), με τοιχογραφίες του 18ου αιώνα.

Από το Σχίνο, 11 χιλιόμετρα από τη Περαχώρα, μπορεί να επισκεφθεί κανείς το Αλεποχώρι, το Πόρτο Γερμανό και να γυρίσει στην Αθήνα μέσω της παλαιάς εθνικής οδού Θηβών ή μέσω Μεγάρων.

Εμείς θα συνεχίσουμε προς τη Βουλιαγμένη για να φτάσουμε, μετά από 8 χιλιόμετρα όμορφης διαδρομής μέσα στο πράσινο, στη Λίμνη Ηραίου. Γύρω από τη λίμνη βίλες, ενοικιαζόμενα δωμάτια, κάμπινγκ και αρκετές ταβέρνες και άλλα κέντρα αναψυχής. Υπάρχουν επίσης εγκαταστάσεις για ιστιοπλοΐα, λεμβοδρομίες και θαλάσσιο σκι. Για το ψάρεμα όμως υπάρχουν αρκετοί περιορισμοί.

Η λίμνη έχει μήκος 2 χιλ. και πλάτος 1 χιλμ., με 45 μ. μέγιστο βάθος (κέντρο). Την ένωσαν με τον Κορινθιακό με μια μικρή διώρυγα. Από τότε δημιουργήθηκε το φαινόμενο της εναλλαγής ρευμάτων κάθε έξι ώρες, καθώς ακριβώς και η παλίρροια (πλημμυρίδα και άμπωτη) στο στενό του Ευρίπου.

Τρία χιλιόμετρα δυτικά από τη λίμνη άνετος ασφαλτοστρωμένος δρόμος οδηγεί στον αρχαιολογικό χώρο του Ηραίου. Στον ομώνυμο όρμο υπήρχε σημαντικότερο ιερό της Ήρας.

Τη θέση έχει ανασκάψει ο Άγγλος αρχαιολόγος Παϊην (1930 – 1933). Χαρακτηριστική είναι η αγορά του χώρου. Η ζωή εκεί παρουσίαζε μεγάλη δραστηριότητα μεταξύ 8ου και 6ου αιώνα π.Χ. Στα τέλη του 8ου αιώνα κτίστηκε ο πρώτος ναός, αφιερωμένος στην ίδια θεά, με την τριπλή προσωνομία: Ήρα Λιμναία, Λιμενία και Ακραία. Στο μέρος αυτό ο Αγησίλαος κατά τον Κορινθιακό πόλεμο (390 π.Χ.) δέχτηκε τους πρέσβεις των Βοιωτών (Πλουτάρχου, Αγησίλαος, 22).

Με τις ανασκαφές μελετήθηκε η περιοχή του Ηραίου και ιδίως τα γειτονικά ιερά Ήρας ακραίας και λιμενίας. Η έρευνα, όμως, επεκτάθηκε και στην ενδοχώρα ως την λιμνοθάλασσα της Βουλιαγμένης (σ' απόσταση μεγαλύτερη των τριών χιλιομέτρων προς ανα-

τολάς), γιατί παντού διατηρούνται θεμέλια κατοικιών, υδατοδεξαμενές, τμήματα αρχαίων δρόμων και λείψανα οχυρώσεων. (Ένα χιλιόμετρο πριν φθάσουμε στο Ηραίο σώζονται ερείπια αρχαίας κρήνης). Υπήρχε εκεί μια σημαντική πόλη που ονομάζονταν κι αυτή Ηραϊόν (ή Ήραιον), με αραιές συνοικίες, σε μερικές από τις οποίες θεβαιώθηκαν κατάλοιπα από εγκαταστάσεις αρχαιότερες του Ηραίου (όστρακα νεολιθικά, πρώιμα ελλαδικά, τάφοι και όστρακα μυκηναϊκά). Το όνομα της λίμνης ήταν κατά μια γνώμη Εσχατιώτις.

Βορειότερο στη χερσόνησο της Περαχώρας υπήρχαν διασκορπισμένες εγκαταστάσεις που ανήκαν στον Πείραιον ή την Περαιά χώρα (την αντιπέραν της Κορίνθου και της Σικυώνας). Ο πυρήνας του Πειραιού αναγνωρίζεται συνήθως στην περιοχή του σημερινού χωριού Ασπρόκαμπος (ίσως στον προς βορράν του χωριού λόφο της Ζωοδόχου Πηγής). Στο λόφο του Προφήτη Ηλία το νεώτερο εκκλησάκι είναι χτισμένο πάνω σε επιβλητική αρχαία θεμελίωση με μεγάλους ορθογώνιους λίθους.

Τάφοι του Πειραιού βρίσκονται διασκορπισμένοι σ' όλη την περιοχή· υπάρχουν επίσης λείψανα οχυρώσεων. Η τρίτη, γνωστή από φιλολογικές πηγές πόλη Οινόη αναγνωρίζεται σε ύψωμα απόκρημνο αμέσως προς ανατολάς του χωριού Σχοίνος, όπου πάντοτε προσείλκυαν την προσοχή τα λείψανα πολυγωνικού τείχους. Λείψανα από μόνιμες ή ημιμόνιμες εγκαταστάσεις υπάρχουν και στα προς βορράν της

Ο φάρος του Ηραίου. Στο βάθος οι θόριες ακτές της Πελοποννήσου.

χερσονήσου νησάκια (τις Αλκυονίδες νήσους ή Καλά νησιά): από το νησί Δασκαλειό είναι γνωστά όστρακα κορινθιακών αγγείων και λείψανα πολυγωνικού τείχους και από το γειτονικό μεγαλύτερο νησί της Ζωοδόχου Πηγής επίσης προχριστιανικά όστρακα και οικοδομικά λείψανα, καθώς και οι αρχαίοι λίθοι στο εκεί μοναστήρι.

Μια άλλη ομορφιά του Ηραίου, λίγες εκατοντάδες μέτρα δυτικότερα, ο Φάρος. Κτισμένος στο κλασικό για τους ελληνικούς φάρους στυλ, αυτόματος σήμερα, στέλνει τα θράδια το φως του στον Κορινθιακό και στις αντίκρυ χιονισμένες κορφές της Ζήρειας.

Η περιοχή προσφέρει μian άγρια ομορφιά και ανεξάντλητο ενδιαφέρον γι' αυτόν που θέλει να την ερευνήσει. Σ' αυτόν πολύτιμος οδηγός είναι ο Πασανίας του Νίκου Παπαχαντζή (Κορινθιακά – Λακωνικά) των εκδόσεων της «Εκδοτικής Αθηνών» Μα κι εκείνος που θα περιοριστεί στον αρχαιολογικό χώρο – έναν από τους πιο καθαρούς στην Ελλάδα – δε θα φύγει παραπονεμένος. Η ομορφιά του τοπίου είναι αρκετά συγκλονιστική για να τον αφήσει ασυγκίνητο.

Η ΕΛ. ΔΣ. ΣΤΟ ΑΓΙΟ ΟΡΟΣ

Του Ανθ/μου Κων/νου Δανοῦση

Το Ἅγιο Ὄρος εἶναι αυτοδιοίκητο τμήμα του Ελληνικού Κράτους, που διοικείται, σύμφωνα με το αρχαίο προνομιακό καθεστώς του, από τις εἴκοσι Ἱερές Μονές του.

Το ελληνικό κράτος εποπτεύει την ακριβή τήρηση των αγιορειτικών καθεστώτων και ἔχει την αποκλειστική ευθύνη για τη διαφύλαξη της δημόσιας τάξης και ασφάλειας.

Ἡ δημόσια τάξη και ασφάλεια στην ευαίσθητη αὐτή περιοχή ἔχει ανατεθεί στην Ελληνική Αστυνομία. Τis αστυνομικές λοιπὸν υπηρεσίες του Ἀγίου Ὄρους, τη δραστηριότητα, την προσφορά ἀλλὰ και τα προβλήματα του προσωπικού τους επιχειρεῖ να παρουσιάσει το κείμενο που ακολουθεῖ.

Το αγιόνυμο ὄρος του Ἄθω μέσα στους αἰῶνες

Ἡ χερσόνησος του Ἀγίου Ὄρους, η ανατολικότερη της Χαλκιδικῆς, αναπτύσσεται σε μήκος 60 χιλιομέτρων, πλάτος 8 ἔως 12 και καλύπτει ἑκταση 360

περίπου τ.χ., για να καταλήξει στην οξυκόρυφη πυραμίδα του Ἄθω (2033 μ).

Οι αρχαῖοι την ονόμαζαν «Ἀκτὴ». Το ὄνομα «Ἄθως» ἀνήκει σε κάποιο θρακωτὴ γίγαντα που ἔρριξε ὅλο αὐτὸ τον πέτρινο ὄγκο ἐναντίον του Ποσειδώνα κατὰ τη σύγκρουση μεταξύ θεῶν και γι-

γάντων, ἐνῶ ο Στέφανος ο Βυζάντιος γράφει: «ἔστι δε και Ἄθως πόλις ἐπὶ του Ἄθω και ο πολίτης αὐτῆς Ἀθωνίτης».

Οι πηγές μιλοῦν για διάφορα πολίσματα στην περιοχή κατὰ την αρχαιότητα (Σάνη, Θῦσσοι, Ἀκρόθωοι, κ.λπ). Περισσότερο ὁμως γνωστή ἔγινε η χερ-

σόνησος για το πάθημα του Μαρδονίου στα βράχια του Άθω (493 π.Χ) και την απόπειρα του Ξέρξη να ανοίξει διώρυγα παρά τα σημερινά Νέα Ρόδα. Οι αναφορές στην αρχαιότητα κλείνουν με την άρνηση του Μεγάλου Αλεξάνδρου να φιλοτεχνηθεί σε γιγαντιαία διάσταση η μορφή του πάνω στις νότιες πλαγιές του βουνού, όπως του πρότεινε ο αρχιτέκτονας του Δεινοκράτης.

Από τα πρώτα βυζαντινά χρόνια η περιοχή συγκέντρωσε πολλούς μοναχούς, για να ονομασθεί από το λαό «Όρος Άγιον», ονομασία που επισημοποιήθηκε αργότερα (11ος αι.). Η επέκταση όμως του μοναχισμού στην χερσόνησο του Άθω, πέρα από τα γενικά, οφείλεται στα εξής κύρια αίτια:

- Ερήμωση της περιοχής, αφού εξέλιπαν τα αρχαία πολιίσματα.
- Κατάληψη των κοιτίδων του μοναχισμού (Αίγυπτος, Παλαιστίνη, Συρία, κ.λπ) από τους Άραβες, και
- Εχθρική στάση του βυζαντινού κράτους – και μεγάλου μέρους του πληθυσμού – στα χρόνια της οικονομικής.

Από τον 9ο αι. το Άγιον Όρος καθιερώνεται στην ιστορία σαν μοναστικό κέντρο. Η εξέλιξη του μοναχισμού στην περιοχή δεν είναι ακριβώς γνωστή. Ξέροντας όμως εκείνη της Παλαιστίνης (ασκητές μοναχοί που συγκεντρώνονται αρχικά σε «λαύρες» για να καταλήξουν στα κοινόβια) μπορούμε να υποθέσουμε πως κι εδώ δεν υπήρξε διαφορετική. Κύριος ιδρυτής του κοινοβιακού μοναχισμού στην χερσόνησο υπήρξε ο εξομολόγος, και φίλος, του αυτοκράτορα Νικηφόρου Φωκά όσιος Αθανάσιος, που στα 963 θεμελίωσε την Μονή της Μεγίστης Λαύρας. Η ανάπτυξη πλέεν του μοναχισμού με την επίσημη στήριξη του κράτους, υπήρξε αλματώδης.

Η άλωση της Θεσσαλονίκης (1430) και της Πόλης (1453) σήμαινε το πέρασμα του Όρους στην τουρκική κυριαρχία, χωρίς αρχικά τουλάχιστον να θιγούν τα προνόμιά του. «Χώρα νυχθημερόν ευλογούσα το όνομα Κυρίου, καταφύγιον πενήτων και ξένων», περιγράφεται σε σουλτανικά φερμάνια.

Η προοδευτικά όμως αυξανόμενη καταπίεση οδήγησε σε οικονομική κρίση τις Μονές (αίτια να εμφανισθεί ο ιδιόρρυθμος μοναχικός βίος), κρίση που αντιμετωπιζόταν με δωρεές των ηγεμόνων των Παραδουνάβιων περιοχών, των Τσάρων, Πατριάρχων, κ.ά.

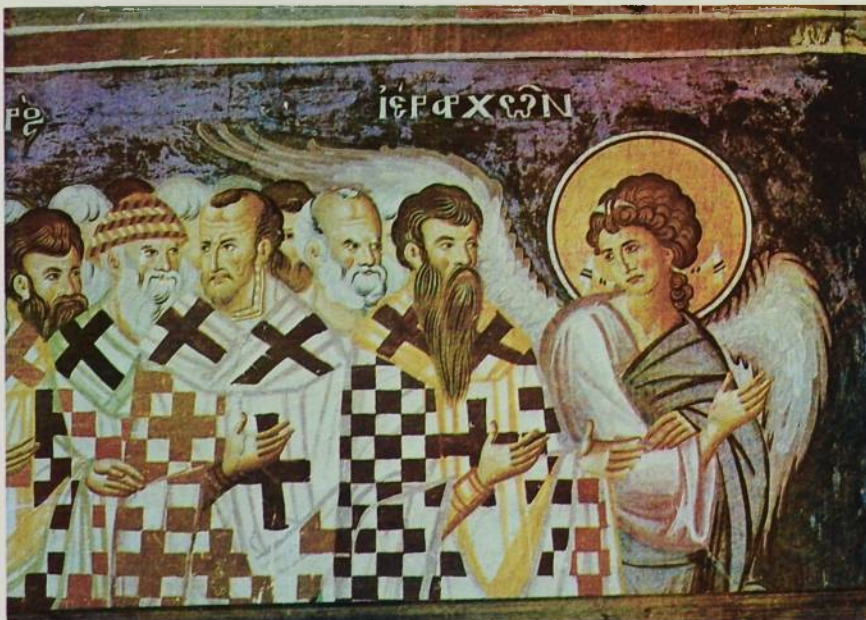
Στα χρόνια της τουρκοκρατίας το Όρος υπήρξε εστία λογίων και σόφων κληρικών, που το πέρασμά τους σημάδεψε την πνευματική ζωή του γένους

στα δύσκολα εκείνα χρόνια (Κοσμάς Αιτωλός, κ.ά.).

Κατά τους βαλκανικούς πολέμους η Ελλάδα απελευθέρωσε και την χερσόνησο του Άθω, πλην όμως οι διεθνείς συγκυρίες και τα διπλωματικά παρασκήνια, μόλις το 1923 (Συνθήκη Λωζάνης) επέτρεψαν να αναγνωρισθεί η ελληνική κυριαρχία σ' αυτήν.

Σήμερα στο Άγιον Όρος λειτουργούν 20 Μονές, που κατά ιεραρχική τάξη είναι: 1) Μεγίστης Λαύρας, 2) Βατοπεδίου, 3) Ιθήρων, 4) Χιλιανδαρίου, 5) Διονυσίου, 6) Κουτλουμουσίου, 7) Παντοκράτορος, 8) Ξηροποτάμου, 9) Ζωγράφου, 10) Δοχειαρίου, 11) Καρακάλου, 12) Φιλοθέου, 13) Σίμωνος Πέτρας, 14) Αγίου Παύλου, 15) Σταυρονικήτα, 16) Ξενοφώντος, 17) Γρηγορίου, 18) Εσφιγμένου, 19) Αγίου Παντελεήμονος και 20) Κωνσταμονίου.

Πουθενά αλλού το ασκητικό πορτρέτο δεν έφτασε σε τέτοια ύψη πνευματικότητας (Πρωτότο).

Η τέχνη στο Άγιον Όρος

Αν πει κάποιος πως το Όρος είναι απλώς ένα πλούσιο μουσείο βυζαντινής και μεταβυζαντινής τέχνης, μετά την πρώτη επίσκεψή του εκεί, θα διαπιστώσει αμέσως την φτώχεια του διαλογισμού του.

Το Άγιον Όρος δεν είναι ένα μουσείο τέχνης, είναι τόπος ιερός, τόπος προσκυνήματος των πιο υψηλών εκφάνσεων της ανθρώπινης πίστης και ευαισθησίας. Η ψυχή του ανθρώπου έφτασε εδώ σε

Δείγματα από τις θαυράσιες τοιχογραφίες του παρεκκλησίου του Αγ. Δημητρίου δίπλα στο καθολικό της Ι.Μ. Βατοπεδίου.

Λεπομέρεια από φορητή εικόνα των εισοδίων της Θεοτόκου 14ος αι.

θείους τόνους, η παλέτα έφτασε στις κορυφαίες δημιουργίες της.

Στο ναό του Πρωτάτου, ο «... δίκην σεληνης λάμπας ...» κυρ - Μανουήλ ο Πανσέληνος διακόπτει την παράδοση της «αφαίρεσης και δηλώνει με παρρησία πως και ο νατουραλισμός έχει δικαιώματα στην περιοχή του υψηλού και του τραγικού». Ίσως πουθενά αλλού το ασκητικό πορτρέτο δεν έφτασε σε τέτοια ύψη πνευματικότητας.

Νοτιότερα, και λίγο μετά την άλωση, στη Μεγίστη Λαύρα, ο Θεοφάνης ο Κρης και οι μαθητές του θα μας ξαναοδηγήσουν στην πειθαρχία και το αριστοκρατικό ύφος της βασιλεύουσας. Ενώ ο Ζωγράφος του Πρωτάτου προχωρεί, ο Θεοφάνης στέκεται και στοχάζεται το παρελθόν, δηλώνει πως «χωρίς ύφος η πόλη θα πέσει για μια ακόμη φορά».

Μα και στα άλλα μοναστήρια βρίσκεται κανείς μπροστά σε αισθητικές εκπλήξεις, απ' τις τοιχογραφίες της Τράπεζας του Διονυσίου ως το κελλί του Διονυσίου του εκ Φουρνά στις Καρυές.

Και βέβαια δεν είναι μονάχα η ζωγραφική - μνημειακή, φορητών εικόνων και μανιατούρας - που θεραπεύεται εδώ. Η μικρογλυπτική, η βυζαντινή μουσική, η υμνογραφία δίνουν και σήμερα το δυναμικό τους παρόν.

Εκείνο όμως που καθιστά το Άγιο Όρος παρακαταθήκη της ορθοδοξίας, αλλά και του ελληνικού πνεύματος, είναι οι πλούσιες βιβλιοθήκες του. Διαθέτει τη

Λιτανεία στις Καρυές, περίπου το 1926

μεγαλύτερη συλλογή στον κόσμο με 12.000 περίπου χειρόγραφα παρά τις φοβερές λεηλασίες που υπέστη κατά καιρούς.

Όλα αυτά όμως μαζί με τα αναρίθμητα κειμήλια αποτελούν πρόκληση για τους πάσης φύσης επιδόξους ιεροσούλους. Γι αυτό απαιτείται η συνεχής εγρήγορση των αρχών και των μοναχών. Πρόσφατα, σχετικά περιστατικά, μας μιλάνε με ενάργεια για τους κινδύνους που διατρέχουν.

Η διοργάνωση της μοναστικής πολιτείας:

Από το τυπικό που συνέταξε ο όσιος Αθανάσιος για τη Μ. Λαύρα, μέχρι τον σημερινό Καταστατικό Χάρτη, μεσολάβησαν ποικίλες διατάξεις που ρύθμιζαν εκάστοτε τα της διοίκησης του Αγίου Όρους. Κι ανάμεσα σ' αυτές:

— Το τυπικό του Ιωάννη Τσιμισκή (το πρωτότυπο σώζεται σήμερα στις Καρυές ονομαζόμενο «τράγος», από το δέρμα του ζώου πάνω στο οποίο γράφηκε).

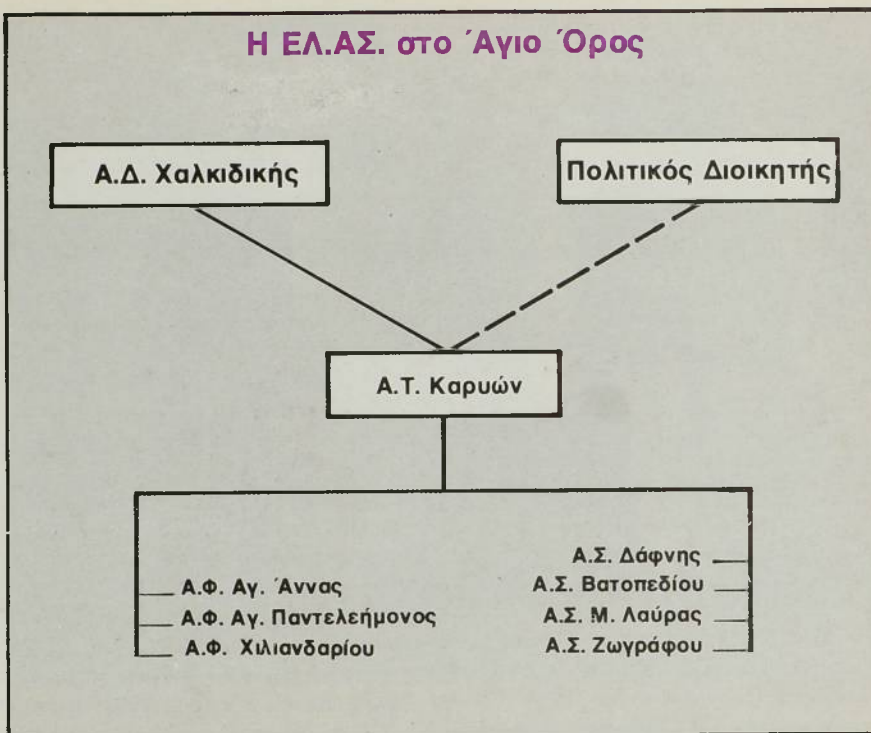
— Το τυπικό Κων/νου Θ' Μονομάχου (1046).

— Το χρυσόβουλο Ανδρονίκου Β' Παλαιολόγου (1313).

— Ο Τόμος και Τύπος Αγ. Όρους και Πρωτάτου (1394).

— Το χρυσόβουλο Μανουήλ Β' Παλαιολόγου (1406).

— Το συγγίλιο Πατριάρχη Ιερεμία Β' (1574)

— Το τυπικό Πατριάρχη Γαβριήλ Δ' (1783)

— Το τυπικό του 1810 και άλλοι πατριαρχικοί κανονισμοί.

Μετά τη διεθνή αναγνώριση της ελληνικής κυριαρχίας (1923) καταρτίστηκε και εγκρίθηκε από τους αγιορείτες ο Καταστατικός Χάρτης του Αγίου Όρους, ο οποίος υπεβλήθη στο Οικουμενικό Πατριαρχείο και την Ελληνική Κυβέρνηση

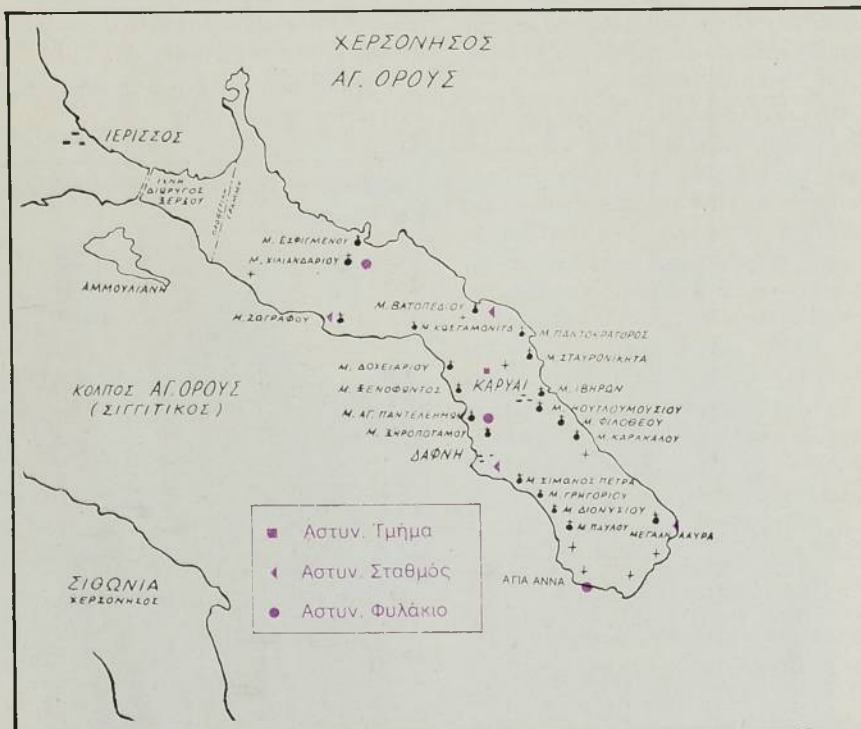
για επικύρωση. Η Ελλάδα επικύρωσε τον Καταστατικό χάρτη με το από 10/16 Σεπτεμβρίου 1926 Ν.Δ., εκτός από τις διατάξεις εκείνες που ήταν αντίθετες προς τα 44 άρθρα του Διατάγματος αυτού (το οποίο συμπληρώθηκε με το Ν. 6010/1934). Σήμερα λοιπόν το μοναστικό καθεστώς του Αγίου Όρους διέπεται από τα κείμενα αυτά και από το άρθρο 105 του Συντάγματος.

Κατά το ελληνικό σύνταγμα του 1975:

«Η χερσόνησος του Άθω, από τη Μεγάλη Βίγλα και πέρα, η οποία αποτελεί την περιοχή του Αγίου Όρους, είναι σύμφωνα με το αρχαίο προνομιακό καθεστώς του, αυτοδιοίκητο τμήμα του Ελληνικού Κράτους, του οποίου η κυριαρχία πάνω σ' αυτό παραμένει άθικτη. Από πνευματική άποψη το Άγιο Όρος διατελεί υπό την άμεση δικαιοδοσία του Οικουμενικού Πατριαρχείου. Όλοι όσοι μονάζουν σ' αυτό αποκτούν την ελληνική ιθαγένεια μόλις προσληφθούν ως δόκιμοι ή μοναχοί, χωρίς άλλη διατύπωση.

Το Άγιο Όρος διοικείται, σύμφωνα με το καθεστώς του, από τις είκοσι Ιερές Μονές του, μεταξύ των οποίων είναι κατανεμημένη ολόκληρη η χερσόνησος του Άθω, το έδαφος της οποίας είναι αναπαλλοτρίωτο.

Η ακριβής τήρηση των αγιορειτικών καθεστώτων τελεί ως προς το πνευματικό μέρος υπό την ανώτατη εποπτεία του Οικουμενικού Πατριαρχείου και ως προς το διοικητικό μέρος υπό την εποπτεία του Κράτους, στο οποίο ανήκει

αποκλειστικά και η διαφύλαξη της δημόσιας τάξης και ασφάλειας.

Οι πιο πάνω εξουσίες του Κράτους ασκούνται από διοικητή...»

Βασικός πυρήνας του Αγίου Όρους είναι οι Μονές, που διακρίνονται, ανάλογα με το τρόπο εγκαταβίωσης των μοναχών, σε κοινοβιακές και ιδιόρρυθμες. Στις πρώτες διοικεί «Γεροντία», ενώ την εκτελεστική εξουσία ασκεί ο «ηγούμενος» με την «Επιτροπή», που αποτελείται από 2 – 3 μέλη της Γεροντίας. Στις δεύτερες διοικεί η «Ιερή Σύναξη των Προϊσταμένων», ενώ την εκτελεστική εξουσία ασκεί η «Επιτροπή», που αποτελείται από 2 – 3 μέλη της Σύναξης των Προϊσταμένων.

Στις Μονές υπάγονται διάφορα άλλα μοναστικά καθιδρύματα, που λειτουργούν σαν εξαρτήματά τους, και είναι οι Σκήτες, τα Κελλιά, οι Καλύβες, τα Καθίσματα και τα Ησυχαστήρια.

Την ανώτατη νομοθετική εξουσία στο Όρος, με παράλληλη δικαστική, ασκεί η «Έκτακτη εικοσαμελής (δισενιαυσία) σύναξη», η οποία αποτελείται από τους Προϊσταμένους και καθηγουμένους των 20 Μονών, συνέρχεται δύο φορές το χρόνο και δικαιούται να ψηφίζει κανονιστικές πράξεις, μη αντικείμενες όμως στον Καταστατικό Χάρτη. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις γίνεται διπλή σύναξη από 40 μέλη.

Υπάρχει όμως άλλο διαρκές βουλευτικό σώμα, το οποίο ασκεί παράλληλα δικαστική και εκτελεστική εξουσία, η «Ιερή Κοινότητα του Αγίου Όρους Άθω». Αποτελείται από 20 αντιπροσώπους – ένα από κάθε Μονή – που εκλέγονται την 1η

Ιανουαρίου για ένα χρόνο, μένουν στις Καρυές, συνεδριάζουν τακτικά 3 φορές τη βδομάδα και οι αποφάσεις τους είναι σεβαστές και υποχρεωτικές για τις Μονές. Κατά τον Καταστατικό Χάρτη (άρθρο 15):

«Η Ιερή Κοινότητα είναι η Ανωτάτη Διοικητική Αρχή του Τόπου και είναι αρμοδία για την επίλυση όλων των αναφερόμενων ζητημάτων μεταξύ των Ιερών Μονών και των Εξαρτημάτων αυτών. Δια μέν τας διαφορές μεταξύ των Ιερών Μονών αποτελεί το Πρωτοβάθμιον Δικαστήριον, δια δε τας μεταξύ των Ιερών Μονών και των Εξαρτημάτων αυτών είναι το δευτεροβάθμιον Δικαστήριον».

Την εκτελεστική εξουσία ασκεί η «Ιερή Επιστασία», όργανο 4μελές. Για την εκλογή του οι Μονές έχουν διαιρεθεί σε 5 τετράδες και κάθε τετράδα ασκεί για ένα χρόνο την Επιστασία (1/6 – 31/5). Από τα 4 μέλη προεδρεύει ο εκπρόσωπος της πρώτης «της τάξης» Μονής, ο οποίος έχει τον τίτλο του «Πρωτεπιστάτη» και κρατεί την ράβδο του «Πρώτου». Κατά τον Καταστατικό Χάρτη (άρθρο 37):

«Η Ιερή Επιστασία οφείλει να διεκπεραιή και σφραγίξη άπασαν την αλληλογραφίαν της Ι. Κοινότητος κατά το άρθρον 25, επίσης να επιτηρή εν Καρυαίς την καθαριότητα και επισκευήν των οδών, συντηρή επαρκή φωτισμόν, ενεργεί αστυϊατρικάς επιθεωρήσεις, διατιμά τα τρόφιμα και επιβλέπει την ευτρεπή και κοσμίαν συμπεριφοράν, απαγορεύουσα τας αταξίας, άσματα, παιγνίδια, όργανα, ακοσμίας καθόλου, κάπνισμα και ιππασίαν εν ταις κεντρικές οδοίς, το άνοιγμα

Η Ιερή Επιστασία με τους γραμματείς και τους Σεϋμένηδες της μπρος από το κτίριο της Ιερής Κοινότητας.

των καταστημάτων κατά τους εσπερινούς και τας ημέρας των Κυριακών και επισήμων εορτών, την πώλησιν κρέατος και παρασκευήν φαγητών μη νησισίμων κατά πάσαν Τετάρτην και Παρασκευήν και τας λοιπάς νηστείας και απελαύνουσα πάντα μέθυσον, άεργον, άτακτον δια των οργάνων αυτής (Σεϋμένιδων και Σερδαρών) ζητούσα, οσάκις παραστή ανάγκη και την συνδρομήν της εν Καρυαίς Κρατικής Αστυνομίας».

Υπεύθυνος για την τήρηση των αγιορειτικών καθεστώτων ως προς το διοικητικό τους μέρος και για την εποπτεία της δημόσιας τάξης και ασφάλειας είναι ο Πολιτικός Διοικητής, διοριζόμενος από το Υπ. Εξωτερικών με βαθμό νομάρχη. Έχει υπό τις άμεσες διαταγές του την δύναμη της αστυνομίας και το προσωπικό της Πολιτικής Διοίκησης και εξουσία γενικού διοικητή πάνω στους άλλους υπαλλήλους του Κράτους.

Οι αλλοδαποί που επιθυμούν να εγκαταβιώσουν ως μοναχοί στο Άγιο Όρος χρειάζονται την έγκριση του Οικουμενικού Πατριαρχείου.

Απονομή ποινικής δικαιοσύνης

Αρμόδια για την εκδίκαση των αδικημάτων του ποινικού κώδικα, πλην των πταισμάτων, διαπραττομένων στο Άγιο Όρος είναι τα ποινικά δικαστήρια της Θεσσαλονίκης. Τα αδικήματα αυτά ανακρίνονται επί τόπου από ειδικά αποσπελόμενα ανακριτικό υπάλληλο με την παρουσία ενός των Επιστατών.

Η αγιορειτική δικαστική αρμοδιότητα έχει κανονισθεί ως εξής:

Σεϋμένης της Ιερής Κοινότητας με καθημερινή ενδυμασία

α) Οι Γεροντίες και οι Συνάξεις των Προϊσταμένων δικάζουν πρωτοδικώς τις αστυνομικές και αγορανομικές παραβάσεις και τα πταίσματα που διαπράττονται στην περιφέρεια της Μονής.

6) Η «Ιερή Κοινότητα» δικάζει κατ' έφεση τις αποφάσεις των μοναστηριακών Γεροντιών και Συνάξεων.

γ) Η «Ιερή Επιστασία» δικάζει πρωτοδικώς τα διαπραττόμενα πταίσματα, τις αστυνομικές και αγορανομικές παραβάσεις, στις Καρυές (άρθρα 7, 37 και 40 του Κ.Χ και 7 και 35 του ΝΔ).

Οι παραπάνω δικαστικές αποφάσεις εκτελούνται με διαταγή του Διοικητή του Αγίου Όρους με τη σύμπραξη ενός των επιστατών (ποτέ του Πρωτοεπιστάτη).

Ο αστυνομικός θεσμός στο Άγιο Όρος:

Από τα στοιχεία που έχουμε, προκύπτει ότι για πρώτη φορά – σε υποτυπώδη βέβαια μορφή – η αστυνόμευση του Αγίου Όρους εμφανίστηκε στην ιστορία λίγο πριν την άλωση της Πόλης.

Μετά την κατάκτηση το οθωμανικό κράτος διατηρούσε, ως τα 1912, στις Καρυές καϊμακάμη με την προσωπική του φρουρά και με περιορισμένες όμως δικαιοδοσίες. Ο υπάλληλος αυτός δεν ασκούσε αστυνομικά καθήκοντα. Αντίθετα αυτά ασκούσαν από υπαλλήλους της Ιερής Κοινότητας, τους Σεϋμένηδες και τους Σερδάρηδες.

Οι Σεϋμένηδες ήταν ένα σώμα τοπικής αστυνομίας (Καρυές κυρίως), σωματοφύλακες της Ιερής Επιστασίας, τιμητική φρουρά του «Πρώτου» και ταυτόχρονα κλητήρες. Εμφανίστηκαν σαν θεσμός

Ο διοικητής του Α.Σ. Βατοπεδίου αρχ/κας Σταύρος ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ με τον προηγούμενο της ομώνυμης μονής

πριν 600 χρόνια περίπου και διορίζονταν, και διορίζονται ακόμη, από την Ιερή Κοινότητα με προτάσεις και την εγγύηση των Ιερών Μονών. Η παράδοση τους θέλει αρχικά, να φορούν την στολή των κατοίκων του αρχαίου Βύζαντος. Σήμερα η επίσημη στολή τους είναι φουστανέλλα με κόκκινο φέσι (με το δικέφαλο στη θέση του εθνοσήμου και τα αρχικά γράμματα Α Ο) και φέρουν πάλλα (είδος σπαθιού) και ράβδο (μαύρο μπαστούνι). Τις καθημερινές φορούν συνηθισμένη πολιτική ενδυμασία, μαύρο σκούφο με το δικέφαλο και τα αρχικά Α Ο και φέρουν μαύρο μπαστούνι. Τα σημερινά τους καθήκοντα είναι τα ίδια όπως ήταν πάντα.

Οι Σερδάρηδες ήταν η αστυνομία της χώρας, ένα είδος Χωροφυλακής, που εμφανίζονται τον 16ο αιώνα. Πριν το 1913 υπήρχαν 40 σερδάρηδες, χωρισμένοι σε δύο σώματα των 20 ανδρών με χωριστούς αρχηγούς (μπουλουκμπασήδες), ένα για το θόρειο και ένα για το νότιο τμήμα της χερσονήσου. Φορούσαν φουστανέλλες, ήσαν ένοπλοι (τυφέκια και περίστροφα) και περιπολούσαν από Μοναστήρι σε Μοναστήρι. Το 1913 αντικαταστάθηκαν από το Σώμα της Ελληνικής Χωροφυλακής. Σήμερα υπάρχουν τρεις μόνον Σερδάρηδες στο Άγιο Όρος, που εκτελούν καθήκοντα οριοφύλακα, ένας στο λιμάνι της Δάφνης, ένας στο Καραούλι και ένας στο Φραγκόκαστρο. Η στολή τους είναι όμοια με εκείνη των Σεϋμένηδων.

Ήλθε όμως η εποχή των βαλκανικών πολέμων.

Την προέλαση των ελληνικών στρατευμάτων ακολουθούσε το Σώμα της Χωροφυλακής, εκτελώντας καθήκοντα στρατονομίας και ιδρύοντας νέες αστυνομικές υπηρεσίες, όπως απαιτούσαν οι γενικότερες εθνικές ανάγκες.

Σε εκτέλεση του ΝΔ της 21 – 9 – 1913 (ΦΕΚ 187/1913) «περί διοικήσεως της Χωροφυλακής των κατεχομένων χωρών» συνεστήθησαν αστυνομικές υπηρεσίες στις νέες χώρες ανάμεσα στις οποίες και Υποδ/νση Αγίου Όρους με επικεφαλής τον ανθ/ρχο Κων/νο Βεργογιαννόπουλο, υπαγόμενη στην Αστυν. Δ/νση Χαλκιδικής.

Από τότε αρχίζει η παρουσία της ελληνικής κρατικής αστυνομίας στο Άγιο Όρος.

Δημόσια τάξη και ασφάλεια:

Τα όποια προβλήματα τάξης και ασφάλειας στο Άγιο Όρος δημιουργούνται από τους επισκέπτες και τους «κοσμικούς», οι οποίοι εργάζονται εκεί στην εκμετάλλευση των δασών, σε εργασίες συντήρησης και αναπαλαίωσης, κ.λπ. Οπωσδήποτε όμως το κύριο μέρος των προβλημάτων προέρχεται από τους επισκέπτες, ο αριθμός των οποίων συνεχώς αυξάνεται (17.000 το 1985, 19.000 το 1986 και 22.000 το 1987). Κι ανάμεσα σ' αυτούς αρκετοί αλλοδαποί (7 – 8 % περίπου).

Σίγουρα όλοι οι επισκέπτες δεν είναι προσκυνητές. Δυστυχώς δεν λείπουν κι εκείνοι που έχουν άνομες βλέψεις ή εκείνοι που δεν αποδίδουν τον οφειλόμενο σεβασμό στον ιερό χώρο.

Τα αδικήματα που συνήθως απασχο-

Μέρος του προσωπικού του Α.Τ. Αγ. Όρους με το διοικητή τους

λούν τις αστυνομικές αρχές είναι οι κλοπές εικόνων, κειμηλίων, κ.λπ. Κειμήλια δεν βρίσκονται μονάχα στα Μοναστήρια αλλά σε Σκήτες, Κελλιά και Ησυχαστήρια, που είναι εγκατεσπαρμένα σ' όλη την χερσόνησο του Άθω.

Σίγουρα υπάρχουν και άλλα προβλήματα που απασχολούν τις αστυνομικές υπηρεσίες, όπως οι συνεχώς αυξανόμενοι αλλοδαποί επισκέπτες, ο διαρκώς επίσης αυξανόμενος αριθμός των τροχοφόρων που κυκλοφορούν στο Άγιο Όρος, κ.ά.

Τέλος θα πρέπει να τονιστεί και ο προβληματικός χαρακτήρας του αστυνομικού έργου που υλοποιείται με τη συνεχή και «πανταχού» παρουσία αστυν. υπαλλήλων, με περιπολίες και ελέγχους.

Είναι όμως γεγονός ότι όλες οι κρατικές υπηρεσίες (Αστυνομία, Τελωνεία, Λιμεναρχείο) αγρυπνούν έχοντας την πρόθυμη και άμεση επικουρία των μοναστικών αρχών αλλά και των εργαζομένων εκεί κοσμηκών. Είναι εφοδιασμένες με αυτοκίνητα zeep και ταχύπλοα σκάφη, και υπάρχει σύστημα συναγερμού στα μοναστήρια συνδεδεμένο με την Αστυνομία καθώς και ασύρματη επικοινωνία μεταξύ των Μονών και των κρατικών υπηρεσιών. Είναι επίσης ενθαρρυντικό το γεγονός ότι τον τελευταίο καιρό όλες οι κλοπές, που έγιναν εκεί εξιχνιάστηκαν.

Παράδειγμα άμεσης κινητοποίησης της Αστυνομίας, των άλλων κρατικών υπηρεσιών και των μοναστικών αρχών υπήρξε η κλοπή 3 εικόνων τον περασμένο Μάρτιο από κελλί των Καρυών. Στις 11/12 - 3 - 88 οι ΑΝΤΩΝΙΟΥ Χαράλαμπος του Νεοφύτου, ετών 29, κάτοικος Αθήνας, εργάτης, και ο ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Δημήτριος του Αργυρίου, ετών 36, κάτοικος Πειραιά, ναυτικός, μπόκαν παράνομα στο Άγιο Όρος. Κι οι δυο τους

Το σίκιμα του Α.Τ. Αγίου Όρους στις Καρυές

ήταν οπλισμένοι, ο ένας με κοντόκαννη καραμπίνα κι άλλος με περιστροφικό και σιλιέτο.

Τα ξημερώματα της 13 - 3 - 88 αφαιρέσαν από κελλί των Καρυών 3 εικόνες και πήραν το δρόμο της επιστροφής. Έξω από τη Μονή Δοχειαρίου ο ένας θα πυροβολήσει, χωρίς ευτυχώς επιτυχία, τον τελωνειακό υπάλληλο που θα προσπαθήσει να ελέγξει το σακκίδιό του.

Η αντίστροφη όμως μέτρηση είχε αρχίσει. Οι κρατικές υπηρεσίες κινήθηκαν αστραπιαία. Αποκλείστηκε η χερσόνησος από στεριά και θάλασσα, ενώ ομάδες αστυνομικών με επικεφαλής τον Διοικητή του Α.Τ. Αγίου Όρους Αστυν. Β' ΤΣΑΝΤΑΚΟ Αλέξανδρο άρχισαν να κτενίζουν την δασώδη και δύσβατη περιοχή, για να επιτύχουν σε λίγο, με κίνδυνο της

Α.Σ. Δάφνης

ζωής τους, την σύλληψη των δύο ιεροσύλων, οι οποίοι μαζί με τη δικογραφία και τα πειστήρια των εγκλημάτων τους παραπέμφθηκαν στον Εισαγγελέα Θεσσαλονίκης.

Η τελευταία αυτή επιτυχία των διωκτικών αρχών είχε σαν αποτέλεσμα την εμπέδωση του αισθήματος ασφάλειας στην περιοχή και την αύξηση της εμπιστοσύνης στην Ελληνική Αστυνομία.

Η Ελληνική Αστυνομία στο Άγιο Όρος σήμερα:

Σήμερα τα καθήκοντα της κρατικής αστυνομίας ασκεί το Α.Τ. Αγίου Όρους, στο οποίο υπάγονται οι Αστυνομικοί Σταθμοί Δάφνης, Μεγίστης Λαύρας, Ζωγράφου και Βατοπεδίου και τα Αστυνομικά Φυλάκια Αγίας Άννας, Αγίου Παντελεήμονος και Χιλιανδαρίου.

Οι αστυνομικές υπηρεσίες είναι επιφορτισμένες με την ευθύνη της δημόσιας ασφάλειας και την τήρηση της τάξης, όπου δεν επεμβαίνει η Ιερά Επιστοσία (βλέπε παράγραφο «Διοργάνωση της μοναστικής πολιτείας»), της οποίας τα αστυνομικά καθήκοντα αναφέρονται κυρίως στη διατήρηση των τροφίμων, και στην ευπρέπεια και κοσμιότητα του ευρύτερου αγιορείτικου χώρου. Υπάρχει βέβαια αγαστή συνεργασία ανάμεσα στις αστυνομικές και μοναστικές αρχές και οπωσδήποτε δεν παρατηρείται σύγκρουση ή αμφισβήτηση αρμοδιοτήτων.

Το προσωπικό όμως των αστυνομικών υπηρεσιών αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα, τα οποία μπορούν να συνοψισθούν στα εξής:

- Τα κτίρια είναι πεπαλαιωμένα χωρίς καν τις στοιχειώδεις ανέσεις (μόνον τα κτίρια του Α.Σ. Δάφνης και Α.Φ. Αγ. Παντελεήμονος αναπαλαιώθηκαν

πρόσφατα). Λέγοντας στοιχειώδεις ανέσεις όχι απλώς κυριολεκτούμε αλλά και υπολειπόμεθα της πραγματικότητας. Ειδικότερα το κτίριο του Α.Σ. Μεγίστης Λαύρας (μεσαιωνικός πύργος πάνω απ' το λιμάνι, ένα χιλ/τρο από το μοναστήρι) διεκδικεί την πρώτη θέση από πλευράς προβλημάτων.

- Έλλειψη γεννήτριας ηλεκτρικού ρεύματος. Αντίθετα, με γεννήτριες είναι εφοδιασμένες όλες οι κρατικές υπηρεσίες και τα μοναστήρια.
- Έλλειψη οποιασδήποτε μορφής ψυχαγωγίας. Μία τηλεόραση θα μπορούσε να αμβλύνει το πρόβλημα, πλην όμως η έλλειψη ηλεκτρικού ρεύματος και η σχετική απαγόρευση την καθιστά «όνειρο».
- Δυσκολία στην παρασκευή φαγητών (έλλειψη ψυγείων, εξεύρεση τροφίμων).
- Η αυστηρότητα του ευρύτερου περιβάλλοντος. Ζουν σε μια μοναστική πολιτεία και είναι αναγκασμένοι να τηρούν την αυστηρότητά της (απαγορεύεται η ακρόαση τραγουδιών από το ραδιόφωνο ή τηλεόραση, το κάπνισμα σε δημόσιους χώρους, το μπάνιο στη θάλασσα η «άκοσμη» περιβολή, κ.λπ.).
- Συγκοινωνίες προβληματικές και το χειμώνα για μεγάλα διαστήματα ανύπαρκτες.
- Απομόνωση. Οι δυνατότητες επικοινωνίας των ανδρών – ιδιαίτερα τον χειμώνα – είναι ιδιαίτερα περιορισμένες. Είναι αναγκασμένοι να ζουν ζωή «μοναχών», χωρίς να απολαμβάνουν καν τα ελάχιστα πλεονεκτήματά της.

• Υποτυπώδης ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Σ' όλο το Άγιο Όρος υπάρχει ένας αγροτικός γιατρός. Για φάρμακα πρέπει κανείς να φτάσει στην Ουρανούπολη ή την Ιερισσό. Παρ' όλες όμως τις δυσκολίες το προσωπικό των αστυνομικών υπηρεσιών δεν βαρυγκομεί, μάλιστα ούτε καν μετράει μέρες, αφού η υπηρεσία του εκεί διαρκεί περίπου ένα χρόνο. Αντίθετα εργάζεται με ζήλο για να φέρει σε αίσιο πέρας την αποστολή του. Κι αυτό είναι αδύνατο να το εκτιμήσει κανείς αν δεν έχει σαφή γνώση του χώρου και των γενικότερων συνθηκών διαβίωσης και εργασίας.

Τα μοναδικά παράπονα – παρακλήσεις που διατύπωσε το σύνολο του προσωπικού ήσαν δύο:

- 1) Εφοδιασμός των Υπηρεσιών με γεννήτριες ηλεκτρικού ρεύματος, και
- 2) Να λαμβάνεται υπόψη η προσωπικούς προτίμηση στις μετακινήσεις τους μετά τη λήξη του χρόνου υπηρεσίας

«Ο Πάπας Ιννοκέντιος ο Γ' ονόμασε το Άγιον Όρος Άθω «Πύλην του Ουρανού». Ίσως διότι κατά παλαιάν αντίληψιν οι μοναχοί του εκβιάζουν δια της αδιαλείπτου προσευχής την είσοδον εις τον κόσμον του επέκεινα, ή ίσως διότι διατρίβουν εντός της σφαίρας της αγιότητας, η οποία γειτνιάζει προς τον ουρανόν και αντανακλά το θεϊκόν του φως μέσα εις τας ψυχάς των μετεχόντων της σφαίρας ταύτης. Γεγονός είναι, οπωσδήποτε, ότι ο Άθως περισυλλέγει, όσον ουδείς άλλος ιερός χώρος του Χριστιανισμού, τον άνθρωπον, εγγενά εις αυτόν εορταστικήν διάθεσιν, αφυπνίζει την εν τη ψυχή ληθαργούσαν ορμήν προς τα άνω, υψώνει πολίτας αυτού και επισκέπτας υπεράνω του θορύβου των βεβήλων στιγμών του παροδικού μέχρι της μουσικής του αιωνίου. Εδώ πληροῦται μέσα εις την ψυχήν του επισκέπτον που έρχεται από τας πόλεις ο πόθος του Ρίλκε, που είναι ο πόθος όλων των βαθυτέρων φύσεων του παρόντος: «Αν μόνο μία φορά βασίλευεν απόλυτη ησυχία, αν το τυχαίο και το συμπτωματικό θουβαίνονταν και το γειτονικό το γέλιο, κι αν δεν μ' εμπόδιζε τόσο πολύ ο θόρυβος, με μια μυριόμορφη τότε ιδέα θα μπορούσα ως τα πέρατά Σου να Σε σκεφθώ, και όσο βαστάει ένα χαμόγελο να Σε βαστάξω.» Βεβαίως μέσα εις την ψυχήν μόνον εκείνων που πνίγονται εντός της κενότητος και του βεβήλου, μόνον εκείνων οι οποίοι φέρουν μέσα των «μιαν άκρη» από χρώμα γαλάζιας λαχτάρας», κατά την φράσιν του Νορβηγού ποιητού Μόε, ή κινούνται από την «ορμήν προς απόπλουν», περί της οποίας ομιλεί εις μίαν επιστολήν του ο Ίψεν. Ο Άθως σημαίνει ιδιότυπον μορφήν του πολιτιστικού βίου, η ευσέθειά του, η τέχνη του, οι τύποι της λατρείας είναι έκφρασις ψυχικού και πνευματικού περιεχομένου, και κατ' ακολουθίαν ισχύει και περί αυτού ό,τι λέγει ο Γκαίτε περί της ερμηνείας των ποιητικών δημιουργημάτων: «Ποιήματα έγχρωμα είναι τζάμια. Όταν απέξω το μέσα θωρής της εκκλησίας, σκοτεινά τα βλέπεις όλα μέσα και θαμπωμένα. Μα όταν κάποτε ευρεθής εις τον ναόν, όλα με μιας φως πολύχρωμο παίρνουν. Νόημα κάθε ευγενικό φωτοβολάει σύμβολο.» Χρειάζεται θεώρησις εκ των ένδον, εκ της προσηκούσης εσωτερικότητος. Πρέπει να είναι κανείς εραστής της μουσικής δια να δύναται να ακούη και να κατανοή το κάλλος των αρμονικών τόνων...»

Νικόλαος Λούβαρις

τους στο Άγιο Όρος.

Μιλάνε στην «Αστυνομική Επιθεώρηση»:

Η «Α.Ε.» μίλησε με την Ιερά Επιστοασία, τον Διοικητή του Α.Τ. Αγίου Όρους Αστυνόμο Β' Αλέξανδρο ΤΣΑΝΤΑΚΟ και τον Διοικητή του πλέον ίσως προβληματικού Αστυνομικού Σταθμού (Μ. Λαύρας) Αρχιφύλακα Ιωάννη ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΔΗ, οι οποίοι, απαντώντας στις ερωτήσεις μας, μας είπαν τα εξής:

Ο Διοικητής του Α.Τ. Αγίου Όρους:

Ερωτ.: Διοικείτε μια αστυνομική υπηρεσία στη μοναδική αυτοδιοίκητη περιοχή του Ελληνικού Κράτους. Ποιά είναι σε γενικές γραμμές η αποστολή της και ποιές οι ιδιαιτερότητές της;

Απαντ.: Σε γενικές γραμμές η αποστολή μας εδώ είναι ίδια με εκείνη όλων των αστυνομικών υπηρεσιών της ελληνικής επικράτειας. Σίγουρα όμως διαφοροποιείται κάπως εξαιτίας του γεγονότος ότι αστυνομεύει τη μοναδική αυτοδιοίκητη περιοχή της Ελλάδας και την μοναδική επίσης μοναστική πολιτεία

Διοικητικά το Α.Τ. Αγίου Όρους υπάγεται στην Αστυν. Δ/ση Χαλκιδικής, πλην όμως σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία τελεί υπό τις άμεσες διαταγές του Πολιτικού Διοικητή Αγίου Όρους.

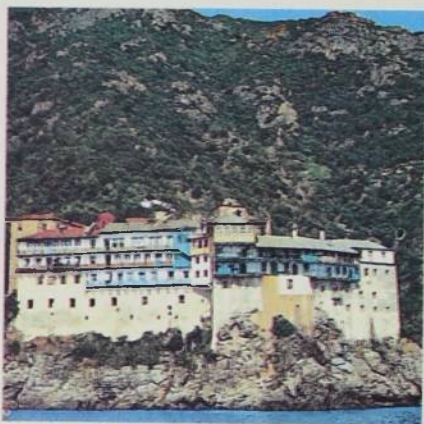
Ερωτ.: Ποιά προβλήματα τάξης αντιμετωπίζετε; Συγκρούονται οι αρμοδιότητές σας με εκείνες της Ιεράς Επιστοασίας;

Απαντ.: Τα βασικά θέματα τάξης που αντιμετωπίζουμε προκύπτουν μόνον κατά την άφιξη επισήμων προσώπων, ιδίως το καλοκαίρι. Σύμφωνα με τον Καταστατικό Χάρτη η τήρηση της καθαριότητας, η διατίμηση των τροφίμων, η ευκοσμία και η ευπρέπεια ανήκουν στην αρμοδιότητα της Ιεράς Επιστοασίας. Γενικά υπάρχει πλήρης συνεργασία με τις μοναστικές αρχές και δεν παρατηρείται σύγκρουση αρμοδιοτήτων. Βέβαια πάντοτε η Ιερά Επιστοασία ζητά τη γνώμη και τη συνδρομή της Υπηρεσίας μας.

Ερωτ.: Στον τομέα ασφάλειας τι προβλήματα αντιμετωπίζετε;

Απαντ.: Στον τομέα της ασφάλειας αντιμετωπίζουμε δύο βασικά προβλήματα και συγκεκριμένα, τις διακεκριμένες περιπτώσεις κλοπών και τους αλλο-

δαπούς. Κάθε μοναστήρι, κάθε Σκήτη και κάθε Κελλί στεγάζει θρησκευτικούς θησαυρούς μεγάλης καλλιτεχνικής και αρχαιολογικής αξίας (σπάνιες εικόνες βυζαντινής τέχνης, κειμήλια, κ.λπ.). Στον τομέα αυτό το βασικό μας καθήκον εντοπίζεται κύρια στην πρόληψη και κατά δεύτερο στην εξιχνίαση των τυχόν αδικημάτων. Τον τελευταίο καιρό η Υπηρεσία μας έχει επιδείξει σημαντικές επιτυχίες. Οι κλοπές που έλαβαν χώρα στο Άγιο Όρος το τελευταίο 8μηνο εξιχνιάστηκαν αμέσως. Θα πρέπει ιδιαίτερα να τονίσω το τελευταίο περιστατικό, κατά το οποίο δύο ένοπλοι που εισήλθαν παράνομα στο Άγιο Όρος έκλεψαν 3 μεγάλης αρχαιολογικής αξίας εικόνες και αποπειράθηκαν (ο ένας) να σκοτώσουν τελωνειακό υπάλληλο συνελήφθησαν αμέσως μετά από συντονισμένες ενέργειες της Υπηρεσίας μας. Σχετικά με τους αλλοδαπούς στο Άγιο Όρος υπάρ-

Ιερά Μονή Γρηγορίου

χουν 3 ξενόγλωσσα μοναστήρια (ρωσικό, βουλγαρικό, γιουγκοσλαβικό) και 1 σκήτη (ρουμανική) και το καλοκαίρι κυρίως αφικνούνται πολλοί ξένοι επισκέπτες είτε από τις παραπάνω χώρες είτε απ' όλο τον κόσμο. Κι όπως ξέρετε πάντα οι αλλοδαποί αποτελούν αντικείμενο της αστυνομίας ασφαλείας.

Ερωτ.: Ποιές οι σχέσεις σας με τις άλλες αρχές;

Απαντ.: Τόσον με τις αρχές της μοναστικής πολιτείας του Αγίου Όρους, όσον και με τις άλλες κρατικές αρχές που υφίστανται εδώ, οι σχέσεις μας είναι άριστες και υπάρχει αγαστή συνεργασία.

Ερωτ.: Τι προβλήματα αντιμετωπίζει το προσωπικό σας;

Απαντ.: Το προσωπικό των αστυνομικών υπηρεσιών του Αγίου Όρους αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα, τα οποία κυρίως οφείλονται αφενός στο απομακρυσμένο της περιοχής και αφετέρου στον ιδιότυπο χαρακτήρα της μοναστικής πολιτείας.

Ένα βασικό πρόβλημα είναι τα κτίρια που στεγάζονται οι Υπηρεσίες. Είναι πεπαλαιωμένα και χωρίς καμία στοιχειώδη άνεση εξαιρέσει του Α.Σ. Δάφνης και Α.Φ. Αγ. Παντελεήμονος, τα οποία πρόσφατα έχουν αναπαλαιωθεί. Εντός του έτους ευελπιστούμε να αρχίσει από το ΚΕΔΑΚ η αναπαλαίωση του Α.Τ. Αγίου Όρους.

Άλλο πρόβλημα είναι η ανεπαρκής ιατροφαρμακευτική περίθαλψη (1 αγροτικός γιατρός για όλο το Άγιο Όρος).

Η έλλειψη οποιασδήποτε μορφής ψυχαγωγίας, η αυστηρότητα του περιβάλλοντος και – το σπουδαιότερο όλων – η έλλειψη ηλεκτρικού ρεύματος καθιστούν τις συνθήκες διαβίωσης του προσωπικού ιδιαίτερα δυσμενείς.

Ο Διοικητής του Α.Σ. Μεγίστης Λαύρας:

Ερωτ.: Υπηρετείτε σε μια ιδιαίτερα απομακρυσμένη περιοχή. Τι προβλήματα αντιμετωπίζετε;

Απαντ.: Κατ' αρχήν θα ήθελα να ευχαριστήσω το περιοδικό μας για την ευκαιρία που μας δίνει να εκθέσουμε τα γενικότερα προβλήματα που μας απασχολούν.

Εδώ θα ήθελα να τροποποιήσω την φράση απομακρυσμένη περιοχή, γιατί δεν νομίζω πως η μακρινή απόσταση δημιουργεί τα προβλήματα στοιχειώδους διαβίωσης, που αντιμετωπίζουμε. Εγώ θα έλεγα δυσμενείς καταστάσεις συνθηκών διαβίωσης.

Σίγουρα στην ιδιόμορφη κοινωνία που ζούμε, οι απαιτήσεις μας πρέπει να είναι λογικά περιορισμένες. Σίγουρα δεν θα

Ο διοικητής του Αστυν. Σταθμού Μ. Λαύρας αρχ/κας ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΔΗΣ Ιωάννης

μπορούμε να έχουμε τις ανέσεις και τ' άλλα υλικά αγαθά της κοσμικής ζωής, γιατί η κοινωνία του Αγίου Όρους χαρακτηρίζεται και για τη λιτότητά της, η οποία εφαρμόζεται απόλυτα και στις υπηρεσίες της Αστυνομίας. Όμως ενώ όλα τα μοναστήρια και οι άλλες υπηρεσίες έχουν ηλεκτρικές γεννήτριες, και

κατά συνέπεια κι άλλες ανέσεις, οι υπηρεσίες της Αστυνομίας παραμένουν μνημεία λιτότητας και παράδοσης. Αν θέλαμε να κάνουμε μια σύγκριση μεταξύ Αστυνομικών και άλλων υπηρεσιών, όσον αφορά τις συνθήκες διαβίωσης θα ήταν σαν να κάναμε σύγκριση εποχών.

Αλλά θα ήθελα να αναφερθώ και στον Αστυν. Σταθμό Μ. Λαύρας, που αποτελεί το αποκορύφωμα των δυσμενών συνθηκών διαβίωσης των αστυνομικών υπηρεσιών του Αγίου Όρους. Συγκεκριμένα στο κτίριο του Σταθμού. Είναι ένα κτίριο κτισμένο περίπου στα χρόνια που κτίσθηκε το Μοναστήρι της Μ. Λαύρας. Μιλάμε δηλ. για χιλιετηρίδα και πλέον. Πρόκειται για ένα κάστρο στο λιμάνι, ένα χιλιόμετρο από το μοναστήρι, που έδωσε ηρωικές μάχες εκείνες τις εποχές. Σήμερα πάντως ηρωική είναι και μόνο η διαβίωση στο κτίριο αυτό. Η διαμονή στο κτίριο αυτό – ιδιαίτερα τις μεγάλες νύχτες – θα μπορούσε να εμπνεύσει έναν νέο Χίτσκοκ.

Τέλος θα έλεγα ότι, κάτω απ' αυτές τις συνθήκες, ίσως θα έπρεπε να δοθούν κάποια κίνητρα για την επάνδρωση των αστυνομικών υπηρεσιών του Αγίου Όρους.

Ερωτ.: Πως περνάτε τον ελεύθερο χρόνο σας;

Απαντ.: Εδώ θα έλεγα ότι ο ελεύθερος χρόνος είναι απελπιστικά μεγάλος και τα περιθώρια εκμετάλλευσής του περιορισμένα. Έτσι τι άλλο διαβάζοντας, ακούγοντας ραδιόφωνο – κι αυτό επίσημα απογορευμένο – και ψαρεύοντας.

Ερωτ.: Ζείτε μέσο σε μια μοναστική κοινωνία, ανάμεσα σε ανθρώπους αφιερωμένους στο Θεό. Σας επηρεάζει αυτή η κατάσταση;

Απαντ.: Σίγουρα είμαστε και εμείς αναγκασμένοι, αν και κοσμικοί, να κάνουμε μια ζωή επηρεασμένη απ' εκείνη των μοναχών. Οπωσδήποτε ως ένα βαθμό η αυστηρότητα της μοναστικής ζωής επεκτείνεται και σε μας και όσο να 'ναι κάνει δυσκολότερη την διαβίωσή μας εδώ.

Ερωτ.: Ποιές οι σχέσεις σας με τους μοναχούς; Πως σας αντιμετωπίζουν;

Απαντ.: Οι σχέσεις μας με τους μοναχούς είναι πολύ καλές, φιλικές θά έλεγα.

Το περιοδικό «Α.Ε.» ευχαριστεί την Ιερά Κοινότητα και ειδικότερα την Ιερά Επιστολή, χωρίς την συνεργασία των οποίων η σύνταξη του άρθρου θα ήταν δύσκολη.

Ο Πρωτοεπιστάτης του Αγίου Όρους με τους σεϋμένηδες-φρουρούς του.

Ερώτ.: Πώς εκτιμάτε την προσφορά της Ελληνικής Αστυνομίας στο Άγιο Όρος;

Απάντ.: Η απάντηση στο ερώτημα αυτό μπορεί να έχει δύο σκέλη. Αφορά την οργάνωση της Αστυνομίας και τα πρόσωπα. Όσον αφορά τα πρόσωπα πιστεύουμε ότι καταβάλλεται από μέρους τους μία μεγάλη προσπάθεια για να ανταποκριθούν στην αποστολή τους. Τελευταία μετά από δικές μας παραστάσεις, κατάλληλη ενημέρωση και εισηγήσεις στους αρμοδίους έχει γίνει δεκτό ότι το Άγιον Όρος δεν πρέπει να αποτελεί τόπον δυσμενών μεταθέσεων, αλλά να αποστέλονται άνθρωποι με ήθος, κατανόηση και ικανότητες. Με ευχαρίστηση βλέπουμε ότι αυτό γίνεται σιγά – σιγά πραγματικότητας, εκτός τυχαιών εξαιρέσεων, και σήμερα θα μπορούσαμε να πούμε ότι οι άνδρες της Αστυνομίας με τη συνδρομή και την βοήθεια του Διοικητού εμφορούνται από αγάπη στο Άγιον Όρος και προσοχή στην αποστολή τους. Προχωρούμε προς την βελτίωση τόσο με την ποιοτική επιλογή των προσώπων, όσο και με την αύξηση του προσωπικού.

Αλλά το έργο και η προσπάθεια των προσώπων δεν μπορεί να φανεί ελλείψει καταλλήλου κλίματος, οργάνωσης και συνθηκών. Μία ομάδα, οποιασδήποτε μορφής, εκτός από τις ατομικές προσπάθειες χρειάζεται ένα συντονισμό που έχει σχέση με τα πρόσωπα και τα μέσα.

Ενδεικτικά αναφέρουμε τις δυσκολίες τηλεφωνικής επικοινωνίας αστυνομικών φυλακών, την έλλειψη στοιχειωδών συνθηκών διαβίωσης και διαμονής.

Εμείς κάνουμε ό,τι μπορούμε και με πολλές προσπάθειες έγινε η επίσκεψη του Αστυνομικού Σταθμού Δάφνης από το ΚΕΔΑΚ και ετοιμάζεται η ανακαίνιση του κτιρίου της Αστυνομίας Καρυών πάλιν από το ΚΕΔΑΚ.

Η Πολιτεία και ασφαλώς το Υπουργείο Δημοσίας Τάξεως πρέπει να αντιμετωπίσει συγκεκριμένα τα αντικειμενικά προβλήματα της Αστυνομίας. Τότε θα υπάρξει και περισσότερη

όρεξη για εργασία και δυνατότητα αξιολόγησης της αποστολής της Ελληνικής Αστυνομίας.

Τέλος επισημαίνουμε το κλίμα εμπιστοσύνης και καλής συνεργασίας με την Αστυνομία για το καλό του Αγίου Όρους, κοινό καλό του Τόπου και του Έθνους.

Ερώτ.: Η συνεχής αύξηση των επισκεπτών του Αγίου Όρους δημιουργεί προβλήματα;

Απάντ.: Ασφαλώς η αύξηση του αριθμού των επισκεπτών αυξάνει τα προβλήματα και τις ευθύνες του Αγίου Όρους και της Αστυνομίας. Το πρόβλημα το αντιμετωπίζουμε και μεις. Δεν θα μπορούμε τώρα σε λεπτομέρειες, πάντως μία ειδική Επιτροπή η οποία έχει συσταθεί μελετά γενικώς το θέμα της φιλοξενίας των επισκεπτών στο Άγιο Όρος και μετά το Πάσχα θα ληφθούν κατά πάσαν πιθανότητα διάφορα μέτρα για την καλύτερη οργάνωση της φιλοξενίας με σκοπό τον καλύτερο έλεγχο και την καλύτερη εξυπηρέτηση, αλλά και την προστασία των καθιδρυμάτων.

Περισσότερη ανάγκη ασφαλείας στις ημέρες μας έχουν τα Κελλιά του Αγίου Όρους, όπου ζουν μόνοι τους μοναχοί, είτε υπερήλικες είτε νεώτεροι και ο κίνδυνος είναι προφανής. Στα μοναστήρια υπάρχει μεγαλύτερη ασφάλεια.

Ακόμη ένα μέτρο που έχει αποφασισθεί, δεν λειτουργεί είναι η ίδρυση Αστυνομικών Φυλακών στα χερσαία σύνορα του Αγίου Όρους με αποτέλεσμα να μη υπάρχει η δυνατότητα ελέγχου των εισερχομένων και εξερχομένων. Προ πενταετίας νομίζουμε, αποφασίσθη, αλλ' ακόμη δεν λειτουργεί, ενώ το ένα οίκημα έχει επισκευασθεί.

Όπως είναι φυσικόν οι δικοί μας σεργάρες δεν επαρκούν και δεν μπορούν να βοηθήσουν περισσότερο.

Ερώτ.: Τι είναι το Διαμονητήριο και πως χορηγείται;

Απάντ.: Το διαμονητήριο είναι ένα έγγραφον αδείας παραμονής εις τους επισκέπτες προς τας Κ' Ι. Μονάς και συγχρόνως είδος συστατηρίου γράμματος. Η χορήγηση διαμονητηρίου ακολουθεί την εξής διαδικασία. Ο επισκέπτης παραδίδει την ταυτότητα ή το διαβατήριό του στον Λιμενάρχη Ουρανοπόλεως, ο οποίος εντός κλειστού μεταλλικού κυτίου τα αποστέλλει εις Αστυνομία Καρυών. Αυτή εν συνεχεία κρατώντας τα στοιχεία των επισκεπτών, παραδίδει αυτά εις την Ι. Επιστασία για την έκδοση των Διαμονητηρίων.

Παράλληλως οι Ι. Μονές κρατούν βιβλία με τα πλήρη στοιχεία των επισκεπτών. Ουδεμία Μονή ή εξάρτημα φιλοξενεί άνευ διαμονητηρίου.

Ερώτ.: Κατά τον καταστατικό χάρτη η Ιερά Επιστασία έχει και αστυνομικά καθήκοντα. Ποιά είναι αυτά;

Απάντ.: Σύμφωνα με άρθρα του Κ.Χ.Α.Ο. η Ι. Επιστασία έχει δημαρχιακά και κάποια αστυνομικά καθήκοντα, έχουσα προς εξάσκηση των καθηκόντων αυτών την συνδρομήν της Αστυνομίας. Εις Κώδικα Πρακτικών καταχωρούνται αι αποφάσεις αυτής (δικαστικά κλπ.).

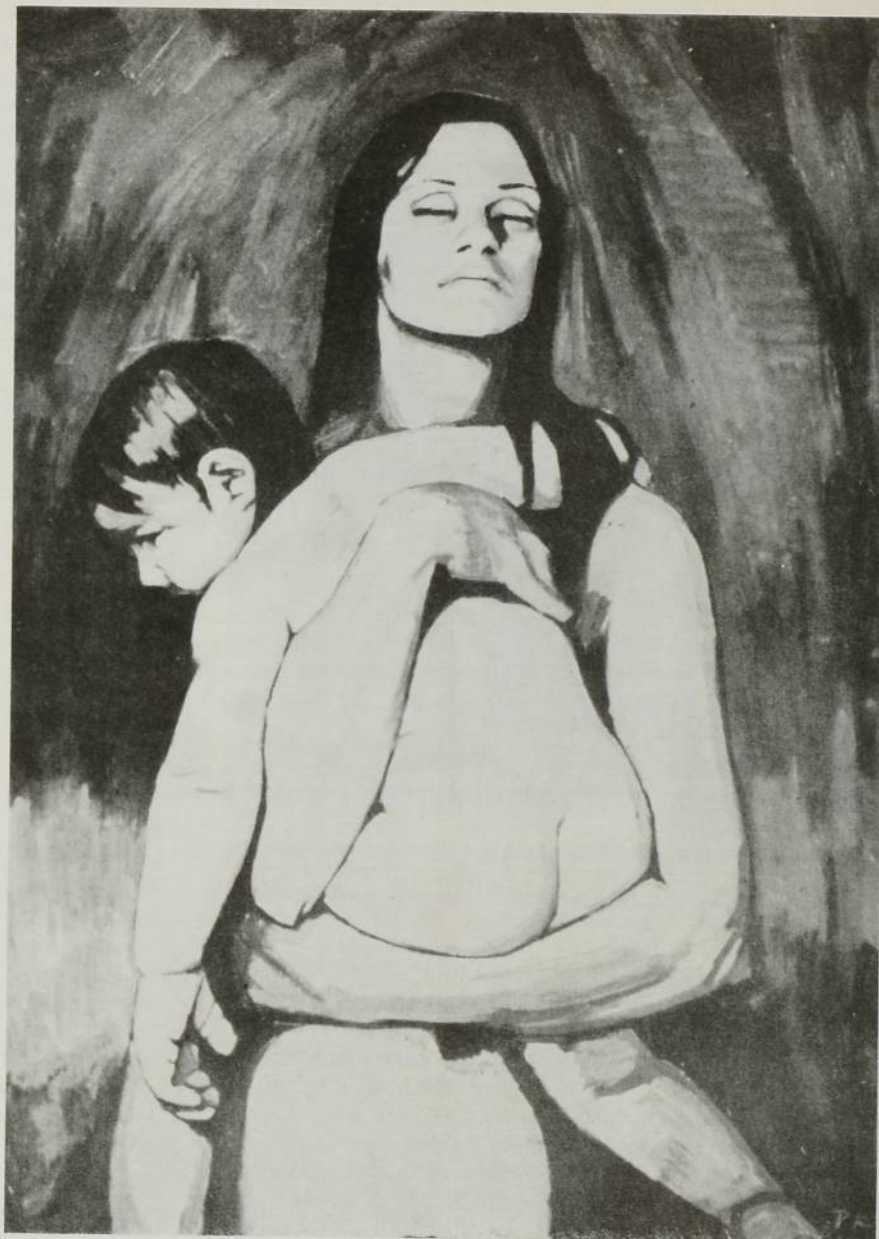
Οι περιπτώσεις είναι καθημερινές. Είτε πρόκειται περί απελάσεων εξ' αιτίας περιστατικών κλοπών και λοιπών αταξιών, είτε πρόκειται περί μοναχών που δεν συμμορφούνται προς τα νόμιμα καθεστώτα του Αγίου Όρους, είτε πρόκειται περί επιθεωρήσεων καταστημάτων και γενικώς για κάθε παρουσιαζόμενο πρόβλημα η Ι. Επιστασία ζητεί την συνδρομή της Αστυνομίας.

ΑΝΥΠΑΝΤΡΗ ΜΗΤΕΡΑ...

ΥΠΑΡΧΕΙ ΛΥΣΗ;

Έρευνα – Ρεπορτάζ
Αγγέλα Ρήγα

Η εκτός γάμου μητρότητα αναμφισβήτητα αποτελεί ένα πρόβλημα για την κοινωνία. Και δημιουργήθηκε από τη στιγμή που συστάθηκε η οικογένεια και άρχισαν να ισχύουν οι νόμοι που τη διέπουν. Κύρια όμως το πρόβλημα οξύνθηκε όταν η έξω από την οικογένεια γέννηση παιδιών περικλείστηκε στα τείχη των προλήψεων και περιβλήθηκε από το μανδύα της «αμαρτίας» και της ντροπής. Στην Ελλάδα ουσιαστική ανυπαρξία ενημέρωσης πάνω στην αντισύλληψη, έξω από τα μεγάλα αστικά κέντρα, η αδυναμία των γυναικών αυτών να κάνουν έκτρωση και ο εντοπισμός της εγκυμοσύνης όταν είναι αρκετά προχωρημένη, αποτελούν τους κυριότερους λόγους στους οποίους οφείλονται οι ανεπιθύμητοι τοκετοί.

Τα συναισθήματα απόγνωσης, φόβου και ντροπής που δημιουργεί στις άγαμες μητέρες η πίεση από το κοινωνικό σύνολο, καθώς και η άγνοια για τις κρατικές παροχές και τις υπάρχουσες λύσεις σε μια ανεπιθύμητη εγκυμοσύνη, οδηγούν δυστυχώς πολλές φορές στη βρεφοκτονία. Τα παραδείγματα στις εφημερίδες πάμπολλα – τα γνωστά βέβαια. Θα πάρουμε τα δυο πιο πρόσφατα με πρόθεση να δούμε όσο πιο κοντά και καθαρά γίνεται το πρόβλημα:

Στις 16 Μαρτίου η 19χρονη Ασπασία Κ. Γ. στραγγάλισε το κορι-

τσάκι της μόλις το γέννησε! Η ίδια κατέθεσε στην αστυνομία.

«Ήταν 3.00 τα ξημερώματα (προχτές), όταν με έπιασαν οι φοβεροί πόνοι. Έκλαιγα, αλλά στ' αδέλφια μου είπα ότι με πόναγε η σπλήνα. Κοιμήθηκαν και εγώ βγήκα στην αυλή. Κάθησα δίπλα σ' ένα δένδρο και γέννησα εκεί, στο χώμα. Μ' ένα ψαλίδι, που πήρα από την κουζίνα, έκοψα τον ομφάλιο λώρο.

Κράτησα το μωρό για λίγο στην αγκαλιά μου. Έκλαιγε αυτό, έκλαιγα και εγώ. Το έπλυνα και επειδή κρύωνε το τύλιξα σ' ένα πανί. Είδα ότι είναι κοριτσάκι. Συνέχισε να

κλαίει. Σκέφτηκα να το αφήσω σε μια πόρτα, αλλά δεν μπορούσα να περπατήσω. Φοβόμουν τι θα πει η γειτονιά. Απελπίστηκα! Σκέφτηκα να αυτοκτονήσω. Τότε είδα τον αδελφό μου να σηκώνεται. Πήρα μια κάλτσα και το έπνιξα. Το έβαλα σε μια σακούλα και το έριξα στο βαρέλι των σκουπιδιών για να το κρύψω».

Στις 4 Απριλίου νεογέννητο κοριτσάκι βρέθηκε νεκρό στην είσοδο της εκκλησίας του Αγίου Βασιλείου στην ομώνυμη κοινότητα της Κορινθίας. Το νεογέννητο είχε τοποθετηθεί μέσα σε σακούλα απορριμάτων όπου ακόμη υπήρχε και ένας φάκε-

λος με ημερομηνία 2 Απριλίου 1988. Ο φάκελος αυτός περιείχε το εξής ιδιόχειρο σημείωμα: «Κάποια μάνα αποφάσισε να σκοτώσει το σπλάχνο της προκειμένου να αποφύγει τον κοινωνικό διασυρμό. Παρακαλεί τον ιερέα να θάψει το μωρό».

Και στις δυο περιπτώσεις βλέπουμε ότι η αγωνία είναι ίδια ο φόβος κοινός: «τι θα πει ο κόσμος;». Ο Ποινικός Κώδικας χαρακτηρίζει τις δυο γυναίκες «παιδοκτόνους» απειλώντας τις με κάθειρξη μέχρι 10 χρόνια. Η κοινωνία που για χάρη της όπως ομολογούν και οι δυο ανύπαντρες μητέρες σκοτώσανε τα παιδιά τους θα πρέπει άραγε να βλέπει το ίδιο στιγμή και αδιάφορα το πρόβλημα; Μήπως η σκούλα και ο τενεκές των σκουπιδιών δεν έπρεπε να είναι τα σημεία κατάληξης κάποιων ανθρωπίνων σχέσεων;

ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ

Ας δούμε όμως ποιές είναι οι λύσεις και οι παροχές που σήμερα η Πολιτεία δίνει προκειμένου να αντιμετωπιστεί το κοινωνικό αυτό φαινόμενο.

Εργαζόμενες ασφαλισμένες:

Ισχύει ότι για τις έγγαμες στους τομείς των αδειών μητρότητας (1539/85), επιδομάτων κυοφορίας, βοηθημάτων τοκετού, μειωμένων ωραρίων, γονικών αδειών, κ.λ.π. (Ν. 1483/84) ανάλογα πάντα με τον ασφαλιστικό φορέα στον οποίο ανήκουν.

Εργαζόμενες ανασφάλιστες: Παρέχεται από το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας το ποσό των 20.000 δρχ. πριν το τοκετό και 20.000 δρχ. μετά τον τοκετό σε γυναίκες που εργάζονται αλλά δεν έχουν δικαίωμα ν' αξιώσουν ακόμα παροχές από ασφαλιστικό φορέα (ΦΕΚ 40/27-1-84).

Απορες Ανασφάλιστες

Καλύπτονται όλα τα έξοδα νοσηλείας και τοκετού εφόσον έχουν βιβλιário απορίας.

Ειδικότερα για τις άγαμες μητέρες παρέχεται από το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας:

- Μηνιαίο επίδομα παιδιών 5.000 δρχ. μέχρι την ηλικία των 16 χρόνων.

- Ιατροφαρμακευτική και Νοσοκομειακή περίθαλψη της μητέρας και των παιδιών (βιβλιário ασθενείας).

Με την προϋπόθεση ότι το μηνιαίο εισόδημα της οικογένειας αφαιρούμενου του ενοικίου δεν ξεπερνά τις 25.000 δρχ.

Το ΠΙΚΠΑ φροντίζει τις μονογονεϊκές οικογένειες (άγαμες – διαζευγμένες – χήρες) μέσα από προγράμματα:

- αντιμετώπισης εκτάκτων περιστατικών με ιατρικά και σοβαρά κοινωνικά προβλήματα (Γραφείο εφημερίας)
- τοποθέτησης παιδιών σε ανάδοχες οικογένειες
- επιδότησης μητέρων – πατέρων με σοβαρά ιατροκοινωνικό-οικονομικά προβλήματα (το ποσόν που δίδεται στις περιπτώσεις αυτές είναι 20.000 μηνιαίως).

Ο ΟΑΕΔ προσφέρει επιδόματα σε προβληματικές οικογένειες (μονογονεϊκές, ή αναπήρων γονιών) με ορισμένες προϋποθέσεις αναφορικά με το ύψος του μηνιαίου εισοδήματος και τον αριθμό των παιδιών.

Οι άγαμες μητέρες επίσης έχουν προτεραιότητα στην εισαγωγή των παιδιών τους στους βρεφονηπιακούς σταθμούς, δανειοδοτούνται κατά προτεραιότητα για την κάλυψη των στεγαστικών τους αναγκών και έχουν φορολογική απαλλαγή για την αγορά πρώτης κατοικίας.

Ακόμη με το Ν. 1473/84 προβλέπεται μείωση του φόρου εισοδήματος της άγαμης μητέρας με ποσό 5.000 δρχ. για κάθε παιδί που θα γεννηθεί εκτός γάμου. Επίσης ο φόρος που προκύπτει από το εισόδημα της άγαμης μητέρας στο έτος γέννησης του παιδιού μειώνεται κατά 10.000 δρχ. για κάθε παιδί. Προβλέπονται φορολογικές ελαφρύνσεις στην εργαζόμενη άγαμη μητέρα για την φύλαξη του παιδιού της μέχρι την ηλικία των 6 ετών.

Νομικά με τις διατάξεις του Νέου Οικογενειακού Δικαίου (Ν. 1329/83) καταργήθηκε η διάκριση σε «γνήσια» και «εξώγαμα» παιδιά. Το παιδί που γεννήθηκε «εκτός γάμου» των

γονιών του αναγνωρίζεται εκούσια ή δικαστικά εξομοιώνεται απόλυτα ως προς όλα τα δικαιώματα (συμπεριλαμβανομένων και των κληρονομικών) και τις υποχρεώσεις του με κάθε παιδί που γεννήθηκε από «παντρεμένους γονείς».

ΚΕΝΤΡΟ ΒΡΕΦΩΝ «Η ΜΗΤΕΡΑ»

Αναφερθούμε ιδιαίτερα στο Κέντρο Βρεφών «Η ΜΗΤΕΡΑ» που άρχισε να λειτουργεί το 1955 και προσφέρει εξειδικευμένες και εξατομικευμένες υπηρεσίες σε γονείς και παιδιά γιατί πιστεύουμε ότι κάνει την πιο υπεύθυνη δουλειά και προσφέρει την μεγαλύτερη βοήθεια στον τομέα της μητρότητας έξω από το γάμο.

Το Κέντρο Βρεφών «Η ΜΗΤΕΡΑ» είναι μη κερδοσκοπικός οργανισμός υπό τον έλεγχο του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας.

Διαφωτιστική στο να γνωρίσουμε το ίδρυμα και τη φιλοσοφία του είναι η κουβέντα μας με τον πρόεδρο του «ΜΗΤΕΡΑ» Παν. Πάλμο.

- **Κ. Πάλμο τι έχετε να μας πείτε για το κοινωνικό φαινόμενο της μητρότητας έξω από το γάμο. Σε τι έκταση παρατηρείται στον τόπο μας και τι ισχύει;**

«Κάθε χρόνο 2.000 παιδιά γεννιούνται στην Ελλάδα από ανύπαντρες μητέρες. Τα 1.000 από αυτά νομιμοποιούνται με γάμο των γονιών τους μετά τον τοκετό. Στα 200 παρέχεται βοήθεια από το «ΜΗΤΕΡΑ» ενώ τα 800 παραμένουν αβοήθητα. Ένα μέρος από αυτά τροφοδοτούν τις στήλες των εφημερίδων με τις περιπτώσεις των θρεφκτονιών και της εμπορίας βρεφών. Και εκτός βέβαια από τις περιπτώσεις που γίνονται γνωστές υπάρχουν και πολλές άλλες περιπτώσεις (θρεφκτονιών και εμπορίας βρεφών) που δεν βλέπουν ποτέ το φως της δημοσιότητας».

- **Ποιοί είναι οι λόγοι που 800 παιδιά κάθε χρόνο παραμένουν μετά τη γέννησή τους χωρίς ουσιαστική βοήθεια από το κράτος;**

«Ο κύριος λόγος που 800 παιδιά κάθε χρόνο παραμένουν αβοήθητα μετά τη γέννησή τους είναι η άγνοια

για την ύπαρξη του «ΜΗΤΕΡΑ». Ο τύπος και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης δεν έχουν ενημερώσει το κοινό προς την κατεύθυνση αυτή. Δεν ξέρουν οι ανύπαντρες γυναίκες που «διαλέγουν» να φέρουν στον κόσμο κάποιο παιδί τις κρατικές παροχές και τις υπάρχουσες λύσεις».

- Ποιά είναι η βοήθεια που το «ΜΗΤΕΡΑ» προσφέρει στις ανύπαντρες μητέρες;

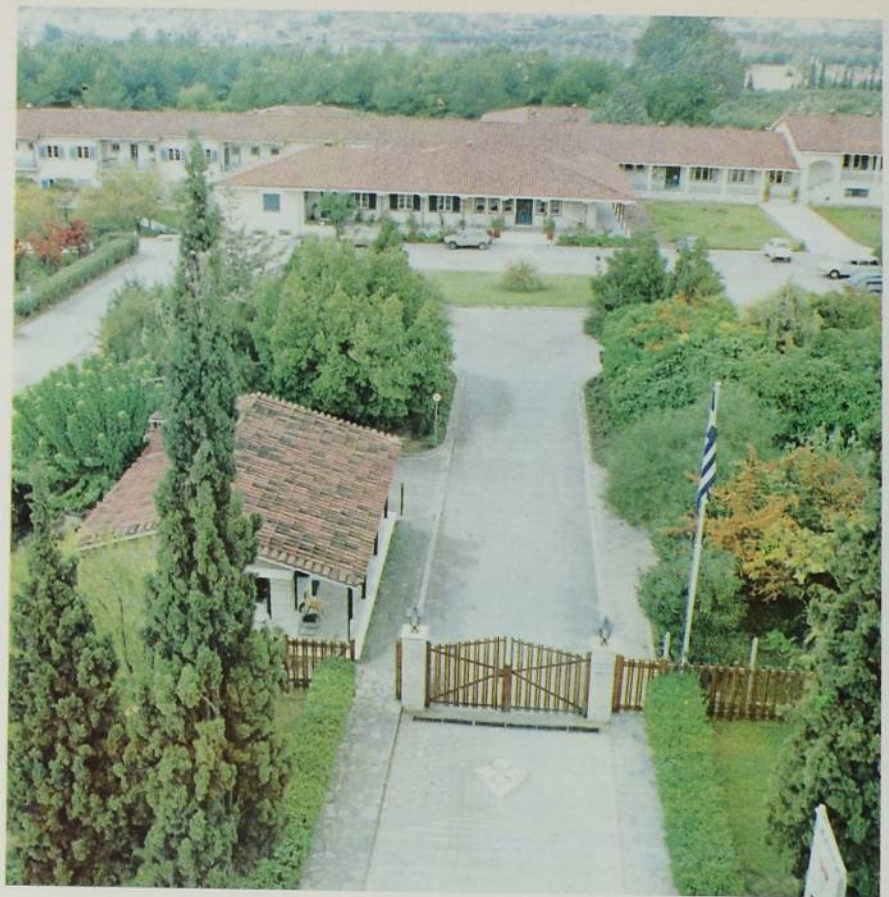
«Το «ΜΗΤΕΡΑ» προσφέρει ουσιαστική βοήθεια σε σημαντικό αριθμό ανύπαντρων μητέρων. Η βοήθεια αυτή περιλαμβάνει στήριξη ψυχολογική, ιατρική και νομική βοήθεια, φιλοξενία κατά την εγκυμοσύνη και τον τοκετό της μητέρας καθώς και φιλοξενία του παιδιού όσο διάστημα χρειαστεί. Τα παιδιά που μετά τη γέννησή τους οι μητέρες τους δεν επιθυμούν να τα κρατήσουν, δίνοντας για υιοθεσία σε άτεκνα ζευγάρια με αυστηρά κριτήρια επιλογής. Οι μητέρες που διαλέγουν να κρατήσουν τα παιδιά τους έχουν στήριξη οικονομική από το ίδρυμα μέχρι αυτές να καταστούν οικονομικά αυτόδύναμες. Επίσης κοινωνική λειτουργός παρακολουθεί την πορεία της ζωής του παιδιού μέχρι αυτό να ενηλικιωθεί».

- Η μητρότητα έξω από το γάμο είναι συνήθως γεγονός τυχαίο ή αποτελεί συνειδητή επιλογή των γυναικών;

«Δυστυχώς σχεδόν σ' όλες τις περιπτώσεις η εγκυμοσύνη και κατ' επέκταση η μητρότητα έξω από το γάμο είναι αποτέλεσμα ιδιαζουσών σχέσεων και όχι αποτέλεσμα ώριμης σκέψης. Οι γυναίκες συνήθως δεν είναι έτοιμες να δεχτούν το γεγονός με αρνητικές συνέπειες τόσο στη δική τους ψυχολογία όσο και του παιδιού που γεννιέται».

- Οικονομικά οι ανύπαντρες μητέρες ανήκουν σε συγκεκριμένη τάξη; Τι μόρφωση και ηλικία έχουν;

«Ας δούμε λίγο τα στατιστικά στοιχεία που έχουμε για την πενταετία 1982-86, για τις ανύπαντρες μητέρες που πέρασαν από το «ΜΗΤΕΡΑ» και πρώτα απ' όλα η ηλικία

Το Ίδρυμα «ΜΗΤΕΡΑ» που προσφέρει ουσιαστική βοήθεια σε σημαντικό αριθμό ανύπαντρων μητέρων.

τους.

Έχουμε 13 μητέρες με ηλικία κάτω των 15 ετών, 133 με ηλικία από 16 - 18 ετών, 201 από 19 - 21 ετών, 340 από 22 - 30 ετών, 108 από 31 - 39 ετών, 13 άνω των 40 ετών, ενώ για τρεις είναι άγνωστη η ηλικία τους.

Όσο αφορά στην οικογενειακή τους κατάσταση έχουμε: ανύπαντρες 596, σε διάσταση 100, διαζευγμένες 37, χήρες 6, ενώ 77 ήταν παντρεμένες!

Ένα πολύ σημαντικό στοιχείο είναι τα χρόνια εκπαίδευσης και τα επαγγέλματα των γυναικών αυτών. Έτσι, βλέπουμε ότι μόνο 51 ήταν αναλφάβητες, 37 είχαν παρακολουθήσει σχολείο μόνο για 3 χρόνια, 323 από 4 - 6 χρόνια, 156 από 7 - 9 χρόνια, 141 από 10 - 12 χρόνια, 94 είχαν προχωρήσει σε σπουδές πέρα από το λύκειο και, τέλος, για 9 είναι άγνωστο πόσα χρόνια έχουν σπουδάσει.

Από πλευράς επαγγέλματος έχουμε 41 αγρότισσες, 48 οικιακούς βοηθούς, 102 εργάτριες, 56 τεχνί-

τριες, 78 ιδιωτικές υπαλλήλους, 16 δημοσίου υπαλλήλους, 14 επιστήμονες, 24 μπαρ γούμεν, 7 με ελεύθερο επάγγελμα (τραγουδίστριες, φωτομοντέλα), 15 ιεροδούλους, 80 σπουδάστριες, 329 άνεργες και 1 που είναι άγνωστο το επάγγελμα της».

Κλείνοντας την έρευνά μας θα εκφράσουμε μια διαπίστωση, αφορμή ίσως για προβληματισμό.

Οι ανύπαντρες μητέρες εκείνες δηλαδή οι γυναίκες που για διάφορους λόγους θέλησαν να κρατήσουν τα παιδιά κάποιων παράνομων σχέσεων έχουν ανάγκη να βοηθηθούν θιολογικά και ηθικά! Και βέβαια πέρα από την Πολιτεία αυτή τη βοήθεια μπορούμε να τη δώσουμε κι όλοι εμείς - ξεχωριστά ο καθένας - όταν πάψουμε να απορρίπτουμε και να οδηγούμε στο περιθώριο αυτές τις γυναίκες.

Περιπολία με... αερόστατο

Πρωτότυπο τρόπο, διάλεξαν δύο νέοι αστυνομικοί στην Αγγλία, για να εκτελέσουν την περιπολία τους. Αντί να βρίσκονται μέσα σε ένα περιπολικό ή να βαδίζουν στο δρόμο, ή έστω να πετάνε με ελικόπτερο (συνήθεις μορφές περιπολίας) διάλεξαν ένα αερόστατο, για να έχουν μια... πανοραμική θέα των όσων διαπράττονται κάτω στη γη.

Θα μπορούσε να συμβεί...

Άλλος πρωτότυπος τρόπος πε-

ριπολίας, στην Αγγλία πάλι, όπως φαίνεται και στη φωτογραφία, θα μπορούσε να είναι αυτό το μικρό αστυνομικό όχημα, που εύκολα μπορεί να φτάσει στον τόπο κάποιου περιστατικού, αλλά και το κυκλοφοριακό εν μέρει να λύσει.

Προς το παρόν, τέτοιου είδους περιπολίες, βρίσκονται ακόμα σε πειραματικό στάδιο. Τίποτε δεν αποκλείει όμως στο μέλλον, να υιοθετηθούν και να τεθούν σε εφαρμογή...

ΝΕΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Στο Παρίσι, σε μια Έκθεση, που επεδείχθηκαν Συστήματα Ασφαλείας, παρουσίασαν κι ένα τελευταίο Σύστημα, που βλέπει, μιλάει, τηλεφωνεί την εικόνα και τους ήχους κάποιου τυχόν διαρρήκτη.

Ένα μικρό μαύρο κουτί έχει μέσα ολόκληρο το μηχανισμό του νέου συστήματος. Αυτό συνδέεται με κάμερα, ραντάρ και τηλεφωνικό κέντρο.

Αν θέλετε να φύγετε από το σπίτι σας, το βάζετε να λειτουργεί. Του αφήνετε ένα τηλέφωνο, που μπορεί να σας καλέσει και παίρνετε μια μικρή οθόνη μαζί σας, στην τσάντα σας.

Αν συμβεί κάτι, η συσκευή θα σας καλέσει στο τηλέφωνο. Θα σας δώσει ένα μήνυμα και θα σας δείξει στην οθόνη την εικόνα του διαρρήκτη, που κάνει τη δουλειά του στο σπίτι σας.

Στ' αλήθεια, σπουδαίο και δυστυχώς, απαραίτητο σύστημα Ασφάλειας για τις πονηρές μέρες μας...

Σημαντικό μήνυμα

Με πρωτοβουλία της αστυνομίας του West Yorkshire της Αγγλίας και της αλυσίδας καταστημάτων «MORRISONS», κυκλοφόρησαν στα πολυκαταστήματα αυτά, πλαστικές τσάντες, που μοιράζονται στο κοινό, που τα επισκέπτεται με την ένδειξη «ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ – ΠΕΣ ΟΧΙ».

Η πρωτότυπη αυτή καμπάνια, είχε μεγάλη απήχηση στο κοινό, που μέσω αυτού του τρόπου, τοποθετείται αρνητικά απέναντι: στη σύγχρονη κοινωνική μάστιγα που λέγεται «ναρκωτικά» και ευαισθητοποιείται θετικά στο παγκόσμιο αυτό πρόβλημα.

ΠΥΓΜΑΧΙΑ

ΕΝΑ ΧΡΗΣΙΜΟ ΑΘΛΗΜΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΝΔΡΕΣ ΤΩΝ ΣΩΜΑΤΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Η χρησιμοποίηση της γροθιάς γυμνής είναι αναμφίβολα τόσο παλιά όσο και ο άνθρωπος.

Πριν καν ο πρωτόγονος επινοήσει το όπλο, είτε αυτό ήταν ρόπαλο, είτε ήταν ακόντιο, είχε κιόλας χρησιμοποιήσει την πυγμή του.

Με τις γροθιές του, αναφέρεται ότι ο Θησέας σκότωσε τον Μινώταυρο, γι' αυτό και θεωρείται ο εφευρέτης της πυγμαχίας.

Πολλοί θεοί και ήρωες της αρχαιότητας αναφέρονται ως πυγμάχοι, όπως ο Απόλλων, ο Ηρακλής, ο Τυδεύς, ο Πολυδεύκης και άλλοι.

Οι αρχαίοι Έλληνες ελάτρευαν τον αθλητισμό όχι για να αναπτύξουν σώματα και να δημιουργήσουν θεάματα, αλλά για να διαμορφώσουν ανθρώπους.

Πίστευαν ότι για ν' αναπτύξουν ισχυρούς χαρακτήρες πρέπει να καλλιεργήσουν το σώμα και ότι καλλιεργώντας με την ευγενή άμιλλα το σώμα, αναπτύσσουν το πνεύμα και δημιουργούν τον τέλειο και ολοκληρωμένο άνθρωπο.

Η πυγμαχία γυμνάζει το σώμα σε ύψιστο βαθμό γιατί, λόγω της φύσης του αγωνίσματος, απαιτεί προσπάθεια απ' όλους τους μύες, αλλά περισσότερο ανάγκη έχει το μυαλό. Αυτό είναι ο στρατηγός που κατευθύνει τη «μάχη» του ρίνγκ και η νίκη απ' αυτό εξαρτάται κατά το μεγαλύτερο μέρος.

Αυτή λοιπόν η οξυδέρκεια του μυαλού που αναγκαστικά αναπτύσσεται μέσα στα τέσσερα σκοινιά του ρίνγκ, ανοίγει το «δρόμο» για την ευρύτερη πνευματική διάπλαση του πυγμάχου. Τον μαθαίνει να

σκέφτεται σωστά!

Δεν θα ήταν υπερβολή να παρομοιάσουμε το μποξ με το σκάκι, όσο κι αν αυτό φαίνεται κάπως παράξενο.

Θεωρείται πως, όσο απαραίτητη είναι η σωματική ικανότητα του αγωνιζομένου, άλλο τόσο απαραίτητη είναι και η οξυδέρκεια του μυαλού του.

Ο αγώνας δεν είναι παρά μια σωστή στρατηγική κινήσεων και αντικινήσεων ή καλύτερα κινήσεων από αντίδραση.

Όπως και στο σκάκι, έτσι και στο μποξ υπάρχει ο αντίπαλος που συνεχώς κινείται εναντίον σου. Σ' αυτές λοιπόν τις κινήσεις του αντιπάλου, προβάλλεις τις δικές σου κινήσεις, τη δική σου αντίδραση, επιδιώκοντας τη νίκη.

Οι κινήσεις όμως του αντιπάλου είναι τόσο γρήγορες και κεραυνοβόλες που η αντιμετώπισή τους απαιτεί ανάλογη ταχύτητα αντιδράσεως ή και μικρότερη προκειμένου να φανεί η υπεροχή. Εδώ απαιτείται η οξυδέρκεια του πνεύματος όπως επίσης και η αύξηση της ανακλαστικότητας (REFLEX).

Για να πετύχουμε όμως τις σωστές κινήσεις στον ελάχιστο χρόνο που μας επιτρέπει ο αντίπαλος και για να διατηρήσουμε την όλη στρατηγική μας για ολόκληρο το χρόνο που διαρκεί ένας αγώνας μποξ, χρειάζεται εξάσκηση. Σωματική άσκηση, προπόνηση!

Μόνοι μας; Ασφαλώς όχι!

Θα μας βοηθήσει ο δάσκαλος, ο προπονητής του μποξ. Δεν χωράει

αμφιβολία, ότι το μποξ μαθαίνεται από τον προπονητή. Αυτός θα γυμνάσει κατάλληλα τους μαθητές, αυτός θα τους δείξει τα κτυπήματα και πώς θα τ' αποφεύγουν, αυτός θα δουλέψει για να μεταδώσει τις γνώσεις και την πείρα του στους άλλους.

Φυσικά πρέπει και στον μαθητή να υπάρχει η αγάπη και η έφεση προς το άθλημα, η θέλησή του να το μάθει και κυρίως η πρακτική εφαρμογή κάθε ασκήσεως.

Το μποξ δεν μαθαίνει τρόπους ούτε και επιτρέπει τη χρησιμοποίηση της τεχνικής του σε βάρος των συνανθρώπων του πυγμάχου. Μια τέτοια πράξη είναι καταδικαστέα αθλητικά, κοινωνικά και πολιτιστικά.

Υπάρχουν όμως οι άνθρωποι εκείνοι που έχουν ταχθεί στην υπηρεσία του νόμου και στην ασφάλεια των πολιτών.

Είναι οι άντρες των σωμάτων ασφαλείας που όχι σπάνια πρέπει να αντιμετωπίσουν δυσάρεστες καταστάσεις και αντικοινωνικούς τύπους ανθρώπων.

Σ' αυτή την περίπτωση η τεχνική του μποξ είναι ιδανικός τρόπος εξουδετερώσεως του αντιπάλου χωρίς τη χρήση όπλων. Την εξουδετέρωση κάθε κακοποιού στοιχείου μπορεί να την αναλάβει ένα καλοζυγισμένο «κροσσέ» ή ένα καλοτραηγμένο «άπερκατ» στο σαγόνι του αντιπάλου και εχθρού της κοινωνίας.

Αλλά η σημασία του μποξ δεν βρίσκεται μόνο εδώ.

Βρίσκεται και μέσα στον εαυτό του κάθε γνώστη της τεχνικής του.

Του έχει δημιουργήσει ένα χαρακτήρα όπου, η δειλία, ο φόβος, τα ψυχολογικά προβλήματα και η ηττοπάθεια δεν έχουν καμιά θέση.

Στη θέση τους βρίσκονται η αυτοκυριαρχία, η αυτοπεποίθηση, η ανδρεία, το θάρρος και η σιγουριά για την διαφύλαξη της τιμής και της σωματικής ακεραιότητας του πυγμάχου.

Αυτή η σιγουριά σημαίνει ασφάλεια από κάθε κίνδυνο και χαρίζει στους άντρες των σωμάτων ασφαλείας υψηλότερο φρόνημα για την εκτέλεση του καθήκοντός τους.

Αεροσάκοι ασφαλείας

Το σύστημα των αεροσάκων ασφαλείας, που προστατεύουν τον οδηγό και το συνοδηγό σε περίπτωση σύγκρουσης, είναι γνωστό απ' το 1980 αλλά μόλις πρόσφατα τελειοποιήθηκε.

Η τελειοποίηση, που επιτρέπει την αποτελεσματική πρακτική εφαρμογή του συστήματος, είναι ένας ηλεκτρονικός μηχανισμός, με πολλαπλή αποστολή. Συγκεκριμένα, ο «εγκέφαλος» αναγνωρίζει οποιαδήποτε σύγκρουση (μετωπική, πλευρική, με γωνία κ.λπ.), προσδιορίζει τη σοβαρότητα της σύγκρουσης, αντιλαμβάνεται αν υπάρχει στο αυτοκίνητο συνοδηγός (από ένα αισθητήριο όργανο στην αγκράφα της

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ

ζώνης ασφαλείας) και ενεργοποιεί έγκαιρα το σύστημα.

Όπως είναι αυτονόητο, υπάρχουν δύο αεροσάκοι: ένας για τον οδηγό χωμένος μέσα στην κολόνα του τιμονιού—κάτω απ' τη «σκούφια»—και ένας για το συνοδηγό, μέσα στο ντουλαπάκι για μικροαντικείμενα που βρίσκεται απέναντί του. Μόλις, λοιπόν, ο ηλεκτρονικός εγκέφαλος ευαισθητοποιηθεί εξαιτίας μια σύγκρουσης, ενεργοποιεί δύο ανεξάρτητες γεννήτριες που τινάζουν μέσα στο «σαλόνι» του αυτοκινήτου τους δύο σάκους ενώ ταυτόχρονα, τους φουσκώνουν με αέριο.

Το φούσκωμα του αεροσάκου του οδηγού γίνεται σε 25 χιλιοστά του δευτερολέπτου, ενώ του συνοδηγού σε 35 χιλιοστά του δευτερολέπτου επειδή είναι μεγαλύτερος: Οι φουσκωμένοι σάκοι παρεμβάλλονται ανάμεσα στα ανθρώπινα σώματα και στο εμπρός μέρος του «σαλονιού» και έτσι εμποδίζουν το κεφάλι και το στήθος να χτυπήσουν με δύναμη πάνω στη στεφάνη του τιμονιού ή στο ταμπλό και να προκληθούν τραύματα.

Πρέπει, τέλος, να σημειωθεί ότι οι αεροσάκοι λειτουργούν μόνο σε συνδυασμό με τη χρήση των ζωνών ασφαλείας και αποτελούν ένα πρόσθετο προστατευτικό μέσο σε περίπτωση τροχαίου δυστυχήματος.

Ο οδηγός στην κανονική θέση οδήγησης.

Εδώ, φαίνεται πώς ο αερόσακος πετάγεται μέσα από την κολόνα του τιμονιού

Ο αερόσακος δεν αφήνει το σώμα του οδηγού να κτυπήσει στο τιμόνι.

Ο οδηγός και ο αερόσακος μετά την πρόσκρουση.

Τα «θαύματα» της ηλεκτρονικής

- Χάρη στις σχεδόν απεριόριστες δυνατότητες της ηλεκτρονικής, αναπτύχθηκε μια καινούργια τεχνολογία στη βιομηχανία του αυτοκινήτου, που μπορεί να χαρακτηριστεί σαν πραγματική «επανάσταση», αφού δίνει πρακτικές λύσεις σε θέματα τα οποία κατασκευαστές, ως τώρα, ούτε καν είχαν διανοηθεί ν' αντιμετωπίσουν. Η ηλεκτρονική έχει σήμερα εισχωρήσει για τα καλά σε όλους τους τομείς παραγωγής του αυ-

τοκινήτου, απ' το σχεδιασμό του αμαξώματος και τη λειτουργία του κινητήρα ως τους βασικούς παράγοντες της ασφάλειας (ανάρτηση, φρένα κ.λπ.). Αλλά οι εφαρμογές πληθαίνουν και επεκτείνονται αδιάκοπα.

Πληροφορίες από—πού αλλού;—την Ιαπωνία αναφέρουν ότι γνωστή αυτοκινητοβιομηχανία εγκατέστησε σε μοντέλο της ένα ολοκληρωμένο σύστημα ηλεκτρονικού ελέγχου της ανάρτησης, που εκτελεί πολλές και διάφορες αποστολές. Συγκεκριμένα, αποτρέπει το ανασήκωμα του εμπρός

μέρους του αυτοκινήτου στο ξεκίνημα και το «γονάτισμα» στο απότομο φρενάρισμα, μειώνει την κλίση του αμαξώματος στις γρήγορες κλειστές στροφές, ρυθμίζει αυτόματα την αντίδραση των αμορτισέρ ανάλογα με τις ανωμαλίες του δρόμου κ.λπ.

Ένα άλλο ηλεκτρονικό σύστημα διατηρεί σταθερό το επίπεδο του αυτοκινήτου και την απόστασή του απ' το δρόμο, ρυθμίζοντάς το ανάλογα, σύμφωνα με το φορτίο του (σε άτομα και αποσκευές) και τη μορφολογία του εδάφους. Έτσι, υπάρχει πάντα ένα καλό

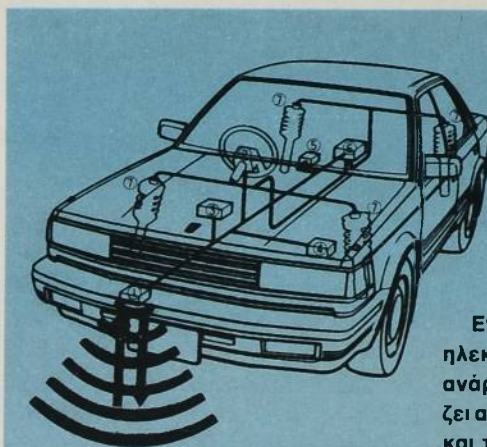
«κράτημα» του δρόμου και άνεση για τους επιβάτες.

- Η ηλεκτρονική επανάσταση επιφυλάσσει... εκπλήξεις που ίσως δεν φαντάζονται ούτε οι πιο αισιόδοξοι ερευνητές. Εκπλήξεις που ίσως τελικά παραγκωνίσουν τη μεσολάβηση του ανθρώπινου παράγοντα. Οι... άνθρωποι με τα σχιστά μάτια παίζουν στα δάχτυλα τη νέα επιστήμη και τα «πυροτεχνήματά» τους είναι πολλά και εντυπωσιακά.

Και οι αυτοκινητοβιομηχανίες, όμως, της Γηραιάς Ηπείρου δεν μένουν έξω από το παιχνίδι. Γνωστή γαλλική αυτοκινητοβιομηχανία, λοιπόν, έχει ήδη πλασάρει στην αγορά «το αυτοκίνητο που μιλάει». Το αυτοκίνητο αυτό διαθέτει ένα επαναστατικό ταμπλό υγρών κρυστάλλων όπου εμφανίζονται οι απαραίτητες ενδείξεις σε κάθε δεδομένη στιγμή. Ανάλογα με την περίπτωση, ο οδηγός έχει ταχύμετρο ή στροφόμετρο, πίεση λαδιού ή θερμοκρασία νερού...

Άλλη μια «ενεργητική προσέγγιση», που απλουστεύει το πρόβλημα είναι ο ... ομιλών κομπιούτερ του αυτοκινήτου, που με τα μαγνητοφωνημένα μηνύματά του ενημερώνει («υψηλή θερμοκρασία κινητήρα»), προειδοποιεί («φθαρμένα τακάκια φρένων») ή υπενθυμίζει («οι πόρτες δεν έχουν κλείσει καλά»), ανάλογα.

Έτσι, ένα πλήθος από σημαντικές πληροφορίες «δίνονται» αναγκαστικά στον οδηγό, χωρίς τον κίνδυνο να του διαφύγουν. Τα ηλε-

Ένα σχεδιάγραμμα του ιαπωνικού ηλεκτρονικού συστήματος ελέγχου της ανάρτησης του αυτοκινήτου, που ρυθμίζει αυτόματα τις κλίσεις του αμαξώματος και τις αντιδράσεις του αμορτισέρ.

κτρονικά αυτοκίνητα έχουν επίσης εξωτερικούς καθρέφτες με ηλεκτρική τηλερύθμιση, οι πόρτες του ανοίγουν από... από-

σταση, ενώ διαθέτουν ένα εντυπωσιακό στερεοφωνικό σύστημα 6 μεγαφώνων με χειριστήρια στο τιμόνι(!).

Επαναστατική καινοτομία για τα αυτοκίνητα

Όποιος σταματά στον σηματοδότη που δείχνει κόκκινο και σβήνει τη μηχανή του, εξοικονομά βενζίνη ενώ ταυτόχρονα μειώνει την εκπομπή καυσαερίων. Ωστόσο για τους περισσότερους αυτοκινητιστές η παραπάνω διαδικασία είναι αρκετά κοπιαστική και χρονοβόρα δεδομένου ότι αυτόματα γεννιέται

εδώ το ερώτημα αν «αξίζει τον κόπο»

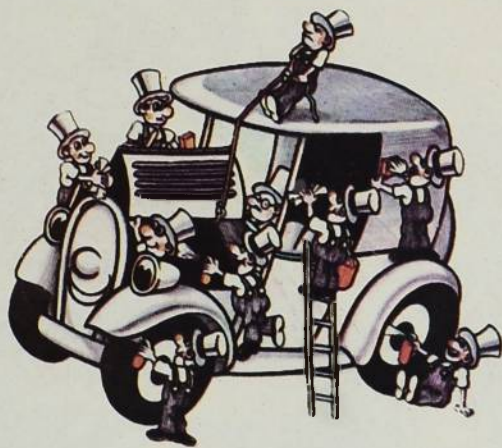
Τώρα όμως επινοήθηκε ένα νέο σύστημα σύμφωνα με το οποίο η μηχανή σβήνει και μπαίνει ξανά σε λειτουργία αυτόματα, πράγμα που απλοποιεί την όλη διαδικασία. Με το πάτημα ενός κομπιού διακόπτεται η παροχή ρεύματος στη μηχανή, ενώ ταυτόχρονα παραμένουν σε κανονική λειτουργία όλα τα άλλα ηλεκτρικά συστήματα του οχήματος

π.χ. φώτα, ραδιόφωνο ή θέρμανση για το καθάρισμα του πίσω παραθύρου. Με ένα νέο πάτημα ο κινητήρας αρχίζει και πάλι αμέσως να λειτουργεί.

Το καινούργιο σύστημα που έκανε την εμφάνισή του στην γερμανική αγορά, δεν είναι καν δαπανηρό. Μαζί με τις σχετικές οδηγίες για την τοποθέτησή του κοστίζει μόλις 53 μάρκα στη Δυτική Γερμανία.

Σέρβις για ξένοιαστες καλοκαιρινές διακοπές

Επιμέλεια Φώτης Μακροζαχόπουλος.

Πριν ξεκινήσετε για τις διακοπές σας, είναι απαραίτητο να ελέγξετε προσεκτικά το αυτοκίνητο και τη μηχανή του – ή τη μοτοσυκλέτα σας, αν σκοπεύετε να περάσετε μαζί τις ημέρες των διακοπών σας.

Οι συμβουλές που θα σας αναφέρουμε είναι χρήσιμες και θα πρέπει να τις ακολουθήσετε, αν θέλετε να αποφύγετε απρόοπτα στη διάρκεια ενός ταξιδιού, που φυσιολογικά, θα πρέπει να είναι ανέμελο και απροβλημάτιστο.

Έφθασε λοιπόν η μεγάλη στιγμή της αναχώρησης για τις πολυπόθητες διακοπές. Φτιάξτε τα πράγματά σας, **ασφαλίστε το σπίτι σας**, τα φορτώσατε στο αυτοκίνητο και είσαστε έτοιμοι να ξεκινήσετε χαρούμενοι τις ξένοιαστες μέρες σας.

Όμως μεριμνήσατε για την καλή κατάσταση του μέσου – αυτοκίνητο ή μοτοσυκλέτα – που θα ταξιδέψετε;

Ακόμη, έχετε εφοδιαστεί με τα απαραίτητα εργαλεία και τα ανταλλακτικά πρώτης ανάγκης ώστε να μπορείτε να αντιμετωπίσετε μόνος σας τη βλάβη που τυχόν θα παρουσιαστεί;

Επειδή οι δύσκολες στιγμές μιας βλάβης, όσο απρόπτες και αν είναι, μπορεί να παραμονεύουν στην πιο ψηλή κορφή, ή στον πιο έρημο χωματόδρομο της τοποθεσίας που διαλέξατε να πάτε, γι αυτό είναι χρήσιμο να γνωρίζετε πώς πρέπει να αντιμετωπίσετε τέτοιες καταστάσεις – και να διαθέτετε και τα μέσα – και ακόμη να έχετε ελέγξει και συντηρήσει από πριν ορισμένα βασικά

εξαρτήματα του οχήματός σας, ώστε να τις αποφύγετε.

Είναι λοιπόν σκόπιμο να περάσετε από το συνεργείο σας για ένα «τσεκ – απ», του οχήματός σας που ίσως θα σας προφυλάξει από δυσάρεστα ενδεχόμενα, μιας και μπορεί να υπάρχουν φθαρμένα εξαρτήματα τα οποία να χρειάζονται άμεση αντικατάσταση.

Εκείνο που θα πρέπει να προσέξετε περισσότερο είναι:

Έλεγχος ελαστικών: Ανωμαλίες του οδοστρώματος, λακούβες ή χωματόδρομος, ενδεχόμενη βροχή, σε συνδυασμό με το «βαρυφορτωμένο» όχημα που ξεκινάει για διακοπές είναι παγίδες επικίνδυνες που μεγαλώνουν ακόμη περισσότερο αν τα ελαστικά σας είναι φθαρμένα.

Αλλάξτε τα ελαστικά σας, αν διαπιστώσετε ότι έχουν συμπληρώσει τον κύκλο της ζωής τους και μην αναβάλλετε για λόγους λιτότητας. Είναι μια προϋπόθεση για την ασφαλείά σας.

Έλεγχος αμορτισέρ. Δώστε ιδιαίτερη προσοχή στα αμορτισέρ και αν κάποιο δεν λειτουργεί σωστά ή όλα αντικαταστήσετε αμέσως. Στο ταξίδι τα αμορτισέρ και τα λάστιχα είναι το άλφα και το ωμέγα και αποτελούν μαζί με τα φώτα το τρίπτυχο της ασφαλούς οδήγησης. Δεν θα πρέπει να οδηγείτε βράδυ αν τα φώτα σας είναι χαλασμένα ή κακορυθμισμένα.

Το σύστημα διεύθυνσης του αυτοκινήτου χρειάζεται και αυτό ένα έλεγχο. Αν έχετε κάποια υποψία ότι

κάτι δεν πάει καλά ρωτήστε αμέσως τον μηχανικό σας.

Έλεγχος συστήματος ανάφλεξης.

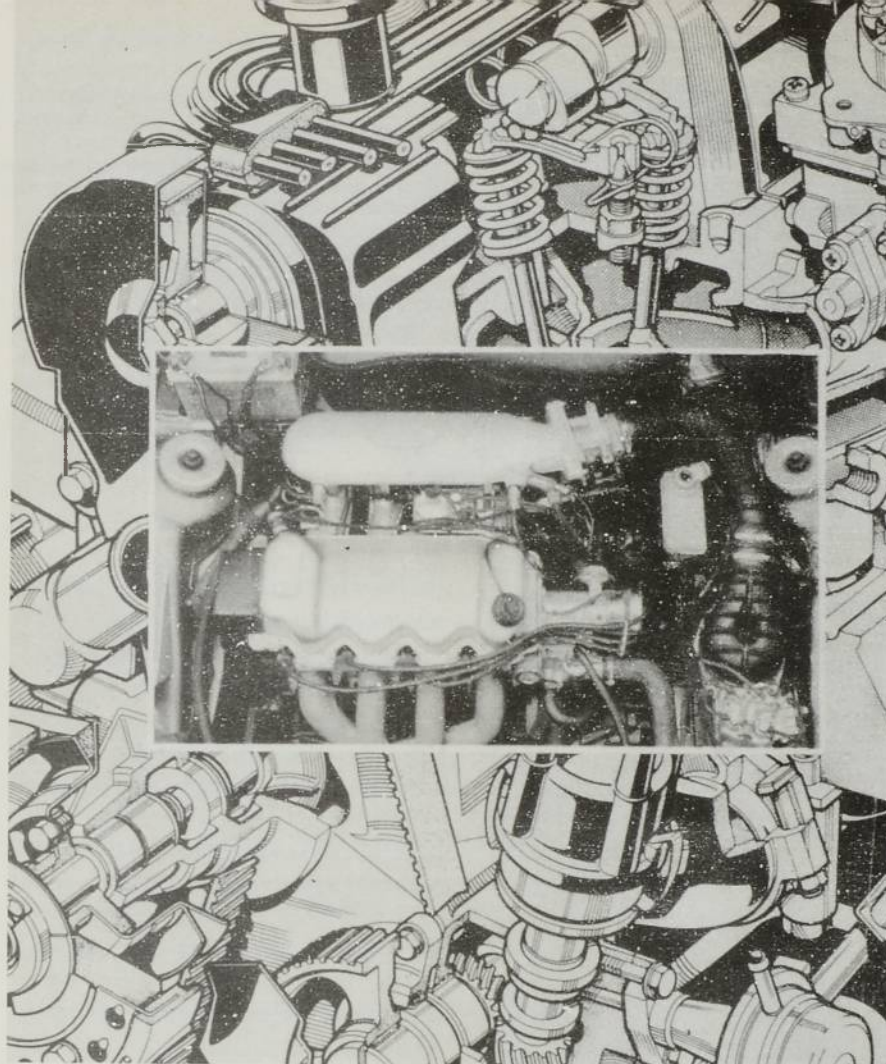
Η ανάφλεξη είναι το πιο ευαίσθητο σύστημα του αυτοκινήτου και συχνά δημιουργεί προβλήματα. Τα μπουζί πρέπει να καθαριστούν και το διάκενο των ακίδων τους να ελεγχθεί. Ο ίδιος έλεγχος πρέπει να γίνει για τις πλατίνες και, αν είναι φθαρμένες, ν' αντικατασταθούν. Επίσης, ζητήστε να ελεγχθεί το «αθάνς» και η κατάσταση των καλωδίων υψηλής τάσεως (αυτά που ενώνουν τον πολυλαπλασιαστή με το ντιστριμπυτέρ και το ντιστριμπυτέρ με τα μπουζί). Για καλύτερη προστασία, μπορείτε να «ραντίσετε» το ηλεκτρικό κύκλωμα με ένα σπρέϋ με σιλικόνη.

Έλεγχος Καρμπυρατέρ

Το στοιχείο αυτό, απαραίτητο να είναι καθαρό και καλά ρυθμισμένο, για να «παίρνει εμπρός» η μηχανή τα πρωϊνά και να διατηρείται η κατανάλωση βενζίνης σε φυσιολογικά επίπεδα. Μαζί με το καρμπυρατέρ, ζητήστε στο συνεργείο να ελέγξουν το φίλτρο αέρα και το φίλτρο βενζίνης, όπως επίσης και τη λειτουργία του αυτόματου «τσोक» (αν, βεβαίως, το αυτοκίνητό σας δεν έχει χειροκίνητο). Βρώμικο καρμπυρατέρ δημιουργεί διακοπές στη λειτουργία του αυτοκινήτου, πρόβλημα τροφοδοσίας και ακόμη εγκυμονεί κινδύνους πυρκαγιάς.

Έλεγχος ψυγείου.

Ελέγξτε το ψυγείο, μήπως έχει διαρροές, καθώς και την κατάσταση των λαστιχένιων «κολάρων». Αν η ψύξη του κινητήρα δεν είναι ικανο-

ποιητική, ζητήστε να ελεγχθούν ο θερμοστάτης και η τάση του ιμάντα του ανεμιστήρα. Μπορείτε να αφήνετε το αντιψυκτικό μέσα στο ψυγείο και το καλοκαίρι. Δεν ζεσταίνει τη μηχανή, όπως λαθεμένα πιστεύουν μερικοί, αντίθετα χρησιμεύει για την καλή συντήρηση του ψυγείου.

Λάδια

Με τη διάδοση των «πολύτυπων» λαδιών, δεν έχετε πια ανάγκη να το αλλάζετε χειμώνα – καλοκαίρι, παρά μόνον όταν συμπληρώνετε τα χιλιόμετρα, που ορίζει ο κατασκευαστής. Αν, π.χ. χρησιμοποιείτε λάδι τύπου SAE 10W - 50, μπορείτε άφοβα να το έχετε οποιαδήποτε εποχή. Αν, όμως, χρησιμοποιείτε «απλά» λάδια, αντικαταστήστε το χειμωνιάτικο (π.χ. SAE 20) με ένα καλοκαιρινό (π.χ. SAE 40)

Τι θα πρέπει να υπάρχει σ' ένα αυτοκίνητο που ξεκινάει για διακοπές.

Στο αυτοκίνητο θα πρέπει να

υπάρχουν πάντα ένας πυροσβεστήρας, το τρίγωνο και υποτυπώδη εργαλεία (κατσαβίδι, πένσα, κλειδιά, γρύλος, φακός, καλώδια για την μπαταρία και ό,τι άλλο σχετικό ορίζει ο Κ.Ο.Κ). Θα πρέπει ακόμα να σιγουρευτείτε για την καλή κατάσταση της ρεζέρβας σας. Για ένα μακρινό ταξίδι, θα εφοδιαστείτε ακόμα με λουρί ψυγείου, πλατίνες, τουλάχιστον δύο μπουζί, ασφάλειες και ένα δίκιλο λάδι.

Ταξίδι με μοτοσικλέτα

Αν το ταξίδι πρόκειται να γίνει με μοτοσικλέτα, θα πρέπει και εδώ να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στο σέρβις γιατί, αν σας παρουσιαστεί θλάση, η αδυναμία της μηχανής να μεταφέρει πολλά εργαλεία και ανταλλακτικά μπορεί να αποδειχθεί μοιραία για τις διακοπές σας. Πριν ξεκινήσετε για ταξίδι με τη μοτοσικλέτα, θα πρέπει να διαλέξετε το κατάλληλο συνεργείο και να διευκρινίσετε στο μηχανικό σας ότι θα κάνετε ταξίδι μα-

κρινό και γι' αυτό να δείξει μεγαλύτερη επιμέλεια. Συγκεκριμένα, ο μηχανικός σας θα πρέπει να ελέγξει τις βίδες του μοτέρ και του σκελετού, αν υπάρχει απώλεια λαδιών από τοιμούχα του κινητήρα, αν τα τακάκια είναι σε καλή κατάσταση κ.λπ. Θα πρέπει ακόμα να αλλάξει τα υγρά στα φρένα, τα λάδια και το φίλτρο του κινητήρα. Αν πρόκειται για παλιά μηχανή, χρειάζεται ακόμα έλεγχος του σαζμάν και καλό ξεκάπνισμα, καθώς και τσεκάρισμα στην τρόμπα λαδιού και στο σύστημα ψύξης του κινητήρα, αν η μοτοσικλέτα είναι υδρόψυκτη. Για μια καινούργια μοτοσικλέτα που προορίζεται για ταξίδι, είναι σκόπιμο να γίνει μια σύσφιξη κεφαλής πριν από το ξεκίνημα. Στο στρώσιμο του κινητήρα, θα πρέπει να προσέχουμε τη θερμοκρασία να μην ανέβει υπερβολικά και, αν παρατηρήσουμε κάτι τέτοιο, θα πρέπει να κάνουμε στάση μέχρι να κρυώσει ο κινητήρας.

Το στρώσιμο του κινητήρα επιτυγχάνεται καλύτερα τις απογευματινές ώρες ή τις πολύ πρωινές, επειδή τότε υπάρχει σχετική δροσιά, με αποτέλεσμα να καθυστερεί η άνοδος της θερμοκρασίας.

Θα πρέπει να προσέχουμε οι στροφές του κινητήρα να μην μπαίνουν στο κόκκινο και να μην ξεπερνούν τις 6.000 με γρήγορες και σταθερές αλλαγές στα σαζμάν για να μη ζορίζεται το μοτέρ. Το γκάζι θα πρέπει να ανοίγει απαλά, για να μην ανεβαίνουν οι στροφές απότομα.

Ακόμη θα πρέπει οι μοτοσικλετιστές να έχουν πάντα μαζί τους μπουζί, δύο σαμπρέλες για τους τροχούς (εφόσον τα λάστιχα δεν είναι τσιούμπλες), μια ασφάλεια για την αλυσίδα (αν δεν υπάρχει), ένα – δυο σύρματα αμπραγιάζ, δυο μανέτες (αμπραγιάζ και φρένου) τακάκια ή φερμουίτ, μια λάμπα εμπρός και πίσω και ένα κουτάκι ασφάλειες κατάλληλες για τη μοτοσικλέτα τους.

Τέλος η εγγραφή σας σε μια από τις εταιρείες οδικής βοήθειας αποτελεί πρόσθετη εγγύηση ότι δεν θα μείνετε, εσείς και το αυτοκίνητό σας, για... διακοπές στη μέση του δρόμου. **Αυτά, και καλές διακοπές λοιπόν.**

Στους 8 αστυνομικούς του Α.Σ. Θέρμης που έγιναν δωρητές οργάνων του σώματός τους κατά τη διάρκεια εκδήλωσης που πραγματοποιήθηκε στο Κέντρο Υγείας Θέρμης με θέμα τη «δωρεά σώματος και οργάνων» αξίζουν θερμά συγχαρητήρια. Όχι μόνο για την πράξη τους αυτή καθαυτή, γιατί δεν είναι οι μόνοι συνάδελφοι που έχουν προβεί σε τέτοιες ενέργειες. Αλλά γιατί θέλησαν να διατηρήσουν την ανωνυμία τους, με αξιοπρόσεκτη σεμνότητα για την εποχή μας, τονίζοντας πως μόνο κίνητρό τους για ότι κάνουν είναι η αγάπη στον συνάνθρωπο. Σεβόμαστε την επιθυμία τους κι εμείς με τη σειρά μας.

ΜΑΓΝΗΣΙΑ

Ανωνυμίας συνέχεια, όχι από πρόθεση, για το πλήρωμα του Ε.Α. 13158 περιπολικού το βράδυ της Δευτέρας του Πάσχα (11-4-88) γύρω στις 20.20'. Η είδηση αποτελεί προσωπική εμπειρία για τη γράφουσα που συμμετείχε σε εκδρομικό γκρουπ και επέστρεφε μετά από πενήνήμερο ταξίδι στη Βουλγαρία. Το λεωφορείο ήταν γεμάτο εκδρομείς και το κέφι τους διατηρούνταν αμείωτο όσο πλησίαζαν στην πρωτεύουσα. Ξαφνικά ένας από τους επιβάτες αισθάνθηκε αδιαθεσία και σε διάστημα λίγων δευτερολέπτων λιποθύμησε. Έτσι το πούλμαν σταμάτησε στη νησίδα του εθνικού – δρόμου, στο ύψος του Αλμυρού και με αγωνία οι υπόλοιποι έσκυψαν πάνω από τον «ασθενή». Σε πλησιέστατο σημείο του εθνικού δρόμου βρισκόταν εν υπηρεσία το Ε.Α. 13158 περιπολικό με διμελές πλήρωμα που αμέσως ακολούθησε το λεωφορείο και ειδοποίησε μέσω του ασύρματου το Νοσοκομείο Βόλου. Σε μισή ώρα το ασθενοφόρο του τελευταίου είχε καλύψει τα 25 χιλιόμετρα της απόστασης και παρέλαβε τον εκδρομέα που είχε ήδη συνέλθει, για να τον μεταφέρει προληπτικά στο νοσοκομείο.

Στο χρονικό διάστημα της αναμονής του ασθενοφόρου, το περιπολικό παρέμεινε στη διασταύρωση για να το οδηγήσει συντομότερα στο

ακριβές σημείο στάθμευσης του πούλμαν.

Στον επιβάτη παρασχέθηκαν οι πρώτες βοήθειες και η περιπέτειά του είχε αίσιο τέλος αφού επέστρεψε με μία μέρα σχεδόν διαφορά από το υπόλοιπο γκρουπ στη «βάση» του.

ΑΓΡΙΝΙΟ

Μεγάλη διαρρηκτική δράση στη Νοτιοδυτική Ελλάδα και την Ήπειρο είχε αναπτύξει ο 30χρονος Διονύσης Τριανταφύλλου πατέρας δύο παιδιών, από το Βαρθολομίο Ηλείας, κάτοικος Καθάλας και με εργασίες στη Θεσσαλονίκη. Με την ιδιότητα του πλασιέ κοσμημάτων και ειδών χρυσοχοΐας επισκέφθηκε το χρυσοχοείο του Χρ. Μακρυπίδη στο Αγρίνιο για... δουλειές.

Όση ώρα έμεινε εκεί και ήπιε καφέ με τον καταστηματάρχη έκανε μια πρώτη αναγνώριση του χώρου του καταστήματος.

Στη συνέχεια, όταν το κατάστημα έκλεισε και έφυγαν οι μαγαζάτορες, με ειδική τανάλια έκρυψε τις αλυσίδες της κλειδαριάς του υπογείου, μπήκε μέσα και άνοιξε τρύπα στον τοίχο με βαριοπούλα. Από 'κει ανέβηκε με τη βοήθεια λαστιχένιου τροχού στο χρυσοχοείο. Μπήκε στο εργαστήριο και το άδειασε όπως και τις βιτρίνες από το περιεχόμενό τους, αξίας 6.000.000 δραχμών.

Η κινητοποίηση της Αστυνομίας μετά την καταγγελία της διάρρηξης από τον κοσμηματοπώλη και οι συμπτήσεις που ήταν όλες σε βάρος του δράστη οδήγησαν στη σύλληψή του από την Ασφάλεια Αγρινίου πριν την παρέλευση του Αυτοφώρου.

Στο σπίτι του βρέθηκαν κοσμήματα αξίας 30.000.000 δραχμών των οποίων την προέλευση δεν μπόρεσε να δικαιολογήσει στους αστυνομι-

κούς και στο δικαστήριο, που τον καταδίκασε σε 2,5 χρόνια φυλάκιση, χωρίς αναστολή.

ΛΕΥΚΑΔΑ

Η αποτυχία... ακολούθησε το 23χρονο διαρρηκτικό Π. Καραβιά που ενώ έβγαине από σπίτι που μόλις είχε διαρρήξει στη Λευκάδα – και ανήκε σε συνταξιούχο δάσκαλο, – έπεσε... στην αγκαλιά των αστυνομικών.

ΤΡΙΚΑΛΑ

Για τις υπηρεσίες Τροχαίας υπήρξε συνολική επιτυχία τις ημέρες της Πασχαλινής εξόδου. Σχεδόν αναίμακτη ήταν η γιορταστική κυκλοφορία για όσους αποφάσισαν να εγκαταλείψουν την πρωτεύουσα για να πησουν το αρνί τους στην επαρχία.

Έτσι και στα Τρίκαλα, οι τροχονόμοι βρέθηκαν σε ετοιμότητα και διαρκή εγρήγορση όλες τις επίμαχες από πλευράς κυκλοφορίας μέρες. Μαζί τους και όλη σχεδόν η δύναμη της τοπικής αστυνομίας για να τους συνδράμει στο τόσο δύσκολο έργο τους. Πριν, η Τροχαία είχε φροντίσει μέσω του Τύπου με σχετικές οδηγίες να ενημερώσει το κοινό για τα μέτρα που πρόκειται να λάβει καθώς και την προσοχή που έπρεπε να δείξουν πεζοί και οδηγοί. Στον διοικητή της, τους τροχονόμους αλλά και όλους τους αστυνομικούς της Α.Δ. Τρικάλων, λοιπόν, ο έπαινος των τοπικών εφημερίδων.

ΝΑΥΠΛΙΟ

Δύο μήνες πριν είχαν κλέψει από το Μουσείο της Επιδαύρου τέσσερες επιτύμβιες στήλες μεγάλης αρχαιολογικής αξίας. Πρόκειται για τους Γιάννη Τυροβολά 29 χρονών μικροπωλητή, Χρήστο Καραμπίνα 25 χρονών εργάτη, Γιάννη Σέρφα 49 χρονών γεωργό, Παναγιώτη Μαγκίνα 32 χρονών κτηνοτρόφο και Γιάννη Μυλιώτη 41 χρόνων γεωργό από το Λυγουριό, Π. Επίδαυρο, Αδάμι Λυγουριό και Αδάμι – όλα χωριά της Αργολίδας – αντίστοιχα. Οι δύο πρώτοι εργάζονταν εποχιακά στην Επίδαυρο και γνώριζαν τα

κατατόπια.

Εκμεταλλευόμενοι τις καιρικές συνθήκες, μια βροχερή νύχτα, αφού έσπασαν το παράθυρο της αποθήκης – εργαστηρίου του μουσείου, όπου γινόταν ο καθαρισμός και η συγκόλληση των αρχαιοτήτων, διάλεξαν και πήραν τις τέσσερες στήλες, ενώ ο φύλακας είχε αποκοιμηθεί στο φυλάκιό του. Η προσπάθειά τους να βρουν αγοραστές για τα κλοπιμαία οδήγησε την αστυνομία στα ίχνη τους.

Πρώτα πιάστηκαν οι Τυροβολάς και Καραμπίνας που στη συνέχεια κατέδωσαν τους σύνεργούς τους. Περίπου 30 αυτοκίνητα με αστυνομικούς, με επικεφαλής τον αστυνομικό δ/ντή και τον διοικητή της Ασφάλειας Ναυπλίου έκαναν έφοδο στα σπίτια των δραστών και βρήκαν τις τρεις στήλες. Την τέταρτη είχαν ήδη πουλήσει και αρνούνταν ν' αποκαλύψουν τον αγοραστή. Στο σπίτι του Καραμπίνη βρέθηκαν ακόμα πέντε σφαίρες περιστροφου και εκρηκτικές ύλες ενώ στου Μαγκίνα, ένα περιστρόφο και πολλές σφαίρες.

ΓΙΑΝΝΕΝΑ

Εξήντα πέντε αστυνομικοί που ανήκουν στη δύναμη της Α.Δ. Ιωαννίνων σκαρφάλωσαν στη βουνοπλαγιά «Ντουραχάνη», όχι για να κυνηγήσουν κακοποιούς αλλά για να τη μεταμορφώσουν σε όαση πράσινου. Η πρωτοβουλία τους αυτή εντάσσε-

ΝΕΑ ΑΠ' ΟΛΗ ΤΗΝ

ται και συμβάλλει στο συνολικό πρόγραμμα και την προσπάθεια αναδάσωσης της περιοχής που καταβάλλει η Δ/νση Δασών της Νομαρχίας.

Έτσι, η γυμνή πλαγιά πλημμύρισε εκείνο το πρωινό από «επισκέπτες» – αστυνομικούς και δασικούς υπαλλήλους – και λίγο αργότερα στο χώμα της είχαν φυτευθεί εκατοντάδες δέντρα.

Το χαμόγελο στα χείλη των μελών του πρωτότυπου συνεργείου αποτελεί όχι μόνο δείγμα της διάθεσής

Το συνεργείο της δενδροφύτευσης πριν, κατά, και μετά, το επίπονο, αλλά τόσο αποδοτικό έργο του.

τους να προστατεύσουν το περιβάλλον – κάτι που κάνουν με υπερπροσπάθεια το καλοκαίρι δίνοντας μάχες κατά των πυρκαγιών – αλλά και της αγάπης τους για τον τόπο που ζουν. Ελπίζουμε πως θα θρουν μιμητές όχι μόνο στα Γιάννινα, αλλά σ' όλη την Ελλάδα.

ΒΟΙΩΤΙΑ

Κλοπή 3.814 σάκκων λιπασμάτων των 50 κιλών (δηλαδή 192.870 κιλών) κατάγγειλε στο Α.Τ.Τ. Βαγιών η Γ. Λαζάρου διαχειρίστρια Αγροτικού Συνεταιρισμού λίγο πριν τον διαχειριστικό έλεγχο στις αποθήκες και τα βιβλία του Συν/σμού. Σύμφωνα με τους ισχυρισμούς οι σάκκοι κλάπηκαν από την αποθήκη του, φυσικά, από άγνωστους δράστες. Όμως το Α.Τ.Τ. δεν πείσθηκε απόλυτα από τους ισχυρισμούς της και προχώρησε σε βάθος την προανάκριση. Οι έρευνες των αστυνομικών έφεραν στο φως τον πραγματικό ένοχο, που ήταν... η ίδια η διαχειρίστρια. Ομολόγησε ότι είχε κατά καιρούς πουλήσει σε αγρότες της περιοχής τα λιπάσματα και τα χρήματα που εισέπραξε τα έβαζε στην τσέπη της (συνολικά 3.000.000 δραχμές). Για ν' αποφύγει τον καταλογισμό ευθυνών σε βάρος της σκηνοθέτησε την κλοπή κόβοντας με σιδεροπρίοιο την κλειδαριά της πόρτας της αποθήκης. Το σιδεροπρίοιο βρέθηκε πεταμένο σε απρόσιτο μέρος μακριά από την αποθήκη, μετά από υπόδειξή της.

ΗΡΑΚΛΕΙΟ

Αναζητούσαν μάταια ναρκωτικά οι δύο 26χρονοι Ανδρέας Σταματίου και Βασίλειος Κακουλάκης. Έτσι έφτασαν ξημερώματα στα εξωτερικά Ιατρεία του Βενιζέλειου Νοσοκομείου και ζήτησαν από τον εφημερεύοντα γιατρό να τους γράψει συνταγή... για να τ' αγοράσουν. Φυσικά ο γιατρός αρνήθηκε και τότε εκείνοι άρπαξαν το μπλοκ συνταγών και άρχισαν να τρέχουν. Λίγο πιο πέρα όμως, έπεσαν στα χέρια των αστυνομικών του Τμήματος Ασφαλείας Ηρακλείου.

Ο Ιππόδρομος τον έκανε καταχραστή και απατεώνα.

Ιδιοκτήτης πρακτορείου ΠΡΟ – ΠΟ σκηνοθέτησε ληστεία προκειμένου να δικαιολογήσει 3.500.000 τα οποία χρωστούσε και είχε χάσει στον Ιππόδρομο.

Ο Νεκτάριος Κούστας του Χρήστου 31 χρονών κάτοικος Νίκαιας διατηρεί πρακτορείο ΠΡΟ – ΠΟ στην οδό Δικαιάρχου 152 – 154 στον Άγιο Αρτέμιο. Μέσα σε δύο μήνες έχασε πέντε ολόκληρα εκατομμύρια από πράκτορα λαχείου και 800.000 δραχμές από λογαριασμούς ΔΕΗ, ΟΤΕ και ΕΥΔΑΠ που κάτοικοι της περιοχής Υμηττού εξοφλούσαν στο πρακτορείο του, στον Ιππόδρομο.

Ο Κούστας παντρεμένος και πατέρα 3 παιδιών (η γυναίκα του περιμένει το 4ο) βρέθηκε σε οικονομικό αδιέξοδο και αποφάσισε να σκηνοθετήσει ληστεία σε βάρος του. Αφού αυτοτραυματίστηκε χτυπώντας το κεφάλι του στον τοίχο έβαλε τις φωνές ότι τον ληστέψανε και κάλεσε την αστυνομία. Δήλωσε δε ότι οι ληστές αφού τον τραυμάτισαν του πήραν 3.150.000 δραχμές. Στην αρχή οι αστυνομικοί τον πιστέψανε. Αργότερα όμως άρχισε να πέφτει σε αντιφάσεις και

επειτα από σχετική έρευνα που έγινε στο πρακτορείο διαπιστώθηκε ότι πολλοί από τους λογαριασμούς της ΔΕΗ του ΟΤΕ και άλλων κρατικών οργανισμών που έπερνε από πελάτες για να τους εξοφλεί στους αντίστοιχους οργανισμούς παρέμεναν απλήρωτοι. Ο Κούστας αφού είδε ότι δεν είχε άλλα περιθώρια να κρύβεται ομολόγησε την πράξη του και τα χρέη του.

ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΒΑΝΤΑ

Επαγγελματίας «τσαντάκις»

Πιάστηκε από τους άνδρες του τμήματος Ασφάλειας Ηρακλείου Αττικής τσαντάκις με πλούσια δράση. Πρόκειται για τον Κωνσταντίνο Δ. Κόγκκο 24 χρονών, δράστη της αρπαγής της τσάντας της Άννας Χριστοδουλίδου που περιείχε 1.450.000 δραχμές. Η αρπαγή είχε γίνει έξω από την Τράπεζα Εργασίας, στο Μαρούσι. Λίγο πιο πριν ο Κόγκκος είχε εξαργυρώσει στην ίδια τράπεζα επιταγή και από την οπισθογράφηση, βρέθηκαν τα στοιχεία του.

Όπως προέκυψε από την προανάκριση, στις 15 Μαρτίου, στο Ψυχικό άρπαξε την τσάντα της Αικατερίνης Περγιαννάκη, 62 χρονών. Το θύμα αναγνώρισε τον Κόγκκο. Σε έρευνα που έγινε στο σπίτι του Κόγκκου, στην οδό Ανεξαρτησίας 8, βρέθηκαν και κατασχέθηκαν μικροποσότητα ηρωίνης υπνωτικά χάπια και πολλά κλοπιμαία. Επίσης σε έρευνα που έγινε στο σπίτι συνεργού του, του Δημητρίου Ι. Ματζούλη, 28 χρόνων που διέφυγε τη σύλληψη και αναζητείται, βρέθηκαν τρία στιλέτα, τηλεχειρισμοί συναγερμών αυτοκινήτων ένας βομβητής και πολλά κλειδιά.

Ο δολοφόνος δεν εξαφάνισε όλα τα ίχνη.

Λίγες σταγόνες από αίμα στο πάτωμα του εργαστηρίου του, έγιναν η αιτία αποκάλυψης του δολοφόνου του 34χρονου θυροσδέψη Κων/νου Κουρσέ, πατέρα δύο παιδιών (7 και 9 χρόνων), ο οποίος είχε εξαφανισθεί.

Δράστης του εγκλήματος είναι ο συνάδελφός του Ευστράτιος Χατζηκυριακού, 27 χρονών, πατέρας ενός κοριτσιού 6 χρονών, ο οποίος συνελήφθη και ομολόγησε την πράξη του.

Το απόγευμα της Πέμπτης 14 Απριλίου ο Κουρσές πήγε στο θυροσδεψείο του Χατζηκυριακού στην περιοχή Σφαγείων Θεσ/νίκης για να εισπράξει 400.000 δραχμές που του χρωστούσε από την πώληση δερμάτων.

Σύμφωνα με τους ισχυρισμούς του δράστη στην άρνησή του να δώσει χρήματα, ο Κουρσές τον έβρισε και τον κτύπησε στο πρόσωπο. Τότε αυτός άρπαξε εξοργισμένος ένα σιδερολοστό και τον κτύπησε στο κεφάλι. Ο θάνατος ήταν ακαριαίος. Στη συνέχεια ο δολοφόνος έριξε το πτώμα στα νερά του Αξίου.

Οι αστυνομικοί ψάχνοντας για τα ίχνη του εξαφανισθέντος Κουρσέ άρχισαν να εξετάζουν όλους όσους θα επισκέπτονταν το θύμα, το προηγούμενο βράδυ (της Πέμπτης) για εισπράξεις. Επισκέφθηκαν και τον Χατζηκυριακού ο οποίος τους δήλωσε ότι ο Κουρσές δεν πήγε στο ραντεβού τους. Οι αστυνομικοί δεν τον πίστεψαν και επέστρεψαν την επόμενη ημέρα για αυτοψία στο εργαστήριό του. Λίγες σταγόνες αίματος στο πάτωμα που ο δολοφόνος δεν εξαφάνισε μέσα στη ταραχή του έγιναν η αιτία της αποκάλυψής του. Η εργαστηριακή έρευνα των δειγμάτων του αίματος έδειξε ότι αυτές ανήκουν στην ίδια ομάδα αίματος με αυτή του θύματος.

Ο Χατζηκυριακού οδηγήθηκε στην Ασφάλεια και ομολόγησε με κάθε λεπτομέρεια την πράξη του.

Φονικό για ποτό

Η ιδιαίτερη συνομιλία του με την όμορφη σερβιτόρα στο μπαρ που πήγε να πιεί το ποτό του έγινε αιτία να χάσει τη ζωή του. Πρόκειται για τον Χαράλαμπο Λιθιεράτο 40 χρονών βιοτέχνη και πατέρα δύο παιδιών.

Ο Λιθιεράτος με τρεις φίλους του τη νύχτα της Κυριακής 24 Απριλίου βρέθηκαν για ποτό στο μπαρ «G - F» στα Πατήσια. Τους σέρβιρε η όμορφη σερβιτόρα Αλέκα η οποία και ήπιε μαζί τους για αρκετό χρονικό διάστημα.

Γύρω στις 4.30 τα ξημερώματα η παρέα πλήρωσε το λογαριασμό και βγήκαν από το μαγαζί. Ταυτόχρονα βγήκε και ο συνιδιοκτήτης του μπαρ Γιώργος Αθαν. Βάθης, 36 χρόνων από το Φάρο Βοιωτίας ο οποίος συζεί με τη σερβιτόρα που σέρβιρε την παρέα. Πλησίασε τον Λιθιεράτο και πριν οι άλλοι προλάβουν να αντιδράσουν του κατάφερε δύο μαχαίριες, μία στην καρδιακή χώρα και μία στην αριστερή ωμοπλάτη. Πνιγμένος στο αίμα ο άτυχος βιοτέχνης μεταφέρθηκε στο σταθμό Πρώτων Βοηθειών όπου οι γιατροί διαπίστωσαν το θάνατό του.

Όπως έγινε γνωστό ο δράστης, που τον καταζητούσε η αστυνομία, παρουσιάστηκε δεκα μέρες αργότερα, μόνος του, στο 13ο ανακριτή, που είχε αναλάβει την υπόθεσή του.

Γεώργιος Βονικάκης

Συνθέτει τραγούδια για την Αστυνομία και το έργο της.

Η αγάπη για τη μουσική αλλά και για το επάγγελμά του συνδυάστηκαν αρμονικά από τον αστυνόμο β'. – υπασπιστή της Περιφερειακής Επιθεώρησης Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης Γεώργιο Βονικάκη και έτσι «γεννήθηκαν» 11 τραγούδια (μουσικά και στιχουργικά) που αφορούν όλα, το δύσκολο έργο και την κοινωνική προσφορά του αστυνομικού.

Ταπεινή φιλοδοξία του συνθέτη που τα δημιούργησε σε μικρό χρόνο και σχεδόν αυτοδίδακτος, είναι να προβάλει μέσα από αυτά το έργο του αστυνομικού, που, κατά τη γνώμη του, μένει στην αφάνεια. Ας αφήσουμε όμως τον ίδιο να μιλήσει για τις επιδόσεις του στη σύνθεση:

«Γεννήθηκα το 1950 στο Χρυσόχωρι Νέστου (Καβάλα). είμαι παντρεμένος και πατέρας δύο παιδιών. Παρ' όλο που ο ελεύθερος χρόνος μου ήταν και είναι περιορισμένος εξαιτίας οικογενειακών και επαγγελματικών υποχρεώσεων, άρχισα ν' ασχολούμαι θεωρητικά και πρακτικά το 1983 με τη μουσική παίζοντας πιάνο. Χρειάστηκε να περάσουν σχεδόν τέσσερα χρόνια από τότε για να μπορέσω να παρακολουθήσω σχετικά μαθήματα στη Μουσική Σχολή του Ωδείου Κομοτινής, πόλη όπου διαμένω μόνιμα.

Παρά την μικρή μου παιδεία κατέβαλα μεγάλη προσπάθεια και αξιοποιώντας την κάποια έφεση που έχω στο γράψιμο στίχων, σύνθεσα, το 1986, 11 τραγούδια σε κανονικές παρτιτούρες για πιάνο, που περιλαμβάνουν την κυρίως μελωδία και την αρμονία της. Αφορούν όλα το επίπονο έργο του αστυνομικού που πολλές φορές δεν αναγνωρίζεται ή δεν του αποδίδεται η πρέπουσα σημασία. Με την ελπίδα πως τα τραγούδια μου θα χρησιμεύσουν στην ΕΛ.ΑΣ σαν μέσο άσκησης δημοσίων σχέσεων, τα έχω θέσει στην κρίση του Υ.Δ.Τ. για να τα εκτιμήσει και να τα αξιοποιήσει. Πιστεύω ότι τό τραγούδι περνά αμεσότερα και ευκολότερα τα μηνύματα στον κόσμο. Είναι χαρακτηριστικό το γεγονός πως το 1986 σε μια συνεστιάση που διοργάνωσε η Α.Δ. Ροδόπης, ένα από τα τραγούδια μου παίχτηκε από την ορχήστρα του κέντρου και σχολιάστηκε ευνοϊκά από συναδέλφους και πολίτες. Προσπάθησα, όσο μπορούσα σχολαστικότερα, να δώσω την εικόνα του σημερινού ανθρώπου – αστυνομικού, με τις ευαισθησίες και τα ιδανικά του. Ενός ανθρώπου που καλείται να επωμισθεί τον πόνο και τη χαρά των συνανθρώπων του, να τους προστατεύσει και να τους βοηθήσει σε πολλές δύσκολες ώρες».

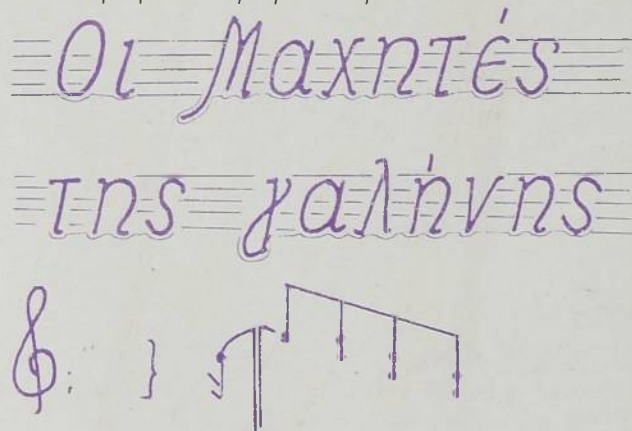
Από την παρτιτούρα που περιλαμβάνει τα 11 τραγούδια του Γεωργίου Βονικάκη με τίτλο «Οι μαχητές της γαλήνης» δημοσιεύουμε τους στίχους του τραγουδιού:

Ο ξένος πόνος

Είμ' ένα φως, σαν την αλήθεια φωτεινό
και φέγγω εκεί που το σκοτάδι περισσεύει
Σε γειτονιές κι απόμερες γωνιές
τον ίδιο πόνο συναντώ και με παιδεύει!

(Ρεφραίν)

Στη συμφορά, στο σπαραγμό,
έστω κι αν καίγεται του διπλανού το σπίτι,
σφίγγει η καρδιά απ' τον καημό
και νιώθεις έρημο κι αδύναμο σπουργίτι!
Νάμουν θεός, να ξεπέρναγα τη λύπη,
μα είμαι άνθρωπος κι αυτό δεν το μπορώ!
Πίσω απ' τα φώτα και τις όμορφες στιγμές
μια μαύρη πόρτα ανοιχτή στον ψεύτη χρόνο.
Κι είμαι αυτός που τη διαβαίνει σκεπτικός
να μοιραστεί κρυφά τον ξένο πόνο!

11 Τραγούδια για την Ελλ. Αστυνομία
66 στίχους και μουσική Γεωργίου Βονικάκη

Η ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ ΤΗΣ ΕΝΟΙΚΟΥ ΜΕ ΤΟ ΒΕΛΟ*

Όταν αναλογισθεί κανείς ότι ο κύριος Σέρλοκ Χολμς ήταν επί είκοσι τρία χρόνια στην ενεργό δράση, κι ότι για δεκαεφτά από αυτά είχα τη δυνατότητα να συνεργάζομαι μαζί του και να κρατώ σημειώσεις για όσα έκανε, γίνεται φανερό ότι έχω άφθονο υλικό στη διάθεσή μου. Το πρόβλημα πάντα ήταν όχι να βρω, αλλά να επιλέξω. Υπάρχει η μακριά σειρά των επετηρίδων που γεμίζουν ένα ράφι, και υπάρχουν οι χαρτοφύλακες που είναι γεμάτοι ντοκουμέντα, ένα τέλειο χρυσωρυχίο για τον μελετητή όχι μόνο του εγκλήματος, αλλά και των κοινωνικών και επίσημων σκανδάλων της ύστερης βικτωριανής εποχής. Σχετικά μ' αυτά τα τελευταία, μπορώ να πω ότι αυτοί που γράφουν γράμματα γεμάτα αγωνία και παρακαλούν να μη θίξουμε την τιμή των οικογενειών τους ή την υπόληψη διάσημων προγόνων, δεν έχουν να φοβούνται τίποτα. Η διακριτικότητα και το υψηλό αίσθημα της επαγγελματικής τιμής που πάντα χαρακτήριζαν τον φίλο μου ισχύουν ακόμη στην επιλογή αυτών των απομνημονευμάτων, και δεν θα καταχρασθούμε της εμπιστοσύνης κανενός.

Δεν είναι λογικό να φαντάζεται κανείς ότι όλες αυτές οι υποθέσεις έδωσαν στον Χολμς την ευκαιρία να επιδείξει τα ασυνήιστα χαρίσματα του ένστικτου και της παρατήρησης τα οποία επιδίωξα να εκθέσω σ' αυτά τα απομνημονεύματα. Άλλοτε χρειάστηκε, με μεγάλη προσπάθεια, να κόψει το φρούτο, κι άλλοτε αυτό έπεσε εύκολα στην ποδιά του. Αλλά συχνά οι πιο τρομερές ανθρώπινες τραγωδίες κρύβονταν μέσα σ' εκείνες τις υποθέσεις που του πρόσφεραν τις λιγότερες προσωπικές ευκαιρίες, και είναι μια απ' αυτές που επιθυμώ τώρα να καταγράψω. Για να την διηγηθώ, έχω κάνει μια μικρή αλλαγή ονόματος, και τόπου, όμως κατά τα άλλα τα γεγονότα έχουν ακριβώς έτσι όπως θα αναπτυχθούν.

Του Άρθουρ Κόναν Ντόυλ

*Ένα πρωινό – ήταν προς το τέλος του 1896 – έλαβα ένα σημείωμα από τον Χολμς που μου ζητούσε να πάω να τον δω. Όταν έφτασα, τον βρήκα να κάθεται μέσα σε μια ατμόσφαιρα γεμάτη καπνό, με μια ηλικιωμένη μητρική γυναίκα, το είδος της στρουμπουλής σπιτονοικοκυράς,

στην αντίστοιχη καρέκλα μπροστά του.

«Από 'δω η κυρία Μέρλοου, απ' το Νότιο Μπρίξτον», είπε ο φίλος μου, με μια κίνηση του χεριού. «Η κυρία Μέρλοου δεν ενοχλείται από τον καπνό, αν επιθυμείς να ικανοποιήσεις τις αηδιαστικές σηνήθειές

σου. Η κυρία Μέρλιου έχει να μας πει μια πολύ ενδιαφέρουσα ιστορία η οποία μπορεί θαυμάσια να οδηγήσει σε περαιτέρω εξελίξεις όπου η παρουσία σου ίσως να είναι χρήσιμη».

«Είμαι στη διάθεσή σας».

«Θα καταλαβαίνετε, κυρία Μέρλιου, ότι, αν έρθω να δω την κυρία Ρόντερ, θα προτιμούσα να έχω έναν μάρτυρα. Θα της το εξηγήσετε καθαρά πριν να φτάσουμε».

«Ο Θεός να σας ευλογεί, κύριε Χολμς», είπε η επισκέπτριά μας, «ανυπομονεί τόσο να σας συναντήσει που μπορείτε να κουβαλήσετε μαζί σας ολόκληρη την ενορία».

«Τότε θα έλθουμε χωρίς το απόγευμα. Πριν ξεκινήσουμε, ας δούμε αν τα γεγονότα που έχουμε είναι σωστά. Αν τα εξετάσουμε πάλι, θα βοηθήσουμε τον κύριο Γουάτσον να καταλάβει την κατάσταση. Είπατε ότι η κυρία Ρόντερ είναι η νοική σας για επτά χρόνια κι ότι μόνο μια φορά είδατε το πρόσωπό της».

«Και μακάρι να μην το είχα δει ποτέ!», είπε η κυρία Μέρλιου.

«Ήταν, όπως καταλαβαίνω, τρομερά παραμορφωμένο».

«Ε... λοιπόν, κύριε Χολμς, δύσκολα θα μπορούσε να πει κανείς ότι επρόκειτο ακριβώς για πρόσωπο. Αυτή την εντύπωση έδινε. Μια φορά την είδε για μια στιγμή ο γαλάτης μας καθώς κρυφοκοίταζε από το επάνω παράθυρο, και του έπεσε το δοχείο του με το γάλα στον μπροστινό κήπο. Πρόκειται για τέτοιο είδος προσώπου. Όταν την είδα – βρέθηκα μπροστά της εντελώς απρόσμενα –, καλύφθηκε γρήγορα, κι έπειτα είπε: "Τώρα, κυρία Μέρλιου, ξέρετε επιτέλους γιατί δεν σηκώνω ποτέ το βλέπο μου"».

«Γνωρίζετε τίποτα σχετικά με την ιστορία της;».

«Απολύτως τίποτα».

«Όταν ήρθε δεν έδωσε συστατικές επιστολές;».

«Όχι, κύριε, αλλά έδωσε μετρητά, και μπόλικο. Μέτρησε προκαταβολικά πάνω στο τραπέζι το νοίκι μιας τριμηνίας και δεν έκανε κουβέντα για όρους. Σε τέτοιους καιρούς μια φτωχή γυναίκα σαν εμένα δεν έχει τη δυνατότητα να αρνηθεί μια ευκαιρία σαν κι αυτή».

«Ανέφερε τι λόγους είχε να διαλέξει το σπίτι σας;».

«Το δικό μου βρίσκεται σε απόσταση απ' τον δρόμο και είναι πιο απομονωμένο από τα περισσότερα. Κι έπειτα, βάζω μόνο έναν ένοικο και δεν έχω δικιά μου οικογένεια. Υποθέτω ότι θα δοκίμασε κι άλλα και βρήκε ότι το δικό μου την δούλευε καλύτερα. Ψάχνει για απομόνωση κι είναι έτοιμη να πληρώσει για να την έχει».

«Είπατε ότι δεν έδειξε ποτέ το πρόσωπό της απ' την αρχή ως το τέλος εκτός από εκείνη τη μοναδική τυχαία περίπτωση. Λοιπόν, πρόκειται για μια πολύ ασυνήθιστη υπόθεση, πάρα πολύ ασυνήθιστη, και δεν απορώ που θέλετε να διερευνηθεί».

«Δεν θέλω, κύριε, Χολμς, είμαι απολύτως ικανοποιημένη εφόσον παίρνω το νοίκι μου. Δεν θα μπορούσε κανείς να έχει πιο ήσυχο νοικάρη, ή νοικάρη που να δημιουργεί λιγότερα προβλήματα».

«Τότε τι οδήγησε τα πράγματα σε κρίσιμο σημείο;».

«Η υγεία της, κύριε Χολμς. Δείχνει να μαραζώνει. Και υπάρχει κάτι τρομερό στο μυαλό της. «Φόνος!», φωνάζει. «Φόνος!». Κι άλλη μια φορά που την άκουσα, «Απάνθρωπο θηρίο! Τέρας», φώναζε. Ήταν νύχτα, και αντήχησε σ' ολόκληρο το σπίτι και μου προκάλεσε ρίγος. Έτσι, πήγα το πρωί να την βρω. "Κυρία Ρόντερ", λέω, "αν έχετε κάτι που βασανίζει την ψυχή σας, υπάρχουν οι κληρικοί", λέω, "και υπάρχει κι η αστυνομία. Κάτι απ' τα δυο θα μπορούσε να σας βοηθήσει". "Για τ' όνομα του Θεού, όχι η αστυνομία!", λέει, "κι οι κληρικοί δεν μπορούν ν' αλλάξουν ό,τι έχει γίνει στο παρελθόν. Κι ωστόσο", λέει, "θα ανακουφιζόταν το πνεύμα μου αν κάποιος μάθαινε την αλήθεια πριν πεθάνω". "Λοιπόν", λέω, "αν δεν θέλετε την επίσημη αστυνομία, υπάρχει εκείνος ο ντετέκτιβ για τον οποίο διαβάζουμε τόσα..." – συμπαθάτε με, κύριε Χολμς. Κι αυτή, αυτή δέχθηκε με μεγάλη προθυμία. «Αυτός είναι ο άνθρωπος που χρειάζεσαι», λέει. "Απορώ πώς δεν το σκέφτηκα νωρίτερα. Φέρτε τον εδώ, κυρία Μέρλιου, κι αν δεν θέλει να έρθει, πείτε του ότι είμαι η γυναίκα του Ρόντερ του θηριοδασατή. Πείτε του αυτό και δώστε του το όνομα 'Άμπας Πάρθα'". Να το, όπως το έγραψε η ίδια, 'Άμπας Πάρθα'. "Αυτό θα τον κάνει να έρθει, αν είναι ο άνθρωπος που νομίζω ότι είναι!"».

«Κι έτσι θα γίνει», παρατήρησε ο Χολμς. «Πολύ καλά, κυρία Μέρλιου. Θα ήθελα να κουβεντιάσω λιγάκι με τον δόκτορα Γουάτσον. Αυτό θα μας πάρει μέχρι την ώρα του μεσημεριανού φαγητού. Γύρω στις τρεις

η ώρα να μας περιμένετε, θα είμαστε στο σπίτι σας στο Μπρίξτον».

Η επισκέπτριά μας δεν είχε προλάβει να βγει απ' το δωμάτιο, περπατώντας σαν πάπια – μόνο έτσι μπορεί να περιγράψω τον τρόπο βαδίσματος της κυρίας Μέρλιου –, όταν ο Σέρλοκ Χολμς ρίχτηκε με ζωηρή ενεργητικότητα πάνω στον σωρό από συλλογές σημαντικών γεγονότων που ήταν στη γωνία. Για μερικά λεπτά δεν ακουγόταν παρά το συνεχές θρόισμα των φύλλων, κι έπειτα μ' ένα γρύλισμα ικανοποίησης ανακάλυψε αυτό που γύρευε. Ήταν τόσο απορροφημένος που δεν σηκώθηκε, αλλά κάθησε στο πάτωμα σαν κανένας παράξενος Βούδας, με σταυρωμένα τα πόδια, τα τεράστια βιβλία ολόγυρά του κι ένα, ανοιχτό, πάνω στα γόνατά του.

«Η υπόθεση με είχε ανησυχήσει εκείνο τον καιρό, Γουάτσον. Εδώ βρίσκονται οι σημειώσεις μου στο περιθώριο που το αποδεικνύουν. Ομολογώ ότι δεν μπόρεσα να κάνω τίποτα. Κι ωστόσο ήμουν πεπεισμένος ότι ο ανακριτής δεν είχε δίκιο. Δεν θυμάσαι τίποτα για την τραγωδία του Άμπας Πάρθα;».

«Απολύτως τίποτα, Χολμς».

«Και παρ' όλα αυτά ήσουν μαζί μου τότε. Αλλά θέβαι κι η δικιά μου γνώμη ήταν πολύ επιφανειακή, γιατί δεν είχα τίποτα να με καθοδηγήσει, και κανένα από τα μέρη δεν είχε χρησιμοποιήσει τις υπηρεσίες μου. Θα σε ενδιέφερε ίσως να διαβάσεις τα έγγραφα;».

«Δεν θα μπορούσες να μου αναφέρεις τα πιο βασικά σημεία;».

«Αυτό μπορεί να γίνει πολύ εύκολα. Καθώς θα μιλώ, ίσως να σου έρθει στη μνήμη. Ο Ρόντερ, φυσικά, ήταν ένα πασίγνωστο όνομα. Ήταν ο ανταγωνιστής του Γουόλμουελ και του Σάνγκερ, ένας απ' τους μεγαλύτερους διευθυντές τσίρκου της εποχής του. Ωστόσο, είναι ξεκάθαρο ότι το είχε ρίξει στο πιστό κι ότι και ο ίδιος και η παράστασή του πήγαιναν απ' το κακό στο χειρότερο τον καιρό της μεγάλης τραγωδίας. Το καραβάνι είχε σταθμεύσει για τη νύχτα στο Άμπας Πάρθα, ένα μικρό χωριό στο Μπέρκσαϊρ, όπου και συνέβη το φριχτό γεγονός. Πήγαιναν για το Γουίμπλεντον, ταξιδεύοντας από τον δρόμο, κι είχαν απλώς κατασκηνώσει, χωρίς να δώσουν παράσταση, γιατί το μέρος είναι τόσο μικρό που δεν θα τους απέφερε τίποτα αν έκαναν επίδειξη».

«Είχαν ανάμεσα στα εκθέματά τους ένα έξοχο Βορειοαφρικάνικο λιοντάρι. Το όνομά του ήταν ο Βασιλιάς της Σαχάρας, και συνήθιζαν κι οι δυο τους, ο Ρόντερ και η γυναίκα του, να κάνουν επίδειξη μέσα στο κλουβί του. Εδώ, βλέπεις, είναι μια φωτογραφία της παράστασης, όπου μπορείτε να παρατηρήσετε ότι ο Ρόντερ ήταν ένας άντρας πελώριος σαν γοργόνι κι ότι η σύζυγός του ήταν μια πανέμορφη γυναίκα. Κατά την ανάκριση κατατέθηκε ότι υπήρχαν κάποιες ενδείξεις πως το λιοντάρι ήταν επικίνδυνο, αλλά, ως συνήθως, η εξοικείωση γεννάει την περιφρόνηση, κι έτσι δεν έδωσαν προσοχή στο γεγονός».

«Κι οι δυο τους, ο Ρόντερ και η γυναίκα του, συνήθιζαν να ταΐζουν το λιοντάρι τη νύχτα. Άλλοτε πήγαινε ο ένας, άλλοτε κι οι δυο, αλλά ποτέ δεν επέτρεψαν σ' οποιονδήποτε άλλο να το κάνει, γιατί πίστευαν ότι, εφόσον τους πήγαιναν οι ίδιοι τροφή, το λιοντάρι θα τους θεωρούσε ευεργέτες και δεν θα τους ενοχλούσε ποτέ. Εκείνη ειδικά τη νύχτα, πριν επτά χρόνια, πήγαν μαζί οι δυο τους, κι ακολούθησε ένα πολύ τρομερό περιστατικό του οποίου οι λεπτομέρειες δεν διαλευκάνθηκαν ποτέ».

«Φαίνεται ότι γύρω στα μεσάνυχτα όλη η κατασκήνωση ξύπνησε απ' τους βρυχηθμούς του ζώου κι από τις κραυγές της γυναίκας. Οι διάφοροι εργάτες κι υπάλληλοι έτρεξαν απ' τις σκηνές τους, κρατώντας φανάρια, και στο φως τους φανερώθηκε ένα τρομακτικό θέαμα. Ο Ρόντερ κειτόνταν, με το πίσω μέρος του κεφαλιού τσακισμένο και βαθιά σημάδια από νύχια πάνω στο κρανίο, κάπου δέκα γιάρδες απ' το κλουβί, το οποίο ήταν ανοιχτό. Δίπλα στην πόρτα του κλουβιού κειτόνταν η κυρία Ρόντερ, ανάσκελα, με το ζωντανό να κάθεται και να γρυλίζει δείχνοντας τα δόντια του από πάνω της. Είχε ξεσκίσει το πρόσωπό της έτσι που ποτέ δεν θα πίστευε κανείς ότι ήταν δυνατό να είναι ακόμα ζωντανή. Μερικοί από τους ανθρώπους του τσίρκου, με επικεφαλής τον Λεονάρντο, τον γιγαντα, και τον Γκριγκς, τον κλόουν, απομάκρυναν το ζωντανό με κοντάρια, αυτό όρμηξε πίσω στο κλουβί του, και το κλείδωσαν αμέσως. Το πώς είχε ξεφύγει παρέμενε μυστήριο. Υπέθεσαν ότι το αντρόγυνο σκόπευε να μπει στο κλουβί, αλλά όταν ξεκλείδωσαν την πόρτα το ζωντανό χίμηξε πάνω τους. Η έρευνα δεν απέδωσε κανένα άλλο σημαντικό στοιχείο, εκτός απ' το γεγονός ότι η γυναίκα σ' ένα παραλήρημα αγωνίας συνέχισε να στριγγιρίζει. "Ανανδρε! Ανανδρε!", καθώς την μετέφεραν πίσω στην καρότσα όπου έμεναν. Πέρασαν έξι μήνες πριν καταφέρει να δώσει κατάθεση, αλλά η ανάκριση υποθέτησε, με επαρκή στοιχεία, τη γνώμη του θανάτου εξ ατυχήματος».

«Τι άλλη λύση μπορούσαν να διανοηθούν;», είπε.

«Έχεις δίκιο να το λες αυτό. Κι ωστόσο υπήρχαν ένα – δύο σημεία που ανησυχούσαν τον νεαρό Έντμουντς, της Χωροφυλακής του Μπερ-καϊρ. Τι έξιπνο παλικάρη! Αργότερα τον έστειλαν στο Αλλάχαμπαντ. Κι έτσι ανακατεύτηκε εγώ με την υπόθεση, επειδή πέρασε να με δει και κανίσαμε μια – δυο πίπες κουβεντιάζοντας το θέμα».

«Ένας αδύνατος άντρας με κίτρινα μαλλιά;».

«Ακριβώς. Ήμουν σίγουρος ότι θα ξανάβρισκες σύντομα τα ίχνη».

«Μα τι τον ανησυχούσε;».

«Για την ακρίβεια, ήμασταν και οι δυο ανήσυχοι. Ήταν τόσο διαβολέ-μένα δύσκολο να αναπλάσουμε την υπόθεση. Δες το απ' τη σκοπιά του λιονταριού. Απελευθερώνεται. Και τι κάνει; Κάνει μισή ντουζίνα άλματα μπροστά και φτάνει στον Ρόντερ. Ο Ρόντερ γυρνάει για να το βάλει στα πόδια – τα σημάδια από τα νύχια ήταν στο πίσω μέρος του κεφαλιού του –, αλλά το λιοντάρι τον ρίχνει κάτω. Έπειτα, αντί να πηδήξει και να το σκάσει, επιστρέφει προς τη γυναίκα, που βρισκόταν κοντά στο κλουβί, και την ρίχνει ανάσκελα και κομματιάζει με το στόμα το πρόσωπό της. Κι έπειτα, πάλι, εκείνες οι κραυγές της υποδηλώνουν μάλλον ότι ο σύζυγός της την είχε κατά κάποιο τρόπο εγκαταλείψει. Τι θα μπορούσε να είχε κάνει ο φουκαράς για να την βοηθήσει; Βλέπεις τη δυσκολία;».

«Βεβαίως».

«Κι έπειτα, υπάρχει και κάτι άλλο. Μου έρχεται στον νου τώρα που ξανασκέφτομαι την υπόθεση. Υπήρχε κάποια ένδειξη ότι, την ώρα ακρι-βώς που το λιοντάρι μούγκριζε και η γυναίκα στρίγγλιζε, ένας άντρας άρχισε να κραυγάζει τρομοκρατημένος».

«Αυτός ο άντρας ήταν χωρίς αμφιβολία ο Ρόντερ».

«Όμως, όταν το κρανίο του είχε γίνει κομμάτια, δύσκολα μπορεί να φανταστεί κανείς ότι θα ξανακουγόταν. Υπήρχαν δύο τουλάχιστον μάρτυ-ρες οι οποίοι μίλησαν για τις κραυγές ενός άντρα που ανακατεύονταν με τις κραυγές της γυναίκας».

«Πιστεύω ότι εκείνη την ώρα κραύγαζε ολόκληρη η κατασκήνωση. Όσο για τα άλλα σημεία, νομίζω ότι μπορώ να προτείνω μια λύση».

«Θα χαιρόμουν να την εξετάσω».

«Οι δυο τους ήταν μαζί, δέκα γιάρδες από το κλουβί, ήταν το λιοντάρι απελευθερώθηκε. Ο άντρας έκανε μεταβολή και το λιοντάρι έπεσε πάνω του. Η γυναίκα συνέλαβε την ιδέα να μπει μέσα στο κλουβί και να κλείσει την πόρτα. Ήταν το μόνο της καταφύγιο. Κατευθύνθηκε προς τα εκεί, και μόλις έφτανε, το θηρίο χίμηξε πίσω της και την έριξε κάτω ανάσκελα. Αυτή ήταν εξοργισμένη με τον άντρα της επειδή είχε υποκινήσει τη μανία του θηρίου όταν έκανε μεταβολή. Αν το είχαν αντιμετωπίσει, θα μπορού-σαν να το φοβίσουν. Γι' αυτό και οι κραυγές της "Ανάνδρε!"».

«Έξοχα. Γουάτσον! Μόνο που υπάρχει ένα ψεγάδι στο διαμάντι σου».

«Ποιο είναι το ψεγάδι, Χολμς;».

«Αν ήταν κι οι δυο δέκα βήματα απ' το κλουβί, πώς έγινε και απελευ-θερώθηκε το λιοντάρι;».

«Είναι πιθανό να είχαν κάποιον εχθρό που το απελευθέρωσε;».

«Και γιατί να τους επιτεθεί με τόση κτηνωδία, αφού συνήθιζε να παίζει μαζί τους και να κάνει κόλπα μαζί τους μέσα στο κλουβί;».

«Πιθανώς ο ίδιος εχθρός είχε κάνει κάτι για να το εξαργυρώσει».

Ο Χολμς θυτίστηκε σε σκέψεις κι έμεινε σιωπηλός για μερικές στιγμές.

«Λοιπόν, Γουάτσον, δεν είναι εντελώς αβάσιμη η υπόθεσή σου. Ο Ρόντερ ήταν άνθρωπος με πολλούς εχθρούς. Ο Έντμουντς μου είπε ότι πιωμένος ήταν τρομερός. Ένας τεράστιος τυραννικός άντρας, έβριζε και μαστίγωνε όποιον πήγαινε να του αντισταθεί. Φαντάζομαι ότι εκείνες οι κραυγές σχετικά με ένα τέρας, για τις οποίες μίλησε η επισκέπτριά μας, ήταν οι νυχτερινές αναμνήσεις του προσφιλούς αποθανόντος. Όμως, οι εικασίες μας είναι ανώφελες μέχρι να αποκτήσουμε όλα τα γεγονότα. Υπάρχει κρύα πέρδικα στον μπουφέ, Γουάτσον, κι ένα μπουκάλι Μον-ρασέ. Ας ανανεώσουμε τις δυνάμεις μας πριν ανατρέξουμε και πάλι σε αυτές».

Όταν η δίτροχη άμαξά μας μας απόθεσε στο σπίτι της κυρίας Μέρι-λουου, αυτή η παχουλή κυρία ήρθε και έφραξε την ανοιχτή πόρτα του ταπεινού αλλά απόμερου καταλύματός της. Ήταν εντελώς φανερό ότι η βασική έγνοια της ήταν μη τυχόν και χάσει έναν πολύτιμο νοικάρη, και μας ικέτευσε, πριν μας πάει επάνω, να μην πούμε και να μην κάνουμε

οτιδήποτε θα μπορούσε να οδηγήσει τα πράγματα σε μια τόσο δυσάρεστη κατάληξη. Έπειτα, αφού την καθησυχάσαμε, την ακολουθήσαμε στην ίδια σκάλα που ήταν στρωμένη μ' ένα άσχημο χαλί, και μας οδήγησε στο δωμάτιο της μυστηριώδους ενοίκου.

Ήταν ένα στενόχωρο μέρος που μύριζε κλεισούρα και είχε κακό αερισμό, όπως έπρεπε να το περιμέναμε, αφού ο τρόφιμός του σπάνια έβγαινε από εκεί. Αυτή η γυναίκα, που κρατούσε θηρία μέσα στο κλουβί, ήταν σαν να είχε γίνει η ίδια, από μια τιμωρία της Μοίρας, θηρίο μέσα σ' ένα κλουβί. Καθόταν τώρα σε μια σπασμένη πολυθρόνα, στη σκοτεινή γωνία του δωματίου. Πολλά χρόνια απραξίας είχαν κάνει πλαδαρές τις γραμμές του κορμιού της, αλλά κάποτε πρέπει να ήταν υπέροχο κι ήταν ακόμα γεμάτο και αισθησιακό. Ένα πυκνό σκούρο βέλο κάλυπτε το πρόσωπό της, αλλά καθόταν πολύ κοντά στο επάνω χέλος της και φανέρωνε ένα στόμα με τέλειο σχήμα κι ένα πιγούνι με πολύ ντελικάτη καμπύλη. Μπορούσα να φανταστώ ότι κάποτε ήταν πράγματι μια αξιοπρό-σεκτη γυναίκα. Η φωνή της είχε καλούς τόνους και ήταν ευχάριστη.

«Το όνομά μου δεν σας είναι άγνωστο, κύριε Χολμς», είπε. «Σκέφ-τηκα ότι αυτό θα σας έφερνε εδώ».

«Κι έτσι έγινε, κυρία μου, αν και δεν ξέρω πως ήσασταν πληροφορη-μένη ότι ενδιαφερόμουν για την υπόθεσή σας».

«Το έμαθα όταν ανέκτησα την υγεία μου και με εξέτασε ο κύριος Έντμουντς, ο αστυνομικός της Κομητείας. Φοβάμαι ότι σ' αυτόν είχα πει ψέματα. Ίσως θα ήταν πιο φρόνιμο να είχα πει την αλήθεια».

«Συνήθως είναι πιο φρόνιμο να λείει κανείς την αλήθεια. Αλλά γιατί του είπατε ψέματα;».

«Γιατί απ' αυτό εξαρτιόταν η τύχη κάποιου άλλου. Ξέρω ότι ήταν ένα εντελώς τιποτένιο πλάσμα, κι ωστόσο δεν ήθελα να έχω την καταστροφή του βάρους στη συνειδησή μου. Ήμασταν τόσο κοντά... τόσο συνδεδεμέ-νοι!».

«Μα αυτό το κύλμα εξαλείφθηκε;».

«Μάλιστα, κύριε. Το πρόσωπο το οποίο υπαινίσσομαι είναι νεκρό».

«Τότε, γιατί δεν λέτε τώρα στην αστυνομία όλα όσα ξέρετε;».

«Γιατί υπάρχει ένα άλλο πρόσωπο που πρέπει να ληφθεί υπ' όψη. Αυτό το άλλο πρόσωπο είμαι εγώ η ίδια. Δεν θα μπορούσα να αντέξω το σκάνδαλο και τη δημοσιότητα που θα προκαλούσε μια εξέταση της αστυ-νομίας. Δεν έχω πολλή ζωή μπροστά μου, αλλά επιθυμώ να πεθάνω χωρίς να αναστατωθώ. Κι ωστόσο ήθελα να βρω έναν άνθρωπο με ευθυκρισία στον οποίο θα μπορούσα να διηγηθώ την τρομερή ιστορία μου, έτσι ώστε όταν θα είμαι νεκρή όλα να είναι κατανοητά».

«Με κολακεύετε, κυρία μου. Ταυτόχρονα, είμαι ένας υπεύθυνος άνθρωπος. Δεν σας υπόσχομαι ότι όταν θα μου έχετε μιλήσει δεν θα το θεωρήσω εγώ ο ίδιος καθήκον μου να παραπέμψω την υπόθεση στην αστυνομία».

«Δεν νομίζω, κύριε Χολμς. Γνωρίζω πολύ καλά τον χαρακτήρα και τις μεθόδους σας, επειδή παρακολουθώ τη δουλειά σας εδώ και μερικά χρόνια. Το διάβασμα είναι η μόνη ευχαρίστηση που μου άφησε η Μοίρα, και χάνω σπανιώς όσα συμβαίνουν στον κόσμο. Αλλά, εν πάση περιπτώ-σει, θα το ριψοκινδυνεύσω σχετικά με το πώς μπορεί να χρησιμοποιήσετε την τραγωδία μου. Αν σας την πω θα ελαφρώσει η ψυχή μου».

«Ο φίλος μου κι εγώ θα είμασταν ευτυχείς να την ακούσουμε».

Η γυναίκα συκώθηκε και πήρε από το συρτάρι τη φωτογραφία ενός άντρα. Ήταν ολοφάνερα ένας επαγγελματίας ακροβάτης, ένας άντρας με έξοχη φυσική διάπλαση, θγαλμένος με τα τεράστια χέρια του σταυρω-μένα πάνω στο φουσκωμένο στήθος του κι ένα χαμόγελο που ξεχωρίζε-κατώ απ' το θερμό μουστάκι του... το αυτάρεσκο χαμόγελο του ανθρώπου που έχει πολλές κατακτήσεις.

«Ατός είναι ο Λεονάρντο, είπε.

«Ο Λεονάρντο, ο γίγαντας, που έδωσε κατάθεση;».

«Ο ίδιος. Κι αυτός..., αυτός είναι ο σύζυγός μου».

ΉΤΑΝ ΕΝΑ ΑΠΑΙΣΙΟ ΠΡΟΣΩΠΟ – ένα ανθρώπινο γουρούνι, ή μάλλον ένας ανθρώπινος αγριόχοιρος, γιατί ήταν φοβερό μέσα στην κτηνωδία του. Φαντάζοταν κανείς εκείνο το πρόστυχο στόμα να τρίζει τα δόντια του και να αφρίζει μέσα στη λύσσα του, και μπορούσε κανείς να σκεφτεί εκείνα τα μικρά, διεστραμμένα μάτια να εξακοντίζουν σκέτη μοχθηρία καθώς κοιτάζαν μπροστά τον κόσμο. Παλιάνθρωπος, νταής, κτήνος – ήταν όλα γραμμένα πάνω σ' αυτό το πρόσωπο με τα βαριά κρεμασμένα μάγουλα.

«Αυτές οι δυο φωτογραφίες θα σας βοηθήσουν, κύριοι, να καταλάβετε την ιστορία. Ήμουν ένα φτωχό κορίτσι του ταίρκου, που μεγάλωσα πάνω στο πριονίδι, κι έκανα άλματα μέσα απ' το τσέρκι πριν γίνω δέκα χρονών. Όταν έγινα γυναίκα, αυτός ο άντρας με αγάπησε, αν τέτοιος πόθος σαν τον δικό του μπορεί να ονομαστεί αγάπη, και σε μια καταραμένη στιγμή έγινα σύζυγός του. Από εκείνη την ημέρα βρισκόμουν στην κόλαση, κι αυτός ήταν ο διάβολος που με βασάνιζε. Δεν υπήρχε ούτε ένας στο ταίρκο που να μην ήξερε αυτή τη μεταχείριση. Με εγκατέλειπε για άλλες. Όταν παραπονιόμουν, με ακινητοποιούσε καταγής και με χτυπούσε μανιασμένα με το μαστίγιο που είχε για τα άλογα. Όλοι με συμπονούσαν κι όλοι τον απεχθάνονταν, αλλά τι μπορούσαν να κάνουν; Τον φοβόντουσαν, τον έτρεμαν. Γιατί ήταν τρομερός Πόντ. και φοβικός όταν ήταν μεθυμένος. Επανελημμένα είχε προβλήματα με τη δικαιοσύνη για θιασπραγίες και για κακή μεταχείριση προς τα ζώα, αλλά είχε άφθονα χρήματα και τα πρόσιμα δεν ήταν τίποτα γι' αυτόν. Οι καλύτεροί μας άνθρωποι, όλοι μας άφησαν, και η παράσταση άρχισε να παίρνει την κάτω βόλτα. Μόνον ο Λεονάρντο κι εγώ την κρατούσαμε – μαζί με τον μικρό Τζιμ Γκριγκς, τον κλόουν. Ο κακόμοιρος, δεν είχε και πολλούς λόγους για να είναι κωμικός, αλλά έκαμνε ό,τι μπορούσε για να παίζει τον ρόλο του.

«Τότε ο Λεονάρντο άρχισε να μπαίνει όλο και περισσότερο στη ζωή μου. Είδατε πώς ήταν. Τώρα ξέρω πόσο λίγο θάρρος κρυβόταν μέσα σ' εκείνο το λαμπρό κορμί, αλλά σε σύγκριση με τον σύζυγό μου αυτός έμοιαζε με τον Αρχάγγελο Γαβριήλ. Με συμπονούσε και με βοηθούσε, ώπου τελικά η στενή φιλία μας μετατράπηκε σε έρωτα – βαθύ, παθιασμένο έρωτα, έρωτα τέτοιο όπως τον είχα ονειρευτεί αλλά ποτέ δεν είχα ελπίζει ότι θα τον νιώσω. Ο άντρας μου το υποψιάστηκε, αλλά πιστεύω ότι όσο ήταν θάνασος άλλο τόσο ήταν και δειλός, κι ότι ο Λεονάρντο ήταν ο μοναδικός άνθρωπος που φοβόταν. Εκδικήθηκε με τον δικό του τρόπο, τυραννώντας με περισσότερο παρά ποτέ. Μια νύχτα οι κραυγές μου τράβηξαν τον Λεονάρντο στην πόρτα της καρότσας μας. Εκείνη τη νύχτα βρεθήκαμε πολύ κοντά στην τραγωδία. και σύντομα ο εραστής μου κι εγώ καταλάβαμε ότι δεν θα μπορούσαμε να την αποφύγουμε. Ο άντρας μου δεν έπρεπε να ζήσει. Σχεδιάσαμε τον θάνατό του.

«Ο Λεονάρντο είχε ένα εξύπνο, ραδιούργο μυαλό. Αυτός κατέστρωσε το σχέδιο. Δεν το λέω αυτό για να ριξώ την ευθύνη πάνω του, γιατί ήμουν έτοιμη να τον συνοδεύσω σε κάθε σπιθαμή του δρόμου. Αλλά εγώ δεν θα είχα ποτέ την εξυπνάδα να σκεφτώ ένα τέτοιο σχέδιο. Φτιάξαμε ένα ρόπαλο – ο Λεονάρντο το έφτιαξε –, και στη μολυβένια άκρη του στερέωσε πέντε μακριά ατσάλινα καρφιά, με τις μύτες προς τα έξω, και με απόσταση ακριβώς όσο των νυχιών στο πόδι του λιονταριού. Και αυτό για να δώσουμε στον άντρα μου το θανάσιμο πλήγμα, κι επιπλέον να αφήσουμε την απόδειξη ότι το λιοντάρι, που εμείς θα είχαμε απελευθερώσει, είχε προκαλέσει τον θάνατο.

«Ήταν μια κατασκότεινη νύχτα όταν ο σύζυγός μου κι εγώ κατεβήκαμε, όπως συνθιζάμε, για να ταΐσουμε το θηρίο. Κουβαλούσαμε μαζί μας το ωμό κρέας μέσα σ' ένα τσίγκινο κάδο. Ο Λεονάρντο περίμενε στη γωνία της μεγάλης καρότσας απ' όπου θα περνούσαμε για να φτάσουμε στο κλουβί. Ήταν πάρα πολύ αργοκίνητος, και τον προσπεράσαμε προτού μπορέσει να χτυπήσει, αλλά μας ακολούθησε στις μύτες των ποδιών και άκουσα τον κρότο καθώς το ρόπαλο θρυμμάτιζε το κρανίο του άντρα μου. Σ' αυτό τον ήχο, η καρδιά μου σκίρτησε χαρούμενη. Όρμησα μπροστά και άνοιξα το μάνταλο που κρατούσε κλειστή την πόρτα του κλουβιού του μεγάλου λιονταριού.

«Και τότε συνέβη το τρομερό γεγονός. Θα έχετε ακούσει πόσο γρήγορα αυτά τα ζωντανά οσμίζονται το ανθρώπινο αίμα, και πόσο αυτό τα ερεθίζει. Μέσα σε μια στιγμή, κάποιο αλλόκοτο ένστικτο είχε πει στο ζωντανό ότι ένα ανθρώπινο ον είχε σκοτωθεί. Καθώς έσερνα τις μπάρες, πήδηξε έξω και στη στιγμή βρέθηκε πάνω μου. Ο Λεονάρντο θα μπορούσε να με γλιτώσει. Αν έτρεχε και χτυπούσε το θηρίο με το ρόπαλό του, θα μπορούσε ίσως να το φοβήσει. Αλλά ο άνθρωπος έχασε την ψυχραιμία του. Τον άκουσα να κραυγάζει μέσα στον τρόμο του κι έπειτα τον είδα να στρίβει και να το βάζει στα πόδια. Την ίδια στιγμή τα δόντια του λιονταριού ακουμπούσαν το πρόσωπό μου. Η ζεστή, θρόμικη ανάσα του με είχε ήδη δηλητηριάσει και δεν είχα σχεδόν συνείδηση του πόνου. Με τις παλάμες των χεριών μου προσπαθούσα να σπρώξω μακριά μου το μεγάλο στόμα που άχνιζε και είχε βαφτεί με αίμα, και στριγγίλιζα για βοήθεια. Είχα συνείδηση ότι η κατασκήνωση είχε ξεσηκωθεί κι έπειτα θυμάμαι αμυδρά μια ομάδα ανδρών, τον Λεονάρντο, τον Γκριγκς και άλλους, να με τραβάνε από τα νύχια του ζωντανού. Αυτή ήταν η τελευταία ανάμνησή μου,

κύριε Χολμς, για πολλούς εξαντλητικούς μήνες. Όταν συνήλθα και είδα τον εαυτό μου στον καθρέφτη, καταράστηκα εκείνο το λιοντάρι – ω, πόσο το καταράστηκα! – όχι επειδή μου είχε ξεριζώσει την ομορφιά μου, αλλά επειδή δεν είχε ξεριζώσει τη ζωή μου. Είχα μια μοναδική επιθυμία, κύριε Χολμς, και είχα αρκετά χρήματα για να την ικανοποιήσω. Έπρεπε να κρύψω το δύστυχο πρόσωπό μου ώστε να μην το ξαναδεί κανείς, κι έπρεπε να κατοικήσω σ' ένα μέρος όπου δεν θα με έβρισκε κανένας από όσους είχα ποτέ γνωρίσει. Αυτό ήταν το μόνο που μου απέμενε να κάνω, κι αυτό έκανα. Ένα δύστυχο πληγωμένο ζώο που είχε συρθεί στην τρύπα του για να πεθάνει, αυτό είναι το τέλος της Ευγενίας Ρόντερ».

Όταν η άμοιρη γυναίκα τελείωσε την ιστορία της μείναμε για λίγη ώρα σιωπηλοί. Έπειτα ο Χολμς άπλωσε το μακρύ του χέρι και χάιδεψε το χέρι της σε μια ένδειξη συμπάθειας που σπάνια τον είχα δει να φανερώσει.

«Δύστυχη γυναίκα!», είπε. «Δύστυχη γυναίκα! Είναι πράγματι δύσκολο να καταλάβει κανείς τις ιδιοτροπίες της Μοίρας. Αν δεν υπάρχει κάποια αποζημίωση στην άλλη ζωή, τότε ο κόσμος είναι ένα απάνθρωπο αστείο. Όμως τι έγινε αυτός ο Λεονάρντο;».

«Δεν το ξανάδα ποτέ κι ούτε ξανάκουσα γι' αυτόν ποτέ. Ίσως είχα άδικο να νιώθω τόσο μνησικακία εναντίον του. Ίσως και να αγάπησε ένα από τα τέρατα που κουβαλούσαμε εδώ κι εκεί στη χώρα εξίσου γρήγορα με το πράγμα που είχε αφήσει το λιοντάρι. Αλλά η αγάπη μιας γυναίκας δεν παραμερίζεται τόσο εύκολα. Με είχε αφήσει στα νύχια του θηρίου, με είχε εγκαταλείψει στην ώρα της ανάγκης, κι ωστόσο δεν μπορούσα να φτάσω στο σημείο να τον στείλω στην κρεμάλα. Εμένα δεν μ' ένοιαζε τι μου είχε συμβεί. Τι θα μπορούσε να είναι φρικτότερο απ' την τωρινή ζωή μου; Αλλά στάθηκα ανάμεσα στον Λεονάρντο και στον όλεθρό του».

«Και είναι νεκρός;».

«Πνίγηκε τον περασμένο μήνα καθώς κολυμπούσε κοντά στο Μάρ-γκαιτ. Είδα τον θάνατό του στην εφημερίδα».

«Και τι το έκανε εκείνο το ρόπαλο με τα πέντε νύχια, το οποίο αποτελεί την πιο αξιοσημείωτη και δαιμόνια λεπτομέρεια της ιστορίας σας;».

«Δεν ξέρω να σας πω, κύριε Χολμς. Υπάρχει ένα λατομείο κιμωλίας κοντά στην κατασκήνωση, με ένα βαθύ χορταριασμένο νερόλακκο. Ίσως στα βάθη αυτού του νερόλακκου...».

«Καλά, καλά, έχει ελάχιστη σημασία τώρα. Η υπόθεση έχει κλείσει».

«Ναι», είπε η γυναίκα, «η υπόθεση έχει κλείσει».

Είχαμε σηκωθεί για να φύγουμε, αλλά υπήρχε κάτι στη φωνή της γυναίκας που τράβηξε την προσοχή του Χολμς. Στράφηκε γρήγορα προς αυτήν.

«Η ζωή σας δεν σας ανήκει», είπε. «Κρατήστε μακριά τα χέρια σας».

«Ποιο το όφελος;».

«Πώς μπορείτε να το λέτε αυτό; Το παράδειγμα ενός ασθενή που υποφέρει είναι το καλύτερο μάθημα σ' έναν ανυπόμονο κόσμο».

Η απάντηση της γυναίκας ήταν τρομερή. Σήκωσε το βέλο της και έκανε μερικά βήματα προς το φως.

«Αναρωτιέμαι αν θα το αντέχατε αυτό», είπε.

Ήταν φρικιαστικό. Δεν υπάρχουν λέξεις για να περιγράψουν το πλαίσιο ενός προσώπου όταν το ίδιο το πρόσωπο λείπει. Δυο ζωηρά και όμορφα καστανά μάτια που κοιτάζαν μελαγχολικά μέσα απ' αυτό το αποτρόπαιο ερείπιο έκαναν απλώς το θέαμα ακόμα πιο απαίσιο. Ο Χολμς σήκωσε το χέρι του σε μια χειρονομία συμπόνιας και αποδοκιμασίας, και βγήκαμε μαζί απ' το δωμάτιο.

Δυο μέρες αργότερα, όταν πέρασα να δω τον φίλο μου, μου έδειξε με κάποια υπερηφάνεια ένα μικρό γαλάζιο μπουκάλι στο ράφι πάνω από το τζάκι. Το πήρα στα χέρια μου. Υπήρχε μια κόκκινη ετικέτα που σήμαινε δηλητήριο. Μια ευχάριστη μυρωδιά αμύγδαλου ξεχύθηκε όταν το άνοιξα.

«Πρωσικό οξύ;» είπα.

«Ακριβώς. Ήρθε με το ταχυδρομείο. "Σας στέλνω τον πειρασμό μου. Θα ακολουθήσω τη συμβουλή σας". Αυτό ήταν το μήνυμα. Νομίζω, Γουάτσον, μπορούμε να μαντέψουμε το όνομα της γενναίας γυναίκας που το έστειλε».

* Αχώριστος φίλος και συνεργάτης του Σέρλοκ Χολμς ήταν ο Τζων Γουάτσον, απόστρατος στρατιωτικός γιατρός.

«Το Αρχείο του Σέρλοκ Χολμς» μτφρ. Στέργιος Βαρβαρούσης

Νέος Αρχηγός της Ελληνικής Αστυνομίας επελέγη ο υποστράτηγος **ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΛΟΓΕΡΑΣ**, ο οποίος προήχθη στο βαθμό του αντιστρατήγου. Στις θέσεις των προϊσταμένων Κλάδων Διοικητικής Υποστήριξης και Αστυν. Τάξης – Ασφάλειας τοποθετήθηκαν οι κ.κ. **ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ** και **ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΟΚΚΙΝΑΚΗΣ** αντίστοιχα, οι οποίοι προήχθησαν σε αντιστρατήγους.

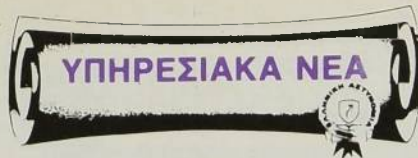
Η αλλαγή της ηγεσίας είχε σαν συνέπεια την αποστρατεία των υποστράτηγων **ΔΕΡΜΑΝΗ Λουκά**, **ΔΟΚΑΝΑΡΗ Ναπολέοντα**, **ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Λάμπρου** και **ΤΖΟΥΡΠΑΚΗ Γεωργίου**.

ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΣΤΡΑΤΗΓΩΝ

- 1) Υποστράτηγος **ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ** Μαρίνης στη Γ.Α.Δ.Α. ως Γενικός Δ/ντής.
- 2) Υποστράτηγος **ΠΑΠΑΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ** Ιωάννης στην Δ/νση Κρατικής Ασφάλειας/ΥΔΤ
- 3) Υποστράτηγος **ΒΕΡΙΓΟΣ** Λυκούργος στη Δ/νση Προσωπικού/ΥΔΤ
- 4) Υποστράτηγος **ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ** Γεώργιος στη Δ/νση Γεν. Αστυνόμευσης/ΥΔΤ.
- 5) Υποστράτηγος **ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ** Αθανάσιος στη Γεν. Επιθ/ση Αστυν. Βόρειας Ελλάδας.
- 6) Υποστράτηγος **ΜΟΡΦΑΚΗΣ** Αθανάσιος στη Γεν. Δ/νση Αστυνομίας Θεσσαλονίκης, και
- 7) Υποστράτηγος **ΛΑΣΚΑΡΗΣ** Ηλίας στην Επιθ/ση Αστυν. Στερεάς Ελλάδας και Νήσων.

ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ ΤΑΞΙΑΡΧΩΝ

1. Ταξίαρχος **ΒΑΡΔΟΥΝΙΩΤΗΣ** Φώτιος στην Επιθ. Αστυν. Ηπείρου.
2. Ταξίαρχος **ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ** Γεώργιος στη Δ/νση Ασφάλειας Αττικής.
3. Ταξίαρχος **ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ** Διονύσιος στην Επιθ. Αστυν. Κρήτης.

4. Ταξίαρχος **ΓΕΩΡΓΙΟΥ** Ευάγγελος στη Δ/νση Μελετών/ΥΔΤ
5. Ταξίαρχος **ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ** Αντώνιος στην Επιθ. Αστυν. Δυτ. Ελλάδας.
6. Ταξίαρχος **ΔΑΣΤΑΜΑΝΗΣ** Ευθύμιος στην Επιθ. Αστυν. Στερεάς Ελλάδας.
7. Ταξίαρχος **ΖΙΑΝΙΚΑΣ** Χαράλαμπος στην Αστυνομική Ακαδημία.
8. Ταξίαρχος **ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ** Διονύσιος στη Δ/νση Τροχαίας Αττικής.
9. Ταξίαρχος **ΚΑΡΒΕΛΗΣ** Φώτιος στην Επιθ. Αστυν. Δυτ. Μακεδονίας.
10. Ταξίαρχος **ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΣ** Δημήτριος στη Δ/νση Ασφάλειας Θεσσαλονίκης.
11. Ταξίαρχος **ΜΑΚΡΗΣ** Στέφανος στη Δ/νση Αστυνομίας Αθηνών.
12. Ταξίαρχος **ΜΟΥΤΣΩΚΟΣ** Χρήστος στη Δ/νση Δημόσιας Ασφάλειας/ΥΔΤ.
13. Ταξίαρχος **ΛΑΓΙΑΚΟΣ** Παύλος στη Δ/νση Αστυν. Ανατολ. Αττικής.
14. Ταξίαρχος **ΠΑΡΑΡΑΣ** Μάρκος στη Γεν. Αστυν. Δ/νση Αττικής ως Υποδ/ντής.
15. Ταξίαρχος **ΤΣΟΥΝΗΣ** Φώτιος στη Δ/νση Αστυνομίας Πειραιά.
16. Ταξίαρχος **ΧΑΡΙΤΑΤΟΣ** Ιωάννης στην Επιθ. Αστυν. Θεσσαλίας.
17. Ταξίαρχος **ΤΑΣΑΚΟΣ** Κων/νος στην Επιθ. Αστυν. Ανατ. Μακεδονίας και Θράκης.

ΠΡΟΑΓΩΓΕΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ ΔΙΕΥΘΥΝΤΩΝ

Προήχθησαν στο βαθμό του ταξίαρχου, προκειμένου να καλύψουν κενές οργανικές θέσεις οι αστυν. διευθυντές:

ΤΑΣΑΚΟΣ Κωνσταντίνος, **ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ** Γεώργιος, **ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ** Αντώνιος, **ΔΑΣΤΑΜΑΝΗΣ** Ευθύμιος, **ΤΣΟΥΝΗΣ** Φώτιος, **ΜΑΚΡΗΣ** Στέφανος, **ΓΕΩΡΓΙΟΥ** Ευάγγελος, **ΧΑΡΙΤΑΤΟΣ** Ιωάννης, **ΖΙΑΝΙΚΑΣ** Χαράλαμπος, **ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ** Διονύσιος, **ΒΟΥΡΔΟΥΝΙΩΤΗΣ** Φώτιος, **ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΣ** Δημήτριος,

ΠΑΡΑΡΑΣ Μάρκος, **ΜΟΥΤΣΩΚΟΣ** Χρήστος, **ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ** Διονύσιος.

Προήχθησαν στον βαθμό του ταξίαρχου, εκτός οργανικών θέσεων, και αποστρατεύθηκαν μετά ένα μήνα οι αστυνομικοί διευθυντές:

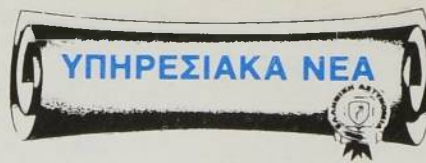
ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ Αλέξανδρος, **ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ** Αντώνιος, **ΒΑΚΑΛΗΣ** Βασίλειος, **ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ** Μιχαήλ, **ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ** Θεόδωρος, **ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ** Δημήτριος, **ΣΤΕΡΓΟΥΔΗΣ** Δημήτριος, **ΜΠΟΤΟΠΟΥΛΟΣ** Γεώργιος, **ΝΤΟΥΡΜΑΣ** Αγγελής, **ΧΕΙΛΑΚΗΣ** Δημήτριος, **ΠΑΠΑΔΗΜΟΣ** Γεώργιος, **ΚΥΤΤΑΡΗΣ** Χρήστος, **ΣΚΛΗΚΑΣ** Δημήτριος, **ΔΟΥΡΟΣ** Θεόδωρος, **ΜΠΟΥΡΑΝΤΑΣ** Βασίλειος, **ΚΟΡΜΠΙΛΑΣ** Θεόδωρος, **ΤΖΙΟΤΖΙΟΣ** Γρηγόριος, **ΦΛΕΤΟΥΡΗΣ** Ιωάννης, **ΜΑΝΤΖΑΡΗΣ** Νικόλαος, **ΣΗΜΑΙΟΦΟΡΙΔΗΣ** Ευθύμιος, **ΠΑΤΑΡΓΙΑΣ** Χρήστος, **ΦΑΝΑΡΑΣ** Νικήτας, **ΣΚΑΡΠΑΘΙΩΤΗΣ** Δημήτριος, **ΡΑΙΚΟΣ** Σπυρίδωνας, **ΚΙΟΥΣΗΣ** Διονύσιος, **ΚΑΡΑΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ** Αλέξανδρος, **ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΑΚΗΣ** Αθανάσιος, **ΤΣΑΡΜΠΟΠΟΥΛΟΣ** Νικόλαος, **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ** Βασίλειος, **ΤΣΩΝΗΣ** Σεραφείμ, **ΛΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ** Ηλίας, **ΠΟΘΑΚΟΣ** Νικόλαος, **ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ** Βασίλειος, **ΝΙΚΟΛΑΟΥ** Γεώργιος, **ΒΟΥΡΛΙΑΣ** Παναγιώτης, **ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ** Αναστάσιος, **ΖΟΥΡΝΑΤΖΗΣ** Στέφανος, **ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΗΣ** Στέφανος, **ΚΑΡΡΑΣ** Κομνηνός, **ΜΩΚΟΣ** Ιωάννης, **ΧΟΥΛΙΑΡΑΣ** Δημήτριος, **ΑΝΤΩΝΑΚΟΣ** Σαράντος, **ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ** Γεώργιος, **ΜΗΤΣΗΣ** Μενέλαος, **ΣΑΜΦΩΝΗΣ** Απόστολος, **ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ** Δημήτριος, **ΓΚΑΝΟΣ** Γεώργιος, **ΠΑΥΛΑΤΟΣ** Γεράσιμος, **ΞΥΜΙΑΛΗΣ** Παναγιώτης, **ΘΑΝΟΣ** Χρήστος, **ΡΑΠΤΗΣ** Νικόλαος, **ΓΛΥΜΗΣ** Ευθύμιος, **ΚΡΑΝΙΑΣ** Βασίλειος, **ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ** Αλέξανδρος, **ΜΠΑΜΠΑΡΟΥΤΣΗΣ** Φώτιος, **ΚΟΡΤΣΑΛΟΣ** Δημήτριος, **ΛΟΥΚΑΚΟΣ** Αριστοτέλης, **ΧΗΝΑΣ** Ιωάννης, **ΜΠΑΚΑΤΣΟΥΛΑΣ** Νικόλαος, **ΣΑΡΑΝΤΗΣ** Δημήτριος, **ΘΕΟΧΑΡΗΣ** Βασίλειος, **ΓΟΥΛΑΣ** Δημήτριος, **ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ** Σωτήριος, **ΠΑΡΘΕΝΗΣ** Αθανάσιος, **ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ** Ηρακλής, **ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ** Αθανάσιος, **ΔΗΜΟΥΛΑΣ** Ευθύμιος, **ΤΑΒΛΑΣ** Παναγιώτης, **ΧΟΛΕΒΑΣ** Ιωάννης, **ΓΚΟΡΤΖΗΣ** Ιωάννης, **ΚΟΤΤΑΡΙΔΗΣ** Ηλίας.

Η Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας με την 2649/1987 απόφασή του επέλυσε μερίζονος σημασία ζητήματα, σχετική με την Ελληνική Αστυνομία.

Ανάμεσα σ' αυτά ήταν και το ερώτημα: «**Αν η με τον Ν. 1481/1984 συσταθείσα Ελληνική Αστυνομία συνιστά πολιτική ή στρατιωτική υπηρεσία και αν οι υπηρετούντες σ' αυτήν έχουν, ή όχι, την ιδιότητα του πολιτικού διοικητικού υπαλλήλου**».

Στο σκεπτικό της παραπάνω απόφασης διαθάζομε την άποψη της πλειοψηφίας των εχόντων το δικαίωμα ψήφου μελών του Δικαστηρίου πάνω στο υπό κρίση ζήτημα:

«...Επειδή, με τον Ν. 1481/1984 (ΦΕΚ 152/8.10.1984, τ. Α'), αφ' ενός μεν καταργήθηκε τόσο η Αστυνομία Πόλεων όσα και η Χωροφυλακή ως αυτοτελή σώματα, καθώς και το σύνολο των οργανικών θέσεων του προσωπικού τους (άρθρο 54 παρ. 1), αφ' ετέρου δε συστήθηκε η Ελληνική Αστυνομία, ως ενιαίο σώμα ασφαλείας, με αποστολή την κατοχύρωση και διατήρηση της δημόσιας τάξης σε ολόκληρη τη χώρα, την προστασία της δημόσιας και κρατικής ασφάλειας, την εξασφάλιση της πολιτικής άμυνας και την συμμετοχή στην εξασφάλιση της εθνικής άμυνας σε συνεργασία με τις ένοπλες δυνάμεις (άρθρα 1 και 3). Ειδικότερα, όπως ορίζεται στο τελευταίο αυτό άρθρο, η Ελληνική Αστυνομία αποτελεί ιδιαίτερο ένοπλο σώμα, είναι στρατιωτικά οργανωμένη και εφοδιάζεται με τα αναγκαία μέσα και οπλισμό για την εκτέλεση των καθηκόντων της, ενώ εξ άλλου το αστυνομικό προσωπικό έχει στρατιωτική ιεραρχία και πειθαρχία και δεν υπάγεται στις διατάξεις που αφορούν στους δημόσιους πολιτικούς υπαλλήλους. Προστίθεται δε στη μεν παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου ότι όλες οι υπηρεσίες και το προσωπικό του Υπουργείου Δημοσίας Τάξεως τελούν σε διαρκή ετοιμότητα για την πρόληψη και καταστολή του εγκλήματος, την

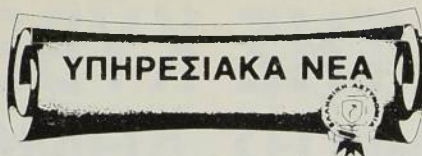

περιφρούρηση του δημοκρατικού πολιτεύματος και της έννομης τάξης και την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών, και ότι το προσωπικό θεωρείται ότι βρίσκεται σε διατεταγμένη υπηρεσία σε κάθε περίπτωση που καθίσταται αναγκαία η παρέμβασή του, στην δε παράγραφο 3, ότι το προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας εκπαιδεύεται στη χρήση όπλων και ειδικών μέσων και μηχανημάτων και φέρει κατά την άσκηση των καθηκόντων του σύγχρονο οπλισμό. Περαιτέρω στα άρθρα 4 έως 6 διαγράφονται τα πλαίσια των επί μέρους τομέων δράσεως της Ελληνικής Αστυνομίας και δη του κλάδου αστυνομικής τάξεως, του κλάδου αστυνομικής ασφαλείας και του κλάδου πολιτικής άμυνας. Εκτός από τις αρμοδιότητες που περιγράφονται στα άρθρα αυτά σχετικά με τον καθένα από τους παραπάνω τομείς, η Ελληνική Αστυνομία ασκεί και τα εξής καθήκοντα: Συγκροτεί κατά την διάρκεια πολέμου στρατονομικά αποσπάσματα (άρθρο 17 παρ. 1). Σε πόλεις, όπου δεν εδρεύει μονίμως στρατιωτική μονάδα, μπορεί να ανατίθενται καθήκοντα φρουράρχου σε αξιωματικό της Ελληνικής Αστυνομίας (άρθρο 17 παρ. 4). Οι δυνάμεις της Ελληνικής Εστυνομίας μετέχουν ενεργά στην εξασφάλιση της εθνικής άμυνας σε συνεργασία με τις λοιπές ένοπλες δυνάμεις και σε περίπτωση κηρύξεως πολέμου το σύνολο ή τμήμα τους τίθεται κάτω από ενιαία διοίκηση με τον στρατό ξηράς (άρθρο 18 παρ. 8), τέλος δε, σε περίπτωση που η χώρα ή τμήμα της κηρύσσεται σε κατάσταση πολιορκίας, οι κατά τόπους αστυνομικές υπηρεσίες υπάγονται στους στρατιωτικούς διοικητές, σύμφωνα με το νόμο για την κατάσταση πολιορκίας (άρθρο 13 παρ. 9). Από τις διατάξεις αυτές, προκύπτει ότι η Ελληνική Αστυνομία πέρα από τα καθαρώς

αστυνομικά της καθήκοντα, όπως και η καταργηθείσα με τον ίδιο Ν. 1481/1984 Χωροφυλακή έχει ευρύτερη αποστολή, βοηθητική των ενόπλων δυνάμεων της χώρας και μετέχει ενεργώς στην εξασφάλιση της εθνικής άμυνας σε συνεργασία με αυτές ως εκ τούτου συνιστά στρατιωτική υπηρεσία, οι δε ανήκοντες σ' αυτήν είναι όχι πολιτικοί αλλά στρατιωτικοί υπάλληλοι, μη απολαύοντες της κατά το άρθρο 103 του Συντάγματος προστασίας. Ο χαρακτήρας αυτός του νέου σώματος προκύπτει και από την εισηγητική έκθεση του Ν. 1481/1984 όπου γίνεται ρητή αναφορά στην ιδιομορφία των υπηρεσιών του Υπουργείου Δημοσίας Τάξεως και στην αποστολή του που σχετίζεται με την εθνική άμυνα και συνεπάγεται την συνεργασία με τις ένοπλες δυνάμεις στην ειρήνη και στον πόλεμο».

Για πληρέστερη ενημέρωση των συναδέλφων πάνω στο θέμα παραθέτουμε και την αντίθετη άποψη δύο μετά ψήφου μελών (μειοψηφίας) του Δικαστηρίου, σύμφωνα με την οποία:

«..... η Ελληνική Αστυνομία, παρά το ότι αποτελεί ένοπλο σώμα και έχει ιδιαίτερη οργάνωση και πειθαρχία ανάλογη προς την των στρατιωτικών υπηρεσιών δεν είναι ούτε αποκλειστικά ούτε προεχόντως βοηθητικό σώμα των ενόπλων δυνάμεων, δεδομένου ότι τα κύρια καθήκοντά της είναι στο σύνολό τους καθαρώς αστυνομικά και δη σε καιρό ειρήνης, και επομένως αποτελεί πολιτική υπηρεσία του κράτους. Η πρόληψη και καταστολή του εγκλήματος, η προστασία της δημόσιας και κρατικής ασφαλείας και η περιφρούρηση του δημοκρατικού πολιτεύματος, δεν είναι κατά το Σύνταγμα επιτρεπτό να ανατίθεται επί μονίμου βάσεως σε στρατιωτική υπηρεσία, δεδομένου ότι για την περίπτωση σοβαρής διαταραχής της δημοσίας τάξεως και υπάρξεως εκδήλου απειλής κατά της ασφαλείας του κράτους και του δημοκρατικού πολιτεύματος προβλέπεται ειδικώς η λήψη εξαιρετικών μέτρων κατά το άρθρο 48 του Συντάγματος, οι δε

ένοπλες δυνάμεις και τα τυχόν αναγκαία γι' αυτές βοηθητικά σώματα, που αποκλειστικά έχουν στρατιωτικό χαρακτήρα, δεν μπορούν να θεωρηθούν και ως αρμόδιες ή αρμόδια για την επί μονίμου βάσεως σε καιρό ειρήνης άσκηση του συνόλου των αστυνομικών καθηκόντων, όπως αυτά διαγράφονται στα άρθρα 4 έως 7 του Ν. 1481/1984 και προσιδιάζουν, σύμφωνα με τον δημοκρατικό χαρακτήρα του πολιτεύματος, σε πολιτικές υπηρεσίες. Εξ άλλου, η ρητή υπαγωγή (άρθρο 2 παρ. 5) του προσωπικού της στην απαγόρευση του άρθρου 23 παρ. 2 του Συντάγματος τονίζει το χαρακτήρα της Ελληνικής Αστυνομίας ως πολιτικής υπηρεσίας και των υπηρετούντων σ' αυτήν ως πολιτικών υπαλλήλων, δεδομένου ότι η ρητή απαγόρευση της απεργίας αν επρόκειτο για στρατιωτικούς υπαλλήλους είναι περιττή, η δε θέσπιση της διατάξεως του άρθρου 23 περί απαγορεύσεως της απεργίας ειδικώς στους δικαστικούς λειτουργούς και τους υπηρετούντες στα σώματα ασφαλείας εξυπακούει την ιδιότητά τους ως πολιτικών οργάνων του κράτους».

Εξαιτίας της έλλειψης επαρκούς χώρου, σε επόμενα τεύχη θα δημοσιεύσουμε την τοποθέτηση του Συμβουλίου της Επικρατείας πάνω σε άλλα σημαντικά θέματα, που απασχολούν το προσωπικό της ΕΛ.ΑΣ.

ΙΔΡΥΣΕΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Ιδρύεται θερινό Αστυνομικό φυλάκιο στα Μάταλα Ηρακλείου με δύναμη 1 ανθ/μο και 3 αστυφύλακες.

Ιδρύεται επίσης θερινό Αστυνομικό Φυλάκιο στη Λεπτοκαρυά Πιερίας με δύναμη 1 ανθ/μο ή αρχ/κα και 5 αστ/κες.

Ιδρύεται αστυνομικός Σταθμός στις Ράχες Ικαρίας με δύναμη 1 αρχ/κα και 3 αστ/κες και με τοπική αρμοδιότητα στις περιφέρειες των Κοινοτήτων Ραχών, Αγίου Πολυκάριου και Καρκιναγρίου, περιοριζόμενης ανάλογα της τοπικής αρμοδιότητας του Α.Σ. Ευδήλου.

Καταργήθηκε ο Α.Σ. Βαρυμπόμπης – Αττικής και ιδρύθηκε ο Α.Σ. Θρακομακεδόνων με έδρα την ομώνυμη κοινότητα. Ο νέος Α.Σ. υπάγεται διοικητικά στο Α.Τ. Αχαρνών ενώ η διαχείριση των θεμάτων ασφαλείας της περιφέρειάς του ανατέθηκε στο Τ.Α. Αχαρνών.

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ ΤΟΥ ΑΠΕΣΠΑΣΜΕΝΟΥ ΑΣΤΥΝ. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΠΟΥ ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΕΙ ΕΚΤΟΣ ΕΔΡΑΣ

Το αστυνομικό προσωπικό, που αποσπάται για χρονικό διάστημα μικρότερο των έξι (6) μηνών, θα δικαιολογεί την αυξημένη ημερησία αποζημίωση των 3.000 δραχμών για τόσες διανυκτερεύσεις, όσες και οι δικαιούμενες ημέρες εκτός έδρας, δηλαδή τέσσερις (4) διανυκτερεύσεις γι' απόσπαση τριάντα ημερών.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την δικαιολόγηση της αυξημένης αποζημίωσης των 3.000 δραχμών είναι η προσκόμιση δελτίου παροχής υπηρεσιών ξενοδοχείου.

Σε περίπτωση που οι διανυκτερεύσεις, οι οποίες διαλαμβάνονται στο δελτίο παροχής υπηρεσιών του ξενοδοχείου, είναι λιγότερες από τις δικαιούμενες ημέρες, θα υπολογιστεί η αυξημένη ημερησία αποζημίωση των 3.000 δραχμών μόνο για όσες διανυκτερεύσεις καλύπτει το δελτίο του ξενοδοχείου και οι επί πλέον ημέρες θα υπολογιστούν με την συνήθη ημερησία αποζημίωση χωρίς διανυκτέρευση.

Αντίθετα, αν οι διανυκτερεύσεις, που διαλαμβάνονται στο δελτίο παροχής υπηρεσιών του ξενοδοχείου είναι περισσότερες από τις δικαιούμενες ημέρες, τότε θα υπολογιστεί αυξημένη αποζημίωση μόνο για τόσες διανυκτερεύσεις, όσες και οι δικαιούμενες ημέρες π.χ.: αποσπάται κάποιος για χρονικό διάστημα 37 ημερών, για το οποίο δικαιούται 4,6

ημέρες εκτός έδρας και προσκομίζει δελτίο παροχής υπηρεσιών Ξενοδοχείου για τρεις (3) διανυκτερεύσεις. Θα υπολογιστούν μόνο οι τρεις (3) ημέρες με 3.000 δραχμές ημερησίως και οι υπόλοιπες 1,6 ημέρες θα υπολογιστούν με 2.000 δραχμές, που δικαιούνται ημερησίως χωρίς διανυκτέρευση. Αν όμως προσκομίσει δελτίο παροχής υπηρεσιών Ξενοδοχείου για επτά (7) διανυκτερεύσεις, θα υπολογιστούν μόνο οι 4,6 με την αυξημένη αποζημίωση των 3.000 δραχμών.

ΗΘΙΚΕΣ ΑΜΟΙΒΕΣ

Με απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης απενεμήθηκε υλική αμοιβή 10.000 δρχ. στον καθένα από τους παρακάτω συναδέλφους του Τ.Α. Πατρών, γιατί επέδειξαν εξαιρετική δραστηριότητα, αξιοποίησαν πληροφορίες και κατόρθωσαν, την 17-11-87 και ώρα 21.00' στο Σταυροχώρι Πρέβεζας, να συλλάβουν σπείρα καλλιεργητών – εμπόρων ναρκωτικών (χασίς) μεγάλης ποσότητας, προσφέροντες έτσι εξαιρετική υπηρεσία στη Δημόσια Ασφάλεια, προκαλώντας συγχρόνως τα ευμενή σχόλια των μέσων μαζικής ενημέρωσης τόσο για την υπηρεσία τους, όσο και για την Ελληνική Αστυνομία γενικότερα:

Αστυνόμους Β' ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟ Χρήστο, ΣΧΟΙΝΑ Ευθύμιο και ΤΣΑΤΣΑΡΩΝΗ Δημήτριο, Υπαστυνόμο Β' ΔΡΙΒΙΛΑ Δημήτριο, Ανθ/μο ΖΩΙΤΣΑΚΗ Γεώργιο, Αρχ/κες ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟ Σωτήριο, ΣΑΚΕΛΛΑΡΗ Αθανάσιο και ΤΖΟΥΔΑ Ανδρέα, και Αστ/κες ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟ Απόστολο, ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ Ανδρέα, ΚΑΜΠΑΣΗ Ευστάθιο, ΔΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟ Πελοπίδα, ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟ Κων/νο, και ΠΑΥΛΟΥ Κων/να.

ΑΜΟΙΒΑΙΕΣ ΜΕΤΑΘΕΣΕΙΣ

Ο Αστυφύλακας ΜΑΝΤΑΡΑΣ Ηλίας, που υπηρετεί στον Α.Σ. Νάουσας Πάρου, επιθυμεί να μετατεθεί αμοιβαία σε υπηρεσία των Αθηνών. Βόλου, Λάρισας ή Λαμίας.

Όποιος ενδιαφέρεται μπορεί να επικοινωνήσει μαζί του στο τηλέφωνο 0284 – 51202.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ
22 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1988

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
74

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 161

Αναδιάρθρωση, σύσταση, οργάνωση και λειτουργία περιφερειακών Υπηρεσιών της Ελληνικής Αστυνομίας και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:
α) Του άρθρου 11 του Ν. 1481/1984 (ΦΕΚ Α' - 152) «Οργανισμός Υπουργείου Δημόσιας Τάξης», όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του Ν. 1590/1986 (ΦΕΚ Α' - 49).

β) Του άρθρου 53 του Ν. 1481/1984.

γ) Του Π.Δ. 137/1986 (ΦΕΚ Α' - 51) «Συγκρότηση της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Τάξης σε Υπουργείο Δημόσιας Τάξης».

2. Τη 072.2/7/Γ1564/6.11.1986 απόφαση του Πρωθυπουργού και Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης και Υπουργού Εθνικής Άμυνας (ΦΕΚ Β' - 784) «Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων Υπουργού Εθνικής Άμυνας στους Υφυπουργούς Εθνικής Άμυνας».

3. Την υπ' αριθ. 46 από 27.1.1988 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας, ύστερα από πρόταση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης και Υφυπουργού Εθνικής Άμυνας, αποφασίζουμε:

ΤΜΗΜΑ Α'

Γενική Αστυνομική Διεύθυνση Θεσσαλονίκης.

Άρθρο 1.

Αναδιάρθρωση Γενικής Αστυνομικής Διεύθυνσης Θεσσαλονίκης.

Η Γενική Αστυνομική Διεύθυνση Θεσσαλονίκης και οι υπαγόμενες σ' αυτή Υπηρεσίες λειτουργούν με τη διάρθρωση και τις αρμοδιότητες που καθορίζονται στο παρόν προεδρικό διάταγμα.

Άρθρο 2.

Συγκρότηση Γενικής Αστυνομικής Διεύθυνσης Θεσσαλονίκης.

1. Η Γενική Αστυνομική Διεύθυνση Θεσσαλονίκης συγκροτείται από:
- α) Το Επιτελείο.
 - β) Τη Διεύθυνση Αστυνομίας Θεσσαλονίκης.
 - γ) Τη Διεύθυνση Ασφαλείας Θεσσαλονίκης.
 - δ) Τη Διεύθυνση Τροχαίας Θεσσαλονίκης.
 - ε) Τη Διεύθυνση Αγορανομίας Θεσσαλονίκης.
 - στ) Τη Διεύθυνση Αστυνομικών Επιχειρήσεων Θεσσαλονίκης.
 - ζ) Τη Διεύθυνση Άμεσης Δράσης Θεσσαλονίκης.
2. Η Γενική Αστυνομική Διεύθυνση Θεσσαλονίκης (Γ.Α.Δ.Θ.) υπάγεται στο Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και έχει ως αποστολή μέσα στα όρια της τοπικής της δικαιοδοσίας την άσκηση του συνόλου των αστυνομικών αρμοδιοτήτων, όπως αυτές καθορίζονται με τα άρθρα 4, 5 και 6 του Ν. 1481/1984.

Άρθρο 3.

Επιτελείο - Αρμοδιότητες.

Για την εσωτερική διάρθρωση του επιτελείου της Γ.Α.Δ.Θ. και τις

αρμοδιότητες των Τμημάτων του, ισχύουν αντίστοιχα οι διατάξεις του άρθρου 3 του Π.Δ. 95/1987 (ΦΕΚ Α' - 56).

ΤΜΗΜΑ Β'

Γενικές Επιθεωρήσεις Αστυνομίας.

Άρθρο 24.

Σύσταση, έδρα και τοπική αρμοδιότητα Γενικών Επιθεωρήσεων Αστυνομίας.

1. Συνιστώνται και λειτουργούν τρεις (Α.Β.Γ) Γενικές Επιθεωρήσεις Αστυνομίας (Γ.Ε.Α.), οι οποίες υπάγονται στο Υπουργείο Δημόσιας Τάξης.

2. Η Α' Γενική Επιθεώρηση Αστυνομίας εδρεύει στη Θεσσαλονίκη και η τοπική της αρμοδιότητα εκτείνεται στην περιοχή των Επιθεωρήσεων Αστυνομίας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Μακεδονίας και Θεσσαλίας.

3. Η Β' Γενική Επιθεώρηση Αστυνομίας εδρεύει στην Αθήνα και η τοπική της αρμοδιότητα εκτείνεται στην περιοχή των Επιθεωρήσεων Αστυνομίας Στερεάς Ελλάδας, Βορείου Αιγαίου, Νοτίου Αιγαίου και Κρήτης.

4. Η Γ' Γενική Επιθεώρηση Αστυνομίας εδρεύει στην Πάτρα και η τοπική της αρμοδιότητα εκτείνεται στην περιοχή των Επιθεωρήσεων Αστυνομίας Ηπείρου, Ιονίων Νήσων, Δυτικής Ελλάδας και Πελοποννήσου.

5. Οι Γενικές Επιθεωρήσεις Αστυνομίας είναι μεταξύ τους ισοτίμες.

6. Οι Επόπτες Επιθεωρητές του άρθρου 3 του Π.Δ. 351/1985 (ΦΕΚ Α' 127) καταργούνται.

ΤΜΗΜΑ Δ'

Αστυνομικές Διευθύνσεις Νομών.

Άρθρο 30.

Αναδιάρθρωση Αστυνομικών Διευθύνσεων (Α.Δ.).

Οι Α.Δ. Νομών και οι υπαγόμενες σ' αυτές Υπηρεσίες λειτουργούν με τη διάρθρωση και τις αρμοδιότητες που καθορίζονται στο παρόν προεδρικό διάταγμα.

Άρθρο 31.

Συγκρότηση Αστυνομικής Διεύθυνσης - Αποστολή.

1. Η Αστυνομική Διεύθυνση Νομού συγκροτείται από:
- α) Το επιτελείο.
 - β) Τον αριθμό των παρακάτω κατά κατηγορία υπηρεσιών σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 42 του παρόντος:
- (1) Αστυνομικών Υποδιευθύνσεων.
 - (2) Αστυνομικών Τμημάτων.
 - (3) Αστυνομικών Τμημάτων Περιφέρειας.
 - (4) Τμημάτων Ασφάλειας.
 - (5) Τμημάτων Τροχαίας.

- (6) Τμημάτων Αγορανομίας.
- (7) Τμημάτων Μεταγωγών - Δικαστηρίων.
- (8) Αστυνομικών Σταθμών.
- (9) Σταθμών Τροχαίας και
- (10) Αστυνομικών Φυλακίων.

2. Η Αστυνομική Διεύθυνση Νομού υπάγεται στο Υπουργείο Δημόσιας Τάξης, με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 25 και 28 του παρόντος και έχει ως αποστολή, μέσα στα όρια της τοπικής της δικαιοδοσίας, την άσκηση του συνόλου των αστυνομικών αρμοδιοτήτων, όπως αυτές καθορίζονται με τα άρθρα 4, 5 και 6 του Ν. 1481/84.

3. Για λόγους εξυπηρέτησης των κατοίκων ακραίων περιοχών Αστυνομικών Διευθύνσεων, είναι δυνατόν, κατ' εξαίρεση των διατάξεων της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του Ν. 1481/84, με τον πίνακα χωρογραφικής κατανομής των Υπηρεσιών, που εκδίδεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 11 του Ν. 1481/84, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του Ν. 1590/1986, να προβλέπεται η υπαγωγή των περιοχών αυτών στην περιφέρεια όμορων Αστυνομικών Διευθύνσεων και να ρυθμίζονται τα θέματα υπαγωγής των οικείων Αστυνομικών Υπηρεσιών.

Άρθρο 32.

Επιτελείο - Αρμοδιότητες.

1. Το Επιτελείο της Α.Δ. διαρθρώνεται εσωτερικά από τα Γραφεία:
 - α) Εσωτερικών Λειτουργιών.
 - β) Αστυνόμευσης - Ασφάλειας.
2. Το Γραφείο Εσωτερικών Λειτουργιών έχει τις αρμοδιότητες που ορίζονται στο άρθρο 73 παράγραφοι 2, 3, και 4 του Π.Δ. 582/84 και τη διαχείριση θεμάτων τεχνικών μέσων, τηλεπικοινωνιακού υλικού, οπλισμού και οχημάτων.
3. Το Γραφείο Αστυνόμευσης - Ασφάλειας έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- α) Την προετοιμασία έκδοσης Αστυνομικών Διατάξεων.
- β) Το χειρισμό θεμάτων οργάνωσης των Υπηρεσιών, κατεύθυνσης, συντονισμού και ελέγχου της δράσης τους, καθώς και την παροχή οδηγιών προς τις Υπηρεσίες της Αστυνομικής Διεύθυνσης για την εφαρμογή της νομοθεσίας, που ανάγεται στην αρμοδιότητά τους και το χειρισμό θεμάτων πολιτικής σχεδίασης έκτακτης ανάγκης.
- γ) Την εκπόνηση σχεδίων και την εισήγηση για την έκδοση διαταγών που αναφέρονται:
 - (1) Στη λήψη αστυνομικών μέτρων.
 - (2) Στην εφαρμογή της νομοθεσίας για την προστασία της Δημόσιας και Κρατικής Ασφάλειας.
 - (3) Στην παρακολούθηση των στόχων στην περιοχή ευθύνης της και στην αποτελεσματική φρούρησή τους από τις αρμόδιες Υπηρεσίες της.
 - δ) Την καθοδήγηση των υφισταμένων τους Υπηρεσιών ως προς τη δίωξη των πταισματοδικών παραβάσεων και την ανάθεση άσκησης καθηκόντων Δημοσίου Κατηγόρου σε προσωπικό των Υπηρεσιών τους, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 13 του Ν. 1481/1984.

ε) Τη μέριμνα για την παροχή της απορρέουσας από την αποστολή της Ελληνικής Αστυνομίας συνδρομής σε φυσικά και νομικά πρόσωπα.

στ) Τη μέριμνα για την άσκηση καθηκόντων, που ορίζονται με το εδάφιο στ της παραγράφου 4 του άρθρου 75 του Π.Δ. 582/84, με τις διακρίσεις των διατάξεων του άρθρου 9 του Ν. 1481/84, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του Ν. 1590/1986.

ζ) Τη μέριμνα για τη λειτουργία του σταθμού βάσεως (R/T) και την εκπλήρωση της αποστολής του που συνίσταται:

- (1) Στη διαβίβαση εντολών και πληροφοριών προς τα πληρώματα των οχημάτων και τους φέροντες φορητά R/T πεζούς αστυνομικούς, κατά λόγο αρμοδιότητας, για άμεση και συνεχή παροχή υπηρεσιών προς τους πολίτες.
- (2) Στην ενημέρωση των ανωτέρω αστυνομικών για επέμβαση σε συμβάντα αστυνομικής δραστηριότητας και
- (3) Στην παρακολούθηση εφαρμογής του προγράμματος κινήσεως των R/T υπηρεσιακών οχημάτων, για την εκτέλεση των περιπολιών και εξασφάλιση της δημόσιας τάξης και ασφάλειας.

4. Η Αστυνομική Διεύθυνση του Νομού είναι άμεσο προϊστάμενο υπηρεσιακό κλιμάκιο των:

- α) Αστυνομικών Υποδιευθύνσεων.
- β) Τμημάτων της περιφέρειας της με την επιφύλαξη της διάταξης του άρθρου 35 παράγραφος 2 του παρόντος διατάγματος.
5. Ειδικά η εσωτερική διάρθρωση του επιτελείου της Α.Δ. Αχαΐας περιλαμβάνει και Τμήμα Άμεσης Δράσης, το οποίο ασκεί τις αρμοδιότητες:

της:

α) Του άρθρου 75 παρ. 3 του Π.Δ. 582/1984, όσον αφορά την περιοχή της πόλης των Πατρών.

β) Της παραγράφου 3ζ του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 33.

Αρμοδιότητες Αστυνομικού Διευθυντή Νομού.

1. Ο Αστυνομικός Διευθυντής Νομού έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Εποπτεύει, συντονίζει, κατευθύνει και ελέγχει το έργο των Υπηρεσιών δικαιοδοσίας του. Διευθύνει την αστυνομία της πόλεως στην οποία εδρεύει η Αστυνομική Διεύθυνση.

β) Αναλαμβάνει προσωπικά τη διεύθυνση αστυνομικών επιχειρήσεων ή την αντιμετώπιση συμβάντων, όταν κρίνει αυτό ως αναγκαίο ή διαταχθεί σχετικά.

γ) Διατάσσει τη μετάβαση αστυνομικών των Τμημάτων Ασφάλειας, Τροχαίας και Αγορανομίας της έδρας του σε οποιοδήποτε σημείο της δικαιοδοσίας του για τη διαλεύκανση σοβαρών εγκλημάτων ή την αντιμετώπιση σοβαρών συμβάντων.

δ) Ενεργεί τακτική επιθεώρηση των Υπηρεσιών της δικαιοδοσίας του, τουλάχιστον μια φορά το 4μηνο για τις Αστυνομικές Υποδιευθύνσεις και Τμήματα και μια φορά το χρόνο για τους σταθμούς και έκτακτη, όταν κρίνει αυτό ως αναγκαίο ή διαταχθεί σχετικά. Για τις επιθεωρήσεις αυτές υποβάλλει στον Επιθεωρητή Αστυνομίας εκθέσεις, στις οποίες αναφέρει τα μέτρα, τα οποία έλαβε ή προτείνει τη λήψη εκείνων που υπερβαίνουν τη δικαιοδοσία του. Τις επιθεωρήσεις αυτές μπορεί να αναθέτει και σε υποδιευθυντή του αρχαιότερο από τον προϊστάμενο της επιθεωρούμενης Υπηρεσίας.

ε) Φροντίζει να μορφώνει ασφαλή γνώμη για την επαγγελματική επάρκεια, τα προσόντα ή τις αδυναμίες, την ικανότητα ως προς την άσκηση της διεύθυνσης ή διοίκησης, την ενημερότητα στα υπηρεσιακά θέματα και τη γενικότερη συμπεριφορά όλων των αξιωματικών της δικαιοδοσίας του και ιδιαίτερα των ανωτέρων, ώστε να είναι σε θέση, σε κάθε περίπτωση, να αποφαινεται για την επάρκεια και καταλληλότητά τους για τις διάφορες υπηρεσίες, εργασίες και αποστολές.

στ) Παρακολουθεί την πορεία της εγκληματικότητας στην περιοχή του και τη γενικότερη κατάσταση από πλευράς αστυνομίας, τάξης και ασφάλειας και δύναται, για το σκοπό αυτό, να διατάσσει τους προϊστάμενους των Υπηρεσιών να του υποβάλλουν σχετικούς πίνακες και αναφορές σε τακτά χρονικά διαστήματα.

ζ) Ενεργεί και διατάσσει ένορκες διοικητικές εξετάσεις.

η) Αξιολογεί το αστυνομικό προσωπικό, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις.

θ) Ασκεί την πειθαρχική δικαιοδοσία, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις.

ι) Συνεργάζεται με τις Δικαστικές, Στρατιωτικές, Δημόσιες και Δημοτικές Αρχές, μέσα στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του.

ια) Μεταθέτει και αποσπά Ανθυπαυτούς, Αρχιφύλακες και Αστυφύλακες από Υπηρεσία σε Υπηρεσία της Α.Δ. Τοποθετεί το αστυνομικό προσωπικό, που τίθεται στη διάθεση της Α.Δ. και διατάσσει αποσπάσεις - μετακινήσεις αστυνομικού προσωπικού από το βαθμό του Αστυνομικού Α' και κάτω, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 50 του Ν. 1481/84, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 6 του Π.Δ. 159/1986 (Φ.Ε.Κ. Α-61) μέσα στα όρια της δικαιοδοσίας του.

ιβ) Εκδίδει Αστυνομικές διατάξεις, που αφορούν ολόκληρη ή τμήμα της περιφέρειας της δικαιοδοσίας του.

ιγ) Συγκροτεί μεταβατικά αποσπάσματα, για λόγους ασφαλείας, ύστερα από έγκριση του Υπουργείου, με δύναμη μέχρι 15 αστυνομικούς.

2. Οι διατάξεις των εδαφίων α, β και δ-ιβ' της προηγούμενης παραγράφου ισχύουν και για τους διευθυντές των Διευθύνσεων των Γενικών Αστυνομικών Διευθύνσεων, ανάλογα με την ειδικότερη αποστολή τους.

Άρθρο 34.

Υποδιευθυντές της Αστυνομικής Διεύθυνσης.

Οι Υποδιευθυντές της Αστυνομικής Διεύθυνσης έχουν τα ακόλουθα καθήκοντα:

1. Είναι άμεσοι βοηθοί του Αστυνομικού Διευθυντή και εκτελούν τα καθήκοντά τους, σύμφωνα με τους ισχύοντες Νόμους και Κανονισμούς και ανάλογα με τις διαταγές και οδηγίες του.

2. Ο νεότερος από τους υποδιευθυντές ευθύνεται, έναντι του Αστυνομικού Διευθυντή, για τη λειτουργία του Επιτελείου της Α.Δ.

3. Λαμβάνουν γνώση της εισερχόμενης και εξερχόμενης αλληλογραφίας και ανάλογα με τα καθήκοντα που τους έχουν ανατεθεί, διατυπώνουν τη γνώμη τους στις εισηγήσεις των αρμοδίων Γραφείων.

4. Ενεργούν τακτικές ή έκτακτες επιθεωρήσεις στις Υπηρεσίες της Α.Δ., σύμφωνα με τις διαταγές του αστυνομικού διευθυντή αυτής.

5. Ενεργούν διοικητικές εξετάσεις κατόπιν διαταγής.

6. Εκτελούν κάθε άλλη αποστολή που τους ανατίθεται.

Άρθρο 35.

Αστυνομικές Υποδιευθύνσεις.

1. Η περιοχή των Αστυνομικών Υποδιευθύνσεων, που συνιστώνται με το άρθρο 42 του παρόντος διατάγματος, εκτείνεται και στην περιφέρεια των Υπηρεσιών που λειτουργούν ως υφιστάμενες των Τμημάτων της δικαιοδοσίας τους.

2. Οι διευθυντές των Αστυνομικών Υποδιευθύνσεων, εποπτεύουν, συντονίζουν και ελέγχουν τη δραστηριότητα των Τμημάτων, που λειτουργούν στην περιοχή της εδαφικής τους αρμοδιότητας. Συντάσσουν τις εκθέσεις ικανότητας των διοικητών Τμημάτων και γνωματεύουν σε εκείνες που συντάσσουν οι προαναφερόμενοι. Σε κάθε περίπτωση σοβαρών υποθέσεων αναλαμβάνουν προσωπικά τη διεύθυνση των αστυνομικών ενεργειών και είναι υπεύθυνοι, για την κανονική λειτουργία των Υπηρεσιών που εποπτεύουν, απέναντι στον προϊστάμενό τους διευθυντή. Διατάσσουν την προσωρινή ενίσχυση των Υπηρεσιών, που εποπτεύουν, για την αντιμετώπιση έκτακτων περιστατικών. Οι Διευθυντές των Αστυνομικών Υποδιευθύνσεων ενεργούν τακτική επιθεώρηση των Υπηρεσιών της δικαιοδοσίας τους τουλάχιστον μια φορά το τετράμηνο για τα Αστυνομικά Τμήματα και μια φορά το χρόνο για τους Σταθμούς και έκτακτη, όταν κρίνουν αυτό ως αναγκαίο ή διαταχθούν σχετικά. Η τελευταία διάταξη ισχύει και για τους Διευθυντές των Υποδιευθύνσεων Αστυνομίας των Γενικών Αστυνομικών Διευθύνσεων.

3. Οι Αστυνομικές Υποδιευθύνσεις συσχετίζονται με το οικείο Αστυνομικό Τμήμα. Σ' αυτές λειτουργεί Γραμματεία της οποίας το προσωπικό δεν υπερβαίνει τα τρία άτομα.

Άρθρο 36.

Αστυνομικά Τμήματα, Αστυνομικοί Σταθμοί και Αστυνομικά Φυλάκια.

1. Για τα Αστυνομικά Τμήματα και Αστυνομικούς Σταθμούς της Αστυνομικής Διεύθυνσης ισχύουν αντίστοιχα οι διατάξεις του άρθρου 16 του παρόντος. Επιπλέον οι Υπηρεσίες αυτές είναι αρμόδιες και για τα θέματα Μεταγωγών - Δικαστηρίων, εφόσον στην περιφέρειά τους δεν λειτουργεί Υπηρεσία Μεταγωγών - Δικαστηρίων. Οι Αστυνομικοί Σταθμοί (Α.Σ.), οι οποίοι μέχρι την έναρξη της ισχύος του παρόντος υπάγονταν απευθείας στην Αστυνομική Διεύθυνση, εφεξής υπάγονται, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά με τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος ή με τον πίνακα χωρογραφικής κατανομής, διοικητικά μεν στο Αστυνομικό Τμήμα της έδρας της Αστυνομικής Διεύθυνσης, ως προς το ειδικό δε αντικείμενο της αποστολής τους σ' όλα τα Τμήματα της έδρας, κατά λόγο αρμοδιότητας. Ο Διοικητής του Αστυνομικού Τμήματος δύναται να αναθέτει την εποπτεία και τον έλεγχο των Αστυνομικών Σταθμών σε αξιωματικό του Τμήματος.

2. Τα Αστυνομικά Τμήματα της Ελληνικής Αστυνομίας, που ασκούν και αρμοδιότητες ασφάλειας, τροχαίας, αγορανομίας και μεταγωγών - δικαστηρίων, χαρακτηρίζονται ως Τμήματα γενικής αρμοδιότητας. Τα Τμήματα αυτά ασκούν και τις αρμοδιότητες των εγκληματολογικών ερευνών.

3. Τα Αστυνομικά Φυλάκια (Α.Φ.) της Ελληνικής Αστυνομίας ασκούν στην περιοχή τους το σύνολο των αστυνομικών αρμοδιοτήτων, εφόσον η περιφέρειά τους δεν καλύπτεται από την εδαφική αρμοδιότητα Υπηρεσιών Ασφάλειας, Αλλοδαπών, Τροχαίας και Αγορανομίας ή δεν ορίζεται διαφορετικά με την απόφαση σύστασής τους.

Άρθρο 37.

Αστυνομικά Τμήματα Περιφέρειας (Α.Τ.Π.).

1. Τα Α.Τ.Π., που συνιστώνται με το άρθρο 42 του παρόντος διατάγματος είναι άμεσα προϊστάμενα υπηρεσιακά κλιμάκια των Αστυνομικών Σταθμών και Φυλακίων που μέχρι την έναρξη της ισχύος του παρόντος υπάγονταν απευθείας στις οικείες Αστυνομικές Διευθύνσεις.

2. Οι Διοικητές των Α.Τ.Π. εποπτεύουν, συντονίζουν και ελέγχουν τη δραστηριότητα των Αστυνομικών Σταθμών και Φυλακίων που λειτουργούν στην περιοχή της εδαφικής τους αρμοδιότητας. Συντάσσουν

τις εκθέσεις ικανότητας των Διοικητών των Αστυνομικών Σταθμών και Φυλακίων. Σε κάθε περίπτωση σοβαρών υποθέσεων αναλαμβάνουν προσωπικά τη διεύθυνση των αστυνομικών ενεργειών και είναι υπεύθυνοι για την κανονική λειτουργία των Υπηρεσιών που εποπτεύουν, απέναντι στον προϊστάμενό τους Διευθυντή.

Διατάσσουν την προσωρινή ενίσχυση των Υπηρεσιών που εποπτεύουν για την αντιμετώπιση έκτακτων περιστατικών.

3. Για τη συγκρότηση και την αποστολή της Γραμματείας των Α.Τ.Π. ισχύουν ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 13 παρ. 4 του Π.Δ. 95/1987.

Το προσωπικό της Γραμματείας δεν υπερβαίνει τα τρία άτομα.

Άρθρο 38.

Τμήματα Ασφάλειας.

1. Τα Τμήματα Ασφάλειας της Α.Δ. διαρθρώνονται εσωτερικά στα ακόλουθα Γραφεία:

- α) Γραμματείας.
- β) Κρατικής Ασφάλειας.
- γ) Δημόσιας Ασφάλειας.
- δ) Αλλοδαπών.
- ε) Εγκληματολογικών Ερευνών.
- στ) Δίωξης Ναρκωτικών.

2. Το Γραφείο Γραμματείας έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται από το άρθρο 77 παράγραφος 6 του Π.Δ. 582/1984.

3. Το Γραφείο Κρατικής Ασφάλειας έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται από το άρθρο 8 παρ. 8α (1) έως (6), β, γ, δ, ε, στ και ζ του Π.Δ. 95/1987.

4. Το Γραφείο Δημόσιας Ασφάλειας έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται από το άρθρο 80 του Π.Δ. 582/1984.

5. Το Γραφείο Αλλοδαπών έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται από τα άρθρα 81 και 84 παράγραφος 3 του Π.Δ. 582/1984.

6. Το Γραφείο Εγκληματολογικών Ερευνών έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται από το άρθρο 82 παρ. 1 (β), (γ) και (δ) του Π.Δ. 582/1984 για τα Τμήματα εξερευνησεων, δακτυλосκοπίας και αναγνώρισης. Το Γραφείο αυτό καλύπτει και τις ανάγκες των Αστυνομικών Τμημάτων Περιφέρειας στο αντικείμενό του.

7. Το Γραφείο Δίωξης Ναρκωτικών έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται από το άρθρο 80 παρ. 3 του Π.Δ. 582/1984.

8. Στα Τμήματα Ασφάλειας Πατρών και Ηρακλείου συγκροτείται Γραφείο Ανηλικών και έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται από το άρθρο 8 παρ. 6 του Π.Δ. 95/1987 και λειτουργεί σύμφωνα μ' αυτές.

Άρθρο 39.

Τμήματα και Σταθμοί Τροχαίας.

1. Τα Τμήματα Τροχαίας της Αστυνομικής Διεύθυνσης διαρθρώνονται εσωτερικά στα Γραφεία:

- α) Γραμματείας.
- β) Τροχονομικής Αστυνόμευσης.
- γ) Οδικών Τροχαίων Ατυχημάτων.
- δ) Τροχαίας Εθνικού Οδικού Δικτύου.

2. Για τις αρμοδιότητες των Γραφείων Γραμματείας, Τροχονομικής Αστυνόμευσης, Οδικών Τροχαίων Ατυχημάτων και Τροχαίας Εθνικού Οδικού Δικτύου ισχύουν ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 77 παρ. 6 του Π.Δ. 582/1984, του άρθρου 20 παρ. 7 και 8 του Π.Δ. 95/1987 και του τελευταίου εδαφίου της παρ. 5 του άρθρου 18 του παρόντος.

3. Εάν οι υπηρεσιακές ανάγκες δεν επιτρέπουν τη συγκρότηση και λειτουργία των Γραφείων Οδικών Τροχαίων Ατυχημάτων και Τροχαίας Εθνικού Οδικού Δικτύου, οι αρμοδιότητές τους ασκούνται, με διαταγή του Αστυνομικού Διευθυντή, από το Γραφείο Τροχονομικής Αστυνόμευσης.

4. Οι Σταθμοί Τροχαίας έχουν στην περιοχή της δικαιοδοσίας τους την ίδια αποστολή με τα Τμήματα Τροχαίας.

Άρθρο 40.

Τμήματα Αγορανομίας.

Τα Τμήματα Αγορανομίας της Αστυνομικής Διεύθυνσης διαρθρώνονται εσωτερικά στα Γραφεία των εδαφ. α', β' και γ' της παραγρ. 5 του άρθρου 76 του Π.Δ. 582/1984, τα οποία έχουν αντίστοιχα τις αρμοδιότητες που διαλαμβάνονται στην παράγρ. 6 του προαναφερόμενου άρθρου και στο Γραφείο Γραμματείας, που έχει τις αρμοδιότητες της παρ. 3 του άρθρου 16 του παρόντος.

Τμήμα Μεταγωγών - Δικαστηρίων.

Για το Τμήμα Μεταγωγών - Δικαστηρίων της Αστυνομικής Διεύθυνσης ισχύουν αντίστοιχα διατάξεις του άρθρου 15 παρ. 2 του Π.Δ. 95/1987.

Σύσταση Αστυνομικών Διευθύνσεων,
Υποδιευθύνσεων και Τμημάτων.

1. Οι από το άρθρο 60 εδάφιο γ' μέχρι ββ' του Π.Δ. 582/1984 προβλεπόμενες Αστυνομικές Διευθύνσεις, στις οποίες προστίθεται και η Α.Δ. Ορεστιάδας που συνιστάται με το παρόν διάταγμα, με έδρα την Ορεστιάδα και με τοπική αρμοδιότητα τις επαρχίες Διδυμοτείχου και Ορεστιάδας, εξακολουθούν να λειτουργούν.* σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 31 και 32 του παρόντος. Η Α.Δ. Ορεστιάδας υπάγεται στην Επιθεώρηση Αστυνομίας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης. Η Α.Δ. Έβρου μετονομάζεται σε Α.Δ. Αλεξανδρούπολης.

2. Καταργούνται τα Τμήματα Τάξης, Ασφάλειας, Τροχαίας και Διοικητικής Υποστήριξης της έδρας όλων των Αστυνομικών Διευθύνσεων που αποτελούσαν με αυτές ενιαίες Υπηρεσίες (άρθρο 8 Ν. 1481/1984) και αντί αυτών, συνιστώνται και λειτουργούν με την ονομασία των πόλεων στις οποίες εδρεύουν:

α) Από ένα Αστυνομικό Τμήμα, Τμήμα Ασφάλειας και Τμήμα Τροχαίας, στις έδρες των Αστυνομικών Διευθύνσεων Αιτωλίας, Ακαρνανίας, Αλεξανδρούπολης, Αργολίδας, Αρκαδίας, Άρτας, Βοιωτίας, Γρεβενών, Δράμας, Δωδεκανήσου, Ευβοίας, Ηλείας, Ημαθίας, Ηρακλείου, Θεσπρωτίας, Ιωαννίνων, Καβάλας, Καρδίτσας, Καστοριάς, Κέρκυρας, Κιλκίς, Κοζάνης, Κορινθίας, Λακωνίας, Λάρισας, Λασιθίου, Λέσβου, Μαγνησίας, Μεσσηνίας, Ξάνθης, Ορεστιάδας, Πέλλας, Πιερίας, Πρέβεζας, Ρεθύμνης, Ροδόπης, Σερρών, Τρικάλων, Φθιώτιδας, Φλώρινας, Χαλκιδικής και Χανίων.

Ειδικά στις πόλεις Αγρινίου, Ηρακλείου, Λάρισας και Βόλου, συνιστάται και δεύτερο Αστυνομικό Τμήμα και το κάθε ένα Αστυνομικό Τμήμα των πόλεων αυτών χαρακτηρίζεται με κεφαλαίο γράμμα του Ελληνικού αλφαβήτου (Α και Β). Στους Κρατικούς Αερολιμένες Κέρκυρας, Ρόδου και Ηρακλείου συνιστάται και λειτουργεί Αστυνομικό Τμήμα γενικής αρμοδιότητας. Στα Αστυνομικά Τμήματα του Αγρινίου υπάγονται, σύμφωνα με τον πίνακα χωρογραφικής κατανομής και οι Αστυνομικοί Σταθμοί που υπάγονταν απευθείας στην Αστυν. Δ/νση Ακαρνανίας. Από τα Τμήματα αυτά, το Β' ενεργεί και τις μεταγωγές κρατουμένων και τις παραστάσεις στα δικαστήρια. Η τελευταία διάταξη ισχύει και για τα Αστυνομικά Τμήματα Βόλου, Λάρισας και Ηρακλείου.

β) Από ένα Τμήμα Αγορανομίας στις έδρες των Α.Δ. Ακαρνανίας, Δωδεκανήσου, Ευβοίας, Ημαθίας, Ηρακλείου, Ιωαννίνων, Καβάλας, Κερκύρας, Λάρισας, Μαγνησίας, Μεσσηνίας, Σερρών, Φθιώτιδας και Χανίων.

γ) Από ένα Αστυνομικό Τμήμα γενικής αρμοδιότητας και από ένα Τμήμα Τροχαίας στην έδρα της Αστυνομικής Διεύθυνσης Φωκίδας.

δ) Από ένα Αστυνομικό Τμήμα γενικής αρμοδιότητας και ένα Τμήμα Ασφάλειας στις έδρες των Α.Δ. Ζακύνθου, Κυκλάδων, Σάμου και Χίου.

ε) Από ένα Αστυνομικό Τμήμα γενικής αρμοδιότητας στις έδρες των Α.Δ. Ευρυτανίας, Κεφαλληνίας και Λευκάδας.

στ) Από ένα Αστυνομικό Τμήμα Περιφέρειας στις έδρες των Αστυνομικών Διευθύνσεων Άρτας, Ευβοίας, Ηρακλείου, Ιωαννίνων, Καρδίτσας, Λάρισας, Λέσβου, Μαγνησίας, Ξάνθης, Πιερίας, Ροδόπης, Σερρών, Τρικάλων και Χίου. Στα Τμήματα αυτά υπάγονται οι Α.Σ., που μέχρι την έναρξη της ισχύος του παρόντος υπάγονταν απευθείας στις ανωτέρω Α.Δ.

ζ) Στην έδρα της Α.Δ. Αχαΐας πέντε Αστυνομικά Τμήματα (Α, Β, Γ, Δ, Ε) στα οποία συγχωνεύονται τα πρώην επτά (Α-Ζ) Αστυνομικά Τμήματα Πατρών και τα Αστυνομικά Τμήματα Προαστίου, Γλαύχου, Εγλυκάδας και Παραλίας, ένα Τμήμα Ασφάλειας, ένα Τμήμα Τροχαίας, ένα Τμήμα Αγορανομίας και ένα Τμήμα Μεταγωγών - Δικαστηρίων. Στο Α.Τ. της έδρας, στο οποίο θα συγχωνευθεί το Α.Τ. Προαστίου, υπάγονται οι Α.Σ. Αγυιάς και Ψαθοπύργου.

3. Στις πόλεις Αιγίου, Αμαλιάδας, Άργους, Γιαννιτσών, Ελασσόνας, Θηβών, Ιεράπετρας, Κυπαρισσίας, Κω, Νάουσας και Πτολεμαΐδας συνιστάται και λειτουργεί από μια ομώνυμη Αστυνομική Υποδιεύθυνση, η οποία άσκει τις, από το άρθρο 35 παρ. 2 του παρόντος διατάγματος,

προβλεπόμενες αρμοδιότητες στις Υπηρεσίες της έδρας της. Κατ' εξαίρεση η Αστυνομική Υποδιεύθυνση Κω άσκει τις αρμοδιότητες αυτές και στο Α.Τ. Αντιμάχειας. Στις πόλεις αυτές συνιστώνται και λειτουργούν:

α) Από ένα Αστυνομικό Τμήμα, Τμήμα Ασφάλειας και Τμήμα Τροχαίας στις πόλεις Αιγίου, Αμαλιάδας, Άργους, Γιαννιτσών, Θηβών και Πτολεμαΐδας.

β) Από ένα Αστυνομικό Τμήμα και ένα Τμήμα Τροχαίας στις πόλεις Ελασσόνας, Ιεράπετρας και Κυπαρισσίας.

γ) Από ένα Αστυνομικό Τμήμα και ένα Τμήμα Ασφάλειας στη Νάουσα και στην Κω.

4. Τα Αστυνομικά Τμήματα Ελέγχου Διαβατηρίων Κήπων Έβρου, Προμαχώνα Σερρών, Νίκης Φλώρινας και Ειδομένης και Ευζώνων Κιλκίς, μετονομάζονται σε ομώνυμα Αστυνομικά Τμήματα γενικής αρμοδιότητας, που υπάγονται στην οικεία Αστυνομική Διεύθυνση, με εξαίρεση τα δύο τελευταία που υπάγονται, ως προς τα θέματα αλλοδαπών και συναλλάγματος και στη Διεύθυνση Ασφάλειας Θεσσαλονίκης (Υποδιεύθυνση Αλλοδαπών). Οι λειτουργούντες Αστυνομικοί Σταθμοί Ελέγχου Διαβατηρίων μετονομάζονται σε Αστυνομικούς Σταθμούς γενικής αρμοδιότητας. Γενικής αρμοδιότητας καθίσταται και το Α.Τ. Δοϊράνης, που συστήθηκε με το Π.Δ. 225/87 (Α'-100).

5. Ο Α.Σ. Νέας Σάντας της Α.Δ. Κιλκίς προάγεται σε Α.Τ., στο οποίο υπάγεται εφεξής ο Α.Σ. Μαυρονερίου. Ο Α.Σ. Τυχερού της Α.Δ. Αλεξανδρούπολης προάγεται σε Α.Τ., στο οποίο υπάγεται εφεξής ο Α.Σ. Λευκίμης.

6. Ο Α.Σ. Βελεστίνου της Α.Δ. Μαγνησίας προάγεται σε Α.Τ. γενικής αρμοδιότητας. Ο Α.Σ. Ισθμίας της Α.Δ. Κορινθίας προάγεται σε Α.Τ. γενικής αρμοδιότητας, η έδρα του μεταφέρεται στον Ισθμό και μετονομάζεται σε Α.Τ. Ισθμού.

7. Στον Άγιο Κωνσταντίνο της Α.Δ. Φθιώτιδας συνιστάται και λειτουργεί Τμήμα Τροχαίας.

8. Ο Α.Σ. Καρδαμύλης της Α.Δ. Μεσσηνίας προάγεται σε Α.Τ., στο οποίο υπάγονται εφεξής οι Α.Σ. Κάμπου και Πλάτσης. Στον Άγιο Νικόλαο Μεσσηνίας συνιστάται και λειτουργεί Αστυνομικός Σταθμός γενικής αρμοδιότητας, υπαγόμενος στο Α.Τ. Καρδαμύλης. Οι Α.Σ. Άριος και Θουρίας της αυτής Α.Δ. υπάγονται εφεξής στο Α.Τ. Μεσσηνίας και ο Α.Σ. Αρφαρών υπάγεται εφεξής στο Α.Τ. Μελιγαλά.

9. Ο Α.Σ. Κρύας Βρύσης Γιαννιτσών της Α.Δ. Πέλλας προάγεται σε Α.Τ. γενικής αρμοδιότητας.

10. Τα Αστυνομικά Τμήματα Τάξης, οι Αστυνομικοί Σταθμοί Τάξης, οι Αστυνομικοί Σταθμοί Τροχαίας και τα Αστυνομικά Φυλάκια Τάξης, που λειτουργούν εκτός των εδρών των Αστυνομικών Διευθύνσεων νομών, μετονομάζονται σε Αστυνομικά Τμήματα, Αστυνομικούς Σταθμούς, Σταθμούς Τροχαίας και Αστυνομικά Φυλάκια και συνεχίζουν τη λειτουργία τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, εκεί που λειτουργούσαν τα πρώτα.

Υπασιιστές Αστυνομικών Διευθυντών.

Για τους Υπασιιστές των Αστυνομικών Διευθυντών ισχύουν ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 22 του Π.Δ. 95/1987.

Αντιστοιχία Υπηρεσιών.

1. Οι Αστυνομικές Διευθύνσεις είναι μεταξύ τους ισότιμες.
2. Οι Υποδιευθύνσεις Αστυνομίας είναι μεταξύ τους ισότιμες.
3. Τα Αστυνομικά Τμήματα, τα Τμήματα Ασφάλειας, Τροχαίας, Περιφέρειας, Αγορανομίας και Μεταγωγών - Δικαστηρίων είναι μεταξύ τους ισότιμα.
4. Οι Αστυνομικοί Σταθμοί και οι Σταθμοί Τροχαίας είναι μεταξύ τους ισότιμοι.

Βαθμοί - Τίτλοι διοικούντων.

1. Ο προϊστάμενος της Αστυνομικής Διεύθυνσης φέρει τον τίτλο και το βαθμό του Αστυνομικού Διευθυντή.
2. Οι προϊστάμενοι των Αστυνομικών Υποδιευθύνσεων είναι Αστυνομικοί Υποδιευθυντές ή Αστυνόμοι Α' και φέρουν τον τίτλο του διευθυντή.
3. Οι προϊστάμενοι των Αστυνομικών Τμημάτων και των Υπηρεσιών

που είναι ισότιμες με αυτά είναι κατώτεροι αξιωματικοί ή Αστυνομικοί Α' και φέρουν τον τίτλο του διοικητή.

4. Στο επιτελείο της Α.Δ. συνιστώνται θέσεις υποδιευθυντών. Οι υποδιευθυντές έχουν τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 34 του παρόντος διατάγματος και φέρουν το βαθμό του Αστυνομικού Υποδιευθυντή ή Διευθυντή. Ο ανώτερος ή αρχαιότερος απ' αυτούς αναπληρώνει τον Αστυνομικό Διευθυντή κωλύόμενο, απόντα ή ελλείποντα.

5. Στα Αστυνομικά Τμήματα και τις ισότιμες με αυτά Υπηρεσίες τοποθετούνται Υποδιοικητές. Η διάταξη αυτή ισχύει και για τις αντίστοιχες Υπηρεσίες των Γ.Α.Δ.

6. Σε Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας στις οποίες υπηρετούν αξιωματικοί γενικών και ειδικών καθηκόντων, η διοίκηση των Υπηρεσιών ασκείται πάντοτε από τους πρώτους, ενώ οι δεύτεροι περιορίζονται στην εκτέλεση των ειδικών καθηκόντων τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του εσωτερικού κανονισμού και τις διαταγές της Υπηρεσίας.

ΤΜΗΜΑ Ε'

Γενικές και τελικές διατάξεις.

Άρθρο 46.

Τοποθέτηση προσωπικού.

Για την τοποθέτηση του προσωπικού στη Γ.Α.Δ.Θ., στις Γενικές Επιθεωρήσεις Αστυνομίας, στις Επιθεωρήσεις Αστυνομίας και στις Αστυνομικές Διευθύνσεις ισχύουν ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 27 του Π.Δ. 95/1987.

Άρθρο 47.

Αξιωματικοί Υπηρεσίας.

1. Καθήκοντα Αξιωματικού Υπηρεσίας στις Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας εκτελούν Υπαστυνόμοι Β' και Α' και οι έχοντες δικαίωμα προανάκρισης Ανθυπαστυνόμοι και Αρχιφύλακες. Κατ' εξαίρεση σε Υπηρεσίες της περιφέρειας με ολιγάριθμη δύναμη, καθήκοντα Αξιωματικού Υπηρεσίας δύνανται να εκτελούν και οι μη έχοντες δικαίωμα προανάκρισης βαθμοφόροι και κατάλληλοι Αστυφύλακες. Στην τελευταία αυτή περίπτωση διατίθεται βαθμοφόρος ανακριτικός υπάλληλος σε υπηρεσία ετοιμότητας.

2. Οι Αρχιφύλακες Ανακριτικοί Υπάλληλοι δεν εκτελούν καθήκοντα Αστυφύλακα.

Άρθρο 48.

Ρύθμιση θεμάτων Υπηρεσιών της Ελληνικής Αστυνομίας.

1. Το Τμήμα Διαχείρισης Χρηματικού της Διεύθυνσης Οικονομικών, η Υποδιεύθυνση Διαχείρισης Υλικού και η Υποδιεύθυνση Τεχνικών Εφαρμογών Νοτίου Ελλάδος, καθίσταται αυτοτελείς, διοικητικά. Υπηρεσίες και προάγονται σε Διευθύνσεις. Αυτοτελείς καθίστανται επίσης οι Διευθύνσεις Υγειονομικού και Ελεγκτηρίου Δαπανών.

2. Οι Υπηρεσίες της προηγούμενης παραγράφου υπάγονται στο Υπουργείο Δημόσιας Τάξης. Οι προϊστάμενοι των Υπηρεσιών τούτων φέρουν τον τίτλο του διευθυντή και έχουν το βαθμό του Αστυνομικού Διευθυντή ή Αστυνομικού Υποδιευθυντή, επιφυλασσομένης της διάταξης του άρθρου 9 του Π.Δ. 584/85 και του Π.Δ. 52/1987.

3. Η Υποδιεύθυνση Εγκληματολογικών Ερευνών της Διεύθυνσης Ασφάλειας Αττικής λογίζεται ως κεντρική Υπηρεσία και λειτουργεί σύμφωνα με το Π.Δ. 342/1977, εφόσον τούτο δεν αντίκειται στις διατάξεις των Π.Δ. 582/1984, 95/1987 και του παρόντος διατάγματος.

4. Μέχρι τη μηχανογράφηση του υλικού της Ελληνικής Αστυνομίας, οι Α.Δ. Νομών εξυπηρετούνται διαχειριστικά από τις Α.Δ. που λειτουργούν στις έδρες των πρώην Ανωτέρων Διοικήσεων Χωροφυλακής.

5. Εφεξής η Αστυνομική Ακαδημία υπάγεται στο Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και καταργείται το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 39 του Π.Δ. 582/1984. Το από τα άρθρα 107 παρ. 1α και 4, 108 παρ. 1 και 110 και επόμενα του Π.Δ. 585/1985 προβλεπόμενο Τμήμα Επαγγελματικής Μετεκπαίδευσης Ανθυπαστυνόμων αποσπάται από τη Σχολή Αστυφύλακων και εντάσσεται στη Σχολή Αξιωματικών, ως Τμήμα αυτής.

6. Το Αστυνομικό Τμήμα Χαϊδαρίου υπάγεται στην Υποδιεύθυνση Αστυνομίας Αιγάλεω. Ο Σταθμός Τροχαίας Περάματος υπάγεται στο Τμήμα Τροχαίας Κορυδαλλού.

7. Στη Διεύθυνση Τεχνικών Εφαρμογών Νοτίας Ελλάδας συνιστάται και λειτουργεί Τμήμα Τεχνικής Εκπαίδευσης, το οποίο διαχειρίζεται όλα τα ζητήματα που αφορούν στην τεχνική εκπαίδευση, βασική και ειδική, του προσωπικού και ιδία των χειριστών τηλεφώνων, τηλετύπων, ασυρμάτων, γραφομηχανών, αριθμομηχανών, οπλοργάνων, οδηγών οχημάτων και στη λειτουργία σ' αυτή των αντίστοιχων τεχνικών σχολών που συνιστώνται με το παρόν.

8. Στη Διεύθυνση Τεχνικών Εφαρμογών Νοτίας Ελλάδας και στην Υποδιεύθυνση Τεχνικών Εφαρμογών Βόρειας Ελλάδας συνιστάται και λειτουργεί Τμήμα Διοικητικού, το οποίο διαχειρίζεται τα θέματα προσωπικού, αλληλογραφίας, χρηματικού και υλικού.

9. Στη Διεύθυνση Μελετών του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης, συνιστάται και λειτουργεί 5ο Τμήμα Ιστορίας με τις αρμοδιότητες της παραγράφου γ' του άρθρου 45 του Π.Δ. 582/1984 (Α' 208).

10. Η περίπτωση ε' που προστέθηκε στην παράγραφο 4 του άρθρου 20 του Π.Δ. 96/3.3.1986 (Α' 34) με το άρθρο 4 του Π.Δ. 352/31.8.1987 (Α' 158) αντικαθίσταται ως εξής: «Ο διευθυντής της Αστυνομικής Ακαδημίας και σε περίπτωση κωλύματος, απουσίας ή έλλειψης αυτού, ο Διευθυντής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης του Υπουργείου, για τις ποινές που επιβάλλουν οι Διοικητές των Σχολών σε δοκίμους, ανθυπαστυνόμους, αρχιφύλακες και αστυφύλακες».

11. Το Γραφείο Κίνησης Οχημάτων Αθηνών, που προβλέπεται από τον υπ' αριθ. 54/1947 (Β' 158) Κανονισμό του τέως Αρχηγού Αστυνομίας Πόλεων, αποσπάται από τη Διεύθυνση Αστυνομικών Επιχειρήσεων Αττικής, στην οποία σήμερα λειτουργεί και εντάσσεται στο Τμήμα Εσωτερικών Λειτουργιών της Διεύθυνσης Αστυνομίας Αθηνών και καλύπτει τις ανάγκες όλων των Υπηρεσιών της Γ.Α.Δ.Α., σύμφωνα με τις διαταγές του Γενικού Αστυνομικού Διευθυντή.

12. Το Γραφείο Γραμματείας των Αστυνομικών Τμημάτων Αττικής διαχειρίζεται και τα θέματα χρηματικού και υλικού των οικείων Υποδιευθύνσεων Αστυνομίας, Υποδιευθύνσεων Ασφάλειας και Τμημάτων Ασφάλειας.

13. Οι γενικοί αστυνομικοί διευθυντές και οι αστυνομικοί διευθυντές των νομών μπορούν, με διαταγή τους, να αποσπούν Ανθυπαστυνόμους, Αρχιφύλακες και Αστυφύλακες σε Υπηρεσίες εξωτερικής φρούρησης Φυλακών και Σωφρονιστικών Καταστημάτων.

14. Τα προβλεπόμενα από το άρθρο 15 του Ν.Δ. 17/1974 (Α' 236) και το Π.Δ. 702/1975 (Α' 232) Τμήματα Πολιτικής Σχεδίασης Έκτακτης Ανάγκης (Π.Σ.Ε.Α.) στα πρώην Αρχηγεία Χωροφυλακής και Αστυνομίας Πόλεων λειτουργούν ως 5ο Τμήμα Π.Σ.Ε.Α. στη Διεύθυνση Δημόσιας Ασφάλειας του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης.

Άρθρο 52.

Ρύθμιση λεπτομερειών.

Λεπτομέρειες και θέματα δευτερεύουσας σημασίας, που προκύπτουν κατά την εφαρμογή του παρόντος διατάγματος, ρυθμίζονται με διαταγή του Αρχηγού της Ελληνικής Αστυνομίας.

Άρθρο 53.

Τροποποιούμενες διατάξεις.

Η παρ. 2 του άρθρου 5 του Π.Δ. 95/1987 αντικαθίσταται ως εξής: «Ο νεότερος από τους υποδιευθυντές ευθύνεται, έναντι του Γενικού Αστυνομικού Διευθυντή, για τη λειτουργία του επιτελείου της Γ.Α.Δ.Α.».

Άρθρο 54.

Καταργούμενες διατάξεις.

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος διατάγματος καταργείται κάθε διάταξη γενική και ειδική που αντίκειται στις διατάξεις του.

Στον Υπουργό Δημόσιας Τάξης αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος διατάγματος.

Αθήνα, 15 Απριλίου 1988

ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΕΣ ΩΡΕΣ

Οριζόντια:

1. Προβληματίζουν όλους μας.
2. Σημαντικά γεγονότα αλλάζουν τον... της ιστορίας – Χαρακτηρισμός διαμερίσματος.
3. Ευαίσθητος στο... ωραίο φύλο.
4. Δεύτερο συνθετικό ονόματος του πατέρα του Ιμπραήμ – Όμοια φωνήεντα – Δωρικό άρθρο.
5. Χώρα της Αφρικής.
6. Επιφώνημα αρχαίων νικητών – Το μεγαλύτερο μέρος της ιλαράς.
7. Η συμπεριφορά αυτή ενοχλεί πολύ.
8. Ειδικοί φακοί (καθαρ.).

9. Ο οποίος (αρχ.) – Αναφέρονται και ως... της φύσης (γεν.).
10. Ρήμα σχετικό με τη διατροφή (αντ.) – Θεός αντιειρηνιστής (γεν.).

Κάθετα:

1. Ο ανθρώπινος είναι ιδιαίτερα πολυσύνθετος.
2. Από τους πρώτους αυτοκράτορες του Βυζαντίου.
3. Χρησιμοποιούνται και σ' αυτό οι σκύλοι (καθ.).
4. Όταν ερεθίζονται βραχύνονται και φουσκώνουν (καθ.).
5. Οίκος μόδας – Προσδιορίζει τόπο.

6. Ηθική δέσμευση – Κράτος της Αφρικής (αντ.).
7. Αριθμητικό – Γνωστό το Αττικόν...
8. Του βουνού αλλά... και της Κεϋλάνης – Πρόστιχα κατά μία έννοια (αντ.).
9. Βρίσκονται στις κρέπες – Μέρος σώματος – «Τα... του έρωτα».
10. Ομηρικός ήρωας – Κοινότητα της Αργολίδας, γνωστή κι από ποίημα του Σεφέρη.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2				●						
3									●	
4				●			●			
5								●		●
6				●	●	●				
7										
8									●	
9			●							
10		●					●			

Λύση του προηγούμενου:

Οριζόντια:

1. ΑΡΜΕΝΙΚΑ, 2. ΡΟΥΜΑΝΙΔΕΣ,
3. ΜΥΛΩΝΑΔΕΣ, 4. ΟΣΟ – ΟΜΑΙΟΣ, 5. ΔΑΣΟΣ – ΡΑΧΗ, 7. ΧΙΡΟΣΙΜΑ, 8. ΤΣΑΚΟΣ – ΤΑΙ, 9. ΡΟΔΗ – ΑΝΑ, 10. ΣΤΑΣΙΜΟΤΗΣ.

Κάθετα:

1. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΣ, 2. ΡΟΥΣΑ, 3. ΜΥΛΟΣ – ΧΑΡΑ, 4. ΕΜΩ – ΟΛΙΚΟΣ, 5. ΝΑΝΟΣ – ΡΟΔΙ, 6. ΜΑΝΙ – ΟΣΗΜ, 7. ΚΙΔΑΡΙΣ, 8. ΑΔΕΙΑ – ΤΑΞΙ, 9. ΧΟΣΕ – ΜΑΝΗ, 10. ΣΗΜΑΙΑΣ.

- Η εταιρεία ΕΤΜΑ ευχαριστεί την υπηρεσία του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης για τη συμβολή στην επιτυχημένη διεξαγωγή σεμιναρίων για τους φύλακες που οργάνωσε η εταιρεία.
- Ο Πρόεδρος της Α.Ε.Π. κ. Μίμης Τραϊφόρος με επιστολή του προς τους Υπουργό Δημόσιας Τάξης, Αρχηγό ΕΛ.ΑΣ. Δ/ντή Αστυν. Διεύθυνσης Θεσσαλονίκης και το Διοικητή του ΙΗ' Αστυν. Τμήματος Τάξης Θεσσαλονίκης Αριστοκλή Νικολόπουλο τους ευχαριστεί για τη συμβολή του τελευταίου στην προστασία της Πνευματικής Ιδιοκτησίας.
- Ο κ. Νίκος Σαχπιασίδης για την HALF NOTE PRODUCTIONS ευχαριστεί τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης για την συμβολή της ΕΛ.ΑΣ. στη διοργάνωση των συναυλιών του PETER GABRIEL στο Λυκαβητό. Ιδιαίτερα ευχαριστούν τον Ταξίαρχο Ηλία Λάσκαρη και τους Γεώργιο Δημόπουλο και Κωνσταντίνο Πιτινάρα για την πολύτιμη βοήθειά τους.
- Ο Προϊστάμενος και οι υπάλληλοι του παραρτήματος ΙΚΑ Φερών μέσω της εφημερίδας «ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΘΡΑΚΗ» εκφράζουν τις θερμές ευχαριστίες τους στους άνδρες του Α.Τ.Τ. Φερών και ιδιαίτερα στον ανθυπαστυνόμο Θεμιστοκλή Αμυγδαλούδη και τον αστυφύλακα Ιωάννη Μαντάκη οι οποίοι αποκατέστησαν την κυκλοφορία μετά από διακοπή λόγω νεροποντής στον οικισμό Μοναστηράκι Έβρου.
- Ο κ. Γεώργιος Λούκας επαινεί τον αστυνομικό Κων/νο Σιδέρη για την βοήθεια που έδωσε σαν συνοδηγός του περιπολικού Ε.Α. 11017, σε μια κυρία κάπως ηλικιωμένη που στηριζόταν σε δεκανίκια και η οποία έψαχνε για ταξί. Τέτοιες πράξεις τιμούν το σώμα της ΕΛ.ΑΣ.
- Ο Επίτροπος κ. Γεώργιος Αργυρόπουλος με επιστολή του στον Υπουργό Δημόσιας Τάξης επαινεί και συγχαίρει για τις ικανότητες, το ήθος και τη συμπεριφορά των Διοικητών Ασφαλείας του ΑΒ' αστυν. τμήματος Άνω Δάφνης και Πύργου Ηλείας που είχαν σαν αποτέλεσμα την ανεύρεση του κλαπέντος αυτοκινήτου του.
- Η μαθήτρια της Γ' τάξης του 26ου Λυκείου Αθηνών Βάνια Σάννου ευχαριστεί τον Αστυνόμο Α' Γεώργιο Παναγιωτόπουλο της Σχολής Αξι/κών της ΕΛ.ΑΣ. για την υποδοχή και τον κατατοπισμό των μαθητών του 26ου Λυκείου Αθηνών για το αντικείμενο απασχόλησης των Αστυνομικών.
- Ο Πρόεδρος της ΠΑΕ ΠΑΟΚ κ. Χάρης Σαββίδης ευχαριστεί την Αστυν. Διεύθυνση Σερρών για τα μέτρα που πήρε στον αγώνα της ομάδας του με τον Πανσερραϊκό για τα μέτρα που πήρε την Αστυν. Διεύθυνση Θεσσαλονίκης και το Ζ' Αστυν. Τμήμα Θεσ/νίκης για τα μέτρα που πήρε στον αγώνα ΠΑΟΚ – ΑΡΗ
- Η Φινλανδική Πρεσβεία ευχαριστεί τις αστυνομικές αρχές Ρόδου για τις εξαιρετικές τους ικανότητες και την αποτελεσματικότητα σε υποθέσεις Φιλλανδών Τουριστών στο νησί.
- Ο Διευθυντής της Παιδαγωγικής Ακαδημίας Φλώρινας κ. Κυριάκος Παπαδόπουλος ευχαριστεί την Αστυνομική Δ/νση Φλώρινας για την συμβολή της κατά τις ημέρες των εξετάσεων των υποψηφίων για μετεγγραφή από Σχολές του εξωτερικού στη Παιδαγωγική Ακαδημία Φλώρινας.
- Ο γιατρός κ. Ηλίας Τσανικαΐδης εκφράζει τις ευχαριστίες του προς την Αστυνομική Διεύθυνση Ηρακλείου Κρήτης για τις συντονισμένες και αποτελεσματικές ενέργειες των ανδρών της υπηρεσίας που είχαν σαν αποτέλεσμα τον εντοπισμό και τη σύλληψη των διαρρηκτών του σπιτιού του στο Ντάμαρο
- Ο αρχιφύλακας Α' Βασίλειος Μαζμουνίδης του Τμήματος Τάξης Φλώρινας ευχαριστεί ολόθερμα όλους τους συναδέλφους και πολίτες και ιδιαίτερα τον Αστυνόμο Α' Παναγιώτη Πανούση προϊστάμενο του Τ.Τ.Φλώρινας, οι οποίοι ποικιλοτρόπως συμπαραστάθηκαν στον τραγικό θάνατο, από τροχαίο ατύχημα των γονέων του
- Ο Σύλλογος γονέων και κηδεμόνων 3ου δημοτικού σχολείου Κιλκίς ευχαριστεί μέσω της τοπικής εφημερίδας «ΗΜΕΡΗΣΙΑ» τη διοίκηση Τροχαίας Κιλκίς για την αποστολή καθημερινά τροχονόμων τις πρωινές και μεσημεριανές ώρες στην οδό Βενιζέλου για την ασφαλή μετακίνηση των παιδιών.
- Ο κ. Νίκος Γιαννόπουλος, υπεύθυνος παραγωγής κινηματογραφικής επιχείρησης, με επιστολή του στο Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης, ευχαριστεί για την ένθερμη συμπαράσταση των αστυνομικών υπηρεσιών στα γυρίσματα μιας ελληνο - αγγλικής ταινίας. Μεταξύ άλλων γράφει στην επιστολή του:
«... Πιο συγκεκριμένα, οφείλουμε ευγνωμοσύνη στις εξής αρχές:
1) ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΡΟΧΑΙΑΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ. Η προσφορά των αξιωματικών και ανδρών της Τροχαίας Βοιωτίας με επικεφαλής το Διοικητή Αστυνόμο Β' Ρούμπο και τον Υποδιοικητή Υπαστυνόμο Α' Παπαδή ήταν ανεκτίμητη. Το γύρισμα της ταινίας μας στην περιοχή αυτή θα ήταν αδύνατο χωρίς τη βοήθειά τους. Η ευγένεια και η προθυμία των αξιωματικών και ανδρών της Τροχαίας Βοιωτίας ήσαν υποδειγματικές και αξίζουν συγχαρητήρια για την άψογη εργασία τους.
2) Την Δ/ΝΣΗ ΤΡΟΧΑΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ και τον Αστυνόμο Δημήτριο Σακκά και
3) Το ΤΜΗΜΑ ΤΡΟΧΑΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ και τον κ. Τσούμα για την πρόθυμη και ταχύτατη βοήθειά τους σε θέματα τροχαίας κίνησης για τα εντός Αθηνών γυρίσματα της ταινίας μας.
Η εργασία των υπηρεσιών αυτών, τιμά το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης προς το οποίο εκφράζουμε επίσης τα θερμά μας συγχαρητήρια».

ασφαλίστε τὸ σπίτι σας φεύγοντας για̑ διακοπές.

ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΡΟΣΕΧΕΤΕ

- Ασφαλείστε καλά τις πόρτες, στρίβοντας το κλειδί κι όχι με απλό τράθηγμα.
- Μην αφήνετε ανοιχτά παράθυρα. Ανασφάλιστα παράθυρα είναι το ίδιο με τα ανοιχτά.
- Μην αφήνετε σκάλα έξω από το σπίτι. Μπορεί να φανεί χρήσιμη στους διαρρήκτες.
- Μην αφήνετε στην πόρτα σημείωμα ότι απουσιάζετε.
- Μην αφήνετε κλειδιά κάτω απ' το πατάκι της πόρτας, κάτω από τις γλάστρες ή σ' άλλα σημεία που μπορούν να τα βρουν ακόμη και οι αρχάριοι διαρρήκτες.
- Μην αφήνετε κατά τις διακοπές αντικείμενα μεγάλης αξίας, (κοσμήματα, χρήματα κ.λ.π.) στο σπίτι και ιδίως σε σημεία που πρώτα – πρώτα ψάχνουν οι κλέφτες (συρτάρι, κάτω από τα στρώματα κ.λ.π.).
- Αν πρόκειται ν' αφήσετε κάποιο φως αναμένο, αφήστε καλύτερα του σαλονιού, φαίνεται πιο φυσικό να είναι αναμένο όλη τη νύχτα.
- Αν μένετε σε πολυκατοικία ο φωταγωγός πρέπει να είναι ασφαλισμένος και οι ένοικοι που δεν θα απουσιάζουν να μην ανοίγουν σε κανένα την εξώπορτα αν δεν τον γνωρίζουν. Φροντίστε επίσης να είναι πάντα κλειδωμένη η πόρτα που οδηγεί στην ταράτσα.

